

Uchwała Nr XVIII/ 223 /11

Rady Miasta Krosna
z dnia 31 sierpnia 2011 r.

w sprawie „Strategii oświatowej Miasta Krosna na lata 2011 - 2016”

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591; z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806; z 2003 r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568; z 2004 r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203, Nr 167 poz. 1759; z 2005 r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175 poz. 1457; z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337; z 2007 r. Nr 48 poz. 327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218; z 2008 r. Nr 180 poz. 1111, Nr 223 poz. 1458; z 2009 r. Nr 52 poz. 420, Nr 157 poz. 1241; z 2010 r. Nr 28 poz. 142, Nr 28 poz. 146, Nr 40 poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21 poz. 113; Nr 117 poz. 679; Nr 134 poz. 777; Nr 149 poz. 887) oraz art. 4 ust. 1 pkt 1 i art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220; Nr 62, poz. 558; Nr 113, poz. 984; Nr 153, poz. 1271; Nr 200, poz. 1688; Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Nr 167, poz. 1759; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 92, poz. 753; Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146; Nr 40, poz. 230; Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113; Nr 149 poz. 887)

uchwała się, co następuje:

§ 1

Uchwała się „Strategię oświatową Miasta Krosna na lata 2011 – 2016”, stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krosna.

§ 3

Traci moc uchwała Rady Miasta Krosna Nr XVIII/390/04 z dnia 24 marca 2004 r. w sprawie „Strategii oświatowej Miasta Krosna na lata 2004 – 2008”.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Szył

Załącznik do Uchwały Nr ^{XVIII}...../223...../11
Rady Miasta Krosna z dnia 31 sierpnia 2011 r.

STRATEGIA OŚWIATOWA MIASTA KROSNA NA LATA 2011-2016

Krosno 2011

W Diagnozie Sektora Oświaty Miasta Krosna wykorzystano materiały źródłowe oraz szersze opracowania przygotowane przez Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krosna

Autorzy opracowania: dr Hubert Kotarski

mgr Marek Zajic

Dział Badań BD Center

BD Center

35-222 Rzeszów, ul. Broniewskiego 1

tel./fax. (017) 858 12 94, tel. (017) 855 20 29

E-mail: biuro@bdcenter.pl Internet: www.bdcenter.pl

Spis treści

WSTĘP	5
1. Metodologia tworzenia Strategii oświatowej Miasta Krosna na lata 2011-2016.....	6
2. Powiązanie kierunków polityki oświatowej Miasta Krosna z innymi dokumentami strategicznymi dotyczącymi rozwoju edukacji.....	9
3. Zmiany programowe i strukturalne w oświacie.....	11
1. DIAGNOZA SEKTORA OŚWIATY W KROŚNIE	12
1.1. Wprowadzenie	12
1.2. Sieć przedszkoli, szkół i placówek oświatowych w roku szkolnym 2010/2011	12
1.3. Diagnoza stanu organizacji oświaty miejskiej na tle zmian strukturalno-ilościowych w okresie obowiązywania Strategii Oświatowej z 2004 roku.....	16
1.3.1. Organizacja edukacji przedszkolnej.....	17
1.3.2. Organizacja szkół podstawowych.....	21
1.3.3. Organizacja gimnazjów.....	27
1.3.4. Organizacja szkół ponadgimnazjalnych.....	31
1.3.5. Organizacja kształcenia dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych.....	38
1.3.6. Organizacja edukacji niepublicznej	42
1.4. Zatrudnienie w szkołach i placówkach oświatowych	44
1.4.1. Kadra pedagogiczna	45
1.4.2. Kadra administracyjno – obsługowa	50
1.5. Baza obiektów oświatowych i ich stan techniczny	52
1.5.1. Infrastruktura oświatowa.....	52
1.5.2. Poprawa i unowocześnianie bazy oświatowej.....	57
1.6. Sieć bibliotek szkolnych	60
1.7. Pracownie komputerowe.....	62
1.8. Poprawa bezpieczeństwa w szkołach	64
1.9. Wybrane elementy aktywności edukacyjnej	65
1.9.1. Aktywność w pozyskiwaniu środków - wzbogacenie oferty edukacyjnej.....	65
1.9.2. Oddziały sportowe	71
1.9.3. Nauczanie języków obcych.....	72
1.10. Efektywność kształcenia	73
1.10.1. Zewnętrzne wskaźniki mierzenia jakości pracy szkół- sprawdziany i egzaminy	73
1.10.2. Wyniki sprawdzianu w szkołach podstawowych.....	74
1.10.3. Wyniki egzaminów gimnazjalnych	81

1.10.4.	Zdawalność egzaminów maturalnych	88
1.10.5.	Sukcesy edukacyjne.....	94
1.11.	Racjonalne finansowanie zadań oświatowych	96
1.11.1.	Finansowanie zadań oświatowych- subwencja oświatowa	96
1.11.2.	Wydatki oświatowe	100
1.11.3.	Przedszkola miejskie.....	102
1.11.4.	Szkoły podstawowe	104
1.11.5.	Gimnazja.....	105
1.11.6.	Szkoły ponadgimnazjalne	106
1.11.7.	Placówki oświatowo - wychowawcze	108
1.11.8.	Dotacje dla szkół i placówek niepublicznych.....	110
1.12.	Prognozy demograficzne.....	112
1.13.	ANALIZA SWOT.....	121
2.	MISJA, CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I ZADANIA OŚWIATY MIASTA KROSNA NA LATA 2011-2016.....	125
2.1.	Misja oświaty	125
2.2.	Kierunki polityki oświatowej Miasta Krosna	125
2.2.1.	PODNOSENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI NAUCZANIA.....	128
2.2.2.	UPOWSZECHNIENIE DOSTĘPU DO USŁUG EDUKACYJNYCH.....	134
2.2.3.	WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH	139
2.2.4.	POPRAWA STANU BAZY OŚWIATOWEJ I WYPOSAŻENIA W SPRZĘT I POMOCE DYDAKTYCZNE	143
2.2.5.	ZAPEWNIENIE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA I FINANSOWANIA OŚWIATY W WARUNKACH REFORMY EDUKACJI I NIŻU DEMOGRAFICZNEGO	148
3.	WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	153
	ZESPÓŁ WSPÓŁPRACUJĄCY Z BD CENTER PRZY PRZYGOTOWANIU STRATEGII OŚWIATOWEJ MIASTA KROSNA NA LATA 2011- 2016	156
	WYKAZ SKRÓTÓW	157

WSTĘP

Edukacja jest fundamentem kształcącego się przez całe życie społeczeństwa obywatelskiego oraz kluczowym warunkiem społecznego i gospodarczego rozwoju społeczności lokalnej. Podstawowym celem wynikającym ze strategii rozwoju miasta Krosna jest dążenie do coraz wyższej jakości i powszechności kształcenia dzieci i młodzieży oraz wzmocnienie postrzegania miasta Krosna jako lokalnego centrum edukacji. Sposób pracy szkół i placówek oświatowych, zakres oraz charakter podejmowanych przez samorząd decyzji finansowych sprawia, że konieczne jest określenie lokalnych priorytetów oświatowych dotyczących wszystkich szkół i instytucji oświatowo-wychowawczych w Krośnie.

Wysoki poziom edukacji w mieście ułatwia rozwój społeczno-gospodarczy, zwiększa szanse na osiągnięcie sukcesu zawodowego i życiowego mieszkańców. Odpowiednia organizacja systemu oświaty, w tym kształcenie w powiązaniu z rynkiem pracy jest inwestycją w przyszłość mieszkańców Krosna. Działania edukacyjne nie są prowadzone w próżni, istotny wpływ ma na nie otoczenie, ale i one same kształtują otoczenie zgodnie z przyjętymi i realizowanymi celami strategicznymi.

We współczesnej gospodarce, opartej na wiedzy ważnym czynnikiem rozwoju miasta, regionu czy też kraju jest jego zaplecze intelektualne. Pokazuje ono, jakie zasoby kapitału ludzkiego, w postaci dobrze wykształconych i wykwalifikowanych pracowników, posiada dany obszar. Aby proces budowy społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy mógł zakończyć się sukcesem potrzebne jest wzmocnienie instytucji oświatowych. W skład kapitału ludzkiego wchodzi wiedza w postaci zdobytego wykształcenia, umiejętności zawodowe, stan zdrowia wraz z umiejętnościami jego wykorzystania, znajomość języków obcych, obsługi komputerów, gotowość do kontaktów i związana z tym elastyczność i adaptacyjność względem różnych nowych wyzwań. O większość z tych elementów może zadbać szkoła, zaś edukacja staje się obszarem dla przedsięwzięć i działań prowadzących do rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy i kompetencjach. Z tego też powodu założona przez władze miasta Krosna wizja dążenia do podnoszenia jakości i powszechności kształcenia dzieci i młodzieży, rozwoju szkolnictwa zawodowego, kształcącego w szerokim spektrum zawodów i specjalności oraz uczynienie z Miasta Krosna subregionalnego centrum edukacji ma ważny prorozwojowy charakter.

W marcu 2004 r. Rada Miasta Krosna przyjęła dokument pt. *Strategia oświatowa Miasta Krosna* wyznaczający kierunki działania na polu krośnieńskiej oświaty. W dokumencie

tym określone zostały najważniejsze cele polityki oświatowej Miasta Krosna na najbliższe lata. Dodatkowo cele zostały uszczegółowione poprzez wskazanie kierunków działania i sposobów ich realizacji. Celami tymi były:

- I. Podnoszenie jakości kształcenia, wychowania i opieki w szkołach oraz w placówkach oświatowych.
- II. Zwiększenie powszechności dostępu do usług edukacyjnych.
- III. Tworzenie warunków do rozwoju aktywności dzieci i młodzieży.
- IV. Racjonalne finansowanie zadań oświatowych.

Strategia oświatowa Miasta Krosna była przez cały okres monitorowana. W 2006 roku opracowane zostało *Sprawozdanie z realizacji strategii oświatowej po dwóch latach funkcjonowania i efekty wprowadzonych zmian*, które wprowadziło korekty do przyjętych w 2004 r. kierunków działań i sposobów ich realizacji. Zarysowane w *Strategii oświatowej Miasta Krosna* cele zostały w zdecydowanej większości osiągnięte.

W obliczu zmian demograficznych, społecznych i gospodarczych niezbędne stało się opracowanie nowego dokumentu, który byłby z jednej strony kontynuacją działań zapoczątkowanych w ramach poprzedniej strategii, z drugiej zaś strony wyznaczał nowe obszary działań w sferze miejskiej oświaty, powiązane z przebudową ogólnopolskiego systemu edukacji zaplanowaną na najbliższe kilka lat.

1. Metodologia tworzenia Strategii oświatowej Miasta Krosna na lata 2011-2016

W pracy nad *Strategią oświatową Miasta Krosna na lata 2011-2016* przyjęto następujący plan działań:

- 1) Diagnoza stanu edukacji w Krośnie w latach 2004 – 2010.
 - a) analiza obszaru organizacyjnego, merytorycznego i materialnego,
 - b) analiza SWOT – określenie słabych i silnych stron stanu oświaty w Krośnie oraz określenie jej szans i zagrożeń.
- 2) Określenie misji oświaty dla Krosna oraz wyznaczenie celów strategicznych, operacyjnych i zadań stojących przez krośnieńską oświatą do 2016 roku.
- 3) Wnioski i rekomendacje.

Prace nad strategią odbywały się w ramach cyklicznych spotkań ekspertów firmy BD Center¹ z osobami zaproszonymi do współpracy.

Do pracy nad dokumentem, na zaproszenie Zastępcy Prezydenta Miasta Krosna, zostali zaangażowani przedstawiciele wielu środowisk związanych z oświatą², między innymi dyrektorzy krośnieńskich szkół i placówek oświatowych, w tym niepublicznych, radni – członkowie Komisji Rodziny i Edukacji Rady Miasta Krosna związani z oświatą, przedstawiciele związków zawodowych zrzeszających nauczycieli oraz wizytatorzy Podkarpackiego Kuratorium Oświaty. Ze względu na szerokie powiązania zadań oświatowych ze środowiskiem pracodawców w prace zostali włączeni lokalni przedsiębiorcy oraz przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie. Na każdym etapie opracowania dokumentu z ekspertami BD Center współpracowali pracownicy Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krosna, którzy służyli swoją wiedzą i bogatym doświadczeniem zawodowym, udostępniając materiały źródłowe i opracowania własne.

Przygotowany materiał diagnostyczny obejmujący aktualny stan krośnieńskiej edukacji, na tle zmian organizacyjnych i jakościowych zachodzących w okresie obowiązywania *Strategii oświatowej Miasta Krosna z 2004 roku*, przedłożono w całości do konsultacji społecznej powołanej grupie ekspertów. Zgłoszone uwagi i wnioski sformułowane na panelu ekspertów oraz przedłożone propozycje zmian zostały szczegółowo przeanalizowane i uwzględnione w ostatecznej wersji diagnozy. Spotkanie panelu ekspertów odbyło się w kwietniu 2011 roku, w dwóch grupach o zróżnicowanym charakterze. Głównym celem spotkań było wypracowanie analizy SWOT krośnieńskiej oświaty. Ten typ analizy w sposób przejrzysty pozwala na określenie szans rozwoju oraz uwypuklenie zagrożeń hamujących prawidłowy rozwój oświaty. Określenie słabych i mocnych stron stanu oświaty jest niezbędne do ustalenia kierunków jej rozwoju. W trakcie prac poszczególnych zespołów, zrodziła się potrzeba szerszego uwzględnienia w nowej strategii zagadnień dotyczących kształcenia zawodowego w powiązaniu z rynkiem pracy i przeciwdziałania skutkom niżu demograficznego, co znalazło odzwierciedlenie w celach operacyjnych, zadaniach i wskaźnikach. Kompleksowo działania dotyczące rozwoju kształcenia zawodowego na

¹ Eksperci firmy BD Center posiadają doświadczenie w przygotowaniu dokumentów strategicznych dla JST m.in. *Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego; Narodowego Programu Foresight „Polska 2020”; Uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego w województwie podkarpackim. Materiał diagnostyczny do komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki; Implikacje dla Regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*. Więcej informacji o firmie BD Center znajduje się na stronie internetowej www.bdcenter.pl

² Skład zespołu współpracującego z firmą BD Center przy tworzeniu Strategii znajduje się na końcu dokumentu

potrzeby zgłaszane przez publiczne służby zatrudnienia, pracodawców, ekspertów oświatowych rozwiązane mają być w Krajowych Ramach Kwalifikacji, dokumencie strategicznym, dotyczącym rozwoju edukacji zawodowej.

Trzecim etapem prac nad *Strategią oświatową Miasta Krosna na lata 2011-2016* było ustalenie misji, celów strategicznych, operacyjnych oraz zadań służących ich osiągnięciu. Misja, cele, zadania i wskaźniki zostały opracowane wspólnie przez zespół złożony z pracowników Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krosna, pracujących pod kierunkiem Naczelnika Wydziału Edukacji oraz ekspertów firmy BD Center i skonsultowane z Zastępcą Prezydenta Miasta Krosna oraz Przewodniczącą Komisji Rodziny i Edukacji Rady Miasta Krosna.

Misja została zdefiniowana następująco:

Wysoka jakość i efektywność kształcenia, różnorodność i elastyczność oferty edukacyjnej, przy racjonalnej organizacji oświaty uwzględniającej uwarunkowania społeczno-demograficzne i ekonomiczne, pozwalająca na umocnienie pozycji Krosna jako lokalnego ośrodka edukacji kształcącego na najwyższym, ogólnopolskim poziomie.

Polityka oświatowa Miasta Krosna realizowana ma być w pięciu głównych obszarach określonych poprzez cele strategiczne. Ich uzupełnieniem jest 25 celów operacyjnych, w obrębie których zamieszczono zadania operacyjne. Warto podkreślić, że zdefiniowane cele operacyjne powiązane zostały z wyzwaniem rynku pracy oraz przygotowaniem do życia w społeczeństwie i przyszłego zatrudnienia.

Podkreślić należy, że *Strategia oświatowa Miasta Krosna na lata 2011-2016* ma charakter ramowy i otwarty, tzn. wskazuje główne obszary i kierunki działania. Każda nowa inicjatywa powstała w czasie obowiązywania strategii może poszerzać jej zakres. Zadania wskazane w *Strategii oświatowej Miasta Krosna na lata 2011-2016* i przyporządkowane do celów operacyjnych, mogą być uzupełniane bądź korygowane w zależności od zmieniających się potrzeb oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Do współpracy mogą być wykorzystywane nowe podmioty, poszerzać mogą się także źródła finansowania.

Dokument *Strategia oświatowa Miasta Krosna na lata 2011-2016* podlega procedurze legislacyjnej w formie uchwały Rady Miasta Krosna.

2. Powiązanie kierunków polityki oświatowej Miasta Krosna z innymi dokumentami strategicznymi dotyczącymi rozwoju edukacji

Główne kierunki rozwoju edukacji społeczeństwa polskiego wskazane w dokumentach strategicznych wynikają z kluczowych elementów systemu kształcenia – powszechności wykształcenia średniego maturalnego wśród młodzieży oraz wzrostu liczby studentów szkół wyższych. Wyzwaniami stojącymi przed polskim systemem edukacji są przede wszystkim upowszechnianie edukacji przedszkolnej (głównie na terenach wiejskich) oraz kształcenie ustawiczne dorosłych, tzw. uczenie się przez całe życie (*Lifelong Learning*). Polska dążąc do zbudowania gospodarki oparta na wiedzy (*Knowledge-based Economy*), przeddefiniowała również pod tym kątem główne cele rozwoju edukacji. Zadaniem w zakresie edukacji na najbliższe lata jest podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa polskiego przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia. W ramach koncepcji społeczeństwa obywatelskiego i gospodarki opartej na wiedzy szeroko pojęta edukacja jest coraz częściej postrzegana jako najważniejsza inwestycja. Działania w zakresie oświaty muszą stać się odpowiedzią na wyzwania współczesnego społeczeństwa, które odwołuje się do takich procesów jak: powszechne stosowanie we wszystkich dziedzinach życia technologii informacyjnych, globalizacji, dynamicznie zmieniającego się rynku pracy, szybkiego postępu naukowo-technologicznego czy też pogłębiających się dysproporcji w poziomie życia i dostępie do wiedzy. Współczesna szkoła powinna przygotować swoich absolwentów do życia w nowoczesnym zglobalizowanym społeczeństwie. Współczesny uczeń opuszczający mury szkoły powinien posiadać wiedzę i kompetencje w zakresie skutecznego komunikowania się, w tym także negocjowania i dochodzenia do porozumienia z innymi jednostkami, korzystania z technologii informacyjnych, uczenia się przez całe życie, samooceny własnego rozwoju i zdolności jego kreowania, umiejętności rozwiązywania problemów, współpracy w grupie oraz kreatywnego wpływu na nią. Potrzeby edukacyjne mieszkańców Krosna znalazły swoje odzwierciedlenie w *Strategii Rozwoju Miasta Krosna na lata 2004-2013* oraz w *Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Mieście Krośnie na lata 2006 - 2011*. Polityka oświatowa Miasta Krosna uwzględnia cele i zadania stojące przed oświatą, ujęte w Programie Operacyjnym „Wykształcenie i kompetencje”, określającym zadania w obszarze edukacji wynikające ze *Strategii Rozwoju Edukacji na lata 2007–2013*. Odnosi się również do zadań z zakresu edukacji przyjętych w *Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007–2013*.

Raport *Kapitał intelektualny Polski* opracowany przez Zespół Doradców Strategicznych Prezesa Rady Ministrów, określa wizję rozwoju Polski oraz wyzwania, jakie stoją przed naszym krajem w ciągu najbliższych kilkunastu lat. W raporcie podkreślono między innymi podniesienie jakości nauczania dzieci i młodzieży. Działaniami, które mają się według autorów raportu do tego przyczynić, są zmiany systemu selekcji, kształcenia i awansu zawodowego nauczycieli. Ważnym elementem jest także wczesna edukacja gwarantująca wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkim dzieciom poniżej piątego roku życia. Autorzy raportu podkreślają również, że działalność edukacyjna musi cechować indywidualne podejście do ucznia, któremu szkoła stawia wyzwania dostosowane do jego możliwości i zainteresowań. Obok wiedzy, szkoła powinna w większym stopniu kształtować postawy i umiejętności społeczne, takie jak kreatywność, otwartość, odpowiedzialność. Tylko w ten sposób edukacja może skutecznie pełnić funkcje wychowawcze. Również *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2011-2020* wskazuje na zadania, jakie w procesie budowy nowoczesnego społeczeństwa ma spełniać edukacja – wspieranie uczenia się przez całe życie, tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych metod nauczania czy też wspieranie edukacji, innej niż formalna ukierunkowanej na kooperację, kreatywność i komunikację społeczną.

Oczekuje się, iż trwające obecnie prace nad *Krajowymi Ramami Kwalifikacji (KRK)* znacząco przyczynią się do podniesienia jakości kształcenia zawodowego. W praktyce mają one wspomagać mobilność osób poruszających się na europejskim rynku pracy oraz przenoszenie przez nich kwalifikacji. Jej odbiorcami są rządy państw UE, instytucje oświaty i szkolnictwa wyższego oraz studenci i nauczyciele akademicy. *Krajowe Ramy Kwalifikacji* opisujące wzajemne relacje między kwalifikacjami, integrujące różne krajowe podsystemy kwalifikacji mają służyć większej przejrzystości, dostępności i jakości zdobywanych kwalifikacji. KRK tworzone są między innymi dla potrzeb rynku pracy i społeczeństwa obywatelskiego. Ważny jest także fakt, że Krajowe Ramy Kwalifikacji zawierające opis hierarchicznego systemu poziomów kwalifikacji, wzorowane są na Europejskich Ramach Kwalifikacji. Oczekuje się, iż Ramy Kwalifikacji pozwolą między innymi na porównywanie efektów kształcenia w wymiarze krajowym i międzynarodowym, a co za tym idzie nostryfikację dyplomów i zaświadczeń zawodowych, publicznie dostępną wszechstronną wiedzę o kompetencjach uzyskiwanych przez absolwentów, łatwiejszy opis możliwości kontynuacji kształcenia w ramach programów kształcenie przez całe życie, definiowanie standardów kształcenia poprzez porównywanie kompetencji absolwentów, umożliwienie

uznawania kompetencji pozaformalnych. Istotnym jest również założenie, że proces zdobywania wiedzy będzie oddzielony od procesu certyfikacji – inne placówki mają uczyć, a inne sprawdzać wiedzę. Bardzo ważnym elementem nowego systemu jest także fakt, iż raz zdobytą kwalifikację potwierdzałoby się tylko raz, w sposób, który byłby powszechnie honorowany.

3. Zmiany programowe i strukturalne w oświacie

Rok 2009 zapoczątkował w polskiej oświacie istotne zmiany zarówno o charakterze programowym, jak i strukturalnym. Ich konsekwencją ma być reorganizacja systemu oświaty, mająca na celu zapewnienie wszystkim dzieciom dostępu do wysokiej jakości edukacji. Zmiany przewidywane dla wszystkich etapów edukacyjnych oznaczają również nowe wyzwania dla organów prowadzących przedszkola, szkoły i placówki oświatowe. Zgodnie z zamierzeniami Ministerstwa Edukacji Narodowej najbliższe lata to przede wszystkim: upowszechnienie edukacji przedszkolnej – od roku szkolnego 2009/10 dzieci pięcioletnie mają prawo do edukacji przedszkolnej, a od roku szkolnego 2011/12 obowiązek odbycia rocznej edukacji przedszkolnej. Reforma wprowadza także obniżenie wieku szkolnego – od roku szkolnego 2012/13 obowiązkowe objęcie edukacją szkolną wszystkich dzieci sześcioletnich (zapoczątkowane od 2009/10). Zmiany programowe w edukacji – sukcesywne wdrażanie nowej podstawy programowej w szkołach na wszystkich etapach edukacyjnych od roku szkolnego 2009/10 – przewidują daleko idącą indywidualizację procesu kształcenia oraz otwarcie szkół na potrzeby osób niepełnosprawnych. Zmiany dotyczyć będą również programów nauczania oraz struktury szkolnictwa zawodowego. Od roku szkolnego 2012/13 przewidywane jest powiązanie edukacji młodzieży z edukacją osób dorosłych w ramach tzw. centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego. Zmiany demograficzne wymagają również podjęcia działań o charakterze zarządczym i organizacyjnym. Reakcją na niż demograficzny ma być konsolidacja zasobów oświatowych, przewidująca łączenie w zespoły liceów ogólnokształcących z gimnazjami oraz szkół podstawowych z przedszkolami (ale także jednostek tego samego typu). Reforma przyczyni się również do stworzenia nowego systemu zarządzania jakością w polskiej edukacji.

1. DIAGNOZA SEKTORA OŚWIATY W KROŚNIE

1.1. Wprowadzenie

Diagnoza sektora oświaty w Krośnie, w której szczegółowej analizie poddano placówki oświatowe³, dla których Gmina Krosno jest organem prowadzącym pozwoliła na stworzenie obrazu funkcjonowania systemu edukacji w mieście. Stanowiła punkt wyjścia do przygotowania analizy SWOT tego ważnego obszaru zadań, a także oparcie dla wskazania celów i strategicznych obszarów działań w zakresie polityki edukacyjnej miasta Krosna na lata 2011- 2016. Istotne dla oceny stanu bieżącego i rozwoju miejskiej oświaty zadania, a zwłaszcza organizacja oświaty, zostały pokazane na tle perspektywy czasowej, obowiązującej obecnie Strategii Oświatowej Miasta Krosna.

1.2. Sieć przedszkoli, szkół i placówek oświatowych w roku szkolnym 2010/2011

W roku szkolnym 2010/2011 z edukacji w krośnieńskich przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych korzysta ponad 14 tysięcy uczniów, wychowanków i słuchaczy. W 25 jednostkach organizacyjnych, dla których Gmina Krosno jest organem prowadzącym funkcjonuje 52 publiczne placówki oświatowe różnego typu (dane SIO według stanu na dzień 30 września 2010 roku), w których uczy się 13 061 osób. Dzieci i młodzież stanowiły 90 proc. ogółu uczących się (11 757 osoby), dorośli zaś 10 proc. (1 304 osoby).

W roku szkolnym 2010/2011 Miasto Krosno prowadzi następujące jednostki oświatowe:

- 2 samodzielne przedszkola,
- 2 samodzielne szkoły podstawowe, w tym jedna z oddziałem przedszkolnym,
- 2 samodzielne licea ogólnokształcące,
- 16 zespołów szkół, w tym
 - ✓ 2 zespoły złożone z przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum,
 - ✓ 4 zespoły złożone ze szkoły podstawowej i przedszkola,
 - ✓ 3 zespoły złożone ze szkoły podstawowej i gimnazjum, w tym 1 z oddziałami sportowymi i integracyjnymi,
 - ✓ 6 zespołów szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży, w tym:
 - 2 utworzone z liceum ogólnokształcącego i technikum,
 - 2 utworzone z technikum i zasadniczej szkoły zawodowej,

³ Placówka oświatowa rozumiana jest w strategii również jako: przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna

- 1 utworzona z liceum ogólnokształcącego, technikum i zasadniczej szkoły zawodowej,
- 1 utworzona z technikum, zasadniczej szkoły zawodowej i Centrum Kształcenia Praktycznego
- ✓ 1 zespół szkół ponadgimnazjalnych dla dorosłych i młodzieży, złożony z
 - technikum dla młodzieży i Centrum Kształcenia Ustawicznego kształcącego dorosłych w: liceum ogólnokształcącym, uzupełniającym liceum ogólnokształcącym, technikum uzupełniającym, szkole policealnej,
- 1 zespół placówek oświatowych, w skład którego wchodzi: bursa międzyszkolna i szkolne schronisko młodzieżowe (sezonowe),
- 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, a w nim szkoła podstawowa, gimnazjum, zasadnicza szkoła zawodowa specjalna, szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, uzupełniające liceum ogólnokształcące specjalne, internat,
- 1 poradnię psychologiczno – pedagogiczną.

Zwarty system miejskiej oświaty, w którym w 25 jednostkach organizacyjnych, w większości połączonych w zespoły, prowadzi się ponad 50 różnego typu i rodzaju szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych, pozwala na racjonalne zarządzanie krośnieńską edukacją. Poniżej przedstawiono strukturę organizacyjną krośnieńskich placówek w bieżącym roku.

Tabela 1. Szkoły i przedszkola prowadzone przez Gminę Krosno w roku szkolnym 2010/2011 (dane SIO na 30.09.2010)

Typ placówki	Liczba jednostek	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
Przedszkola	8	51	1 266
Szkoły podstawowe	11	120	2 701
Szkoły podstawowe specjalne (SOSW)	1	5	23
Gimnazja	5	57	1 565
Gimnazja specjalne (SOSW)	1	5	36
Licea ogólnokształcące	5	85	2 771
Licea ogólnokształcące dla dorosłych (CKU)	1	9	312
Licea ogólnokształcące uzupełniające dla dorosłych (CKU)	1	11	344
Liceum ogólnokształcące uzupełniające specjalne (SOSW)	1	1	13
Technika	7	86	2 402
Technika uzupełniające dla dorosłych (CKU)	1	5	135
Zasadnicze szkoły zawodowe	4	30	905
Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne (SOSW)	1	3	38
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy (SOSW)	1	4	37
Szkoły policealne dla dorosłych (CKU)	1	16	513
RAZEM	48	488	13 061

Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna obejmuje poradnictwem małe dzieci mieszkające w Krośnie, uczniów uczących się zarówno w publicznych jak i niepublicznych szkołach na terenie miasta, prowadzi działalność diagnostyczną oraz pomaga rodzicom i wychowawcom. W Bursie Międzyszkolnej zakwaterowanych jest 137 wychowanków.

Szczególną rolę pełni Centrum Kształcenia Praktycznego, funkcjonujące w ramach zespołu szkół (ZSP3), gdzie odbywa się praktyczne kształcenie w zawodach technicznych dla uczniów z różnych szkół.

Poniżej zamieszczono wykaz wszystkich jednostek oświatowych, prowadzonych aktualnie przez Gminę Krosno, wraz z informacją o liczbie uczniów i oddziałów. Przyjęte w tabelach skróty nazw jednostek występują w całym opracowaniu.

Tabela 2. Przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2010/2011 (dane SIO na 30.09.2010)

Szkoła	Adres	Stosowany skrót nazwy	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Przedszkole Miejskie Nr 5	KROSNO, Powstańców Warszawskich, 42	PM 5	250	10
Przedszkole Miejskie Nr 8	KROSNO, Kisielewskiego, 15	PM 8	268	11
Szkoła Podstawowa Nr 3	KROSNO, M. Konopnickiej, 5	SP 3	183	8
Szkoła Podstawowa Nr 5	KROSNO, Grunwaldzka, 15	SP 5	148	7
Miejski Zespół Szkół Nr 1	KROSNO, Jana i Stanisława Magurów, 1	MZS 1	484	19
Przedszkole Miejskie Nr 2	KROSNO, Mirandoli Pika, 3	PM 2	104	4
Szkoła Podstawowa Nr 10	KROSNO, Jana i Stanisława Magurów, 1	SP 10	187	7
Gimnazjum Nr 2	KROSNO, Jana i Stanisława Magurów, 1	G 2	193	8
Miejski Zespół Szkół Nr 2	KROSNO, Wyspiańskiego, 20	MZS 2	530	20
Przedszkole Miejskie Nr 11		PM 11	76	3
Szkoła Podstawowa Nr 12		SP 12	193	8
Gimnazjum Nr 5		G 5	261	9
Miejski Zespół Szkół Nr 3	KROSNO, Decowskiego, 9	MZS 3	346	16
Przedszkole Miejskie Nr 10	KROSNO, Popieluszki 103	PM 10	93	4
Szkoła Podstawowa Nr 7	KROSNO, Decowskiego, 9	SP 7	253	12
Miejski Zespół Szkół Nr 4	KROSNO, Stefana Kisielewskiego, 18	MZS 4	789	31
Szkoła Podstawowa Nr 15		SP 15	361	16
Gimnazjum Nr 4		G 4	428	15
Miejski Zespół Szkół Nr 5	KROSNO, Ks. Piotra Skargi, 3	MZS 5	300	12
Szkoła Podstawowa Nr 1		SP 1	121	6
Gimnazjum Nr 1		G 1	179	6
Miejski Zespół Szkół Nr 6		MZS 6	385	16
Przedszkole Miejskie Nr 4	KROSNO, Wyzwolenia, 6b	PM 4	123	5
Szkoła Podstawowa Nr 6	KROSNO, Kletówki, 1	SP 6	262	11
Miejski Zespół Szkół Nr 7		MZS 7	362	16
Przedszkole Miejskie Nr 1	KROSNO, Bohaterów Westerplatte, 24	PM 1	151	6
Szkoła Podstawowa Nr 4	KROSNO, Powstańców Śląskich, 75	SP 4	211	10
Miejski Zespół Szkół Nr 8		MZS 8	446	20
Przedszkole Miejskie Nr 3	KROSNO, Prochownia, 4a	PM 3	201	8
Szkoła Podstawowa Nr 8	KROSNO, Prochownia, 7	SP 8	245	12

Szkoła	Adres	Stosowany skrót nazwy	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Miejski Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi	KROSNO, Wojska Polskiego, 45	MZsZOI	1 041	42
<i>Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 14</i>		SP 14	537	23
<i>Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 3</i>		G 3	504	19
I Liceum Ogólnokształcące	KROSNO, Piotra Skargi, 2	I LO	850	25
II Liceum Ogólnokształcące	KROSNO, Kisielewskiego, 18	II LO	598	18
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1	KROSNO, Podkarpacka, 16	ZSP 1	923	32
<i>V Liceum Ogólnokształcące</i>		V LO	451	15
<i>Technikum Nr 1</i>		T 1	472	17
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2	KROSNO, ks. St. Szpetnara, 9	ZSP 2	591	22
<i>Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2</i>		Zsz 2	291	10
<i>Technikum Nr 2</i>		T.2	300	12
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3	KROSNO, Tysiąclecia, 5	ZSP 3	646	24
<i>Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3</i>		ZSZ 3	197	7
<i>Technikum Nr 3</i>		T3	449	17
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4	KROSNO, Bohaterów Westerplatte, 20	ZSP 4	735	24
<i>Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 4</i>		ZSZ4	162	5
<i>VI Liceum Ogólnokształcące</i>		VI LO	159	5
<i>Technikum Nr 4</i>		T4	414	14
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5	KROSNO, Rzeszowska, 10	ZSP 5	1 066	34
<i>III Liceum Ogólnokształcące</i>		III LO	713	22
<i>Technikum nr 5</i>		T5	353	12
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 6	KROSNO, Lewakowskiego, 27	ZSP 6	553	18
<i>Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 6</i>		ZSZ 6	255	8
<i>Technikum Nr 6</i>		T 6	298	10
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	KROSNO, Bema, 46	SOSW	147	18
<i>Szkoła Podstawowa Nr 11</i>		SP 11	23	5
<i>Gimnazjum Nr 6</i>		G 6	36	5
<i>Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 7</i>		ZSZ 7	38	3
<i>Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące</i>		ULO	13	1
<i>Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy</i>		SPPDO	37	4
Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego	KROSNO, Czajkowskiego, 49	ZSKU	1 420	45
<i>Technikum Nr 7</i>		T 7 ml	116	4
<i>Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych</i>		LO d	312	9
<i>Liceum Ogólnokształcące Uzupełniające dla Dorosłych</i>		LOU d	344	11
<i>Technikum Uzupełniające Nr 1 dla Dorosłych</i>		TU 1 d	135	5
<i>Szkoła Policealna dla Dorosłych</i>		Szk.polic d	513	16

W mieście rozwinięta jest również sieć niepublicznych szkół i placówek prowadzących działalność oświatową. Obecnie w Krośnie funkcjonuje 12 szkół, 2 przedszkola, punkt przedszkolny, ośrodek dla dzieci upośledzonych głęboko i z niepełnosprawnościami

sprzężonymi oraz 23 placówki wychowania pozaszkolnego prowadzące działalność kursową. Szkolnictwo niepubliczne omówione zostało w odrębnym podrozdziale.

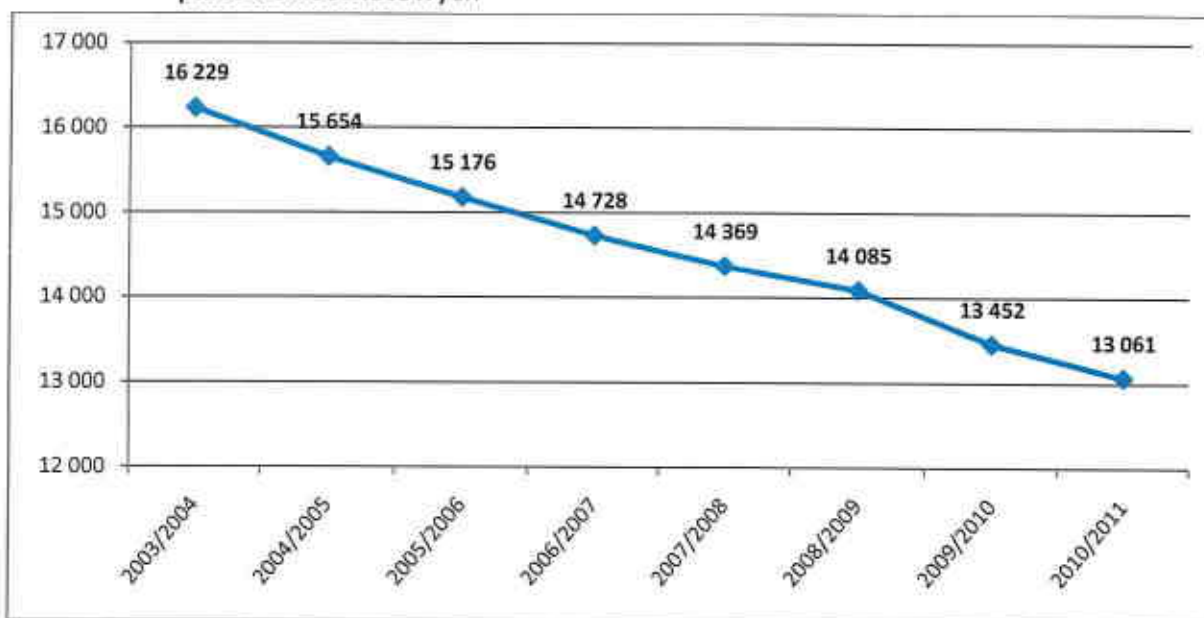
Ofertę edukacyjną miasta Krosna wzbogacają szkoły artystyczne prowadzone przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego: Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych, Zespół Szkół Muzycznych oraz Państwowe Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy, a także niepubliczne szkoły artystyczne: Prywatna Szkoła Muzyczna I i II stopnia ProMusica oraz Społeczna Szkoła Muzyczna.

1.3. Diagnoza stanu organizacji oświaty miejskiej na tle zmian strukturalno-ilościowych w okresie obowiązywania Strategii Oświatowej z 2004 roku

Sieć przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, dla których Gmina Krosno jest organem prowadzącym podlegała w ciągu kilku ostatnich lat dynamicznym zmianom. Przeprowadzono zmiany organizacyjne, w tym przekształcenia, istotne dla kosztów funkcjonowania miejskiej oświaty. Dla porównania, w roku szkolnym 2003/2004 gmina Krosno prowadziła 40 oświatowych jednostek organizacyjnych.

Na przestrzeni ostatnich siedmiu lat mogliśmy zaobserwować sukcesywne obniżanie się liczby dzieci, uczniów i słuchaczy uczęszczających do krośnieńskich publicznych placówek oświatowych. Różnica w liczbie dzieci, uczniów i słuchaczy w porównaniu roku obecnego z rokiem 2003 wyniosła 3 191 osób. Liczba ta wskazuje na spadek o blisko ⅓ liczby uczniów (19,7%) uczęszczających do krośnieńskich placówek oświatowych. Szczegółowe dane dotyczące liczby osób uczęszczających do placówek oświatowych przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Liczba dzieci, uczniów i słuchaczy uczęszczających do krośnieńskich publicznych placówek oświatowych

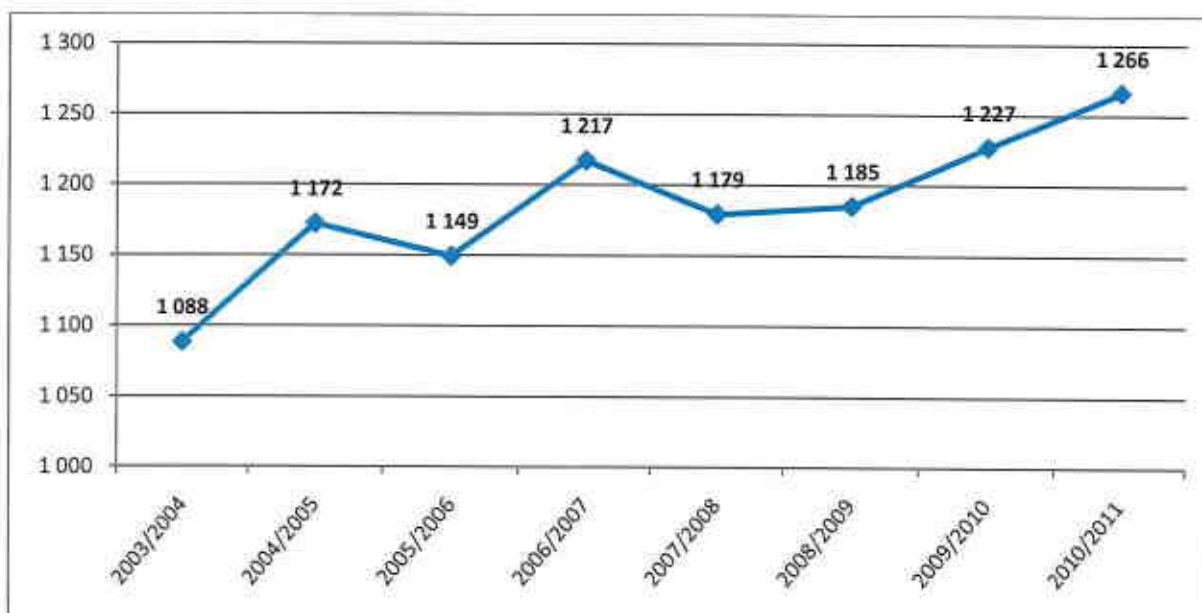

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

1.3.1. Organizacja edukacji przedszkolnej

Miasto Krosno posiada dobrze rozwiniętą sieć przedszkoli, które zabezpieczają potrzeby w zakresie edukacji dla dzieci w wieku 3-6 lat. Liczba dzieci korzystających z edukacji przedszkolnej, mimo niezbyt korzystnych współczynników demografii w ostatnich latach rośnie. W okresie od 2004 roku dokonano korekty sieci przedszkoli, zmniejszono liczbę przedszkoli z 10 do 8 placówek, 6 przedszkoli połączono ze szkołami, w dzielnicy Polanka przeniesiono przedszkole do zaadaptowanego w tym celu budynku szkoły.

Wykres 2. Liczba dzieci uczęszczających do krośnieńskich przedszkoli

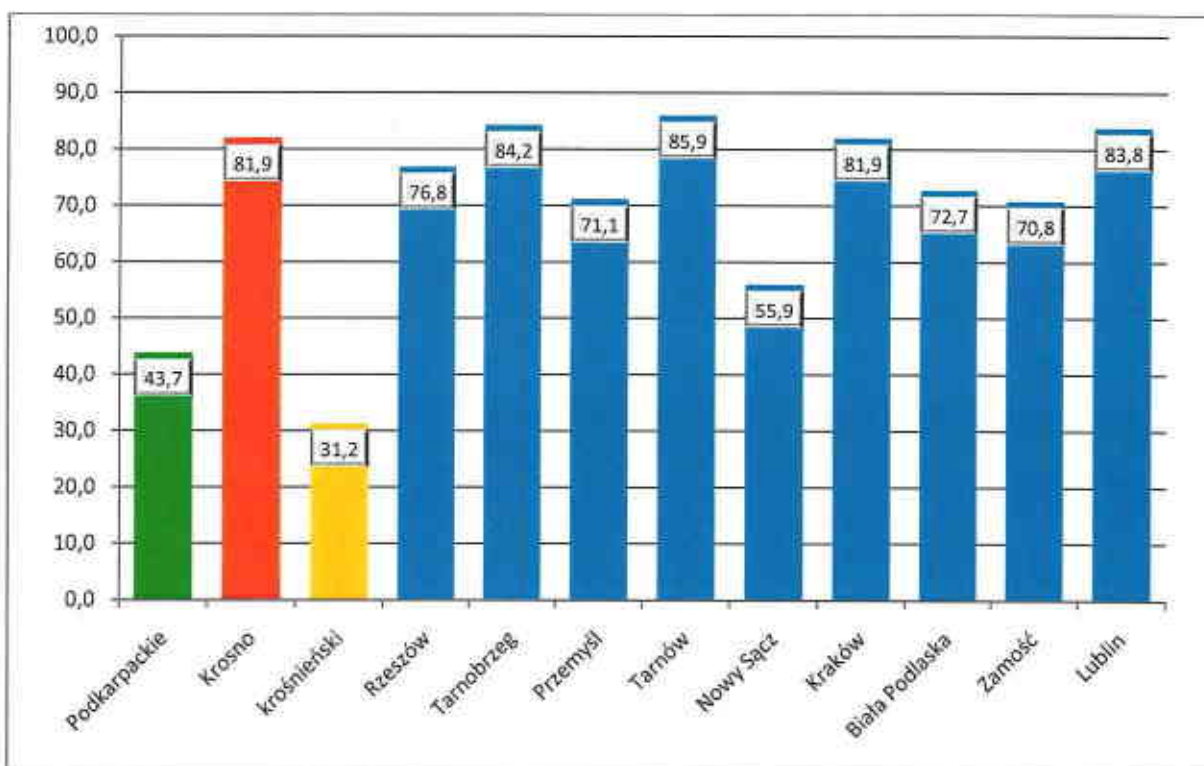

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Rosnąca liczba dzieci w przedszkolach to zarówno wynik reformy obniżającej wiek odbywania rocznego przygotowania przedszkolnego z 6. do 5. roku życia, jak i rosnącej świadomości rodziców o znaczeniu edukacji przedszkolnej.

Odsetek dzieci uczęszczających do przedszkoli jest w Krośnie wysoki, jeden z najwyższych na terenie południowo- wschodniej Polski. Na wykresie 3 zestawiono dane dotyczące Krosna na tle województwa podkarpackiego, powiatu ziemskiego i innych miast na prawach powiatu.

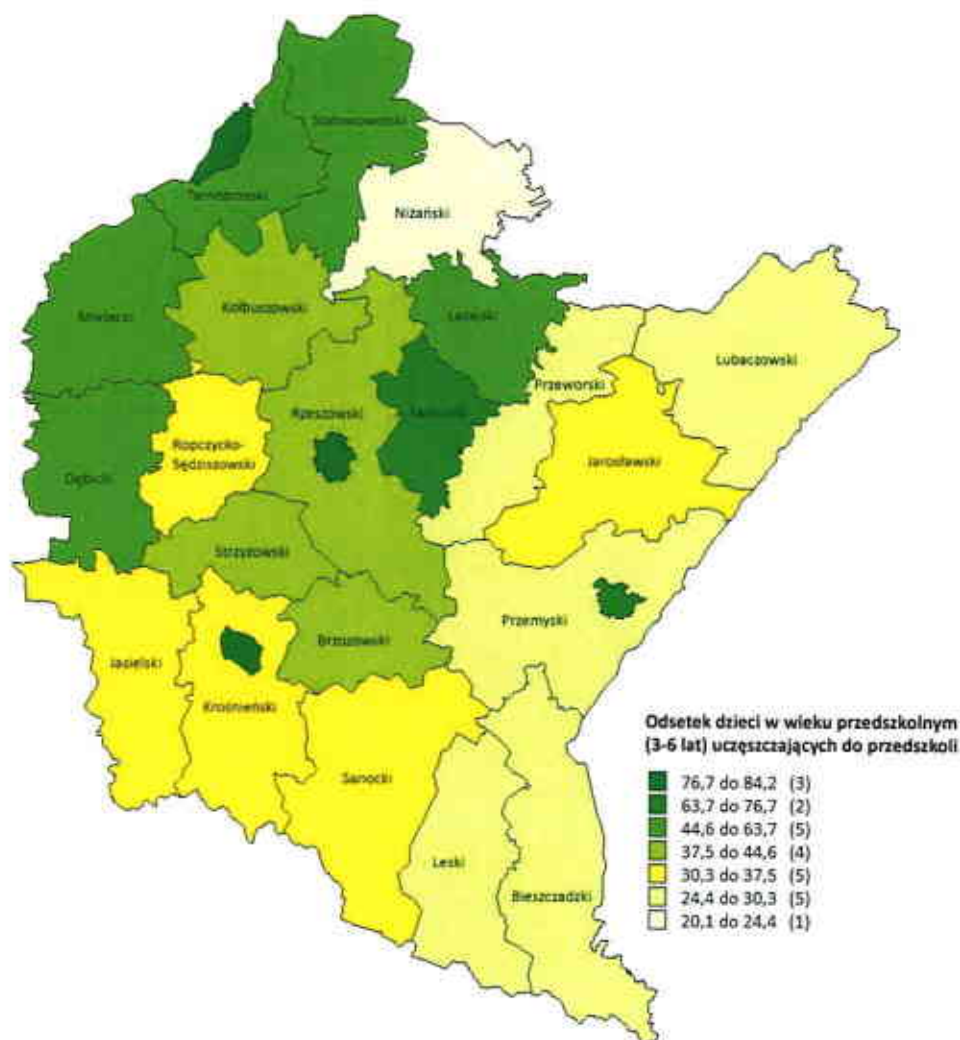
Wykres 3. Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat uczęszczających do przedszkoli

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych Urzędów Statystycznych w Rzeszowie, Krakowie oraz Lublinie - stan na wrzesień 2009

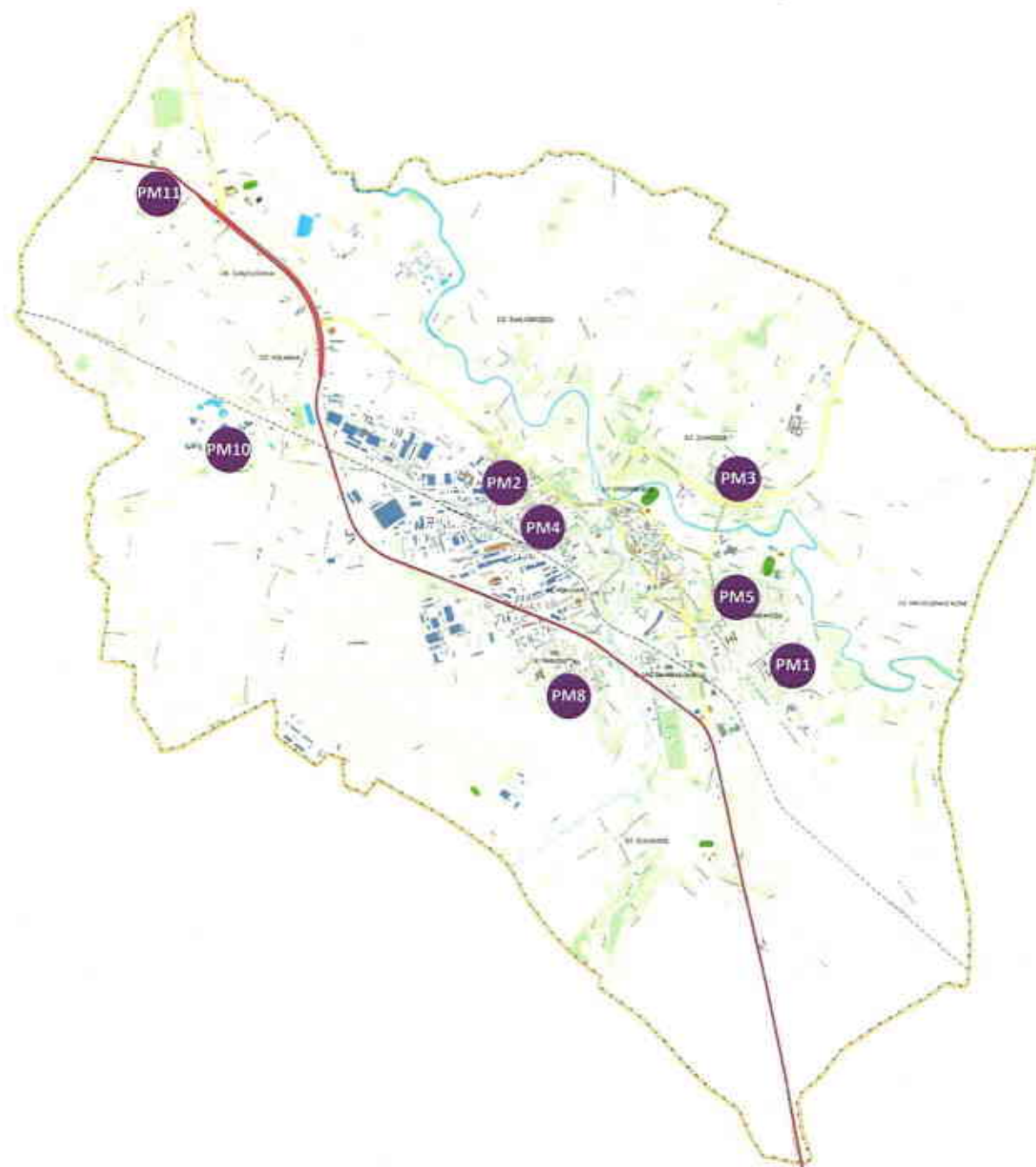
Analiza edukacji przedszkolnej na terenie województwa wskazuje na silne zróżnicowanie przestrzennie w powiatach na terenie województwa podkarpackiego od 20 proc. do 85 proc. Jak widać na mapie (rysunek 1) najwyższe odsetki uczęszczających do przedszkoli odnotowuje się w powiatach grodzkich – Tarnobrzegu, Krośnie, Przemyślu, Rzeszowie i w powiecie łańcuckim. Najgorzej wygląda poziom zaspokojenia potrzeb w tym zakresie w powiatach leżących we wschodniej i południowej części województwa podkarpackiego.

Rysunek 1. Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat uczęszczających do przedszkoli w powiatach województwa podkarpackiego (dane na wrzesień 2009)

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

Mimo rosnącego zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w Krośnie nie brakuje w miejsc w przedszkolach ogólnodostępnych, przy czym od 2010 roku niektóre przedszkola wykorzystują do zajęć także sale lekcyjne w budynkach szkolnych. Sieć przedszkolna jest optymalnie dostosowana do potrzeb z wyjątkiem dzielnicy Suchodół, gdzie funkcjonuje wyłącznie jeden oddział przedszkolny przy szkole podstawowej. Mankamentem jest brak oddziałów integracyjnych oraz szerszej oferty edukacyjnej dla dzieci niepełnosprawnych w wieku przedszkolnym. Dzieci te mogą korzystać nieodpłatnie z wczesnego wspomaganie rozwoju w MPPP i SOSW oraz z zajęć rewalidacyjnych organizowanych przez przedszkola ogólnodostępne. Bardzo dobrze zabezpieczona jest oferta dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, umiarkowanym i głębokim, które mogą korzystać z zajęć opiekuńczych i terapii w OREW.

Rysunek 2. Mapa Miasta Krosna z zaznaczonymi przedszkolami miejskimi

Najtrudniejsza sytuacja w przedszkolach będzie w roku 2011/2012 ze względu na reformę obniżającą obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne. Dzieci 6-cio letnie, które nie pójdą do szkoły 1 września 2011 roku będą odbywały przygotowanie przedszkolne razem z dziećmi 5-cio letnimi. Od roku 2012 w przedszkolach pozostaną tylko dzieci w wieku 3-5 lat, co może diametralnie zmniejszyć zapotrzebowanie na tę formę, a tym samym na poziom organizacyjny miejskich przedszkoli.

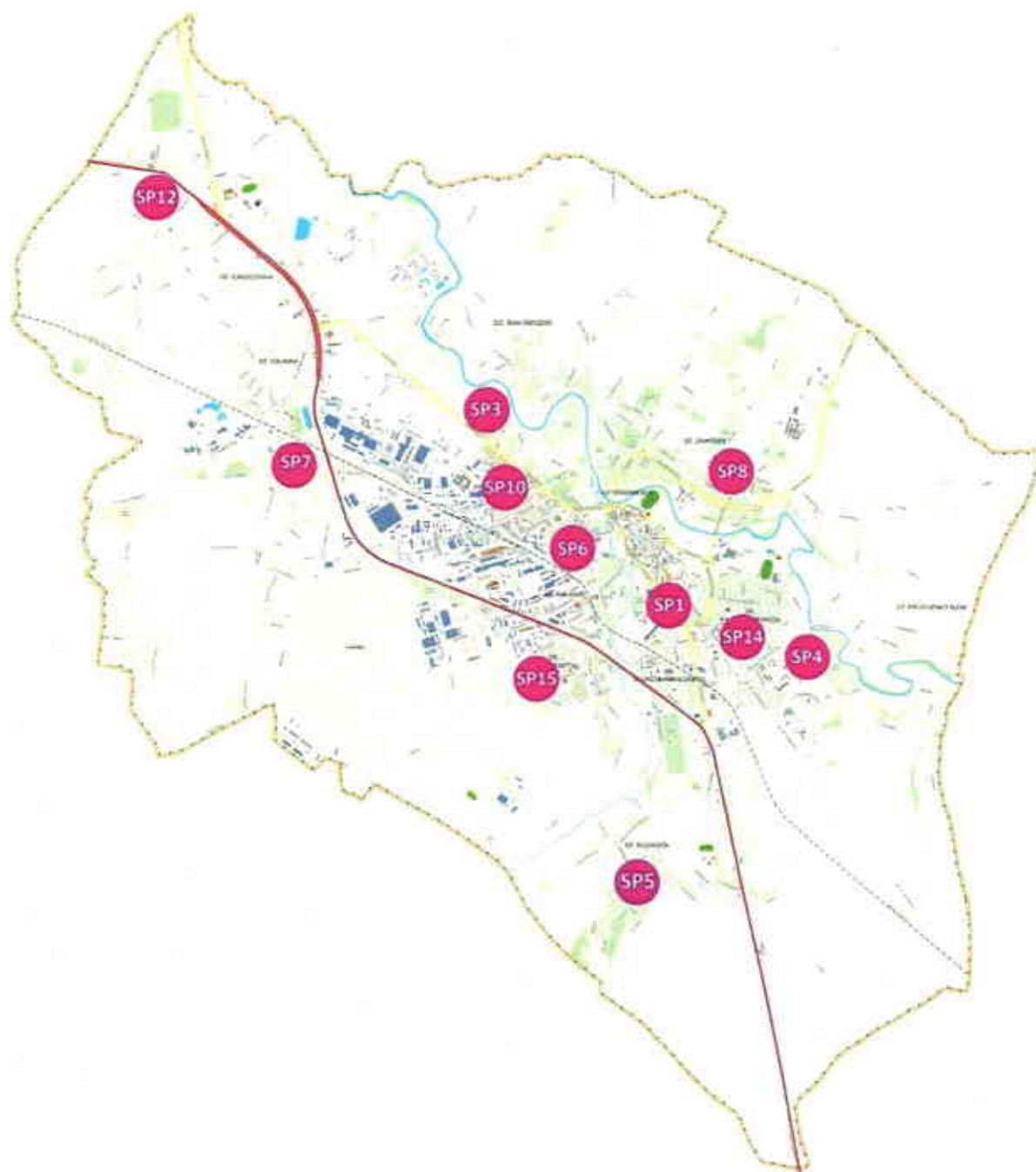
Tabela 3. Dzieci w krośnieńskich przedszkolach w podziale na wiek w roku szkolnym 2010/2011 (dane SIO na 30.09.2010)

Placówka	Adres	Liczba przedszkolaków					
		Ogółem	3 ≤ lat	4 lata	5 lat	≤ 6 lat	w tym spoza gminy
PM1	ul. Bohaterów Westerplatte 24	151	29	46	40	36	0
PM2	ul. Mirandoli Pika 3	104	23	35	24	22	1
PM3	ul. Prochownia 4a	201	100	36	34	31	1
PM4	ul. Wyzwolenia 6b	123	25	27	36	35	2
PM5	ul. Powstańców Warszawskich 42	250	70	55	66	59	11
PM8	ul. Kisielewskiego 15	268	65	69	84	50	0
PM10	ul. Ks. S. Decowskiego 9	93	24	16	21	32	0
PM11	ul. Wyspiańskiego 20	76	9	20	25	22	4
SP5	ul. Grunwaldzka 15	25	0	0	0	25	0
Razem		1291	345	304	330	312	19

Ze względu na brak żłobków, które zostały zlikwidowane pod koniec lat dziewięćdziesiątych, w dwóch przedszkolach PM3 i PM5 prowadzone były oddziały dla dzieci poniżej 3 roku życia. Utworzenie Miejskiego Żłobka, który rozpocznie działalność od 1 września 2011 roku, spowoduje, że przedszkola będą przyjmować wyłącznie dzieci, które w tym roku kalendarzowym będą miały ukończone 3 lata. Nabór do przedszkoli odbywa się od trzech lat drogą elektroniczną, co znakomicie ułatwia rodzicom orientację w sieci przedszkolnej. Podkreślić należy również, że dostępność do opieki przedszkolnej zwiększają dwa niepubliczne przedszkola i punkt przedszkolny.

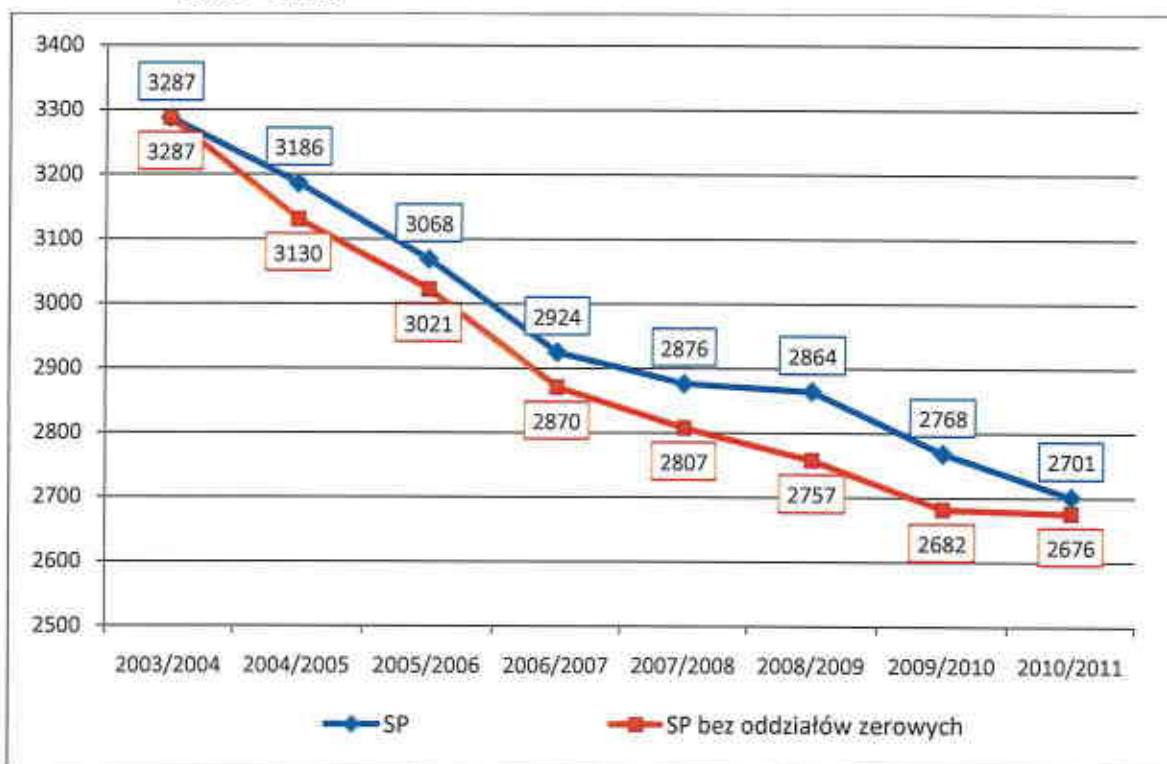
1.3.2. Organizacja szkół podstawowych

W roku szkolnym 2010/2011 w 11 szkołach podstawowych ogólnodostępnych prowadzonych przez Gminę Krosno uczyło się 2 676 uczniów (119 oddziałów). Dodatkowo 25 dzieci realizowało obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w SP5. Ponadto dzieci upośledzone umysłowo zarówno z miasta jak i okolicznych powiatów mogą uczyć się w szkole podstawowej specjalnej (omówiona w późniejszej części opracowania).

Rysunek 3. Mapa Miasta Krosna z zaznaczonymi szkołami podstawowymi

Sieć szkół podstawowych obejmuje 11 szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Krosno. Ich liczba nie zmieniła się od kilkunastu lat. W tym czasie liczba uczniów sukcesywnie spadała, co przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 4. Liczba dzieci uczęszczających do krośnieńskich szkół podstawowych w latach 2003 – 2010

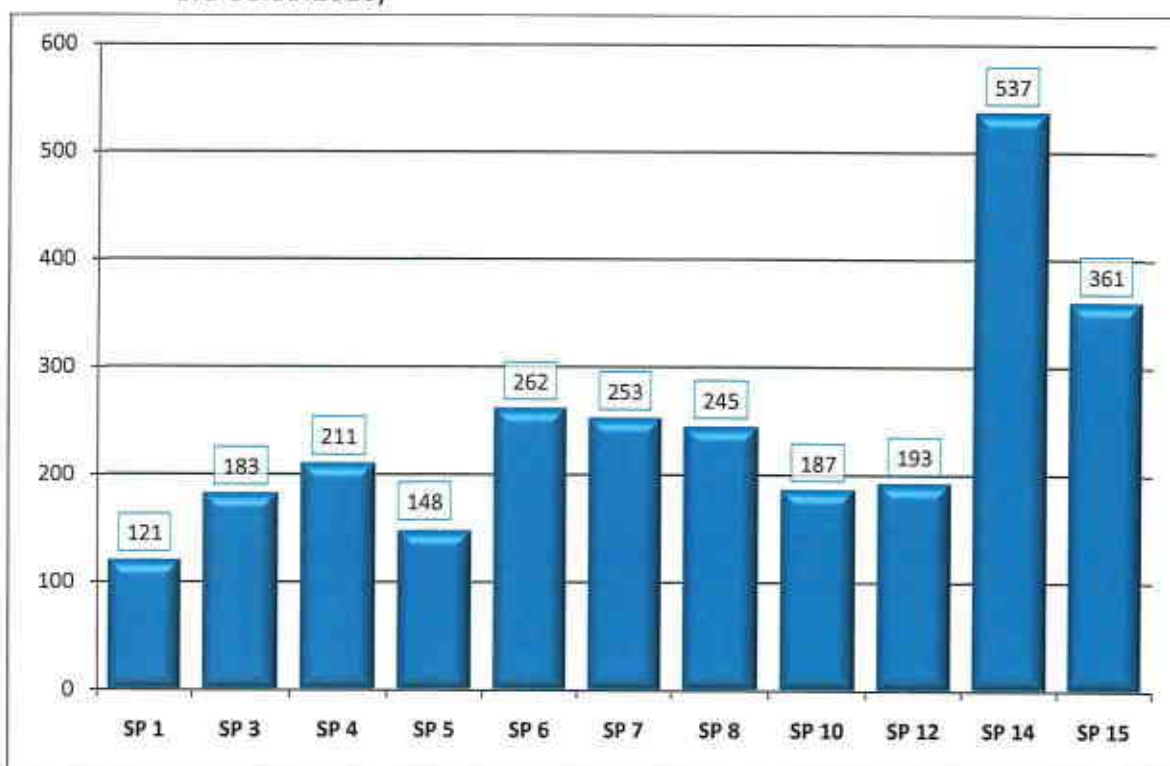
Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

W celu ograniczenia kosztów negatywnych skutków zmian demograficznych w latach 2004-2009 działania restrukturyzacyjne w latach 2004-2009, w wyniku których 9 szkół podstawowych funkcjonuje w zespołach, w tym zespołach szkolno-przedszkolnych, co pozwoliło na racjonalizację rosnących kosztów utrzymania szkół. Ponadto w wymienionym okresie ograniczono liczbę budynków, w których mieszczą się szkoły podstawowe – przeniesienie tzw. „Małej 15” oraz oddziałów kształcenia zintegrowanego w SP 4 do głównej siedziby szkoły.

Największą szkołą podstawową jest SP 14 (537 uczniów i 23 oddziały), drugą co do wielkości SP 15 (361 uczniów i 16 oddziałów). Najmniejsze szkoły podstawowe to SP1 (121 uczniów) oraz SP5 (148 uczniów), w których wszystkie oddziały to tzw. klasy jednociągowe (po jednym oddziale na danym poziomie kształcenia). Dodatkowo należy zaznaczyć, że o ile SP5 jest szkołą peryferyjną, do której chętnie uczęszczają uczniowie z dzielnicy Suchodół, o tyle w SP1 mimo znaczącej poprawy bazy dydaktycznej, nieodbiegającej poziomem od standardów w innych szkołach, maleje zainteresowania rodziców dzieci zamieszkałych w obwodzie uczęszczaniem do tej szkoły. W Krośnie wielkość szkół podstawowych odbiega od średnich wielkości szkół podstawowych w miastach na prawach powiatu liczących mniej niż 100 tys. mieszkańców (średnio 359 uczniów) oraz w gminach miejskich powyżej 5 tys.

mieszkańców (średnio 381 uczniów). Odpowiednio mediana 369 i 361 – dane z 2009⁴, co wskazuje na rozdrobnienie sieci szkół podstawowych w mieście. Wielkość oddziału w krośnieńskiej szkole podstawowej także jest mniejsza od średniej wielkości oddziału w miastach na prawach powiatu liczących mniej niż 100 tys. mieszkańców (23,19 w 2009 roku), w gminach miejskich powyżej 5 tys. mieszkańców (22,96 w 2009 roku). W Krośnie statystyczny oddział liczył 22,7 uczniów w 2009 i 22,5 w 2010 roku.

Wykres 5. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2010/2011 (dane SIO 30.09.2010)

W krośnieńskich szkołach podstawowych zorganizowano oddziały sportowe, integracyjne i wyrównawcze, o których więcej informacji znajduje się w podrozdziale *Wybrane elementy oferty edukacyjnej szkół i przedszkoli*.

Jak widać z danych w poniższej tabeli w ostatnich sześciu latach najbardziej niekorzystne zmiany liczby uczniów wystąpiły w SP1, SP15 i SP10. Spadek procentowy liczby uczniów w roku szkolnym 2010/2011, w stosunku do roku 2004/2005 w przypadku SP 1 wyniósł 28,8 proc., SP 15 – 27,9 proc., zaś SP 10 – 21,4 proc. Obecnie sytuacja ustabilizowała się w SP15, ciągle zmienna jest sytuacja w SP10, natomiast w ostatnich latach problem z naborem nawet do jednego oddziału ma SP1. Należy dodać, że małe szkoły mają zerową

⁴ Przygotowanie informacji o stanie realizacji zadań oświatowych. Propozycje dla jednostek samorządu terytorialnego, (red.) J. Herczyński, Warszawa 2011

elastyczność organizacyjną. Jedynym sposobem regulowania wielkości oddziałów w takich szkołach jest korekta wielkości obwodów i sztywne blokowanie miejsc dla dzieci spoza nich, co praktycznie nie jest możliwe.

Wraz z spadkiem liczby uczniów, odnotowano również redukcję liczby oddziałów w szkołach podstawowych, w stosunku do lat ubiegłych. Największe ograniczenie liczby oddziałów dotknęło SP 15 oraz SP 10, w których zredukowano po pięć oddziałów.

Należy zaznaczyć, że część uczniów z terenu miasta podejmuje edukację w podstawowej szkole muzycznej, co nie pozostaje bez wpływu na liczbę uczniów w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Krosno.

Tabela 4. Liczba uczniów oraz liczba oddziałów w szkołach podstawowych w latach 2004-2010

Szkoły podstawowe	2004/2005		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		Zmiana liczby uczniów 2010/11 – 2004/05	
	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały
SP 1	170	8	166	8	163	8	147	8	134	7	137	7	121	6	-49	-2
SP 3	222	11	211	10	198	9	184	8	183	8	175	7	183	8	-39	-3
SP 4	231	11	234	11	226	11	238	11	235	11	209	10	211	10	-20	-1
SP 5	183	9	171	7	171	7	165	7	158	7	142	7	148	7	-35	-2
SP 6	295	12	304	12	280	12	273	12	257	11	264	11	262	11	-33	-1
SP 7	294	13	284	13	270	13	265	13	265	13	240	12	253	12	-41	-1
SP 8	284	13	275	12	267	12	269	12	255	12	256	12	245	12	-39	-1
SP 10	238	12	227	12	230	11	216	10	221	10	211	9	187	7	-51	-5
SP 12	214	10	212	10	200	9	213	9	209	9	214	9	193	8	-21	-2
SP 14	554	25	526	24	526	23	561	24	579	24	566	24	537	6	-17	-2
SP 15	501	21	458	19	393	16	345	14	368	15	354	14	361	8	-140	-5
Razem	3186	145	3068	138	2924	131	2876	128	2864	127	2768	122	2701	95	-485	-25

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Od 2009/2010 roku do klas pierwszych, oprócz siedmiolatków część rodziców wysyła dzieci sześciolatnie. Takie możliwości dała ustawa o systemie oświaty w związku z reformą obniżającą wiek rozpoczynania obowiązkowej nauki w szkołach. Odpowiednie przystosowanie szkół w Krośnie, znakomite wyniki diagnozy przedszkolnej i szeroka akcja promocyjna wśród rodziców przyniosła efekty. W roku szkolnym 2010/2011 do pierwszych klas szkoły podstawowej zostało przyjętych 88 dzieci w wieku sześciu lat, co stanowiło

22 proc. populacji dzieci w tym wieku. To bardzo wysoki współczynnik, jeden z najwyższych w kraju, a najwyższy wśród miast na prawach powiatu w województwie podkarpackim (dla porównania w Rzeszowie odsetek sześciolatków, które poszły do pierwszej klasy szkoły podstawowej wyniósł 7 proc.). W roku szkolnym 2011/2012, do pierwszej klasy pójdą dwa roczniki – siedmiolatków oraz sześciolatków, objętych od tego roku obowiązkiem rozpoczęcia nauki w I klasie szkoły podstawowej, co przejściowo poprawi stan organizacji w szkołach podstawowych. Natomiast od roku 2012/2013 szkoły podstawowe będą odnotowywały niskie wskaźniki naboru.

Tabela 5. Liczba uczniów w I klasach szkół podstawowych w latach 2004-2010

Szkoła	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Zmiana 2010/2011 – 2004/2005
SP 1	27	22	25	17	15	21	19	-8
SP 3	40	28	28	28	26	24	47	7
SP 4	29	41	36	44	39	27	29	0
SP 5	21	22	20	26	19	17	18	-3
SP 6	23	53	38	46	30	46	48	25
SP 7	45	37	45	44	35	43	49	4
SP 8	48	51	37	37	39	44	44	-4
SP 10	40	33	33	32	27	28	45	5
SP 12	40	31	25	36	27	42	22	-18
SP 14	88	75	92	108	88	91	82	-6
SP 15	72	55	52	57	70	60	60	-12
Razem	473	448	431	475	415	443	463	-10

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Jak pokazują dane zawarte w powyższej tabeli w przypadku ponad połowy szkół (sześciu) zmniejszyła się w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005 liczba uczniów w I klasach szkoły podstawowej. W przypadku jednej ze szkół – SP 4, liczba uczniów w I klasie pozostała na takim samym poziomie. w czterech szkołach zanotowano na przestrzeni kilku lat wzrost liczby uczniów uczęszczających do I klasy szkoły podstawowej.

W następnej tabeli dokonano analizy jaki odsetek uczniów uczęszczających do pierwszej klasy do danej szkoły podstawowej stanowili uczniowie wszystkich klas pierwszych krośnieńskich szkół podstawowych w danym roku szkolnym. Jest to wskaźnik pozwalający odnieść liczbę uczniów pierwszych klas do ogólnej tendencji co do liczby pierwszoklasistów

obserwowanej w danej szkole. Sześć szkół doświadczyło zmniejszenia zainteresowania uczęszczaniem do pierwszych klas w porównaniu do roku szkolnego 2004/2005. W przypadku pięciu szkół odsetek pierwszoklasistów w stosunku do ogólnej liczby uczniów pierwszych klas w Krośnie wzrósł.

Tabela 6. Procent uczniów w I klasach danej szkoły do ogółu wszystkich uczniów I klas szkół podstawowych w latach 2004-2010

Szkoły	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Zmiana 2010/2011 – 2004/2005
SP 1	5,7	4,9	5,8	3,6	3,6	4,7	4,1	-1,6
SP 3	8,5	6,3	6,5	5,9	6,3	5,4	10,2	1,7
SP 4	6,1	9,2	8,4	9,3	9,4	6,1	6,3	0,1
SP 5	4,4	4,9	4,6	5,5	4,6	3,8	3,9	-0,6
SP 6	4,9	11,8	8,8	9,7	7,2	10,4	10,4	5,5
SP 7	9,5	8,3	10,4	9,3	8,4	9,7	10,6	1,1
SP 8	10,1	11,4	8,6	7,8	9,4	9,9	9,5	-0,6
SP 10	8,5	7,4	7,7	6,7	6,5	6,3	9,7	1,3
SP 12	8,5	6,9	5,8	7,6	6,5	9,5	4,8	-3,7
SP 14	18,6	16,7	21,3	22,7	21,2	20,5	17,7	-0,9
SP 15	15,2	12,3	12,1	12,0	16,9	13,5	13,0	-2,3

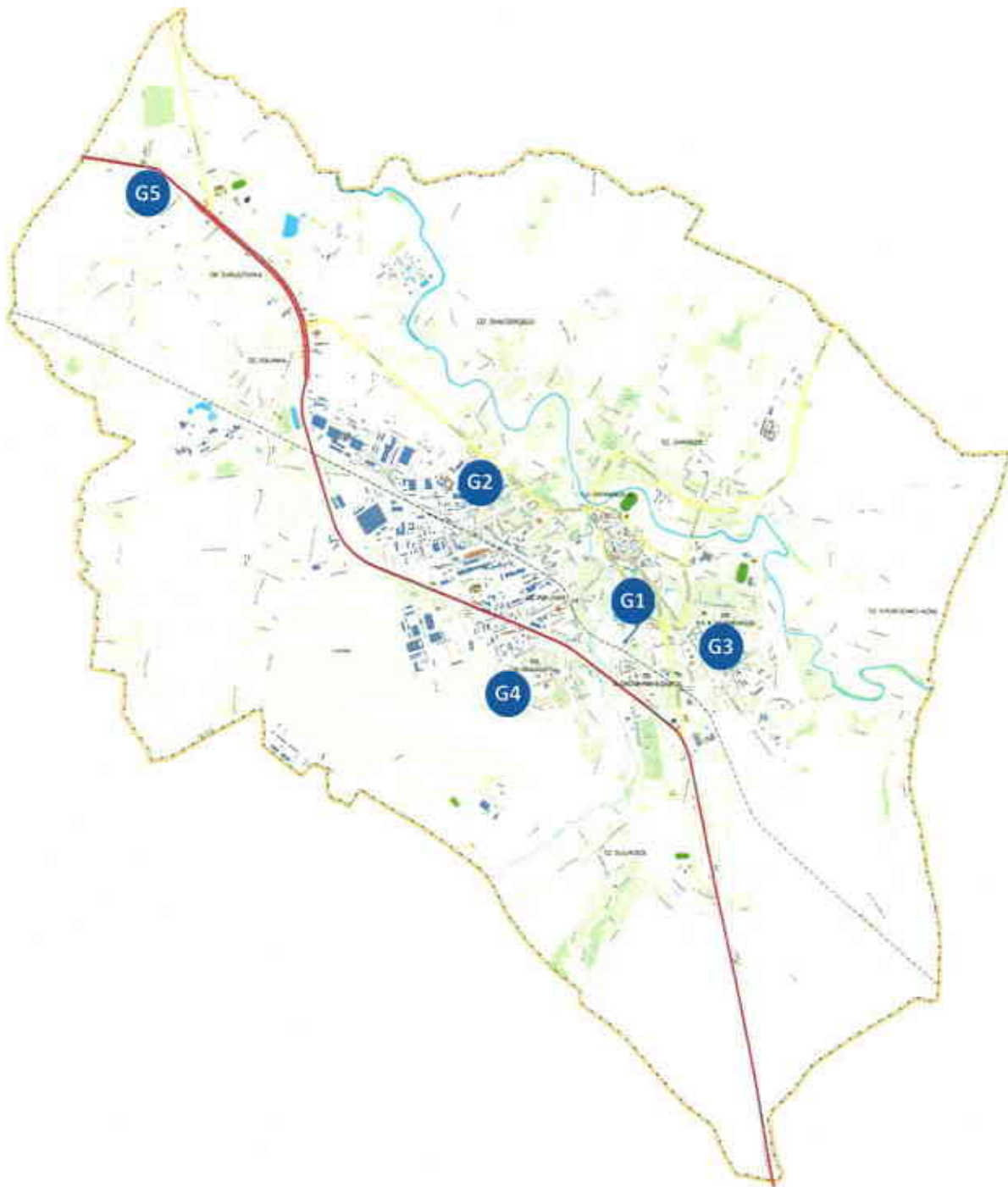
Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

1.3.3. Organizacja gimnazjów

W roku szkolnym 2010/2011 w pięciu gimnazjach prowadzonych przez gminę Krosno uczyło się 1 565 uczniów. Ponadto na terenie miasta funkcjonuje gimnazjum specjalne oraz gimnazjum niepubliczne (omówione w późniejszej części diagnozy).

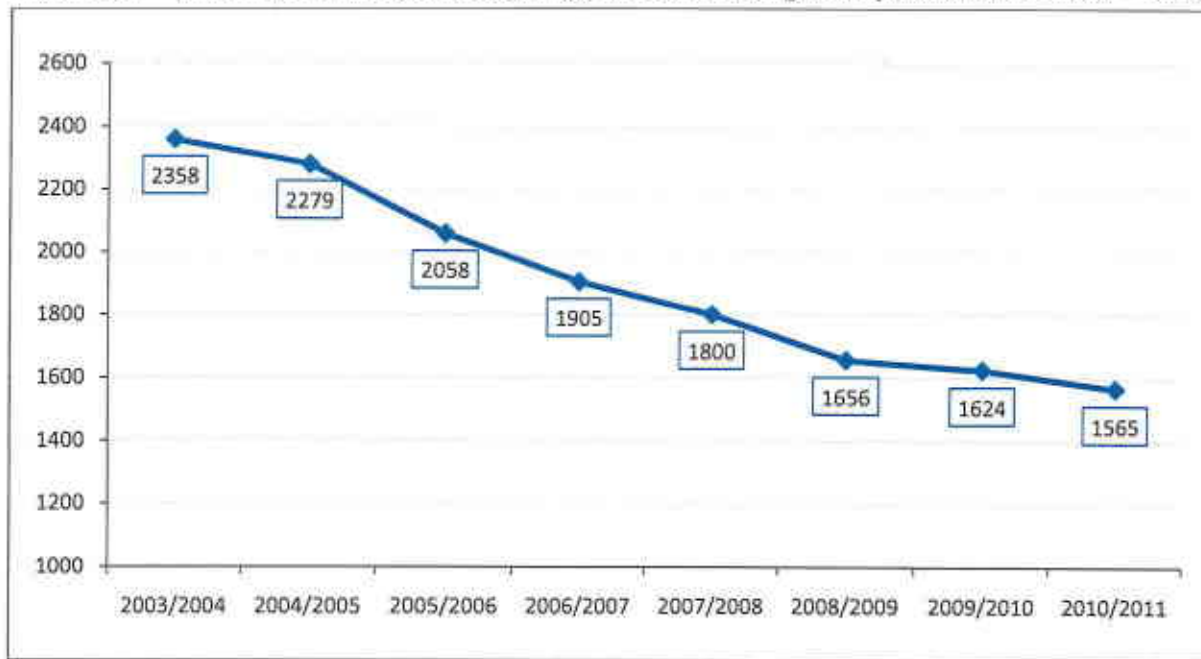
W okresie obowiązywania aktualnej Strategii Oświatowej wszystkie gimnazja funkcjonują w strukturze zespołów szkół, z czego trzy gimnazja działają w połączeniu ze szkołami podstawowymi oraz dwa tworzą zespół szkół składający się ze szkoły podstawowej i przedszkola.

W omawianym roku szkolnym krośnieńskie gimnazja oprócz oddziałów ogólnodostępnych prowadziły oddziały specjalistyczne – sportowe (G 3), integracyjne (G 3) i wyrównawcze (G 2).

Rysunek 4. Mapa Miasta Krosna z zaznaczonymi gimnazjami

Jak łatwo zauważyć (wykres 6), liczba uczniów w gimnazjach z roku na rok się zmniejsza, przy czym w ostatnich trzech latach skala spadku jest mniejsza.

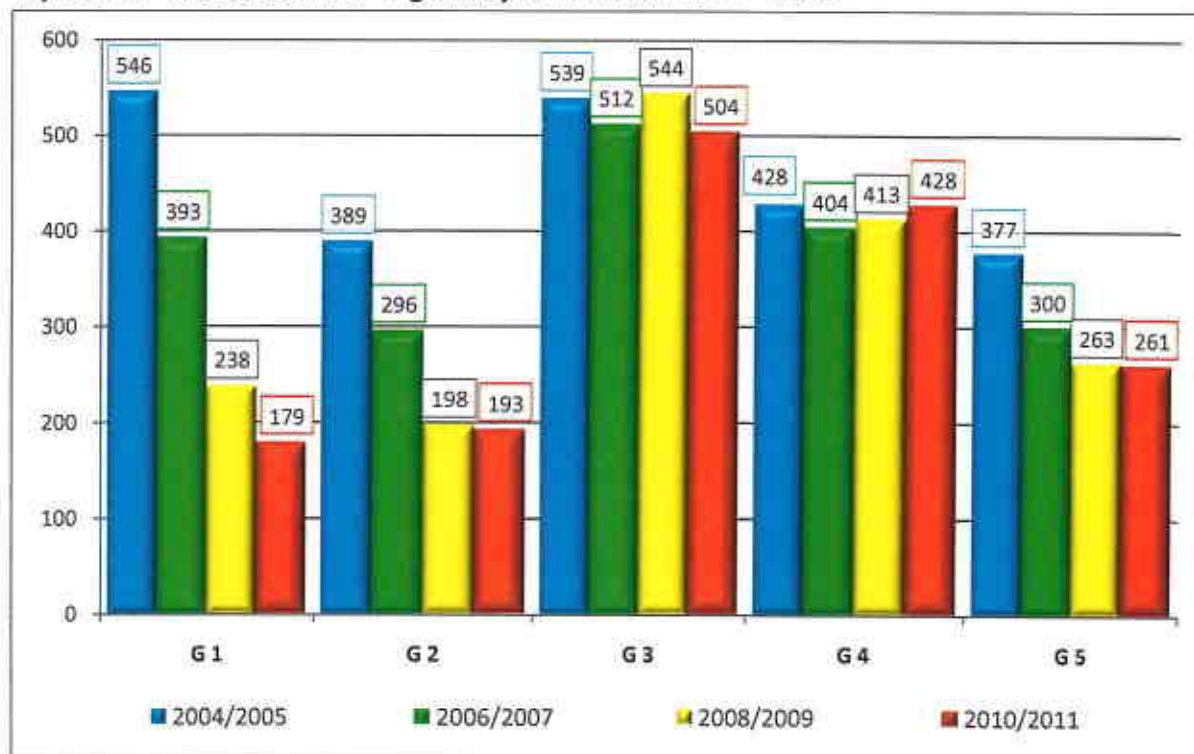
Wykres 6. Liczba dzieci uczęszczających do krośnieńskich gimnazjów w latach 2003 – 2010

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Największe gimnazja to G 3 (504 uczniów i 19 oddziałów) i G 4 (428 uczniów i 15 oddziałów). Najmniejsze to G 1 (179 uczniów i 6 oddziałów) i G 2 (193 uczniów i 8 oddziałów). W ciągu ostatnich sześciu lat liczba uczniów w tych dwóch szkołach spadła o łącznie blisko pięćset osób (487 uczniów), przy łącznym spadku o 714 osób we wszystkich pięciu gimnazjach.

Wykres 7. Liczba uczniów w gimnazjach w latach 2004 – 2010

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

W Krośnie, zarówno ilość, jak i wielkość gimnazjów odbiega od wskaźników w miastach na prawach powiatu liczących mniej niż 100 tys. mieszkańców (312 uczniów) oraz w gminach miejskich powyżej 5 tys. mieszkańców (średnio 338 uczniów), odpowiednio mediana 320 i 321- dane z 2009. Wskaźnik liczby gimnazjów w wymienionych grupach wynosi 2,5, ale oddziały są w nich mniejsze niż w Krośnie⁵. Spadek liczby uczniów, dzięki elastycznej organizacji wiązał się również z redukcją liczby oddziałów. W roku szkolnym 2004/2005 w pięciu krośnieńskich gimnazjach było łącznie 83 oddziały, cztery lata później 57. Największy spadek liczby oddziałów dotyczył G 1 oraz G 2. W G 1 zanotowano trzykrotny spadek liczby oddziałów, w G 2 o połowę zmniejszyła się liczba klas. Najmniejsze zmiany w liczbie oddziałów dotyczyły G 3 i G 4, w których sytuacja organizacyjna jest stabilna.

Tabela 7. Liczba uczniów oraz liczba oddziałów w gimnazjach w latach 2004-2010

Szkoły podstawowe	2004/2005		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		Zmiana liczby 2010/11 – 2004/05	
	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały
G 1	546	19	487	12	393	14	339	12	238	9	202	7	179	6	-367	-13
G 2	389	15	351	13	296	11	210	8	198	8	183	7	193	8	-196	-7
G 3	539	20	511	20	512	20	542	21	544	20	537	19	504	19	-35	-1
G 4	428	16	412	15	404	15	410	15	413	15	428	15	428	15	0	-1
G 5	377	13	297	10	300	10	299	10	263	9	274	9	261	9	-116	-4
Razem	2279	83	2058	70	1905	70	1800	66	1656	61	1624	57	1565	57	-714	-26

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

W poniższej tabeli zamieszczono dane obrazujące liczbę uczniów, którzy w danym roku szkolnym rozpoczęli naukę w pierwszych klasach pięciu krośnieńskich gimnazjów.

⁵ Przygotowanie informacji o stanie realizacji zadań oświatowych. Propozycje dla jednostek samorządu terytorialnego, (red.) J. Herczyński, Warszawa 2011

Tabela 8. Liczba uczniów w I klasach gimnazjów w latach 2004-2010

Szkoła	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Zmiana 2010/2011 – 2004/2005
G 1	148	152	94	93	58	59	63	-85
G 2	133	89	89	45	73	65	58	-75
G 3	172	164	175	206	171	171	158	-14
G 4	136	140	128	145	145	141	141	5
G 5	98	100	111	91	60	119	86	-12
Razem	687	645	597	580	507	555	506	-181

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Kolejna tabela przedstawia odsetek uczniów pierwszej klasy w danym gimnazjum do ogólnej liczby uczniów pierwszych klas krośnieńskich gimnazjów w danym roku szkolnym.

Tabela 9. Procent uczniów w I klasach danej szkoły do ogółu wszystkich uczniów I klas gimnazjów w latach 2004-2010

Szkoła	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Zmiana 2010/2011 – 2004/2005
G 1	21,5	23,6	15,7	16,0	11,4	10,6	12,5	-9,1
G 2	19,4	13,8	14,9	7,8	14,4	11,7	11,5	-7,9
G 3	25,0	25,4	29,3	35,5	33,7	30,8	31,2	6,2
G 4	19,8	21,7	21,4	25,0	28,6	25,4	27,9	8,1
G 5	14,3	15,5	18,6	15,7	11,8	21,4	17,0	2,7

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Wyniki rekrutacji potwierdzają szczególnie niekorzystne warunki w G 1, które jeszcze w 2004 roku było największym krośnieńskim gimnazjum. Uczniowie mogą kształcić się także w niepublicznym Gimnazjum Katolickim, które cieszy się bardzo dobrą opinią.

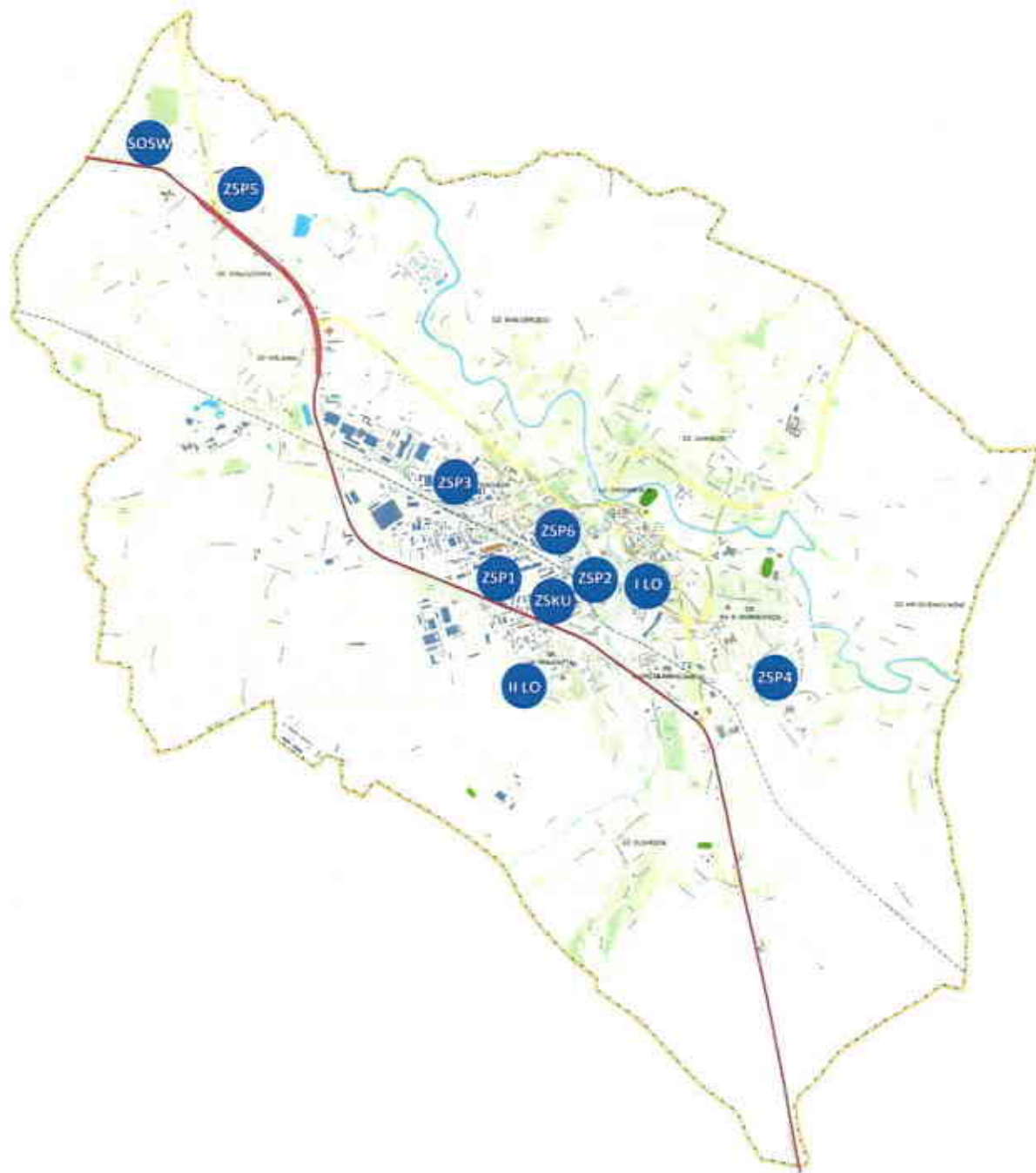
1.3.4. Organizacja szkół ponadgimnazjalnych

Krośnieńskie szkoły ponadgimnazjalne zaspokajają potrzeby edukacyjne nie tylko mieszkańców miasta, ale w dużej mierze uczniów spoza Krosna. Wskaźnik udziału młodzieży spoza miasta w procesie edukacyjnym na poziomie szkół ponadgimnazjalnych systematycznie wzrasta - w zależności od typu szkoły od 64 proc. w 2005 roku do 75 proc.

w roku szkolnym 2010/2011. Dla porównania w 2000 roku krośnieńskie licea ogólnokształcące przyjmowały zaledwie 30 proc. uczniów spoza Krosna, dziś blisko 71 proc.

W roku szkolnym 2010/2011 w dziewięciu ogólnodostępnych szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Gminę Krosno uczyło się w 242 oddziałach łącznie 7 382 osób, w tym 6 078 uczniów w 201 oddziałach szkół dla młodzieży i 1 304 słuchaczy w 41 oddziałach. Ponadto na terenie miasta funkcjonują ponadgimnazjalne szkoły specjalne w ramach SOSW, które omówione zostaną w późniejszej części diagnozy.

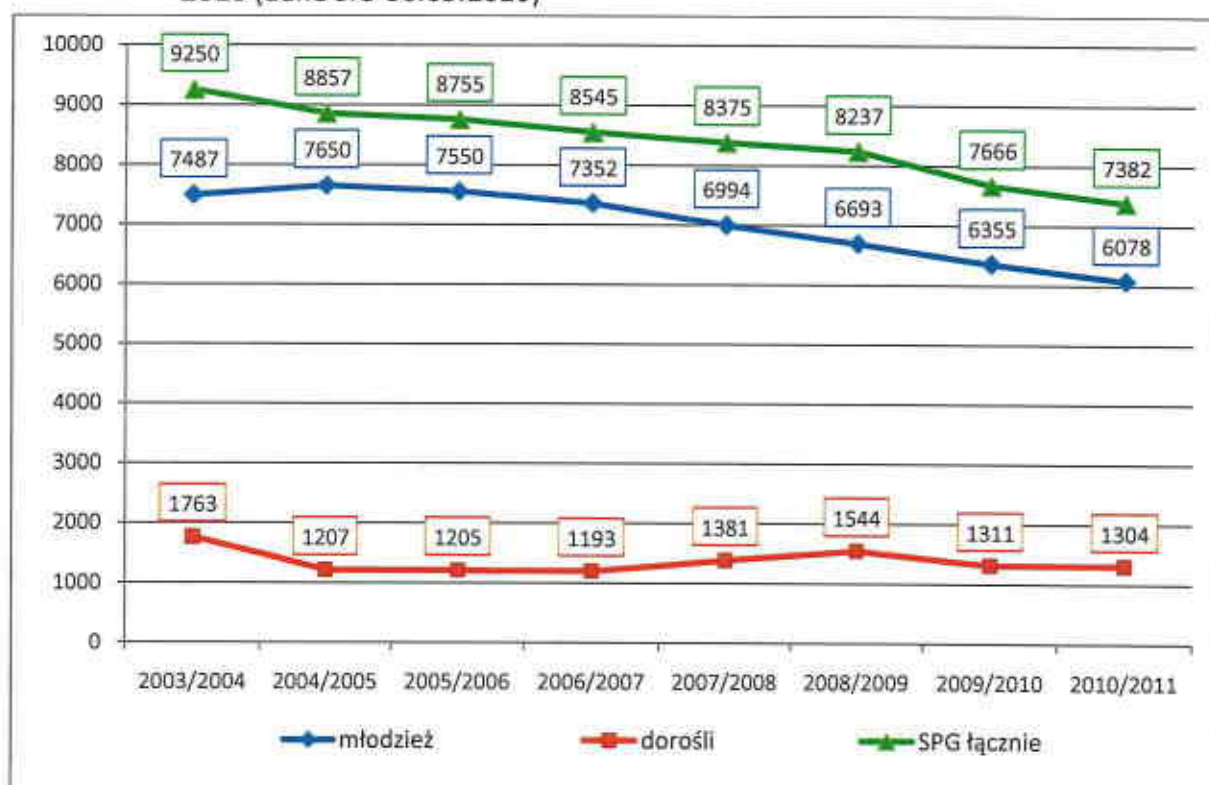
Rysunek 5. Mapa Miasta Krosna z zaznaczonymi szkołami ponadgimnazjalnymi

Uczniowie mogą kształcić się na poziomie ponadgimnazjalnym także w niepublicznym Katolickim Liceum Ogólnokształcącym, w 2 szkołach artystycznych oraz w 2 szkołach policealnych dla młodzieży. Duże możliwości w zakresie kształcenia policealnego stanowi oferta szkół niepublicznych funkcjonujących w Krośnie (omówione odrębnie).

W okresie od 2003 do 2010 roku populacja uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych zmniejszyła się o ponad 1/5 (20,2 proc.), przy czym spadek uczącej się młodzieży wyniósł w tym czasie 18,8 proc, a dorosłych ponad 1/4 (26,0 proc.). Tendencja spadkowa liczby uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych ze względu na sytuację demograficzną będzie utrzymywać się także przez kolejne lata.

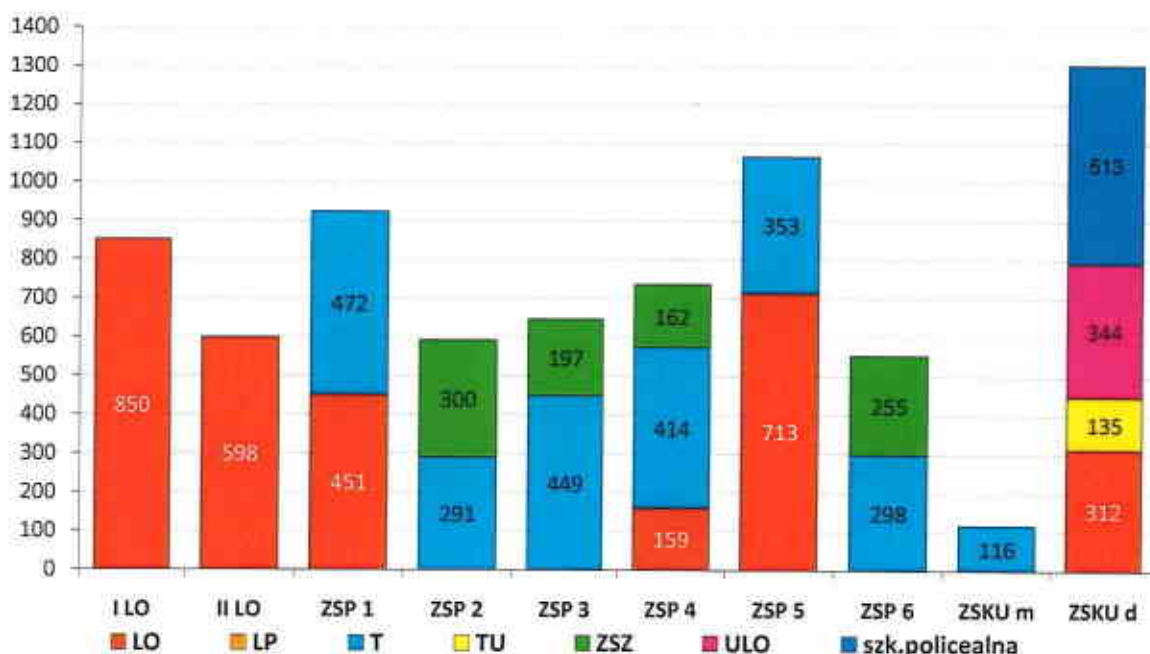
Wykres 8. Liczba uczniów uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych w latach 2003 – 2010 (dane SIO 30.09.2010)

Jednostki organizacyjne, w których funkcjonują szkoły ponadgimnazjalne za wyjątkiem dwóch liceów ogólnokształcących funkcjonują w ramach zespołów szkół. Cztery z nich łączą kształcenie ogólne i zawodowe, jedna kształcenie dorosłych i młodzieży. Likwidacja liceów profilowanych w 2008/2009 zmniejszyła do sześciu liczbę typów szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących w mieście. Największe szkoły ponadgimnazjalne to ZSKU, ZSP5 i ZSP1 i ILO. Statystyczny oddział w roku szkolnym 2010/2011 w szkole ponadgimnazjalnej liczył 31,1 uczniów, z czego w szkole dla młodzieży średnia wielkość klasy wyniosła 31,0 uczniów, zaś w szkołach dla dorosłych 31,8 osób.

Wzrost aspiracji gimnazjalistów spowodował, że zdecydowana większość gimnazjalistów wybiera kształcenie w szkołach maturalnych. Statystycznie, co drugi uczeń wybiera liceum ogólnokształcące.

Wykres 9. Struktura szkół ponadgimnazjalnych oraz liczba uczniów wg typów szkół w roku szkolnym 2010/2011 (dane SIO 30.09.2010)

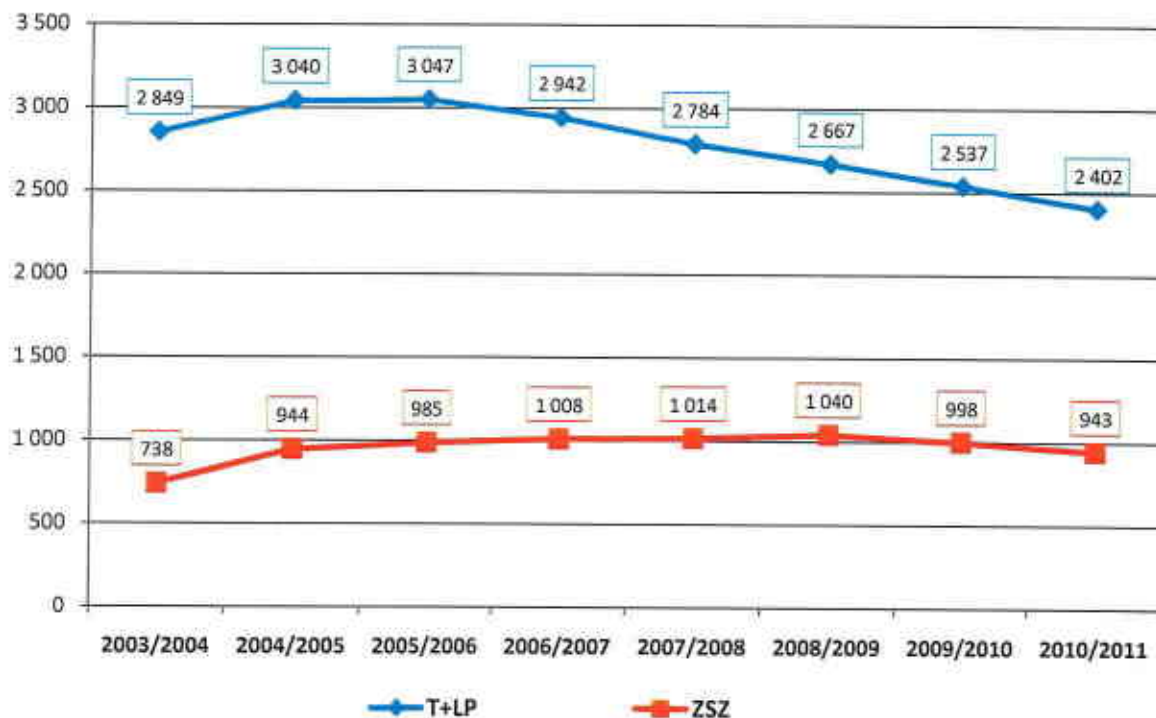

Porównując liczbę szkół ponadgimnazjalnych i ich wielkość z miastami na prawach powiatu należy stwierdzić, że wskaźniki dla tych szkół w Krośnie, w odróżnieniu od szkół podstawowych i gimnazjów są korzystne. Miasta na prawach powiatu poniżej 100 tys. mieszkańców prowadzą średnio 4,1 liceów ogólnokształcących o liczbie uczniów 465 i liczbie uczniów w oddziale 29,67, technika liczą przeciętnie 391 uczniów o średniej liczbie w oddziale 25,17, a zasadnicze szkoły zawodowe 186 uczniów o średniej liczbie w oddziale 25,62.

Liczba chętnych do kształcenia zawodowego zmniejsza się. Spowodowane jest to trudnościami na rynku pracy, wzrostem aspiracji zawodowych uczniów oraz łatwiejszym dostępem do szkolnictwa wyższego. Spadek liczby uczniów uczących się w szkołach zawodowych, przy dużej różnorodności zawodów skutkuje zmniejszaniem się wielkości oddziałów, a nawet coraz częściej tworzeniem oddziałów dwuzawodowych, co nie jest zjawiskiem korzystnym dla budżetu organu prowadzącego, ale taka struktura jest niezbędna dla funkcjonowania zarówno tradycyjnych jak i unikatowych zawodów.

Jak widać z danych z poniższego wykresu spadek liczby uczniów techników jest coraz bardziej trwały i wyraźny. Liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych zmieniła się na przestrzeni lat w niewielkim stopniu, choć ostatnio można dostrzec tendencję spadkową.

Wykres 10. Liczba uczniów objętych kształceniem zawodowym w latach 2003-2010

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krasno

W Krośnie kształcenie zawodowe młodzieży prowadzi sześć zespołów szkół, Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Krośnieńskie szkoły kształcą uczniów w następujących zawodach/specjalnościach:

Tabela 10. Liczba zawodów/specjalności prowadzonych w krośnieńskich technikach dla młodzieży (dane SIO, stan na 30.09.2010)

Placówka	Liczba uczniów	Liczba zawodów	Specjalności
Technikum Nr 1	472	6	Technik ekonomista
			Technik handlowiec
			Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych
			Technik technologii odzieży
			Technik obsługi turystycznej
			Technik spedytor
Technikum Nr 2	300	4	Technik handlowiec
			Technik organizacji usług gastronomicznych
			Technik usług fryzjerskich
			Kucharz
Technikum Nr 3	449	4	Technik mechanik
			Technik mechatronik
			Technik mechanik lotniczy
			Technik pojazdów samochodowych
Technikum Nr 4	414	6	Technik wiertnik
			Technik górnictwa otworowego
			Technik mechanik
			Technik logistyk
			Technik geolog
			Technik ochrony środowiska
Technikum Nr 5	353	4	Technik elektryk
			Technik elektronik
			Technik teleinformatyk
			Technik informatyk
Technikum Nr 6	298	3	Technik architektury krajobrazu
			Technik drogownictwa
			Technik budownictwa
Technikum Nr 7 (ZSKU)	116	2	Technik ekonomista
			Technik cyfrowych procesów graficznych
Razem	2 402	29	

Tabela 11. Liczba zawodów specjalności prowadzonych w krośnieńskich zasadniczych szkołach zawodowych (dane SIO, stan na 30.09.2010)

Placówka	Liczba uczniów	Liczba zawodów	Specjalności
ZSZ Nr 2	291	9	Kucharz małej gastronomii
			Sprzedawca
			Fryzjer
			Cukiernik
			Piekarz
			Mechanik pojazdów samochodowych
			Stolarz
			Blacharz samochodowy
			Fotograf
ZSZ Nr 3	197	3	Mechanik pojazdów samochodowych
			Elektromechanik pojazdów samochodowych
			Mechanik precyzyjny
ZSZ Nr 4	162	2	Ślusarz
			Wiertacz odwiertów eksploatacyjnych geofizycznych
ZSZ Nr 6	255	5	Murarz
			Monter instalacji i urządzeń sanitarnych
			Technolog robót wykończeniowych w budownictwie
			Posadzkarz
			Betoniarz – zbrojarz
Razem	905	19	

Tabela 12. Wykaz zawodów, w których kształcą krośnieńskie szkoły dla dorosłych (dane SIO, stan na 30.09.2010)

Szkoły policealne	Liczba słuchaczy	Liczba zawodów	Technika uzupełniająca	Liczba słuchaczy	Liczba zawodów
Technik administracji	513	10	Technik budownictwa	135	3
Technik BHP					
Technik cyfrowych procesów graficznych					
Technik ekonomista			Technik mechanik		
Technik obsługi turystycznej					
Technik usług kosmetycznych					
Technik górnictwa otworowego			Technik technologii szkła		
Technik handlowiec					
Technik ochrony fizycznej osób i mienia					
Technik wiertnik					

Aby przeciwdziałać negatywnym tendencjom spadkowym w zakresie kształcenia zawodowego Gmina Krosno prowadzi działania mające na celu rozwój szkolnictwa zawodowego, dostosowania oferty edukacyjnej szkół do potrzeb gospodarki narodowej oraz poprawy jakości kształcenia. W celu urzeczywistnienia tych zamierzeń podejmowane są działania zmierzające do podnoszenia atrakcyjności kształcenia zawodowego, dostosowanie oferty do oczekiwań kandydatów i pracodawców, wspieranie finansowe uczniów w szkołach zawodowych – technikach (bezpłatne podręczniki, projekty UE dające dodatkowe kwalifikacje potwierdzone certyfikatami zewnętrznymi), poprawa bazy i wyposażenia, w tym również z udziałem środków zewnętrznych.

Tabela 13. Liczba uczniów oraz liczba oddziałów w szkołach ponadgimnazjalnych w latach 2004-2010

Szkoły podstawowe	2004/2005		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		Zmiana liczby uczniów 2010/11 – 2004/05	
	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały
I LO	874	26	883	26	884	26	867	25	833	24	819	24	850	25	-24	-1
II LO	618	18	629	18	632	18	620	18	612	18	602	18	598	18	-20	0
ZSP 1	1074	35	1074	34	1066	34	1017	33	970	32	946	32	923	32	-151	-3
ZSP 2	990	33	965	32	914	31	844	29	776	27	698	25	591	22	-399	-11
ZSP 3	740	26	837	28	851	29	861	30	845	31	735	27	646	24	-94	-2
ZSP 4	982	33	953	32	906	31	851	28	810	27	737	24	735	24	-247	-9
ZSP 5	1310	40	1281	39	1297	39	1266	37	1221	37	1163	36	1066	34	-244	-6
ZSP 6	453	16	422	15	408	13	462	15	487	16	549	17	553	18	100	2
ZSKU m	609	20	506	18	394	14	206	8	139	5	106	4	116	4	-493	-16
Razem m	7650	247	7550	242	7352	235	6994	223	6693	217	6355	207	6078	201	-1572	-46
ZSKU d	1207	35	1205	39	1193	36	1381	42	1544	46	1311	43	1304	41	97	6
Ogółem	8857	282	8755	281	8545	271	8375	265	8237	263	7666	250	7382	242	-1475	-40

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

1.3.5. Organizacja kształcenia dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Opieką, wychowaniem i kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawną na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanego przez zespół orzekający działający w poradni psychologiczno-pedagogicznej. Wśród uczniów z orzeczeniami są: niesłyszący, słabosłyszący, niewidomi, słabowidzący,

z niepełnosprawnością ruchową, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, z chorobami przewlekłymi, z zaburzeniami psychicznymi, niedostosowani społecznie, zagrożeni niedostosowaniem społecznym, zagrożeni uzależnieniem, z zaburzeniami zachowania.

Uczniowie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego mają zapewnione:

- zajęcia rewalidacyjne lub socjoterapeutyczne stosownie do potrzeb,
- realizację programu dostosowanego do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i psychofizycznych z wykorzystaniem odpowiednich form i metod pracy dydaktycznej i wychowawczej,
- integrację ze środowiskiem.

Uczniowie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego mogą korzystać ze specjalnych form wsparcia, w tym technicznego, psychospołecznego, modyfikacji treści nauczania, odpowiednich form sprawdzania ich wiadomości i umiejętności.

Tabela 14. Liczba wydanych orzeczeń przez MPPP w Krośnie w latach szkolnych 2005/2006- 2010/2011

Placówka	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Przedszkola	0	0	6	7	5	8
Szkoła podstawowa	23	30	20	36	33	40
Gimnazjum	30	21	20	18	15	32
Szkoła ponadgimnazjalna	15	18	11	23	11	18
Razem	68	69	57	77	64	98

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Jak widać z danych zawartych w powyższej tabeli Liczba orzeczeń wydawanych przez MPPP w Krośnie z roku na rok rośnie. Dla porównania w roku szkolnym 2003/2004 liczba orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych przez krośnieńską MPPP wynosiła 28. W 2010 roku, w stosunku do roku 2002, liczba orzeczeń wzrosła o 74.

Kształcenie specjalne w Krośnie odbywa się w SOSW, OREW, MZSzOI, MZS1 oraz w innych szkołach ogólnodostępnych. Krośnieńskie placówki specjalistyczne przyjmują dzieci spoza naszego powiatu na podstawie wniosków starostów sąsiednich powiatów.

Oddziały integracyjne

W krośnieńskim systemie oświatowym w roku szkolnym 2010/2011 funkcjonują cztery oddziały o charakterze integracyjnym – jeden oddział na poziomie szkoły podstawowej (SP14) oraz trzy oddziały na poziomie gimnazjum (G 3). Do klasy integracyjnej (szósta klasa) na poziomie szkoły podstawowej uczęszcza łącznie 17 uczniów, zaś w trzech oddziałach na poziomie gimnazjum uczy się łącznie 55 uczniów. W klasach integracyjnych na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum uczy się łącznie 72 uczniów. Siedemnaście osób spośród uczniów tych czterech oddziałów posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Oprócz oddziałów integracyjnych działają, również dwa oddziały o charakterze wyrównawczym (druga i trzecia klasa gimnazjum) przy G 2 (MZS 1). Klasy wyrównawcze organizuje się w celu intensywnej pomocy edukacyjnej i wychowawczej w uzyskaniu osiągnięć wynikających z podstawy programowej dla danego etapu edukacyjnego przez uczniów, którzy mają rozległe trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności⁶. łącznie do oddziałów o charakterze wyrównawczym uczęszcza 30 uczniów.

Dodać należy również, iż poza wyżej wymienionymi, do krośnieńskich szkół podstawowych uczęszcza 42 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W gimnazjach liczba uczniów z takim orzeczeniem wynosi 20 osób.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy

Placówką specjalistyczną prowadzoną przez Gminę Krosno jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Krośnie, który realizuje kształcenie specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły zawodowej, szkoły przysposabiającej do pracy oraz uzupełniającego liceum ogólnokształcącego, zaspokajając potrzeby miasta i okolicznych powiatów.

W roku szkolnym 2010/2011 kształceniem specjalnym zostało objętych 147 uczniów w 18 oddziałach. Poniższy schemat pokazuje strukturę organizacyjną SOSW w roku szkolnym 2010/2011.

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach - Dziennik Ustaw z 2003r. Nr 11 poz. 114

Rysunek 6. Schemat struktury organizacyjnej Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego

Tabela 15. Liczba uczniów i oddziałów w SOSW w latach 2008 – 2010

SOSW	liczba uczniów			liczba oddziałów		
	2008/09	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	2010/11
Szkoła podstawowa	6	18	23	2	4	5
Gimnazjum	38	38	36	4	5	5
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	39	40	37	5	4	4
Zasadnicza szkoła zawodowa	44	39	38	3	3	3
Uzupełniające liceum ogólnokształcące	16	13	13	2	1	1
Razem	143	148	147	16	17	18

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Jak widać z danych liczba rodziców, którzy decydują się na kształcenie dzieci w szkole podstawowej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym wzrosła w ostatnich 2 latach.

Na poziomie kształcenia ponadgimnazjalnego dużym osiągnięciem było utworzenie uzupełniającego liceum ogólnokształcącego dla osób z upośledzeniem w stopniu lekkim przeznaczonego dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej, które cieszy się niestąbnym zainteresowaniem, także u uczniów kończących ogólnodostępne zasadnicze szkoły zawodowe. W SOSW funkcjonuje ponadto dwa typy szkół: zasadnicza szkoła

zawodowa dla osób z upośledzeniem w stopniu lekkim, kształcąca w zawodach krawiec i ślusarz oraz szkoła przysposabiająca do pracy dla osób z upośledzeniem w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Ośrodek Rewalidacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy

Ośrodek Rewalidacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy jest niepubliczną, specjalistyczną placówką oświatową i niepubliczną placówką służby zdrowia. Organem prowadzącym jest Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Krośnie. Ośrodek przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim z wieloraką niepełnosprawnością, w wieku od 3 do 25 lat. Placówka, oprócz spełniania roli medycznej, realizuje także cele i zadania edukacyjne. Dzieci i młodzież w wieku od 7 roku życia realizują tu obowiązek szkolny, a dzieci 6 letnie obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego. W roku szkolnym 2010/2011 do OREW uczęszczało 76 wychowanków.

Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Poradnia udziela pomocy uczniom, ich rodzicom i nauczycielom przedszkoli, szkół i placówek mających siedzibę na terenie jej działania.

Do zadań poradni należy: wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, profilaktyka uzależnień i innych problemów uczniów, terapia zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych, pomoc uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, prowadzenie edukacji prozdrowotnej, pomoc rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu możliwości uczniów, wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny i szkoły.

W poradni są organizowane i działają zespoły orzekające wydające orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania oraz opinię o potrzebie wspomaganie rozwoju dziecka.

1.3.6. Organizacja edukacji niepublicznej

Od 2000 r. ewidencjonowanie i dotowanie szkół i placówek niepublicznych należy do zadań organów samorządu terytorialnego.

Jeszcze kilka lat temu na rynku funkcjonowały tylko cztery szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych i jedna placówka oświatowa, obecnie w Krośnie zarejestrowanych jest 39 szkół i placówek niepublicznych, w tym 12 szkół, 2 przedszkola,

punkt przedszkolny, ośrodek dla dzieci upośledzonych głęboko i z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz 23 placówki wychowania pozaszkolnego prowadzące działalność kursową. W ostatnim roku szkolnym nie wszystkie zarejestrowane szkoły i placówki prowadziły aktywną działalność edukacyjną.

Krośnieńskie szkoły niepubliczne prowadzą działalność na poziomie gimnazjum, szkół ponadgimnazjalnych, w tym policealnych, uzupełniając ofertę edukacyjną szkół publicznych.

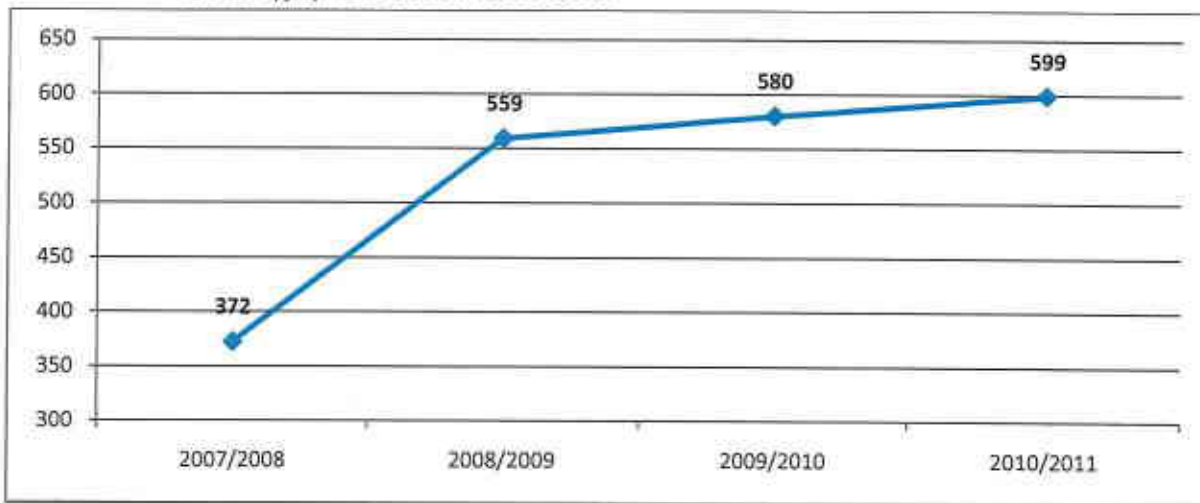
Tabela 16. Niepubliczne placówki edukacyjne kształcące uczniów i słuchaczy w roku szkolnym 2010/2011 (dane SIO 30.09.2010)

Szkoła	Adres	Liczba uczniów
Prywatne Przedszkole „Tęczowa Kraina”	KROSNO, Kletówki, 1	40
Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr im. Św. Józefa	KROSNO, Grodzka, 2	74
Punkt przedszkolny „Stokrotka”	KROSNO, Okrzei, 56a	15
Katolickie Gimnazjum Zgromadzenia Św. Michała Archanioła im. ks. B. Markiewicza	KROSNO, Grodzka, 6	90
Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. ks. B. Markiewicza	KROSNO, Grodzka, 6	47
Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Krośnie Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Rzeszowie	KROSNO, Mięśowicza, 4	18
Policealna Szkoła Detektywów i Pracowników Ochrony „O’Chikara”	KROSNO, Bieszczadzka, 1C/113	64
Niepubliczna Szkoła Policealna Nr 1	KROSNO, Rzeszowska, 10	23
Policealna Szkoła Centrum Kształcenia Europejskiego „Wiedza”	KROSNO, Mickiewicza, 31	120
Policealne Studium Farmaceutyczne	KROSNO, Rzeszowska, 10	32
Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Krośnie dla dzieci upośledzonych głęboko i z niepełnosprawnościami sprzężonymi (OREW)	KROSNO, Powstańców Śląskich, 16	76

Według danych SIO z 30 września 2010 roku w jedenastu niepublicznych placówkach edukacyjnych uczyło się 599 uczniów i słuchaczy.

Liczba uczniów i słuchaczy uczęszczających do niepublicznych placówek edukacyjnych zwiększyła się na przestrzeni ostatnich czterech lat (2007-2010) o 61%. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 11. Liczba uczniów i słuchaczy uczęszczających do niepublicznych placówek edukacyjnych w latach 2007-2010

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Policealne szkoły niepubliczne działające na terenie Krosna kształcą w zawodach: technik usług kosmetycznych, technik administracji, technik rachunkowości, technik usług fryzjerskich, technik ochrony osób fizycznych i mienia technik ochrony osób fizycznych i mienia, technik bhp oraz technik farmaceutyczny.

Wskaźniki organizacji szkół zależą przede wszystkim od warunków demograficznych, oferty i jakości kształcenia, wielkości oddziałów, ramowych planów nauczania, a w zakresie szkolnictwa zawodowego także od rynku pracy.

1.4. Zatrudnienie w szkołach i placówkach oświatowych

Prawidłowy proces edukacji i jakość szkół, przedszkoli i placówek w ogromnej mierze zależy od umiejętności zawodowych kadry zarządzającej, nauczycieli i pozostałych pracowników. Powierzenie stanowisk dyrektorom szkół stanowi kompetencję Prezydenta Miasta Krosna, za dobór pozostałej kadry, zarówno pedagogicznej, jak i niepedagogicznej, ich jakość pracy, doskonalenie i doksztalcanie odpowiada dyrektor.

Stan zatrudnienia w danej szkole, w tym liczba i rodzaj stanowisk w danym roku szkolnym wynika z zatwierdzonej przez organ prowadzący organizacji roku szkolnego.

W Krośnie liczbę godzin dla pracowników pedagogicznych w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach określa się za pomocą bonu organizacyjnego, którego wartość ustala się na podstawie wskaźników jednolitych dla wszystkich szkół w mieście. Bon organizacyjny w sposób bezstronny ustala przysługującą liczbę godzin, którą dyrektor może swobodnie zaprojektować. Szkoły, które mają dobrą organizację, mogą do arkusza

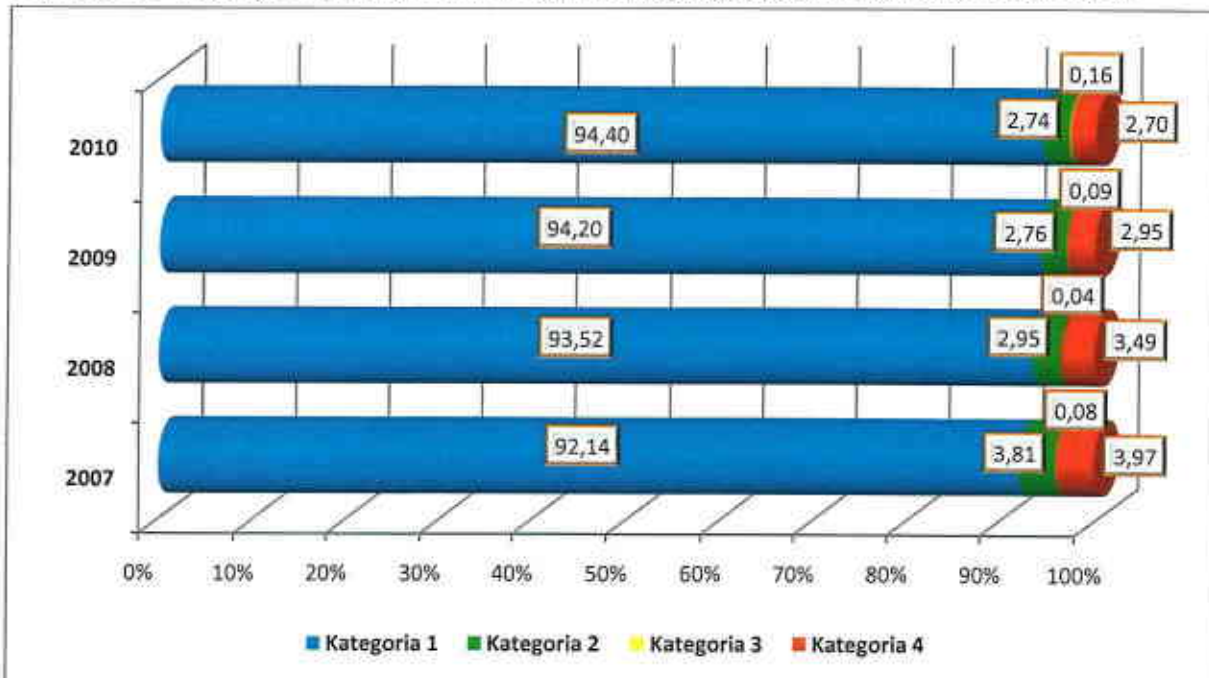
wprowadzić ponadstandardowe podziały na grupy lub zwiększenia liczby godzin ponadramowe plany nauczania.

Od roku szkolnego 2009/2010 rozpoczęła się reforma programowa, która na razie objęła przedszkola, klasy I-II szkoły podstawowej i I-II gimnazjów. Wprowadzone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej zmiany ramowych planów nauczania spowodowały i będą nadal skutkować zmianą struktury zatrudnienia nauczycieli. Od roku szkolnego 2012/2013 reforma programowa obejmie klasy IV-VI szkół podstawowych i szkoły ponadgimnazjalne.

Etaty dla pracowników administracji i obsługi ustala się w ramach wystandardyzowanego bonu finansowego.

1.4.1. Kadra pedagogiczna

Do 2006 roku w szkołach pracował niewielki odsetek nauczycieli nie posiadający wykształcenia zgodnego z nauczaniem przedmiotem. Obecnie, zgodnie z jednym z priorytetów aktualnie obowiązującej strategii, zatrudnia się wyłącznie nauczycieli z najwyższymi kwalifikacjami. W roku 2003 odsetek nauczycieli z tytułem magistra oraz przygotowaniem pedagogicznym wynosił 84 proc. i do roku 2005 nie przekroczył poziomu 89 proc. Poczynając od 2006 roku mniej niż co dziesiąty nauczyciel miał wykształcenie niższe niż magister z przygotowaniem pedagogicznym. Jak widać na poniższym wykresie, w ostatnich latach rośnie odsetek nauczycieli z najwyższymi kwalifikacjami, przekraczając od 2009 roku poziom 94 proc.

Wykres 12. Nauczyciele zatrudnieni w szkołach wg wykształcenia w latach 2007-2010

Poszczególne kategorie oznaczają:

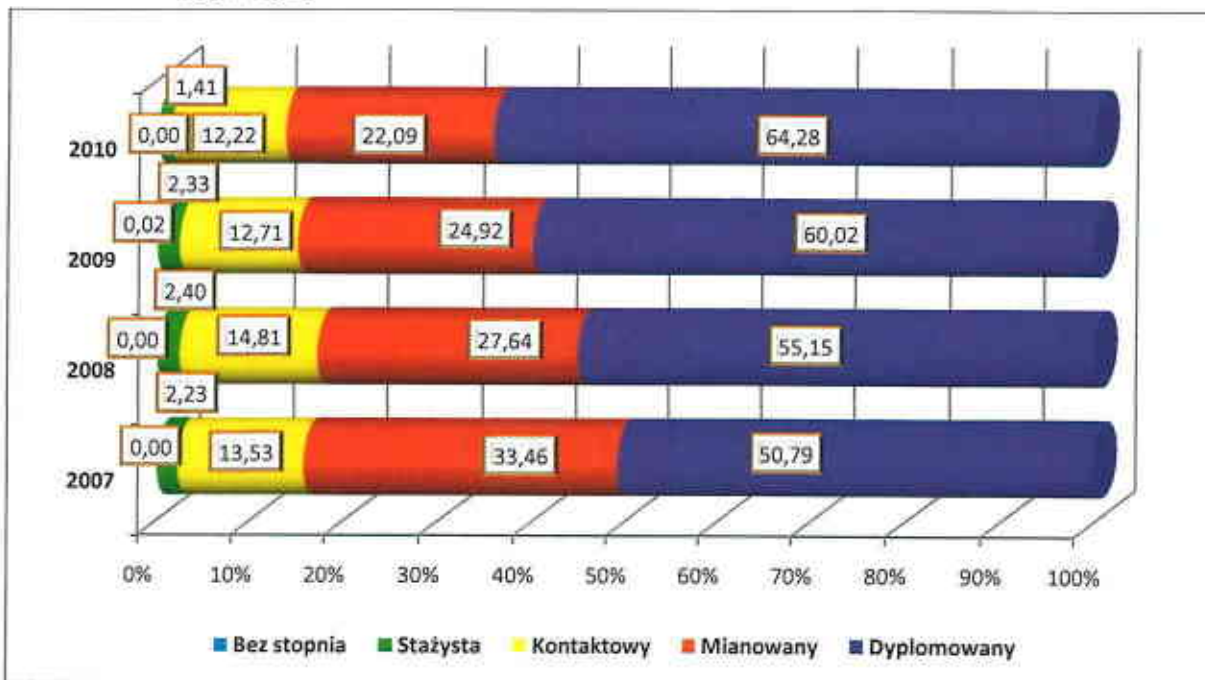
Kategoria 1 – tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym,

Kategoria 2 – tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym,

Kategoria 3 – tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych,

Kategoria 4 – pozostałe wykształcenie.

Zmianie ulega także struktura nauczycieli według stopnia awansu zawodowego. Z każdym rokiem odsetek nauczycieli o najwyższym stopniu awansu zawodowego – nauczycieli dyplomowanych jest coraz wyższy. W 2003 roku w krośnieńskich szkołach uczyło zaledwie 20 proc. nauczycieli dyplomowanych, w 2005 roku – 35 proc., w 2007r. już co drugi nauczyciel był nauczycielem dyplomowanym. W 2010 r. odsetek nauczycieli dyplomowanych przekroczył 64 proc. Na porównywalnym poziomie od 2003r. pozostaje liczba nauczycieli kontraktowych (11-15 proc.). Ze względu na zmniejszający się poziom organizacyjny szkół, wynikający z niekorzystnych skutków demografii, coraz większe trudności mają młodzi nauczyciele, bezpośrednio po studiach. O ile w roku 2003 odsetek stażystów w krośnieńskich szkołach wynosił 6 proc., w ostatnich latach spadał, osiągając w 2010 roku poziom 1,4 proc.

Wykres 13. Nauczyciele zatrudnieni w szkołach wg stopnia awansu zawodowego w latach 2007-2010

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

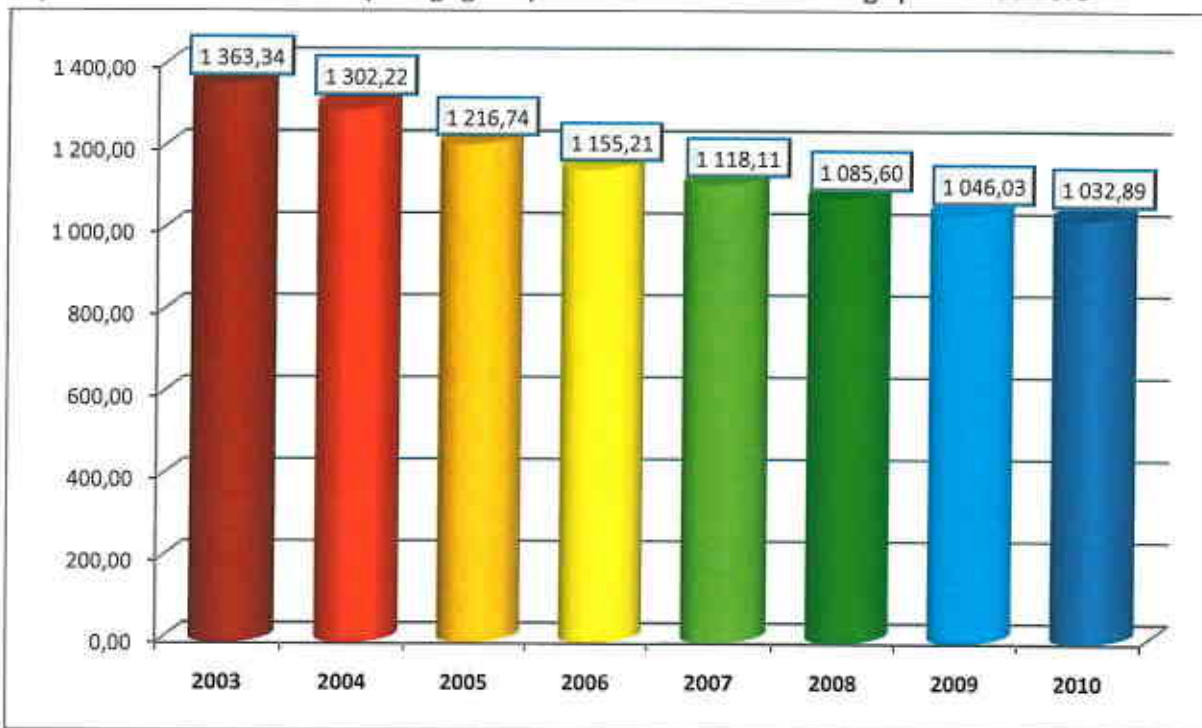
Krośnieńskimi szkołami, najczęściej funkcjonującymi w formie zespołów, zarządza 25 dyrektorów, w 2003 roku było ich 40, a w 2006 roku - 33. Należy zaznaczyć, że liczba szkół i placówek działających na terenie miasta nieznacznie zmieniła się, spadek liczby zarządzającej po 2006 roku był wyłącznie efektem działań restrukturyzacyjnych - łączenia w zespoły.

Większość dyrektorów zarządza dużymi jednostkami, w tym zespołami składającymi się z dwóch lub więcej typów szkół (18 dyrektorów). Siedmiu zarządza pojedynczymi szkołami (w tym 2 przedszkolami, 2 szkołami podstawowymi, 2 liceami ogólnokształcącymi oraz Miejską Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną). Wszyscy dyrektorzy legitymują się wykształceniem wyższym magisterskim z przygotowaniem pedagogicznym i studiami podyplomowymi lub kursem kwalifikacyjnym z zakresu zarządzania placówką oświatową. Zdecydowana większość dyrektorów to nauczyciele dyplomowani (23 dyrektorów), dwóch posiada stopień nauczyciela mianowanego. Większość kadry zarządzającej posiada uprawnienia do prowadzenia przynajmniej dwóch rodzajów zajęć edukacyjnych.

W krośnieńskich szkołach i placówkach oświatowych w roku szkolnym 2010/2011 pracowało 1 255 nauczycieli na 1 032 etatach (stan na września 2010r. według Systemu Informacji Oświatowej). Należy podkreślić, że we wszystkich szkołach pracują bibliotekarze i pedagodzy szkolni, w szkołach z oddziałami integracyjnymi zatrudnia się nauczycieli

wspomagających, a w niektórych szkołach logopedów, psychologów i innych specjalistów. O liczbie i rodzaju stanowisk nauczycieli „wspomagania dydaktyki” decydują dyrektorzy szkół w oparciu o limity ustalone na podstawie liczby uczniów (bon organizacyjny).

Wykres 14. Liczba etatów pedagogicznych w latach 2003-2010 wg sprawozdań SIO

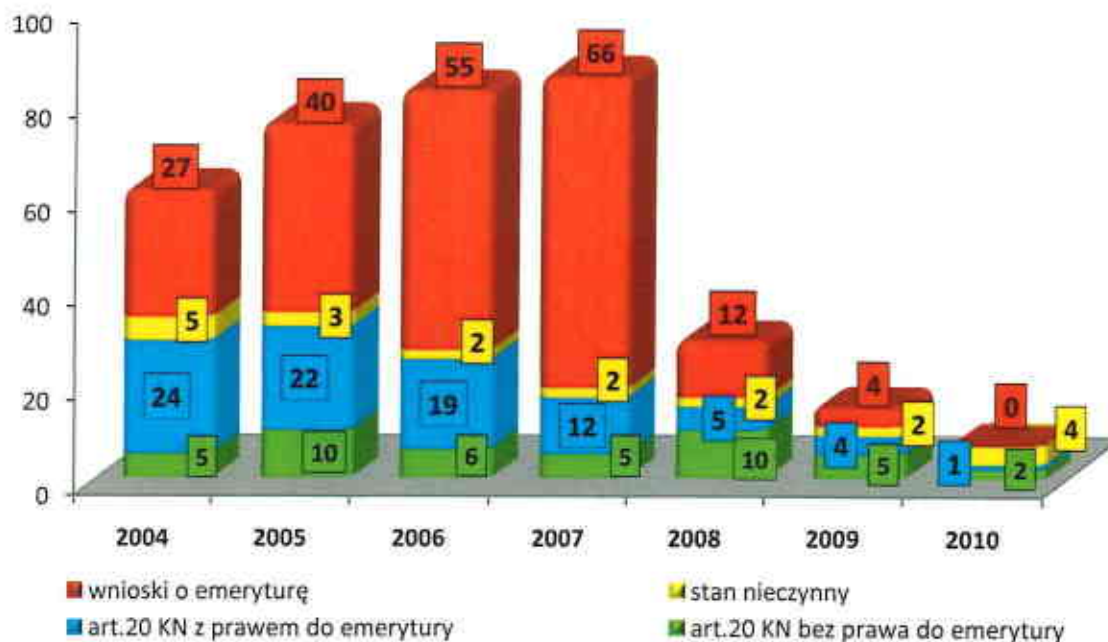

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Odwołując się do danych zamieszczonych na powyższym wykresie można zauważyć, iż ogólna liczba etatów pedagogicznych z roku na rok maleje. W porównaniu do roku 2003 r. liczba etatów nauczycielskich spadła o ¼ (spadek o 330,11 etatów).

Wobec niekorzystnych, ale przewidywanych zmian demograficznych, wielu nauczycieli podjęło dofinansowane przez organ prowadzący formy doksztalcania, uzyskując kwalifikacje do prowadzenia dwóch i więcej przedmiotów. Dodatkowo nauczycielom, którzy odchodzili na emerytury, umożliwiono w okresie przejściowym dalszą pracę w niepełnym wymiarze godzin. Brak zainteresowania uczniów niektórymi kierunkami spowodował ich wygaszenie, w wyniku czego do dnia dzisiejszego na mocy art. 20 KN zwalnia się nauczycieli przedmiotów zawodowych. Od 2008 roku, mimo postępujących zmian organizacyjnych, sytuacja kadrowa w szkołach jest w miarę stabilna; odsetek zwalnianych nauczycieli jest niewielki i łącznie z osobami, które odchodzą na emeryturę, nie przekracza 3 proc.

Wykres 15. Ruch kadrowy nauczycieli w latach 2004-2010

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Struktura zatrudnienia i wynagradzania nauczycieli, w tym rozwinięty system motywacyjny, pozwalają na osiągnięcie ustawowych średnich wynagrodzeń na każdym stopniu awansu zawodowego. Należy zaznaczyć, że Krosno znajduje się w grupie nielicznych samorządów, które nie muszą wypłacać dodatków wyrównawczych z tytułu zaniżonych w danym roku wynagrodzeń nauczycielskich.

Tabela 17. Średnie wynagrodzenie nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Krosno w 2010 r.

Stopnie awansu zawodowego	Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela (w proc.)	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych (w zł)	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty nauczyciela (w zł)	Kwota różnicy (w zł)
		od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia (w zł)	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia (w zł)	od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia			
Stażysta	100	2 286,75	2 446,82	24,02	14,74	583 686,39	602 393,86	18 707,47
Kontraktowy	111	2 538,29	2 715,97	123,66	117,11	3 783 348,52	4 042 147,06	258 798,54
Mianowany	144	3 292,92	3 523,42	234,16	218,28	9 244 929,65	9 254 653,68	9 724,03
Dyplomowany	184	4 207,62	4 502,15	624,10	650,61	32 724 380,38	32 775 236,69	50 856,31

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

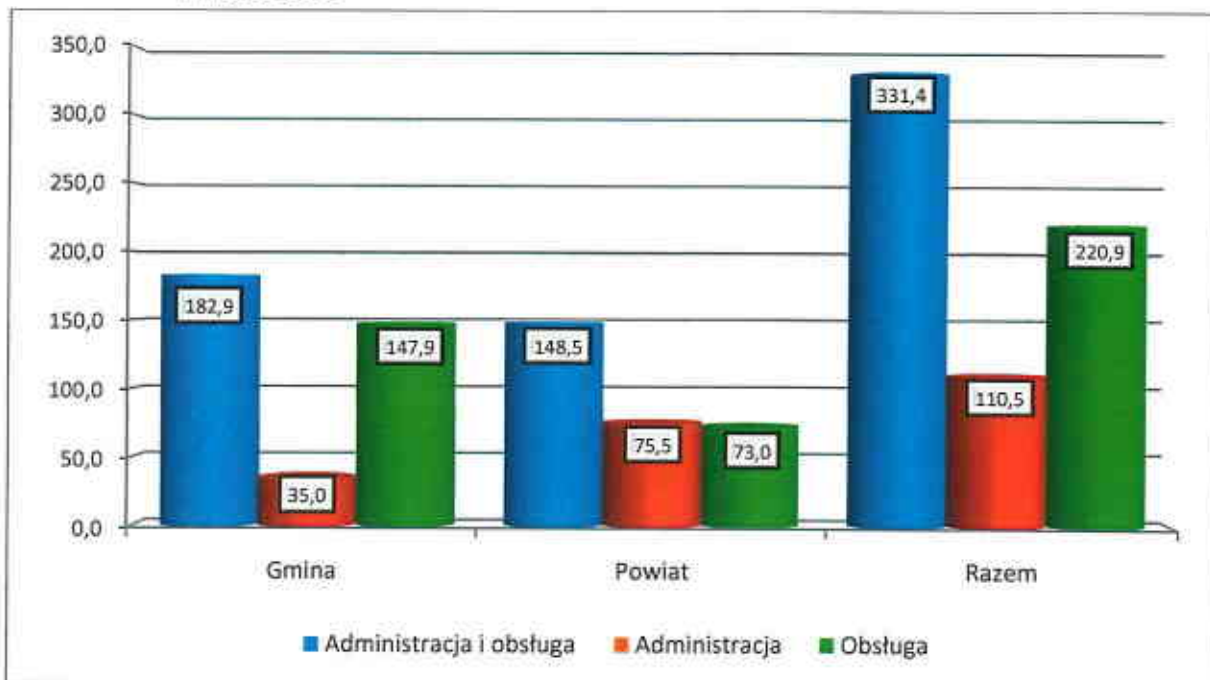
1.4.2. Kadra administracyjno – obsługowa

W okresie obowiązywania aktualnej strategii oświatowej wdrożone zostały jednolite zasady zatrudniania pracowników administracji i obsługi, które zbliżone są do obowiązujących w innych miastach. Od 2006 wskaźniki przeliczeniowe, na podstawie których określano ilość etatów na danych stanowiskach, sukcesywnie zastępowano bonem finansowym, w którym ilość wystandaryzowanych etatów zastąpiono ilością środków finansowych na organizację administracji i obsługi. O liczbie i rodzaju stanowisk niepedagogicznych i wysokości uposażenia decyduje dyrektor szkoły, przy czym wykaz rodzajów stanowisk i regulamin wynagradzania pracowników administracyjno-obsługowych w 2008 roku został ujednoczony dla całej gminy, po uzgodnieniach ze związkami zawodowymi działającymi w oświacie i dyrektorami jednostek oświatowych.

Zróżnicowanie struktury etatów pracowników administracji i obsługi wynika ze specyfiki typu jednostki, w szczególności w przedszkolach, w których zatrudnia się pracowników obsługi w pionie żywienia.

W 2005 roku w krośnieńskich szkołach i placówkach oświatowych zatrudniano pracowników na 439,6 etatu. W 2010 roku w krośnieńskich jednostkach oświatowych zatrudnionych było 374 pracowników administracji i obsługi, pracujących na 331 etatach.

Główną przyczyną obniżenia zatrudnienia na stanowiskach administracyjno – obsługowych są niekorzystne zmiany demograficzne. Znaczący wpływ na spadek etatów wśród tej grupy pracowników miała likwidacja stołówek szkolnych, których pracownicy zostali zatrudnieni przez firmy prowadzące od tego czasu żywienie oraz przekształcenie krytej pływalni, w której pracowało 18 osób, najpierw w gospodarstwo pomocnicze, a następnie zakład budżetowy- Zespół Krytych Pływalni.

Wykres 16. Liczba etatów administracji i obsługi w krośnieńskich jednostkach oświatowych w roku 2010

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

W 2009 r. wynagrodzenia dla pracowników niepedagogicznych uległy znacznym zmianom – regulacja wynagrodzeń pracowników administracji i obsługi była konieczna ze względu na zmiany przepisów dotyczących wynagradzania pracowników samorządowych. Znaczna część pracowników otrzymywała wynagrodzenie zasadnicze poniżej minimalnych kwot ustalonych nowymi przepisami. Aktualnie obowiązuje ujednolicony system wynagradzania tej grupy pracowników. Równocześnie osoby, które nie spełniały minimalnych wymagań kwalifikacyjnych, określonych ustawą o pracownikach samorządowych, odeszły z pracy lub zostały przeszerogowane na stanowiska zgodne z ich kwalifikacjami. Pracownicy posiadający wyłącznie minimalne kwalifikacje do pracy na danych stanowiskach, ze względu na wprowadzony system motywacyjny, w większości podnoszą kwalifikacje.

Sytuacja kadrowa w oświacie zmienia się wraz ze zmianami organizacyjnymi. Zmniejszająca się liczba uczniów skutkuje obniżeniem ilości oddziałów w szkołach i placówkach oświatowych, a to z kolei ściśle wiąże się z ilością etatów pedagogicznych oraz administracji i obsługi. Objęcie bonem finansowym organizacji administracji i obsługi jest skutecznym mechanizmem, który zapobiega niedostosowaniu zatrudnienia do rzeczywistych potrzeb.

1.5. Baza obiektów oświatowych i ich stan techniczny

1.5.1. Infrastruktura oświatowa

Obliczenia dotyczące bazy obiektów oświatowych miasta Krosna⁷ dokonane zostały w oparciu o dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej.

Średnia powierzchnia nieruchomości gruntowej placówki oświatowej w Krośnie wynosi 12 028,6 m², mediana wyniosła zaś 11 889,0 m². Rozstęp pomiędzy wielkością powierzchni gruntowej poszczególnych placówek jest dość duży i wynosi 33 557 m². Najmniejsza pod względem powierzchni gruntowej nieruchomości placówka zajmowała 1992,0 m² (ZSP 6), największa zaś 35 549,0 m² (ZSP5).

Dwadzieścia spośród dwudziestu trzech placówek oświatowych posiada tereny zielone – ich średnia powierzchnia wyniosła 6 135,5 m². Przy trzynastu placówkach znajdują się place zabaw dla dzieci o średniej powierzchni 1 329,3 m² (place umiejscowione są przy przedszkolach miejskich, miejskich zespołach szkół [z wyłączeniem MZS5] oraz przy SOSW). Jedynie trzy placówki oświatowe – PM5, PM8 oraz I LO – nie posiadają terenów sportowych w obrębie swojej nieruchomości. Średnia wielkość terenów sportowych wyniosła 2 407,8 m². Dwanaście placówek oświatowych posiadało boisko do piłki nożnej. Również dwanaście placówek posiada boisko do siatkówki (ZSP4 posiada trzy takie boiska, a MZS1 dwa boiska). Dziewięć placówek ma do dyspozycji dla uczniów boisko do koszykówki (cztery placówki: MZS1, MZSzoI, ZSP1 oraz ZSP4 posiadały po dwa boiska), sześć szkół boisko do piłki ręcznej, dziewięć zaś skocznnię lekkoatletyczną.

Tabela 18. Nieruchomości gruntowe krośnieńskich placówek oświatowych – średnia, mediana, dominanta powierzchni nieruchomości (dane SIO, 30.09.2010)

Wyszczególnienie	Ilość placówek	Średnia pow.	Mediana pow.	Dominanta pow.
Powierzchnia nieruchomości gruntowej	23	13 028,6	11 889,0	1992,0 ^a
Powierzchnia terenów zielonych	20	6 135,5	5 838,0	250,0 ^a
Powierzchnia placu zabaw dla dzieci	13	1 329,3	900,0	500,0
Powierzchnia terenów sportowych ogółem	20	2 407,8	1 803,5	377,0 ^a
Boiska do siatkówki	10	465,8	319,5	162,0 ^a
Boiska do koszykówki	8	639,1	504,5	400,0 ^a
Boiska do piłki ręcznej	5	577,6	377,0	270,0 ^a

⁷ W skład placówek oświatowych weszły: Przedszkola Miejskie, Szkoły Podstawowe, Miejskie Zespoły Szkół, Zespoły Szkół Ponadgimnazjalnych, Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy funkcjonujące na terenie Miasta Krosna

Korty tenisowe	1	448,0	448,0	448,0
Boiska do piłki nożnej	12	2 214,4	1 420,0	800,0 ^a
Bieżnie proste	6	369,8	369,0	369,0
Bieżnie okólne	3	932,0	840,0	156,0 ^a
Skocznie	9	73,4	59,0	19,0 ^a
Rzutnie	4	127,3	121,5	80,0 ^a

^a istnieje wiele wartości modalnych – podano wartość najmniejszą

Krośnieńskie placówki oświatowe posiadają 449 sal lekcyjnych o łącznej powierzchni 22 196 m². Średnio na każdą placówkę przypada 19,5 sal lekcyjnych. Rozstęp pomiędzy liczbą sal, jakie posiadają poszczególne placówki jest dość duży i wynosi 36 pomieszczeń. Najmniejszą pod względem liczby sal okazała się placówka, która posiada 5 pomieszczeń (SP5), największa zaś posiadająca 41 sal lekcyjnych to MZSzoI. Uczniowie mają do dyspozycji 192 pracownie, z czego 57 z nich to pracownie komputerowe, zaś 41 językowe. Łączna powierzchnia wszystkich pracowni wynosi 9 734 m². Do dyspozycji uczniów 14 placówek – miejskich zespołów szkół oraz trzech zespołów szkół ponadgimnazjalnych (ZSP3, ZSP4, ZSKU) są również świetlice szkolne. Jedna placówka oświatowa na terenie miasta Krosna posiada halę sportową o wymiarach nie mniejszych 36mx18m albo o pow. nie mniejszej niż 648 m² – MZS3. Pięć szkół posiada salę gimnastyczną o wymiarach mniejszych niż 36mx18m do 24mx12m lub o pow. mniejszej niż 648 m² i równej lub większej niż 288 m². Sześć kolejnych szkół posiada sale gimnastyczną o wymiarach mniejszych niż 24mx12m do 18 mx9 m lub o pow. mniejszej niż 288 m² i równej lub większej niż 162 m². W dziewiętnastu szkołach znajdują się sale do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego o powierzchni mniejszej niż 162 m², z czego pięć szkół posiada po dwie takie sale – MZS1, MZS4, ZSP1, ZSP2 oraz ZSKU.

Tabela 19. Pomieszczenia – sale lekcyjne, pracownie oraz pomieszczenia do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego (dane SIO, 30.09.2010)

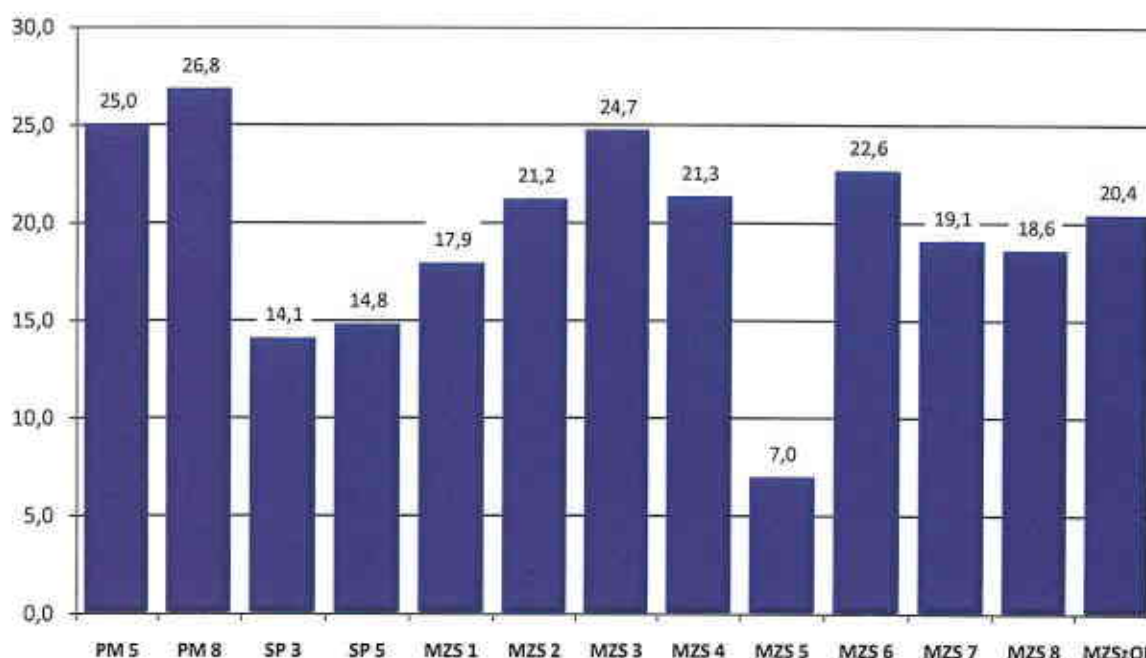
Rodzaj pomieszczenia	Ilość placówek	Średnia liczba pomieszczeń
Sale lekcyjne	23	19,5
Pracownie ogółem	21	9,1
Pracownie komputerowe	21	2,7
Pracownie językowe	12	3,3
Świetlice	14	1,3

Hala sportowa o wymiarach nie mniejszych 36mx18m albo o pow. nie mniejszej niż 648 m ²	1	1,0
Sala gimnastyczna o wymiarach mniejszych niż 36mx18m do 24mx12m lub o pow. mniejszej niż 648 m ² i równej lub większej niż 288 m ²	5	1,0
Sala gimnastyczna o wymiarach mniejszych niż 24mx12m do 18mx9m lub o pow. mniejszej niż 288 m ² i równej lub większej niż 162 m ²	6	1,0
Sala o powierzchni mniejszej niż 162 m ²	19	1,3

Krośnieńskie przedszkola, szkoły podstawowe oraz gimnazja charakteryzowały się znacznym zróżnicowaniem pod względem liczby sal lekcyjnych, jakie znajdowały się w ich posiadaniu. Najwięcej sal lekcyjnych mieli do swojej dyspozycji uczniowie MZS0I – 41 sal, MZS4 – 33 sal oraz MZS5 również 33 sale.

Ze względu na niejednoznaczne przyporządkowanie klasopracowni do kategorii pracowni/sal lekcyjnych, najbardziej miarodajne jest analizowanie tych pomieszczeń łącznie.

Wykres 17. Liczba uczniów przypadających na 1 salę lekcyjną i pracownię w miejskich zespołach szkół, przedszkolach i szkołach podstawowych

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

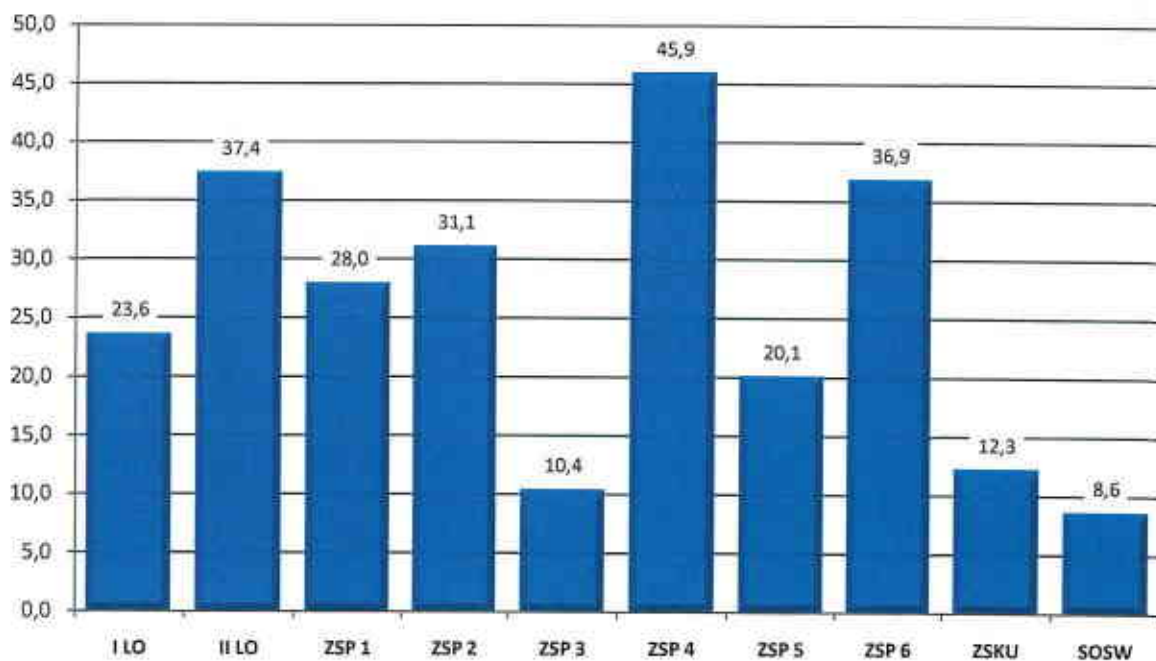
Najmniej uczniów na salę lekcyjną i pracownię przypada w MZS5 – 7 osób. Dwa razy więcej w SP3 (14,1 osoby) oraz SP5 (14,8 osoby). Największą liczbą uczniów przypadająca na jedną salę lekcyjną oraz pracownię odnotowano w: PM8, PM5, MZS3 oraz MZS6. Średnia liczba uczniów przedszkoli miejskich, szkół podstawowych oraz gimnazjów na jedną salę lekcyjną i pracownię wyniosła 18,4 osoby.

Silne zróżnicowanie ze względu na liczbę uczniów przypadających na jedną salę lekcyjną łącznie z pracowniami występuje w przypadku krośnieńskich szkół

ponadgimnazjalnych. Wyłączając z analiz ze względu na specyfikę SOSW, widać wyraźnie, że w porównaniu ze szkołami podstawowymi i gimnazjami szkoły ponadgimnazjalne charakteryzują się dużo większą liczbą uczniów przypadających na jedno pomieszczenie klasowe.

Najmniejszą liczbą uczniów na jedną salę lekcyjną i pracownię – 10,4 osoby charakteryzował się ZSP5. Najwięcej uczniów przypadało na jedną salę i pracownię w ZSP4 i ZSP6 oraz w II LO.

Wykres 18. Liczba uczniów przypadających na 1 salę lekcyjną i pracownię w szkołach ponadgimnazjalnych

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Dostęp uczniów krośnieńskich szkół do hal i sal gimnastycznych, w których mogą być prowadzone zajęcia z wychowania został zobrazowany za pomocą wskaźnika określającego liczbę uczniów, jaka przypada na poszczególne rodzaje pomieszczenia. Wartości wskaźnika nie budzą optymizmu. Uczniowie uczęszczający do trzech placówek (MZS2, II LO oraz ZSP 6) nie mają możliwości skorzystania w swojej szkole z jakiegokolwiek pomieszczenia przystosowanego zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie normami do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego. Średnio na jedną halę, salę gimnastyczną lub salę do zajęć wychowania fizycznego przypada w dwudziestu placówkach, które mają takie pomieszczenia, 304 uczniów.

Tabela 20. Liczba uczniów przypadających na halę sportową, salę gimnastyczną lub salę do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

PLACÓWKA	Uczniowie przypadający na:				
	Hala sportowa o pow. Nie mniejszej niż 648 m ²	Sala gimnastyczna o pow. Mniejszej niż 648 m ² i równej lub większej niż 288 m ²	Sala gimnastyczna o pow. Mniejszej niż 288 m ² i równej lub większej niż 162 m ²	Sala o powierzchni mniejszej niż 162 m ²	Jakąkolwiek halę, salę gimnastyczną lub salę do zajęć wychowania fizycznego
PM 5	-	-	-	250	250
PM 8	-	-	-	268	268
SP 3	-	-	183	183	92
SP 5	-	-	-	148	148
MZS 1	-	-	484	242	161
MZS 2	-	-	-	-	-
MZS 3	346	-	-	346	173
MZS 4	-	789	-	395	263
MZS 5	-	300	-	300	150
MZS 6	-	-	-	385	385
MZS 7	-	-	-	362	362
MZS 8	-	-	446	-	446
MZSzoI	-	1041	-	1041	521
I LO	-	850	-	850	425
II LO	-	-	-	-	-
ZSP 1	-	923	-	462	308
ZSP 2	-	-	-	296	296
ZSP 3	-	-	646	646	323
ZSP 4	-	-	735	735	368
ZSP 5	-	-	1066	1066	533
ZSP 6	-	-	-	-	-
ZSKU	-	-	-	454	454
SOSW	-	-	-	147	147

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Cztery zespoły szkół ponadgimnazjalnych, które prowadzą kształcenie zawodowe, posiada specjalnie do tej nauki przygotowane pracownie. Największą liczbę pracowni posiada ZSP 3 – 15. Najwięcej zaś stanowisk do nauki zawodu znajduje się w ZSP 4 – 141.

Tabela 21. Liczba pracowni oraz stanowisk do praktycznej nauki zawodu

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	Liczba pracowni	Liczba stanowisk
ZSP 1	4	47
ZSP 2	5	28
ZSP 3	15	77
ZSP 4	9	141

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

1.5.2. Poprawa i unowocześnianie bazy oświatowej

Organ prowadzący, jakim jest miasto Krosno dla 25 jednostek oświatowych, w myśl art. 5 ustawy o systemie oświaty odpowiada za ich działalność. Wśród zadań, które nakłada ustawa, jest odpowiedzialność za wykonywanie remontów oraz zadań inwestycyjnych w zakresie poprawy bezpieczeństwa i warunków bazowych obiektów szkolnych. Również jeden z kierunków wyznaczonych przez aktualnie obowiązującą strategię oświatową Miasta Krosna wyznacza zadania, zmierzające do poprawy warunków bazowych funkcjonowania szkół i placówek oświatowych. Za realizację zadań określonych przez strategię odpowiedzialne są zarówno służby Prezydenta, jak i dyrektorzy jednostek oświatowych.

Aby usprawnić realizację zadań remontowych i inwestycyjnych w jednostkach oświatowych, opracowano i wdrożono nowy model planowania i realizacji powyższych zadań przez szkoły oraz Wydział Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Krosna. Szczególnie efektywna okazała się inicjatywa Prezydenta o dofinansowaniu zadań remontowych, prowadzonych przez jednostki, do wysokości 50 proc. poniesionych przez nie faktycznych nakładów. O ile w latach wcześniejszych remonty bieżące prowadzili tylko nieliczni dyrektorzy, obecnie trudno byłoby znaleźć jednostkę oświatową, nie zaangażowaną w pozyskiwanie dodatkowych środków z programu miejskiego „Remonty 50/50”, celem poprawy własnej bazy. W okresie obowiązywania aktualnej strategii znacznie poprawiły się warunki techniczne szkół i placówek oświatowych, choć wiele potrzeb nadal zostaje niezaspokojonych.

Corocznie w budżecie Gminy Krosno zabezpieczane są środki na dofinansowanie remontów prowadzonych przez dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek oświatowych; na rok 2010 na zostały zaplanowane środki w łącznej wysokości 280 tys. zł.

Dofinansowaniem objęte zostały wyłącznie zadania w sposób istotnie poprawiający stan techniczny obiektu, zadania modernizacyjne i adaptacje pomieszczeń przeznaczonych na cele statutowe szkoły oraz zadania poprawiające infrastrukturę terenu, przy czym dofinansowaniu nie podlegały zadania remontowe o wartości nieprzekraczającej 2 tys. zł., ani zadania, na które nie zabezpieczono minimalnego udziału własnego.

Na zadania remontowe udało się dodatkowo pozyskać w ostatnich latach środki z 0,6% rezerwy subwencji oświatowej, dzięki którym można było zwiększyć skalę remontów i usunąć skutki likwidacji szkód przy częściowym zaangażowaniu środków gminy. Tylko od 2007 roku na dofinansowanie remontów bieżących w szkołach i placówkach oświatowych udało się pozyskać ponad 360 tys. zł, na likwidację skutków spowodowanych zdarzeniami

losowymi ponad 670 tys. zł, w tym tylko w 2010 roku 271 tys. zł. W 2010 roku z tytułu likwidacji szkód wywołanych przez klęski żywiołowe, Gmina Krosno pozyskała dodatkowo ponad 87 tys. zł.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż dyrektorzy szkół przeznaczają na bieżące remonty placówki środki pozyskane w ramach rachunku dochodów własnych. W 2010 roku tylko na zakup usług remontowych wydatkowano z rachunku dochodów własnych ponad 260 tys. zł., ponadto przeznaczano środki na zakup materiałów do remontów i prac zmierzających do poprawy stanu technicznego, wykonywanych przez szkoły we własnym zakresie.

Główne działania na rzecz poprawy stanu technicznego obiektów podejmowane przez organ prowadzący i dyrektorów szkół to:

- prace termomodernizacyjne obejmujące: wymianę stolarki okiennej, wymianę drzwi wejściowych, docieplenie ścian budynków, remonty dachów i kominów,
- modernizowanie systemów grzewczych i instalacji elektrycznej,
- remonty sanitariatów, sal lekcyjnych, schodów i korytarzy,
- modernizację sal gimnastycznych i siłowni,
- modernizację i adaptację pomieszczeń szkolnych do celów dydaktycznych,
- zagospodarowywanie terenów przy szkołach i przedszkolach pod kątem wspomagania zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych,
- modernizację podłóg i wymianę posadzek.

Tradycyjnie już, większość prac remontowych i inwestycyjnych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzona jest w miesiącach wakacyjnych tak, aby nie zakłócać procesu dydaktyczno-wychowawczego i nie stwarzać zagrożeń dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Zakres tegorocznych zadań realizowanych zarówno przez Wydział Inwestycji, jak też bezpośrednio przez dyrektorów szkół, wynika z przyjętych planów w ramach dostępnych środków finansowych. Prace poprawiające stan techniczny i estetykę budynków oraz terenów szkolnych prowadzone były we wszystkich jednostkach oświatowych.

Pomimo wielu wykonanych prac, skala potrzeb remontowych budynków oświatowych jest ciągle niewystarczająca. Zgłaszane są potrzeby dalszej poprawy estetyki obiektów, w tym odnawianie zewnętrznych elewacji, a przede wszystkim modernizacja systemów grzewczych i instalacji elektrycznej.

Na uwagę zasługują działania zmierzające do poprawy bazy sportowej na terenie Krosna. W 2007 roku oddano do użytku nowoczesną krytą pływalnię, która jest wykorzystywana także do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W 2008 roku uruchomiono nową halę sportową przy SP7. W ostatnich latach powstały również boiska wielofunkcyjne (MZS1, MZS5, MZS6, ZSP1, ZSP3 i ZSP4). W 2010 roku rozpoczęto budowę długo oczekiwaną salę gimnastyczną przy SP5, w roku 2011 oddano do użytku boiska przy SP3 i MZS4.

Infrastrukturę wzbogaca się również w ramach rządowego programu „Radosna Szkoła”, który polega na wspieraniu w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia. W ramach tego programu Gmina Krosno pozyskała środki na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w 11 szkołach podstawowych oraz na utworzenie szkolnych placów zabaw przy 9 szkołach podstawowych oraz przy szkole podstawowej specjalnej.

Poprawiło się znacznie wyposażenie szkół w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne. Z 0,6% rezerwy subwencji oświatowej pozyskano w latach 2006 – 2010 środki w wysokości ponad 751 tys. złotych. Wyposażono w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne oddane do użytku pomieszczenia do nauki w nowo wybudowanych obiektach szkół i placówek oświatowych oraz w nowych pomieszczeniach do nauki, pozyskanych w wyniku modernizacji lub adaptacji pomieszczeń niewykorzystywanych na cele dydaktyczne.

W ramach miejskiego programu wsparcia szkół podstawowych „Kolorowa Klasa Krosnoludka”, unowocześnia się sale lekcyjne do nauczania początkowego, wyposażając je w meble, pomoce dydaktyczne, zabawki, sprzęt sportowy, sprzęt audiowizualny, tablice interaktywne. Program nakierowany jest w szczególności na dostosowanie pomieszczeń szkolnych do potrzeb dzieci w ramach reformy obniżającej wiek szkolny. Każdy uczeń klas I - III ma także możliwość pozostawiania książek i przyborów szkolnych w klasie.

Na uwagę zasługuje również fakt przeznaczania na pomoce dydaktyczne, sprzęt i wyposażenie środków pozyskiwanych przez dyrektorów jednostek oświatowych w ramach rachunku dochodów własnych.

1.6. Sieć bibliotek szkolnych

W ostatnich latach zmieniła się funkcja szkolnej biblioteki, która coraz powszechniej pełni rolę ośrodka informacji w szkole dla uczniów, słuchaczy, nauczycieli i rodziców, stając się interdyscyplinarną pracownią szkolną, przygotowującą uczniów do samokształcenia, edukacji ustawicznej, do korzystania z różnorodnych źródeł informacji.

Biblioteki w krośnieńskich szkołach są bardzo zróżnicowane nie tylko pod względem organizacyjnym. Różny jest standard wyposażenia, sposób funkcjonowania, zakres usług, poziom czytelnictwa, aktywność na rzecz szkoły, wielkość zakupów w ostatnich latach. Jeszcze nie wszystkie biblioteki dysponują dobrymi warunkami do realizacji zadań statutowych, co nie sprzyja wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zwłaszcza ze środowisk o niższym statusie społecznym.

Spośród 21 bibliotek $\frac{3}{4}$ posiada specjalistyczne oprogramowanie, które pozwala na ewidencjonowanie zbiorów w komputerowej bazie danych i wypożyczeń z wykorzystaniem kodów kreskowych, rezerwacji książek przez Internet w systemie on-line. W kilku szkołach równoległe z wprowadzaniem danych do ewidencji, przystosowuje się księgozbiór do wypożyczeń w systemie informatycznym oznaczając zbiory kodami kreskowymi. Tylko w trzech szkołach, ZSKU, I LO i ZSP1, funkcjonuje e-biblioteka. W pozostałych szkołach posiadających oprogramowanie, poziom zaawansowania digitalizacji katalogu zbiorów bibliotecznych jest znacznie mniejszy – od 0 do 60 proc.

Zróżnicowanie bibliotek znajdujących się w krośnieńskich szkołach pod względem liczby pomieszczeń nie jest duże. Głównie jest to jedno pomieszczenie – taką liczbę pomieszczeń posiada 12 bibliotek. Siedem bibliotek posiada po dwa pomieszczenia, zaś 3 biblioteki odpowiednio po trzy i cztery pomieszczenia. Średnia powierzchnia biblioteki w krośnieńskich szkołach wyniosła 72,12 m². Najmniejsza biblioteka zajmowała 18m², największa zaś 143 m².

Na jedną szkolną bibliotekę przypada średnio 13 407 woluminów. Jednak rozpiętość w liczbie posiadanych książek jest bardzo duża. Największa szkolna biblioteka znajdująca się w ILO posiada w swoich zbiorach 35 900 pozycji. Najmniejsza zaś z szkolnych bibliotek (G5) posiada zaledwie 3 736 woluminów.

Tabela 22. Powierzchnia bibliotek, liczba woluminów, materiałów audio i video

Placówka	Powierzchnia (w m ²)	Woluminy	Książki mówione i inne materiały dydaktyczne nagrane na kasety audio	Materiały dydaktyczne nagrane na kasety video	Materiały dydaktyczne na nośnikach elektronicznych
SP1	39	12 957	15	42	12
SP3	52	10 950	0	29	27
SP4	61	11 702	0	66	10
SP5	30	6 926	0	70	13
SP6	67	9 210	0	18	46
SP7	49	10 000	0	23	5
SP8	66	7 925	0	23	18
SP12	47	5 487	156	39	24
SP14	123	24 142	92	155	104
SP15	119	12 227	279	78	152
G1	50	11 447	70	102	761
G2	86	20 576	31	176	101
G4	50	15 686	0	0	127
G5	18	3 778	24	45	185
I LO	72	36 506	29	101	197
II LO	38	4 619	0	52	38
ZSP1	143	22 078	6	180	573
ZSP2	100	18 432	180	145	397
ZSP3	136	16 432	9	12	117
ZSP4	83	14 204	35	295	429
ZSP5	119	17 215	0	0	30
ZSP6	51	11 873	0	8	331
ZSKU	85	15 686	75	239	1764
SOSW	33	7 420	0	71	27

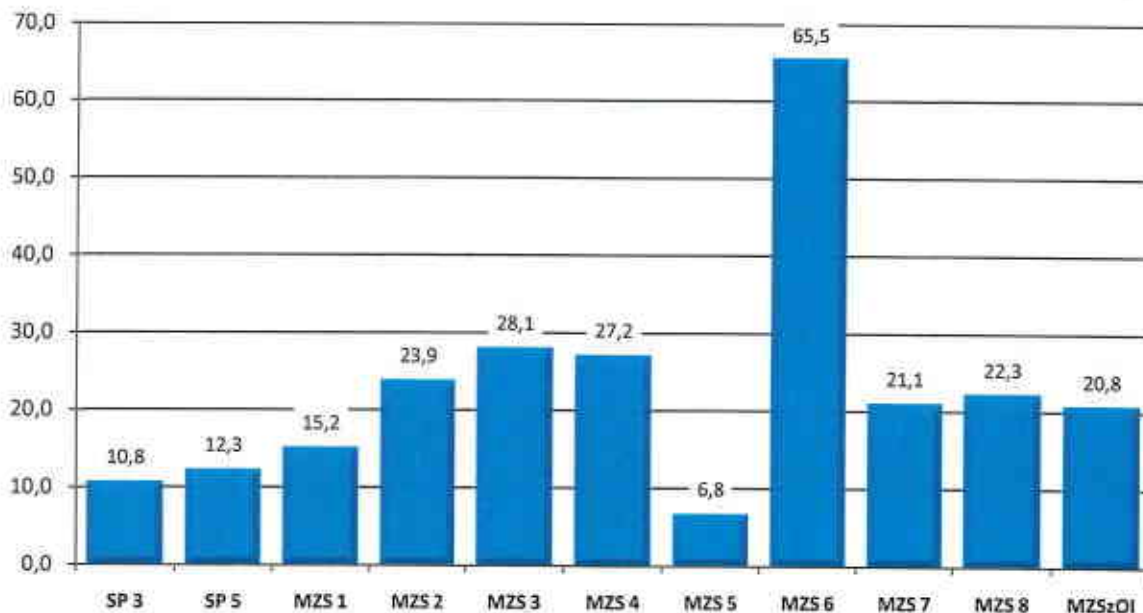
Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

W większości szkół integralną część biblioteki stanowi wielostanowiskowa czytelnia ze swobodnym dostępem przez uczniów do Internetu. Biblioteki szkolne zostały wyposażone w komputery w ramach kilku edycji projektu „Pracownie komputerowe dla szkół i internetowe centra informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych” realizowanego przez Ministerstwo Edukacji i współfinansowanego przez EFS. Jedyną szkołą, która nie posiada komputerów w bibliotece jest SP 5, pozostałe udostępniają uczniom minimum 3 – 4 komputery z dostępem do Internetu.

1.7. Pracownie komputerowe

Liczba uczniów przypadająca na jeden komputer w pracowni komputerowej jest w krośnieńskich szkołach podstawowych i gimnazjach mocno zróżnicowana. W MZS 5 takich uczniów jest średnio 6,8 zaś w MZS 6 takich osób jest ponad sześćdziesiąt (65,5 osoby). Średnia dla krośnieńskich szkół podstawowych i gimnazjów wyniosła 18,6 osoby.

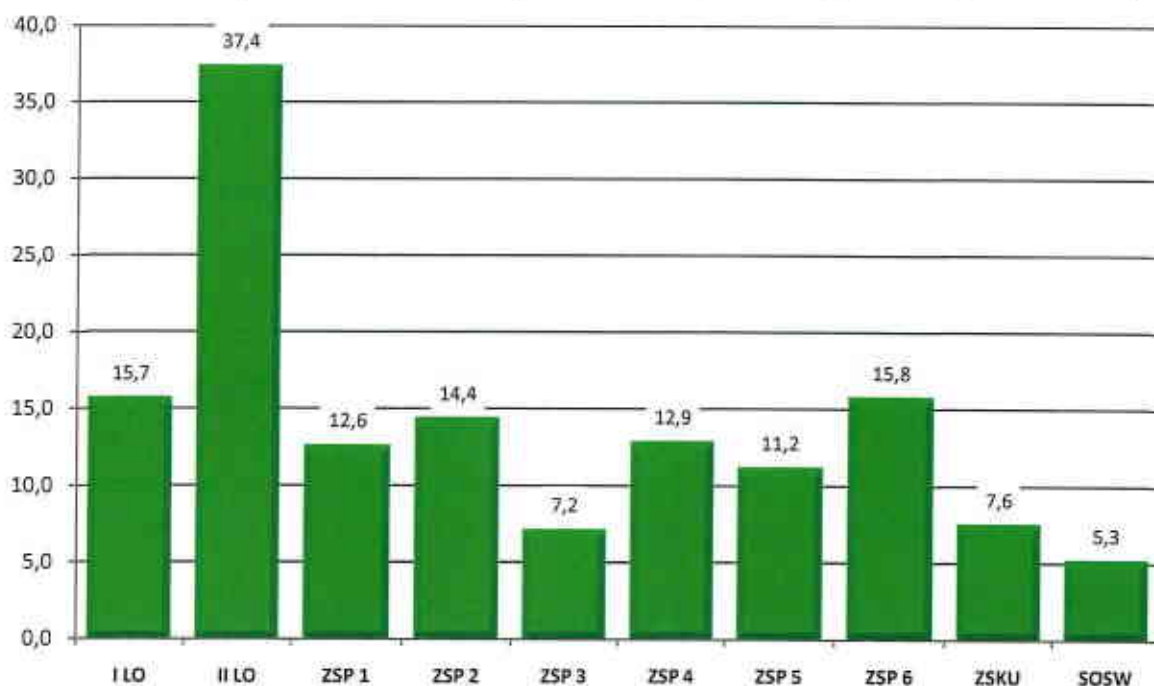
Wykres 19. Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu w pracowni komputerowej (dane SIO, 30.09.2010)

Liczba uczniów przypadająca na jeden komputer w pracowni komputerowej jest w krośnieńskich szkołach ponadgimnazjalnych zdecydowanie mniej zróżnicowana jak w przypadku szkół podstawowych i gimnazjów. W przypadku dwóch szkół sytuacja wygląda dobrze gdyż w szkolnych pracowniach komputerowych na jednego ucznia przypada siedem komputerów z dostępem do Internetu. Znacznie gorszą wartość wskaźnika odnotowano w II LO, gdzie na jeden komputer z dostępem do Internetu w pracowni komputerowej przypada ponad trzydziestu pięciu uczniów (37,4 osoby). Średnia liczba uczniów przypadająca na jeden komputer w pracowni komputerowej w krośnieńskich szkołach ponadgimnazjalnych wyniosła 11,5 osoby.

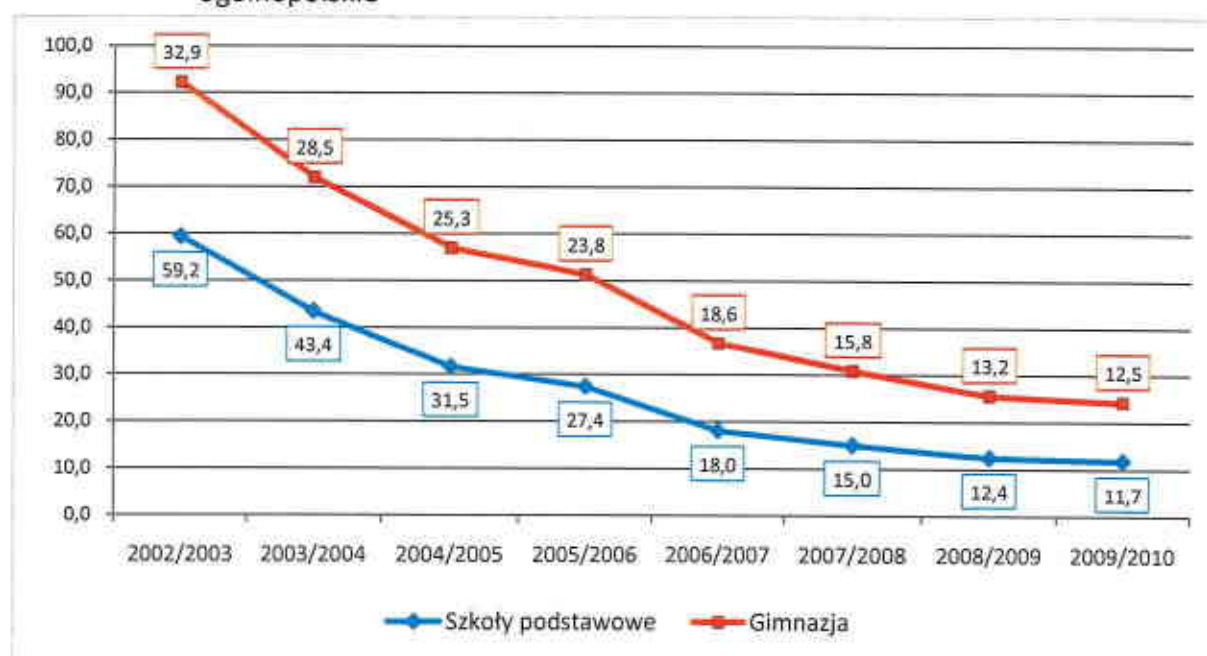
Dodatkowo w ramach projektów współfinansowanych z EFS w latach 2006 – 2010 krośnieńskie szkoły otrzymały 26 pracowni komputerowych i 16 internetowych centrów informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych o wartości przekraczającej 1 600 000 złotych.

Wykres 20. Liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu w pracowni komputerowej (dane SIO, 30.09.2010)

Dane ogólnopolskie pokazują, iż w roku szkolnym 2009/2010 na jeden komputer z dostępem do Internetu w szkole podstawowej przypadało blisko dwunastu uczniów (11,7 osoby). W gimnazjach wskaźnik ten był nieznacznie wyższy i wyniósł 12,5 ucznia na jeden komputer podłączony do sieci internetowej.

Wykres 21. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu w pracowni komputerowej w szkołach podstawowych i gimnazjach – dane ogólnopolskie

Źródło: Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2009/2010, GUS, Warszawa 2010

Województwo podkarpackie jest regionem, który charakteryzuje się najmniejszą liczbą uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych. W naszym regionie wartość ta wynosi 8,6 osoby. Średnia ogólnopolska wyniosła 11,7 osoby. Regionami o liczbie niższej od średniej dla całego kraju były jeszcze następujące województwa: lubelskie (9,1 osoby), opolskie (9,8), świętokrzyskie (10,3), małopolskie (10,9) i łódzkie (11,0). Najwyższą liczbę uczniów na 1 komputer odnotowano w województwie śląskim (15,1 osoby) oraz pomorskim (14,2). Analizując wartość tego wskaźnika jedynie w odniesieniu do miast to również w tym przypadku województwo podkarpackie jest regionem o najniższej liczbie uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych. Wartość wyniosła 14,1 osoby. Średnia dla Polski wyniosła 17,0 osoby. Dla krośnieńskich szkół podstawowych wartość tego współczynnika była wyższa i wyniosła 18,3 osoby.

1.8. Poprawa bezpieczeństwa w szkołach

Gmina Krosno systematycznie podejmuje działania nakierowane na zapewnienie bezpiecznych warunków pobytu uczniów w szkołach i placówkach oraz likwidację barier architektonicznych.

W roku 2008, z programu rządowego „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”, pozyskano 34,4 tys. zł na zakup i instalację zestawów do monitoringu wizyjnego, oraz kwotę 41 840 zł na modernizację lub rozszerzenie działających w szkołach lub placówkach urządzeń monitoringu wizyjnego. Gmina Krosno od 2007 roku systematycznie przekazywała środki finansowe za zakup urządzeń niezbędnych do założenia monitoringu oraz zakup dodatkowych kamer do wszystkich przedszkoli oraz do szkół i placówek, które nie otrzymały wsparcia z programu rządowego. W samych tylko przedszkolach i placówkach na założenie monitoringu wydano ponad 60 tys. zł. Aby zapewnić bezpieczne warunki, co roku montuje się i modernizuje sprzęt do monitoringu wizyjnego. W 2010 roku przy placach zabaw pozyskanych w ramach programu „Radosna szkoła” zostały zamontowane dodatkowe kamery monitorujące teren wokół obiektów oświatowych.

W ostatnich dwóch latach Gmina Krosno pozyskała środki w wysokości ponad 80 tys. zł, z przeznaczeniem na likwidację barier architektonicznych w szkołach.

Mimo znacznego zwiększenia środków gminy na zadania inwestycyjno-remontowe oraz dużej aktywności, zarówno dyrektorów, jak i Wydziału Edukacji w pozyskiwaniu środków na remonty, wyposażenie czy likwidację barier architektonicznych, skala potrzeb

jest ciągle niezaspokojona. Konieczne będą dalsze działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i warunków bazowych szkół i placówek oświatowych. Ze względu na postępujący niż demograficzny, niezbędne stanie się dostosowanie liczby obiektów do rzeczywistych potrzeb, przy czym dobrze byłoby, aby w ten sposób zaoszczędzone środki przeznaczyć na poprawę stanu technicznego i unowocześnienie istniejącej bazy oświatowej.

1.9. Wybrane elementy aktywności edukacyjnej

1.9.1. Aktywność w pozyskiwaniu środków - wzbogacenie oferty edukacyjnej

Projekty współfinansowane ze środków europejskich

W krośnieńskich szkołach i placówkach oświatowych realizowane są projekty i programy współfinansowane ze środków europejskich. Uczestnictwo w tych projektach stwarza szerokie możliwości wzbogacenia oferty edukacyjnej, poprzez uczestnictwo młodzieży w dodatkowych zajęciach, warsztatach czy wyjazdach. Dodatkowo w ramach projektów istnieje możliwość zakupu pomocy dydaktycznych dla uczniów, wyposażenia pracowni szkolnych czy modernizacja obiektów.

Poniżej wyszczególniono projekty realizowane od roku szkolnego 2009/2010. Projekty zakończone przed 1 września 2009 zamieszczono na końcu.

- **„Projekt Kopernik”** - projekt realizowany przez I LO w latach 2009 – 2010 w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007– 2013. Celem jest rozwój kontaktów polsko-słowackich na poziomie szkół ponadgimnazjalnych poprzez warsztaty astronomiczne, obserwacje astronomiczne. W ramach projektu przewidziany był remont kopuły astronomicznej i wykonanie zegara słonecznego. Wartość projektu wynosi 219 211,00 zł.
- **„Europejskie certyfikaty drogą do sukcesu – dostosowanie umiejętności posługiwania się językami obcymi oraz ICT do wymogów rynku pracy w ramach dodatkowej oferty edukacyjnej III LO w Krośnie”** – projekt realizowany przez ZSP5 w latach 2009- 2010. Głównym celem było zwiększenie wiedzy i umiejętności w zakresie znajomości języków obcych i nowoczesnych technologii informacyjnych, a rezultatem uzyskanie certyfikatów językowych(TELC) i informatycznych (ECDL). łączny koszt projektu 267 298,25 zł, całość kwoty pochodzi z UE.
- **„Podniesienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia poprzez cykl kursów udoskonalających”** - projekt realizowany przez ZSP 3 w latach 2008 – 2009. Głównym

celem była realizacja kursów dla uczniów wszystkich typów szkół – kursu operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie CMC, kursy AUTOCAD, kursy ECDL (komputerowe prawo jazdy). Łączny koszt projektu 299 630 zł, w tym środki gminy 36 180 zł.

- **„Kampania informacyjno-promocyjna w zakresie formalnego Kształcenia Ustawicznego”** - projekt realizowany przez ZSKU w latach 2008 – 2009. Jego głównym celem była promocja kształcenia formalnego skierowana do osób dorosłych bezrobotnych. Łączny koszt projektu 266 006 zł, całość kwoty pochodzi z UE.
- **„Komunikujmy się oraz liczymy z ECDL-em. Program wsparcia młodzieży III LO w Krośnie”** - projekt realizowany przez ZSP5 w latach 2010 - 2011. Celem projektu jest dostarczenie wiedzy i podniesienie umiejętności uczniów, poprzez zbudowanie kompleksowego programu rozwoju szkoły, zwiększenie umiejętności posługiwania się językiem obcym, znajomości nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych, podniesienie umiejętności matematycznych uczniów. Wartość projektu 383 146,15 zł, całość kwoty pochodzi z UE.
- **„Słuchać by słyszeć – słyszeć by słuchać”** – projekt realizowany przez SOSW w latach 2009 – 2013. Celem projektu jest: opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnego programu nauczania MT, poprzez pozyskanie specjalistycznej kadry, poszerzenie oferty zajęć specjalistycznych o innowacyjną metodę terapii. Wartość projektu 969 050,64 zł, całość kwoty pochodzi z UE.
- **„Nowe kwalifikacje – nowe perspektywy na rynku pracy”** - projekt realizowany przez ZSP2 w Krośnie w latach 2010 – 2011. Celem projektu jest wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej poprzez stworzenie i realizację programu rozwojowego szkoły w obszarze dwóch kierunków zawodowych: gastronomicznego i fryzjerskiego oraz podniesienie zdolności uczestników projektu do zatrudnienia. Całkowita wartość projektu 489 846,14 zł, wysokość wkładu własnego 66 129,23 zł.
- **„Inwestujemy w certyfikaty - inwestujemy w swój sukces”** – projekt realizowany przez ZSP5 w Krośnie w latach 2010 – 2012. Celem projektu jest zwiększenie kompetencji zawodowych uczniów poprzez kursy kwalifikacyjne do pracy na stanowisku specjalisty eksploatacji sieci, urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, posługiwania się językami obcymi, nowoczesnymi technologiami ICT oraz aktywnego planowania kariery zawodowej. Całkowita wartość projektu 501 510,93 zł, wysokość wkładu własnego 67 703,97 zł.

- **„Bądź konkurencyjny na rynku pracy – program podnoszenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych uczniów i uczennic Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Krośnie”** – projekt realizowany przez ZSP3 w Krośnie w latach 2010 – 2012. Celem projektu jest zdobycie przez uczniów umiejętności wykraczających poza standardowy program nauczania, potwierdzenie zdobytych umiejętności odpowiednim certyfikatem, wdrożenie innowacyjnych form nauczania. Całkowita wartość projektu 505 996,46 zł, wysokość środków gminy 68 309,52 zł.
- **„Technik cyfrowych procesów graficznych”** – projekt realizowany przez ZSKU w latach 2010 – 2011. Celem projektu jest poprawa funkcjonowania szkoły poprzez wdrożenie programu rozwojowego dla kierunku TCPG (technik cyfrowych procesów graficznych. Wartość projektu 178 849,90 zł, wysokość środków gminy 24 144,74 zł.
- **„Szkoła kluczowych kompetencji. Program rozwijania umiejętności uczniów szkół Polski Wschodniej”** – realizowany przez ZSP1 w Krośnie w latach 2008 - 2012. Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie autorskich programów kształcenia, dostosowanych do warunków szkoły, ukierunkowanych na podniesienie poziomu kluczowych kompetencji uczniów szkół zawodowych w Polsce Wschodniej, ze szczególnym naciskiem na nauki matematyczno – przyrodnicze, technologii informacyjno – komunikacyjnych (ITC), języków obcych oraz przedsiębiorczości.
- **„Uczenie się przez całe życie - Comenius”**- trzy krośnieńskie szkoły: MZSZOI, II LO oraz ZSP 1 uzyskały dofinansowanie z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Szkoły realizują projekty w latach 2010-2012. Jego celem jest rozwój różnych form uczenia się przez poprzec wspieranie współpracy między systemami edukacji i szkoleń w krajach uczestniczących. Program ma się przyczynić do podnoszenia jakości i zwiększenia atrakcyjności szkolnictwa i kształcenia zawodowego w Europie. Całkowita wartość dofinansowania dla tych trzech szkół wynosi 229 780 tys.
- **„Uczenie się przez całe życie - Wizyty Przygotowawcze Comeniusa”** – zrealizowany przez SOSW w 2010 roku, dofinansowaniem objęty został udział szkoły w seminarium kontaktowym w Belgii. Wysokość kwoty dofinansowania to 980€.

Poniżej przedstawiono projekty, których realizacja zakończyła się przed 1 września 2009 roku:

- **„Talent – Praca – Sukces”** – projekt realizowany przez I LO w latach 2008 – 2009. Celem projektu było istotne podniesienie poziomu wiedzy uzdolnionych gimnazjalistów w zakresie nauk matematyczno – przyrodniczych, ITC, przedsiębiorczości i języka angielskiego. Łączny koszt projektu to 293 217 zł, całość kwoty pochodziła z UE.
- **„Program wsparcia uczniów szkół zawodowych Gminy Krosno”** – projekt realizowany przez Gminę Krosno we wszystkich zespołach szkół ponadgimnazjalnych w Krośnie, w okresie od sierpnia 2008 roku do lipca 2009 roku. Projekt objął 1173 uczniów. Łączny koszt projektu – 287 274 zł, z czego kwota 34 472 zł to udział gminy, natomiast 252 801 zł to dofinansowanie z UE.
- **„Podkarpacki program stypendialny dla uczniów w roku 2009”** – pomoc stypendialna objęła uczniów z terenów wiejskich uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych kończących się maturą. Wartość stypendium dla jednego ucznia wyniosła od 1750 zł do 2000 zł. Pomocą zostało objętych 1112 uczniów. Wypłacono kwotę 2,2 mln zł.
- **„Uczenie się przez całe życie”** – Soctrates Comenius - w roku szkolnym 2009/2010 dwie krośnieńskie szkoły, czyli MZSzOI i II LO realizowały w latach 2008 – 2010 projekty dofinansowane ze środków Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji "Uczenie się przez całe życie" – Soctrates Comenius. Wysokość dofinansowania dla MZSzOI to 16 000 euro, a dla II LO – kwota 24 000 euro.
- **„Program Leonardo da Vinci”** - w ramach programu Leonardo da Vinci pozyskano około 250 tys. złotych na wyjazd uczniów ZSP5 na staż zagraniczny zawodowy. Realizacja programu trwała w okresie od września 2009 do czerwca 2010.

Projekty społeczno – edukacyjne finansowane ze środków budżetu państwa oraz miejskie programy społeczno-edukacyjne

Ważnym elementem, wpływającym na jakość funkcjonowania szkół są projekty społeczno – edukacyjne, zarówno te dofinansowane z budżetu państwa, jak i miejskie programy społeczno-edukacyjne, opracowane przez organ prowadzący i w całości finansowane ze środków budżetu gminy.

Poniżej pokrótce przedstawiono programy współfinansowane z budżetu państwa:

- **Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce** – realizowany w latach 2006-2011, pozyskano łącznie kwotę ponad 380 tys. zł. W 2010 roku w ramach przyznanej dotacji krośnieńskie szkoły: MZS1, MZS6, MZSzOI, ZSP2 oraz MPPP prowadziły zadania z zakresu działań integracyjnych na rzecz uczniów, wyposażenia świetlicy romskiej, terapii psychologiczno – pedagogicznej i logopedycznej. Szkoły zakupiły dla uczniów romskich podręczniki i przybory szkolne. Prowadzono także działania integracyjne na rzecz uczniów i rodziców, organizację wypoczynku letniego i wyjazdu w ramach „zielonej szkoły”, doposażenie biblioteki szkolnej, zakup pomocy dydaktycznych dla uczniów romskich. W 2010 r. w ramach programu na rzecz społeczności romskiej Gmina Krosno otrzymała dotację w kwocie ponad 42 tys. zł, udział własny stanowił 20 proc. wartości realizowanych zadań.
- **„Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”**- rządowy program realizowany w latach 2007-2009. Celem programu było wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, środki przeznaczone na realizację zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Na realizację programu pozyskano kwotę ponad 132 tys. zł.
- **„EDUKACJA- program pomocy w dostępie do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych”**- realizowany w latach 2007-2008 przez SOSW. W ramach programu wyposażono pracownie zawodowe, gabinety do terapii oraz zmodernizowano część pokoi w internacie. Wartość programu to ponad 211 tys. zł.
- **„Śpiewająca Polska”** – w ramach ogólnopolskiego programu rozwoju chórów szkolnych w I LO, zarówno ze środków otrzymanych w 2009r. w wysokości 2 286,07 zł, jak i w 2010r. w wysokości 1 905,06 zł finansowane było wynagrodzenie dla nauczyciela prowadzącego zajęcia z chórem szkolnym.
- **„Radosna szkoła”** - rządowy program wspierania w latach 2009-2011 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, w ramach którego szkoły podstawowe otrzymały środki na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw oraz budowę placów zabaw. Pozyskano łącznie około 1 mln zł.
- **„Szkoła ucząca się”** - Gmina i szkoły uczestniczą także w programach organizacji pozarządowych. W programie SUS uczestniczą szkoły SP6, MZS1, ZSP1.

Ważnym elementem w działalności społeczno-edukacyjnej są programy i działania opracowane i finansowane przez organ prowadzący. Do najważniejszych zaliczamy:

- **„Dorastam Bezpiecznie”** – miejski program poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w krośnieńskich szkołach i przedszkolach. Jest to program profilaktyczny skierowany do dzieci i młodzieży szkolnej, ich rodziców i nauczycieli, realizowany przez wszystkie szkoły i przedszkola we współpracy z Urzędem Miasta Krosna, Komendą Miejską Policji, Miejską Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Młodzieżową Radą Miasta Krosna, doradcą metodycznym oraz innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi, zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.
- **„Lekcja Samorządowa”** – miejski program, realizowany od 2006 roku z inicjatywy Młodzieżowej Rady Miasta Krosna. Celem programu jest przybliżenie młodzieży spraw związanych z działalnością samorządu lokalnego, poznanie praw i obowiązków mieszkańców oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów na styku obywatel – urząd. W roku szkolnym 2010/2011 zakończyła się czwarta edycja programu wraz z wyjazdem uczestników lekcji do Warszawy. W programie brały udział wszystkie szkoły ponadgimnazjalne.
- **„Kolorowa Klasa Krosnoludka”** - miejski program wsparcia szkół podstawowych zapewniający każdemu uczniowi klas I - III możliwość pozostawiania książek i przyborów szkolnych w klasie. W ramach programu unowocześnia się sale lekcyjne, wyposażając je w meble, pomoce dydaktyczne, zabawki, sprzęt portowy, sprzęt audiowizualny, tablice interaktywne.
- **„Podręcznik dla przyszłego technika”**- program zapewniający uczniom techników bezpłatne podręczniki do kształcenia zawodowego. Celem programu jest zmniejszenie różnic w dostępie do wiedzy i ograniczenie kosztów dla rodziców, których dzieci wybierają kształcenie w czteroletnim technikum. W roku szkolnym 2009/2010 szkoły otrzymały po 100 zł na każdego ucznia przyjętego do klasy I technikum. Program jest kontynuowany w nowym roku szkolnym. Zakupione podręczniki stanowią wyposażenie bibliotek szkolnych i są udostępniane uczniom na czas nauki. W roku 2009 na ten cel szkoły otrzymały łączną kwotę 62 600 zł, a w 2010 - 58 200 zł.

1.9.2. Oddziały sportowe

Uwzględniając zainteresowania i potrzeby środowiska, podejmowano szereg działań zmierzających do stworzenia młodzieży uzdolnionej sportowo, dostosowanej do ich potrzeb oferty edukacyjnej. W pierwszym okresie obowiązywania aktualnej strategii, poza szeroką propozycją zajęć pozalekcyjnych i tworzeniem zaplecza do kształcenia sportowego, finansowano innowacje w klasach rekreacyjno-sportowych oraz wspierano działalność uczniowskich klubów sportowych w szkołach. Od 2005 roku zorganizowano współzawodnictwo sportowe krośnieńskich szkół oraz zapewniono koordynatora sportu szkolnego. W 2007/2008 powstały klasy pierwsze sportowe: w szkole podstawowej i gimnazjum (MZSzOI). W roku szkolnym 2008/2009 dokonano naboru do klasy sportowej w III LO. Powodzeniem zakończyły się również starania o utworzenie od roku szkolnego 2010/2011 klas piłkarskich we współpracy z Podkarpackim Związkiem Piłki Nożnej w Rzeszowie.

W krośnieńskich szkołach podstawowych funkcjonują dwa oddziały sportowe, o specjalnościach: koszykówka, piłka siatkowa i pływanie (SP14). Łącznie w oddziałach sportowych uczy się 54 uczniów (26 chłopców i 28 dziewcząt).

W ramach G3 funkcjonują również trzy oddziały sportowe – specjalność piłka nożna oraz pływanie, do których uczęszcza 73 uczniów (60 chłopców i 13 dziewcząt).

Na terenie miasta Krosna, również na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej, funkcjonują dwa oddziały sportowe. Jeden w VI LO (ZSP4) o specjalności piłka nożna, w którym uczy się 24 uczniów (oddział zaczął działać od 1 września 2010r.). Drugim oddziałem sportowym jest oddział funkcjonujący w III LO (ZSP5), kształcący uczniów w klasie sportowej o specjalności pływanie. W oddziale tym uczy się 23 uczniów. Łącznie do dwóch oddziałów sportowych, działających na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej uczęszcza 47 uczniów.

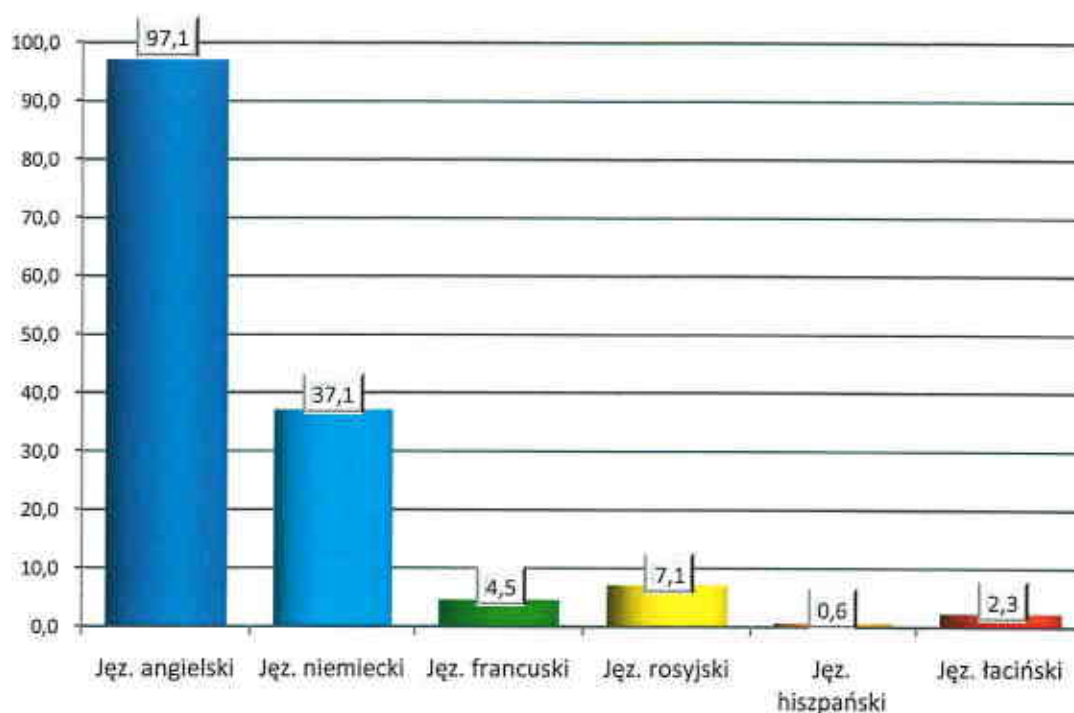
W oddziałach sportowych na wszystkich trzech poziomach edukacji – szkoła podstawowa, gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna, uczy się łącznie 174 uczniów (124 chłopców i 50 dziewcząt).

Uwzględniając zainteresowanie, kolejnym krokiem wydaje się być podjęcie przez władze samorządowe wysiłku w kierunku utworzenia szkoły sportowej.

1.9.3. Nauczanie języków obcych

Przynajmniej jednego języka obcego w krośnieńskich placówkach oświatowych uczy się 11 646 osób (od poziomu przedszkola do szkoły ponadgimnazjalnej). Dla zdecydowanej większości spośród tej liczby osób, nauka języka obcego ma charakter przedmiotu obowiązkowego (95%). Nauka języka obcego, jako przedmiotu dodatkowego, dotyczy tylko dzieci uczęszczających do krośnieńskich przedszkoli. Jednego języka uczy się nieznacznie ponad połowa uczniów krośnieńskich szkół i przedszkoli (50,4%). Dwóch języków obcych uczy się ponad czterdzieści osiem procent osób uczęszczających do placówek oświatowych (48,6%). Jeden procent uczniów (są to wyłącznie uczniowie dwóch szkół średnich – I oraz II LO) uczy się trzech języków i więcej. Odsetek uczących się poszczególnych języków w szkołach i przedszkolach przedstawiono na wykresie.

Wykres 22. Nauka języków obcych w placówkach oświatowych wszystkich szczebli (dane SIO, 30.09.2010)

Największe zróżnicowanie pod względem liczby języków, których uczą się uczniowie widać w liceach ogólnokształcących. Jedynie w tym typie szkoły, uczniowie mają możliwość uczyć się trzech i więcej języków. W przypadku szkół podstawowych istnieje obowiązek nauki tylko jednego języka obcego i jest nim język angielski. Również jednego języka obcego uczą się dzieci uczęszczające do krośnieńskich przedszkoli, z czego w przypadku tego typu placówki nauka języka obcego jest formą zajęć dodatkowych. W przypadku pozostałych typów szkół uczniowie uczą się dwóch języków obcych.

Tabela 23. Liczba języków obcych w wszystkich typach szkół i przedszkoli w Krośnie (dane SIO, 30.09.2010)

Liczba języków obcych	Rodzaj placówki					
	PM	SP	G	LO	T	ZSZ
Jeden	100,0	100,0	18,8	13,9	12,6	100,0
Dwa	0,0	0,0	81,2	81,9	87,4	0,0
Trzy i więcej	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	0,0

Dużym zainteresowaniem, szczególnie w I LO, cieszy się nauka języków na poziomie rozszerzonym, co niewątpliwie przekłada się na wyniki egzaminu maturalnego. Również na poziomie gimnazjum, gdzie od roku szkolnego 2009/2010 wprowadzono obowiązkową naukę dwóch języków obcych, dodatkowo przeznaczają się środki na poszerzoną naukę języków. Planuje się także zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na umiejętności komunikacji językowej w szkołach zawodowych.

Warto rozważyć celowość utworzenia klas dwujęzycznych, od poziomu gimnazjum, co niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności oferty edukacyjnej Krosna.

1.10. Efektywność kształcenia

Jednym z celów strategicznych zapisanych w obowiązującej strategii oświatowej Miasta Krosna jest podnoszenie jakości kształcenia. Podejmowane przez cały czas obowiązywania strategii działania nakierowane na uczynienie z Krosna lokalnego centrum edukacji przyniosły znakomite efekty, których znaczenie pokazują egzaminy zewnętrzne i inne osiągnięcia wyróżniające miasto na tle innych samorządów.

1.10.1. Zewnętrzne wskaźniki mierzenia jakości pracy szkół- sprawdziany i egzaminy

Od 2002 roku ocena efektów kształcenia w polskich szkołach stała się możliwa dzięki systemowi egzaminów zewnętrznych – jednakowych w całym kraju, sprawdzanych anonimowo przez niezależnych egzaminatorów. Szkoły otrzymując informację o wynikach mają możliwość poprawy jakości swojej pracy, tym bardziej, że istnieje możliwość porównania wyników każdej szkoły, a w niej każdej klasy do średniego wyniku w powiecie, województwie, obszarze działania jednej z ośmiu Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych czy też w całym kraju. Wyniki egzaminów zewnętrznych stanowią jeden z elementów oceny jakości i efektywności pracy szkół, odgrywają ważną rolę przy rekrutacji, zaś dla wielu rodziców wyniki sprawdzianu po szóstej klasie oraz wyniki egzaminów gimnazjalnych

decydują o zapisach do szkół podstawowych i gimnazjów. Bez wątplenia wysokie wyniki decydują o prestiżu szkoły w środowisku lokalnym. Ważnym elementem weryfikującym jakość kształcenia polskich szkół są również nauczyciele posiadający uprawnienia egzaminatora i czynnie uczestniczący w pracach komisji egzaminacyjnych oraz dobrze przygotowujący uczniów do egzaminów. Tacy pedagodzy są coraz częściej poszukiwani na niełatwym rynku edukacyjnym.

Tabela 24. Średnia wyników i punktów uzyskanych ze sprawdzianu i egzaminów w latach 2004-2010 w mieście Krośnie

	Liczba uczniów przystępująca do sprawdzianu szóstoklasisty	Średnia punktów	Liczba uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego	Średnia punktów	Liczba uczniów przystępująca do egzaminu maturalnego	Proc. uczniów, którzy zdali egzamin
2004	633	27,92	620	58,19	b.d.	b.d.
2005	569	31,75	617	61,37	b.d.	b.d.
2006	564	28,20	726	59,75	1729	85,1
2007	510	29,40	663	62,82	1807	95,0
2008	482	28,40	621	63,57	1858	85,6
2009	521	24,94	574	65,30	1742	87,0
2010	473	27,71	547	63,15	1605	85,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Efekty pracy krośnieńskich szkół są widoczne - Krosno może poszczycić się wysokimi wynikami egzaminów zewnętrznych. Miasto znajduje się w czołówce powiatów grodzkich i ziemskich, osiągając jedne z najwyższych wyników w województwie podkarpackim, na terenie działania OKE w Krakowie, a także w kraju.

Wyniki sprawdzianów w szkołach podstawowych, egzaminów w gimnazjach oraz egzaminów maturalnych, które zostały przedstawione w niniejszej diagnozie, pochodzą ze sprawozdań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu. Analizą objęto okres do roku szkolnego 2009/2010 (pełne wyniki egzaminów zewnętrznych za rok 2010/2011 publikowane są w roku szkolnym 2011/2012).

1.10.2. Wyniki sprawdzianu w szkołach podstawowych

Do sprawdzianu w roku szkolnym 2009/2010 przystąpili uczniowie z 12 krośnieńskich szkół (11 szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Krosno oraz Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I st. w Krośnie).

Porównując dane dla powiatów grodzkich i ziemskich województwa podkarpackiego widać wyraźnie, że Krosno charakteryzuje się najwyższym średnim wynikiem sprawdzianu

dla uczniów szóstych klas szkół podstawowych w całym województwie podkarpackim. Średni wynik sprawdzianu w krośnieńskich szkołach wyniósł 27,71.

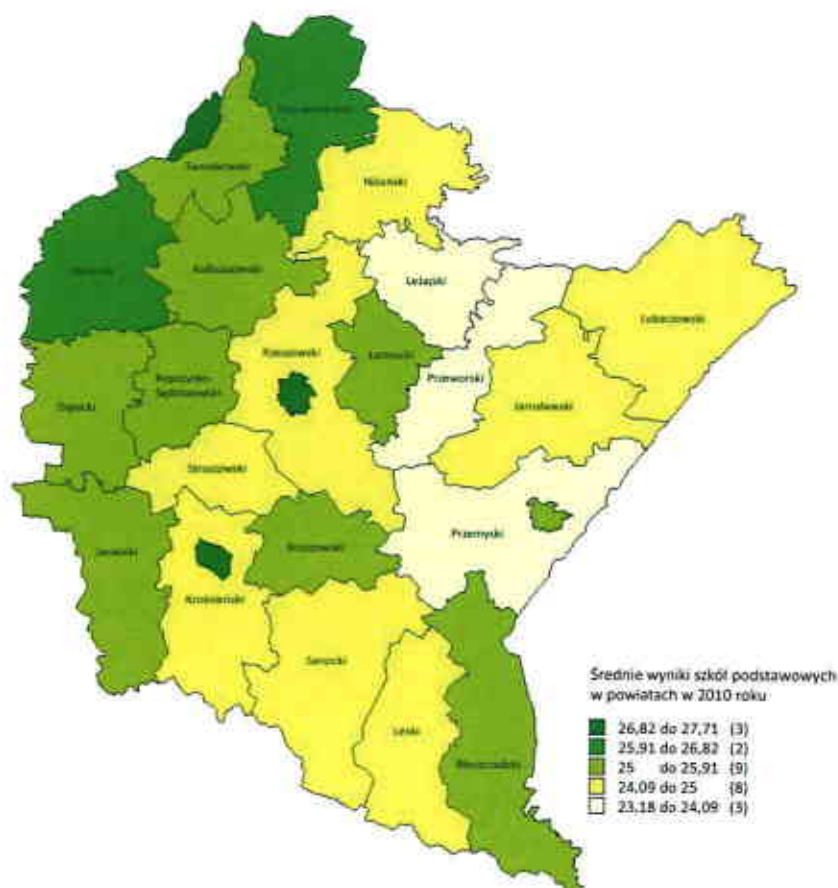
Tabela 25. Powiaty w województwie podkarpackim o najwyższych wartościach średnich wyniku sprawdzianu uczniów szóstych klas szkół podstawowych

Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia
Krosno	27,71
Rzeszów	27,30
Tarnobrzeg	27,11
stałowowski	26,64
mielecki	26,32

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Dla porównania najniższe wyniki sprawdzianu w województwie podkarpackim odnotowano w powiecie przemyskim (23,18) i przeworskim (23,33).

Rysunek 7. Średnie wyniki uczniów szkół podstawowych w powiatach województwa podkarpackiego w 2010 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Gmina Krosno znalazła się również w pierwszej trójce najlepszych gmin w województwie podkarpackim, pod względem średnich wyniku sprawdzianu uczniów szóstych klas. Najwyższymi wartościami średniej charakteryzowały się gminy: Lubenia (pow. rzeszowski) – 28,41, Stalowa Wola – 27,98 oraz Krosno – 27,71. Gminami o najniższych wartościach średnich wyniku sprawdzianu okazały się gmina wiejska Przemyśl – 20,07, Roźwienica (pow. jarosławski) – 20,84 oraz Stubno (pow. przemyski) – 21,33.

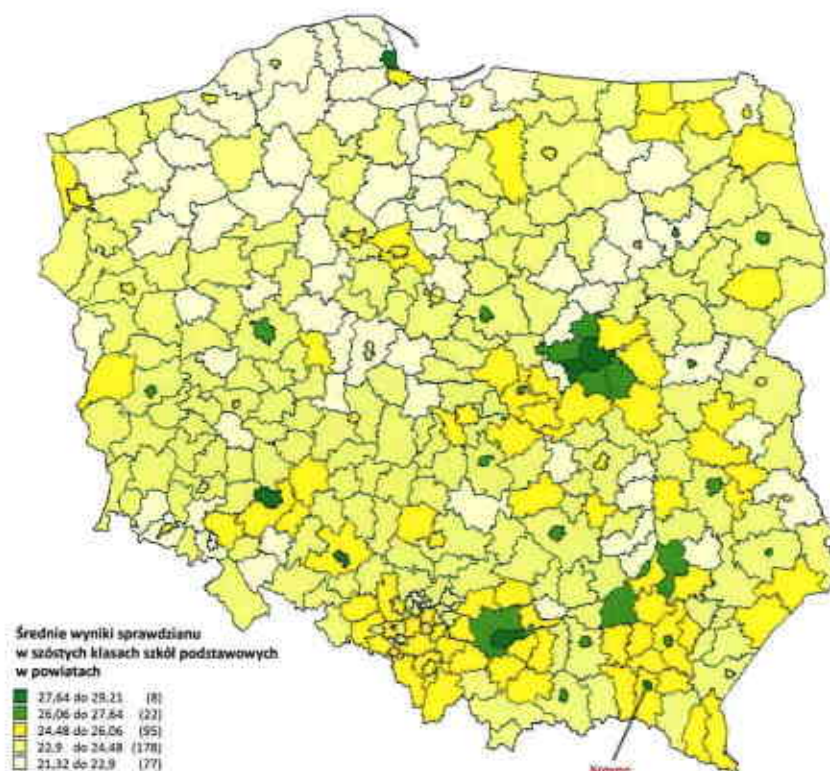
Krosno znajduje się również z ścisłej czołówce polskich powiatów. W ogólnopolskim rankingu średnich wyniku sprawdzianu szóstoklasistów powiat grodzki Krosno uplasował się na ósmej pozycji w kraju, ustępując jedynie takim miastom jak Kraków, Gdynia, Wrocław, Opole, Sopot, powiatowi stołecznemu warszawskiemu oraz powiatowi ziemskiemu pruszkowskiemu.

Tabela 26. Powiaty w Polsce o najwyższych wartościach średnich wyniku sprawdzianu uczniów szóstych klas szkół podstawowych

Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia
Kraków	29,21
warszawski	29,06
pruszkowski	28,06
Gdynia	27,90
Wrocław	27,80
Opole	27,80
Sopot	27,80
Krosno	27,71
Lublin	27,56
Białystok	27,40

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu

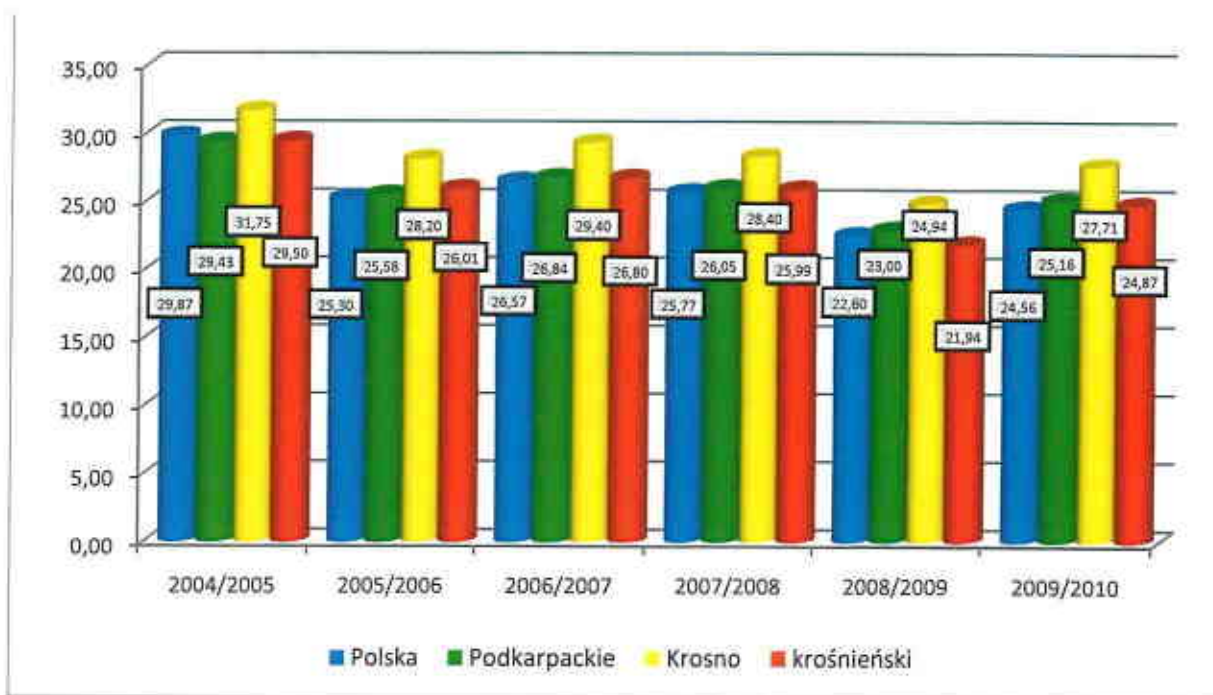
Dla porównania powiat krośnieński ziemski z średnią sprawdzianu wynoszącą 24,87 znalazł się w tym rankingu na osiemdziesiątym siódmym miejscu (na 380 powiatów ogółem), natomiast najniższy wynik sprawdzianu odnotowano w powiatach: białogardzkim (21,32), strzelińskim, bytowskim czy nowodworskim (wszystkie 21,50).

Rysunek 8. Średnie wyniki uczniów szkół podstawowych w powiatach w 2010 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu

W roku 2010 w Krośnie, podobnie jak w latach poprzednich, średni wynik sprawdzianu w szóstych klasach, był znacząco wyższy od średniego wyniku, osiągniętego zarówno w powiecie krośnieńskim, województwie jak i w Polsce, co obrazuje poniższe zestawienie. Miasto Krosno przez cały analizowany pięcioletni okres osiągało jedne z najwyższych średnich spośród powiatów grodzkich i ziemskich w województwie podkarpackim.

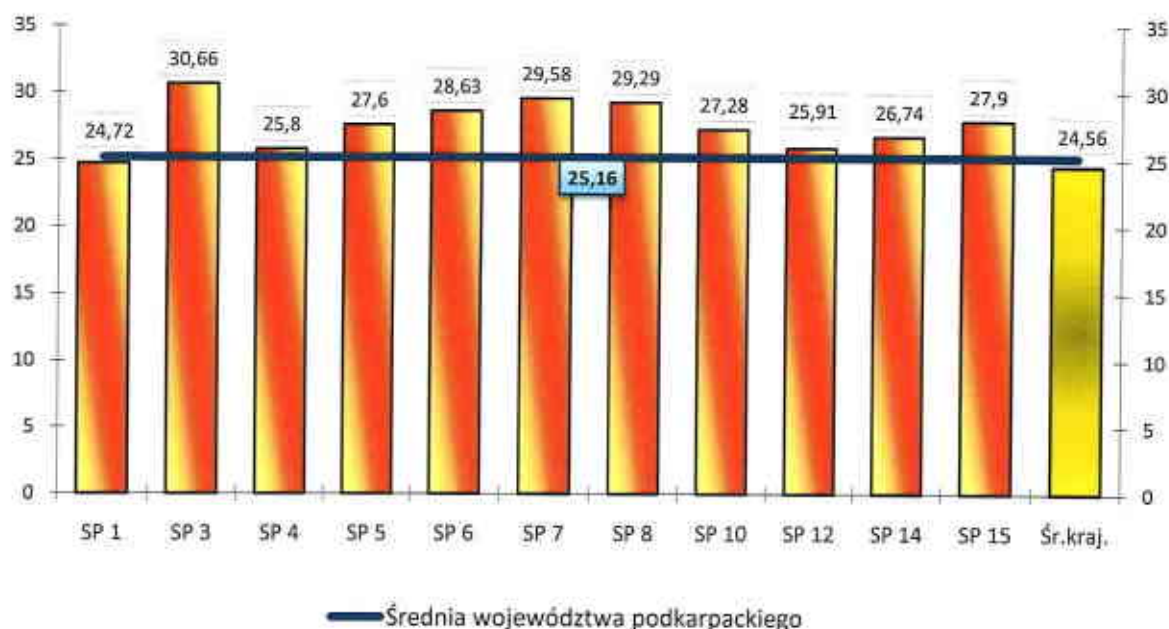
Wykres 23. Średni wynik sprawdzianu w Polsce, województwie podkarpackim, powiecie krośnieńskim i Krośnie w latach 2005-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Wszystkie krośnieńskie szkoły podstawowe odnotowały wynik powyżej średniej krajowej, względem średniej wojewódzkiej tylko SP 1 osiągnęła wynik niższy. Najlepsze wyniki punktowe w ostatnim roku odnotowały SP 3, SP 7, SP 8 i SP 6.

Wykres 24. Wyniki sprawdzianów klas szóstych w krośnieńskich szkołach podstawowych w 2010r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Pełny obraz wyników sprawdzianów szóstoklasistów należy uzupełnić również o wyniki skali staninowej, która pozwala nie tylko na porównanie osiągnięć danej szkoły z innymi w danym roku, ale także daje możliwość oceny poziomu danej szkoły w perspektywie kilkuletniej. Wielkości staninowe mają przypisane następujące oceny: 9 – najwyższy, 8 – bardzo wysoki, 7 – wysoki, 6 – powyżej średniej, 5 – średni, 4 – niżej średniej, 3 – niski, 2 – bardzo niski, 1 – najniższy. Taka wiedza stanowi dobrą diagnozę i pozwala na realną ocenę szkoły. Wyniki staninowe są jedyną formą porównania wyników na przestrzeni lat i są niewrażliwe na stopień trudności testów w poszczególnych latach.

W roku szkolnym 2009/2010 wśród szkół osiągających bardzo wysokie wyniki oprócz SP3 (stanin 9) znalazły się 4 krośnieńskie szkoły podstawowe: SP6, SP7, SP8 i SP15 (stanin 8). Średni wynik (Stanin 5) SP1. Poniżej wyniku średniego nie znalazła się żadna krośnieńska szkoła. Wyniki te potwierdzają wcześniejsze dane plasujące krośnieńskich uczniów w czołówce ogólnopolskiej jeśli chodzi o wyniki sprawdzianu szóstoklasistów. Szczegółowy wykaz wyników staninowych szkół, przedstawiony w poniższej tabeli, daje możliwość oceny efektywności kształcenia i realizacji planów rozwojowych szkół w ostatnich latach.

Tabela 27. Wyniki sprawdzianu w szkołach podstawowych na skali staninowej w latach 2004-2010 (dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie)

Nazwa szkoły	Lata	Skala staninowa								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej (SP 1)	2004					5				
	2005				4					
	2006					5				
	2007						6			
	2008								8	
	2009								8	
	2010						5			
Szkoła Podstawowa nr 3 im. M. Konopnickiej (SP 3)	2004									9
	2005									9
	2006								8	
	2007									9
	2008								8	
	2009								8	
	2010									9
Szkoła Podstawowa nr 4 im. Eugeniusza Kolanki (SP 4)	2004					5				
	2005								8	
	2006					5				
	2007							6		
	2008							6		
	2009							6		
	2010							6		

Na podstawie wyników w skali znormalizowanej (staninowej) z lat 2004 - 2010 można stwierdzić, że najwyższe wyniki w mieście i ustabilizowaną pozycję liderów w zakresie wyników sprawdzianów po szóstej klasie mają SP3 i SP8. Każda z nich w badanym okresie przynajmniej dwukrotnie osiągnęła najwyższy stanin stając się jedną z 4% szkół w Polsce osiągających najwyższe wyniki. W grupie szkół osiągających najczęściej wyniki wysokie i bardzo wysokie oraz nie więcej niż raz wynik powyżej średniego znajdują się: SP14 i SP6. W całym analizowanym okresie szkoły te uzyskiwały wyniki na poziomie staninu wysokiego (7) i bardzo wysokiego (8), przy czym nie udało im się zakwalifikować do szkół z wynikiem najwyższym. Warto wspomnieć również o szkołach SP5 i SP10, które od 2007 roku corocznie plasują się wśród szkół osiągających bardzo wysokie wyniki i wysokie wyniki (staniny 7 i 8). Do szkół o bardzo zróżnicowanych wynikach zaliczyć można SP 1, SP 4, SP12, SP 7 i SP15, chociaż należy zauważyć, iż w przypadku SP15 na przestrzeni ostatnich lat widać tendencję wzrostową.

1.10.3. Wyniki egzaminów gimnazjalnych

Do egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2009/2010 przystąpili uczniowie z 7 krośnieńskich szkół (5 gimnazjów prowadzonych przez Gminę Krosno, Katolickie Gimnazjum oraz Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II st. w Krośnie). Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części: humanistycznej, matematyczno – przyrodniczej i językowej, przy czym wyniki części językowej dopiero od 2012 roku będą miały znaczenie przy rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.

W Krośnie w roku 2010, podobnie jak w ostatnich latach, średni wynik egzaminu gimnazjalnego, zarówno w części humanistycznej, jak i matematyczno – przyrodniczej był dużo wyższy niż średnia wojewódzka, okręgowa i krajowa. Ponadto młodzież z krośnieńskich gimnazjów napisała znacznie lepiej niż w roku ubiegłym test językowy, co dało najwyższą lokatę (z trzech egzaminów łącznie) w województwie i bardzo wysoką pozycję w całym okręgu, obejmującym województwa małopolskie, lubelskie i podkarpackie (OKE Kraków).

Uczniowie z Krosna zdali egzamin gimnazjalny lepiej niż ich koledzy z dużych miast w województwie. Poniżej zestawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego w poszczególnych częściach na tle powiatów województwa podkarpackiego i Polski. Każda z tabel zawiera po 5 najniższych i najwyższych wyników.

Tabela 28. Powiaty w woj. podkarpackim o najniższych i najwyższych wartościach średnich wyniku egzaminu gimnazjalnego – część humanistyczna

Najniższe wartości		Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia	Powiat	Średnia
bieszczadzki	28,95	Krosno	35,14
jarosławski	29,66	brzozowski	33,44
leżajski	29,78	Tarnobrzeg	33,34
przemyski	29,91	łańcucki	33,20
rzeszowski	30,13	tarnobrzegi	32,58

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Uczniowie krośnieńskich gimnazjów okazali się również najlepsi jeśli chodzi o część matematyczno-przyrodniczą egzaminu gimnazjalnego, uzyskując najwyższy średni wynik w województwie podkarpackim, wynoszący 28,01.

Tabela 29. Powiaty w woj. podkarpackim o najniższych i najwyższych wartościach średnich wyniku egzaminu gimnazjalnego – matematyczno-przyrodnicza

Najniższe wartości		Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia	Powiat	Średnia
przemyski	21,75	Krosno	28,01
jarosławski	22,34	Rzeszów	26,64
leski	22,52	Tarnobrzeg	26,10
bieszczadzki	23,07	brzozowski	25,19
leżajski	23,15	kolbuszowski	25,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Ponadto młodzież z krośnieńskich gimnazjów napisała znacznie lepiej niż w roku ubiegłym test językowy, osiągając średni wynik na poziomie 34,65. Należy zaznaczyć, że w roku 2008/2009 młodzież z Krosna w zakresie kompetencji językowych nie osiągnęła tak znaczących wyników.

Tabela 30. Powiaty w woj. podkarpackim o najniższych i najwyższych wartościach średnich wyniku egzaminu gimnazjalnego – część językowa

Najniższe wartości		Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia	Powiat	Średnia
przemyski	25,87	Krosno	34,65
leski	25,91	Rzeszów	34,41
bieszczadzki	26,36	Przemyśl	34,00
jarosławski	26,39	Tarnobrzeg	31,05
ropczycko-sędziszowski	27,02	sanocki	30,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

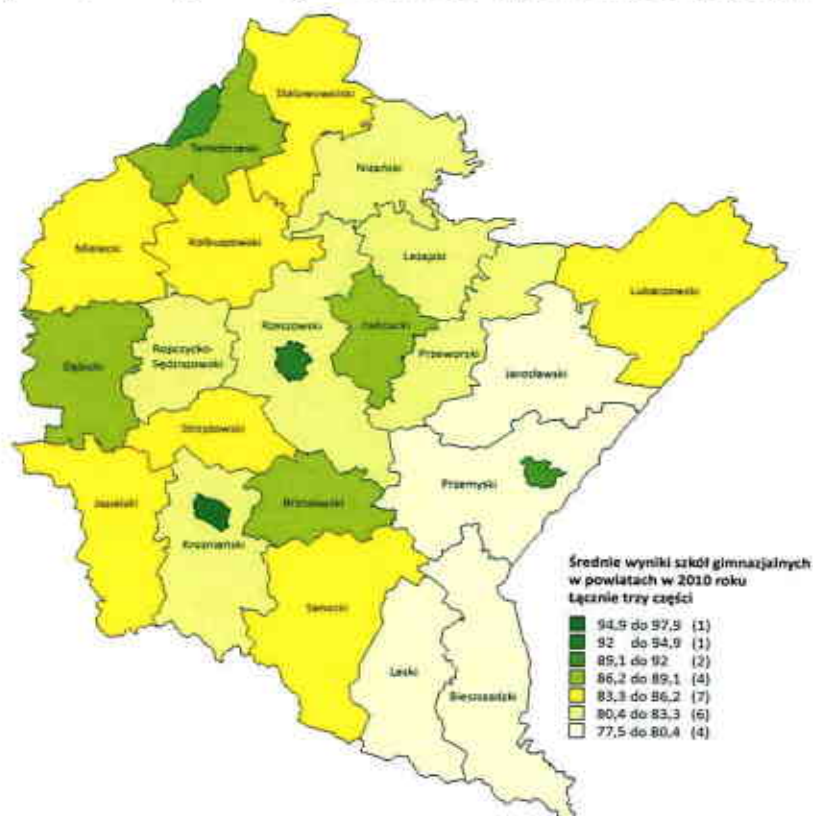
Wyniki łączne z trzech części egzaminu gimnazjalnego pozwoliły sporządzić klasyfikację powiatów województwa podkarpackiego. Krosno znalazło się na czele tej listy wyprzedzając trzy pozostałe powiaty grodzkie oraz powiat łańcucki.

Tabela 31. Powiaty w woj. podkarpackim o najniższych i najwyższych wartościach średnich wyniku egzaminu gimnazjalnego – łącznie trzy części

Najniższe wartości		Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia	Powiat	Średnia
przemyski	77,53	Krosno	97,80
bieszczadzki	78,38	Rzeszów	93,03
jarosławski	78,39	Przemyśl	90,60
leski	78,96	Tarnobrzeg	90,49
leżajski	80,89	łańcucki	88,17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Rysunek 9. Wyniki łączne egzaminu gimnazjalnego w powiatach woj. podkarpackiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

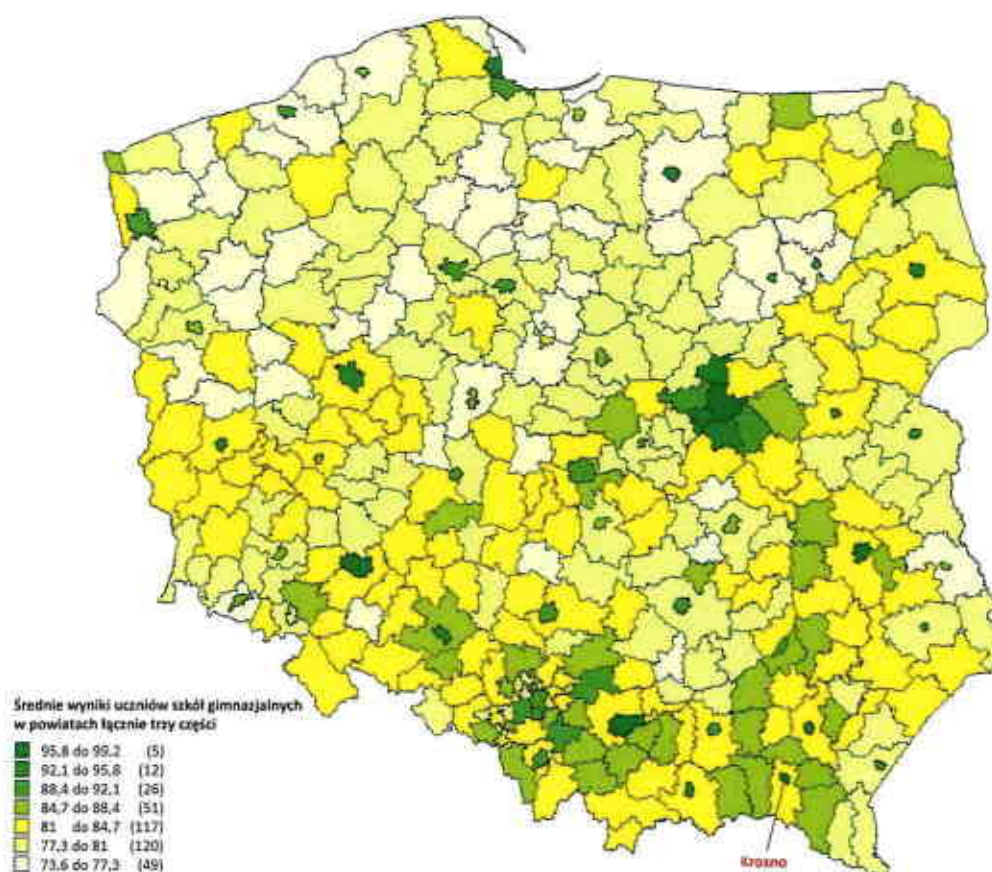
Porównując łączne wyniki trzech części egzaminu gimnazjalnego na poziomie ogólnopolskim (dla wszystkich trzystu siedemdziesięciu dziewięciu powiatów) można stwierdzić, iż miasto Krosno znalazło się na drugim miejscu w Polsce pod względem średniej wyniku gimnazjalnego, ustępując jedynie powiatowi stołecznemu – Warszawie. Na kolejnych miejscach rankingu znalazły się największe polskie metropolie – Wrocław, Kraków, Lublin, Gdynia czy Sopot.

Tabela 32. Powiaty o najniższych i najwyższych wartościach średnich wyniku egzaminu uczniów ostatnich klas szkół gimnazjalnych (łącznie części: humanistyczna, matematyczno-przyrodnicza oraz język angielski)

Najniższe wartości		Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia	Powiat	Średnia
suleciński	73,66	warszawski	99,19
łomżyński	74,30	Krosno	97,80
elbląski	74,30	Wrocław	97,30
koniński	74,31	Kraków	96,61
choszczeński	74,33	Lublin	96,32

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu

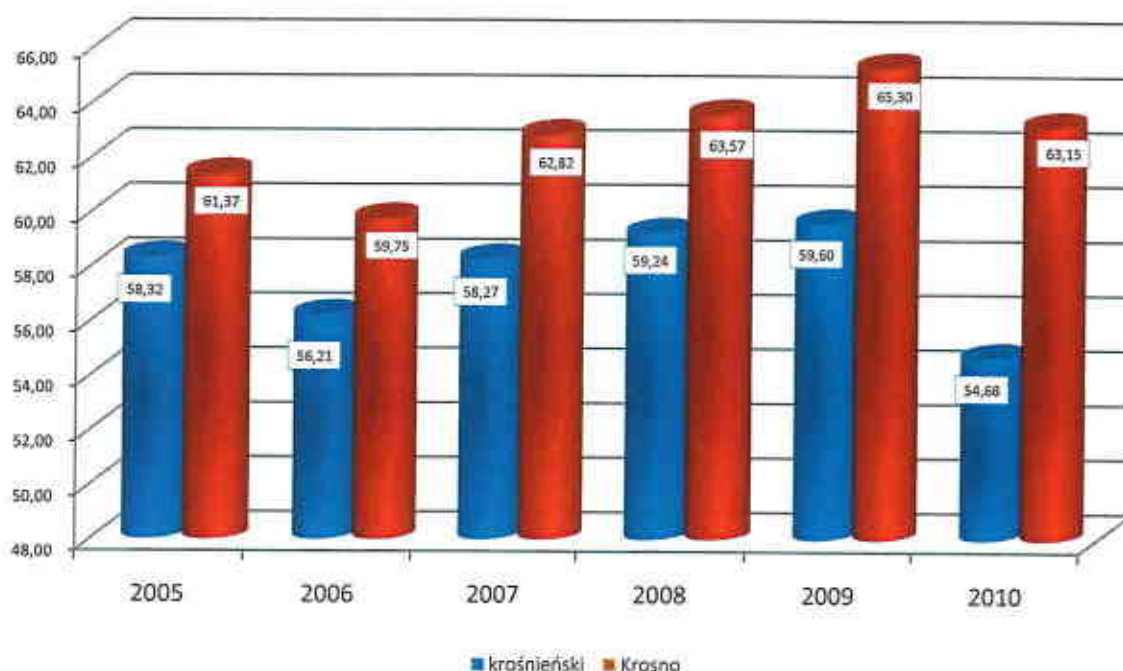
Rysunek 10. Wyniki łączne egzaminu gimnazjalnego w polskich powiatach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu

Ze względu na to, że do krośnieńskich szkół ponadgimnazjalnych w dużej mierze trafiają uczniowie z powiatu krośnieńskiego ziemskiego, ich wiedza i umiejętności na koniec gimnazjum mają wpływ na poziom edukacji w szkołach ponadgimnazjalnych, w tym także na wyniki matur. W związku z powyższym na wykresie poniżej zaprezentowano porównawczo wyniki z tych dwóch powiatów.

Wykres 25. Wyniki egzaminu gimnazjalnego – część humanistyczna i matematyczno-przyrodniczą łącznie w Krośnie oraz powiecie krośnieńskim ziemskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Jak widać z danych na powyższym wykresie, sukcesywnie z roku na rok zwiększa się dysproporcja w wynikach egzaminu gimnazjalnego między miastem Krosnem a powiatem ziemskim. W roku 2005 różnica ta wynosiła niecałe trzy punkty, pięć lat później zwiększyła do blisko dziewięciu. Dla przykładu średnie wartości egzaminu gimnazjalnego w 2010 roku w powiecie ziemskim w każdej z części były wyraźnie niższe (cz. humanistyczna – 30,54 [-4,60]; cz. matematyczno-przyrodnicza – 24,14 [-3,87]; cz. językowa – 28,13 [-6,52]; łącznie – 82,81 [-14,99]).

Wśród szkół prowadzonych przez Gminę Krosno najwyższy średni wynik uzyskali uczniowie G 4, drugi wynik przypadł uczniom G3, a na trzeciej pozycji znaleźli się uczniowie G 5. Wszystkie gimnazja przekraczają średnie wyniki w województwie. Należy zaznaczyć, że jeszcze wyższe wyniki we wszystkich trzech częściach egzaminu osiągnęli uczniowie Katolickiego Gimnazjum.

Najwyższe wyniki na przestrzeni ostatnich lat osiągają G 4 i G 3, które od lat mieszczą się na wysokim i bardzo wysokim poziomie wartości skali staninowej (staniny 7 i 8). G 5 w ostatnich trzech latach osiąga wyniki powyżej średniej (roku szkolnym 2009/2010 wartość na skali stanin była na poziomie wysokim). G 1 i 2 na przestrzeni lat szkolnych 2003/2004 a 2009/2010 mieściło się w staninie 5 i 6. Żadnej szkole prowadzonej przez Gminę Krosno, do tej pory nie udało się uzyskać najwyższego wyniku egzaminu gimnazjalnego (w staninie 9) – ani w części humanistycznej ani w matematyczno – przyrodniczej. Nie zmienia to jednak faktu, iż poziom wyników uzyskanych w egzaminie gimnazjalnym w roku szkolnym 2009/2010 należał do najwyższych w kraju i plasował krośnieńskie gimnazja w ścisłej krajowej czołówce.

1.10.4. Zdawalność egzaminów maturalnych

Egzamin maturalny, który zastąpił egzamin dojrzałości, od 2005 roku jest formą egzaminu zewnętrznego oceniającego wiadomości i umiejętności nabyte w szkole ponadgimnazjalnej. Do egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2009/2010 przystąpiło 1 605 absolwentów z 20 szkół krośnieńskich, wśród których znalazło się: sześć liceów ogólnokształcących prowadzonych przez Gminę Krosno, Katolickie Liceum Ogólnokształcące, Liceum Plastyczne, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia, jedno liceum profilowane, siedem techników, jedno uzupełniające liceum ogólnokształcące oraz dwa technika uzupełniające.

Największą populację zdających maturę po raz pierwszy stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących, najmniejszą liceów profilowanych. Podobnie jak w latach poprzednich, niespełna 3% zdających maturę stanowili absolwenci szkół uzupełniających.

Uwzględniając zróżnicowanie typów szkół – świadectwa najliczniej otrzymali absolwenci liceów ogólnokształcących, następnie techników, liceów profilowanych, liceów uzupełniających i techników uzupełniających. Wszystkie dane dotyczące wyników w roku 2009/2010 dotyczą wyników publikowanych przez CKE i OKE w miesiącach czerwiec-lipiec.

Największą grupę zdających, podobnie jak przed rokiem, stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących (1 028) i techników (537). Absolwenci liceów uzupełniających i techników uzupełniających oraz liceum profilowanego stanowili w sumie mniej niż 3% zdających.

Poniżej przedstawiono wyniki zdawalności egzaminu maturalnego w podziale na typy szkół w powiatach województwa podkarpackiego.

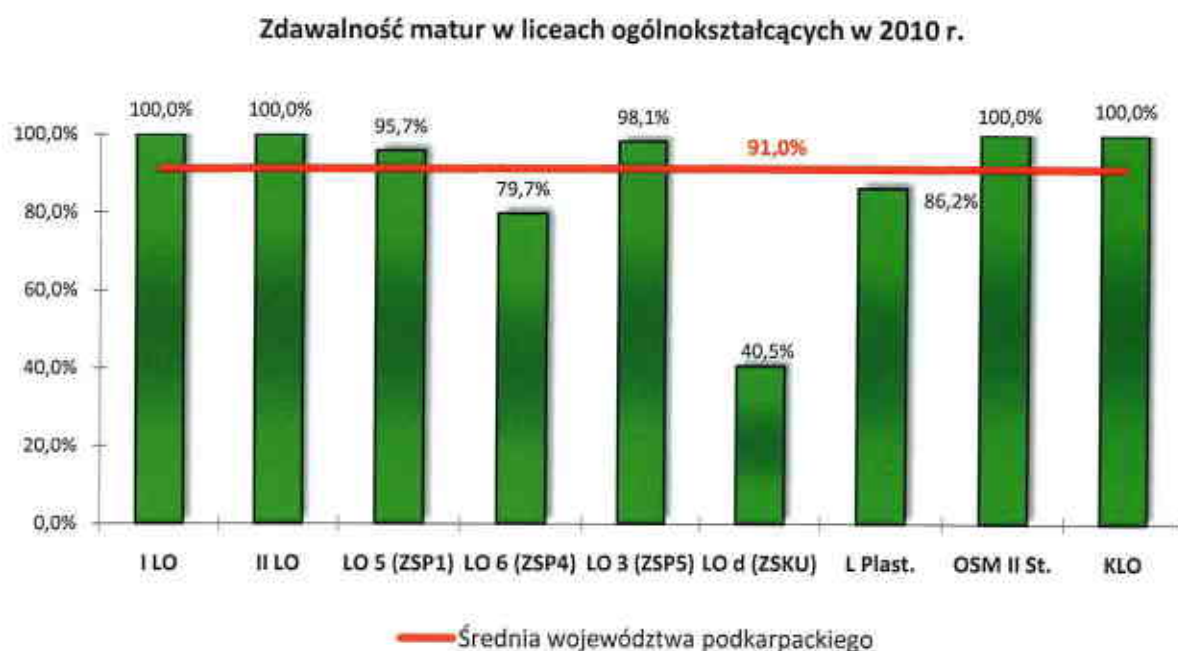
Tabela 35. Powiaty w woj. podkarpackim o najniższych i najwyższych poziomie zdawalności egzaminu maturalnego w liceach ogólnokształcących

Najniższe wartości		Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia	Powiat	Średnia
rzeszowski	82,7	kolbuszowski	96,5
przemyski	82,9	brzozowski	94,9
krośnieński	86,4	jasielski	94,8
jarosławski	87,0	Krosno	94,8
lubaczowski	88,4	Tarnobrzeg	94,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Krosno w roku szkolnym 2009/2010 należało do grupy powiatów o najwyższym poziomie zdawalności egzaminu maturalnego spośród absolwentów liceów ogólnokształcących. Wyższy poziom zanotowano jedynie w trzech powiatach woj. podkarpackiego. Powiat krośnieński ziemski należał do powiatów o najniższym poziomie zdawalności egzaminu maturalnego. Odsetek uczniów, którzy pozytywnie zdali egzamin był w porównaniu do miasta Krosna niższy o blisko osiem procent.

Zdawalność matur w liceach ogólnokształcących w Krośnie o 3,5 punktów procentowych przewyższa średnią zdawalność w województwie podkarpackim i o 2,8 średnią krajową. Zdawalność w Krośnie była wyższa niż w Krakowie, Lublinie, Rzeszowie, Przemysłu i wielu innych miastach.

Wykres 27. Zdawalność matur w krośnieńskich liceach ogólnokształcących w 2010r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Stuprocentową zdawalnością mogą pochwalić się cztery krośnieńskie licea – I LO, II LO, KLO oraz Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia. Zdawalność na poziomie 98% osiągnęło III LO, a 96% absolwentów zdało maturę w V LO. Pozostałym trzem liceom, nie udało się przekroczyć średniej krajowej, przy czym stosunkowo wysoką zdawalność osiągnęło Liceum Plastyczne. Rozpiętość między wynikami w liceach dla młodzieży wynosi 20 punktów procentowych. Największy spadek zdawalności zanotowano w LOd (ZSKU) – w 2009r. 74,2%.

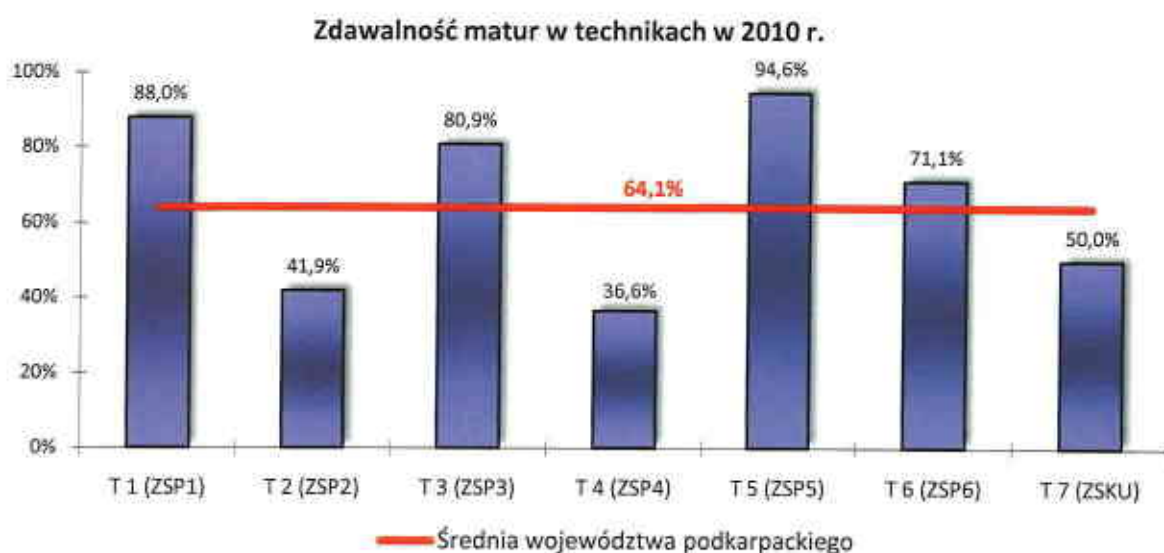
Tabela 36. Powiaty w woj. podkarpackim o najniższych i najwyższych poziomie zdawalności egzaminu maturalnego w technikach

Najniższe wartości		Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia	Powiat	Średnia
bieszczadzki	40,0	mielecki	77,9
łańcucki	48,8	Krosno	71,7
leski	52,1	lubaczowski	71,3
przeworski	53,6	jasielski	70,5
leżajski	55,6	jarosławski	70,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Absolwenci krośnieńskich techników, podobnie jak w licealiści, znaleźli się w wojewódzkiej czołówce odsetka zdających egzamin maturalny. Blisko $\frac{3}{4}$ przystępujących do matury w technikach zdawało egzamin. Wyższym odsetkiem zdających w technikach charakteryzował się jedynie powiat mielecki. Zdawalność matur w Krośnie w tym typie szkoły jest znacznie wyższa niż średnia krajowa, średnia OKE w Krakowie i średnia wojewódzka. Co więcej, poprawiła się zdawalność w porównaniu z wynikami dużych miast: Krosno uzyskało lepszy wynik niż zanotowano w Krakowie, Rzeszowie czy Lublinie.

Kroszenieńskie technika są bardziej zróżnicowane pod względem zdawalności matur niż licea; 4 z nich osiągnęły wyższą niż wojewódzka i ogólnopolska zdawalność egzaminu maturalnego, a w roku ubiegłym tylko 2. Rozpiętość między wynikami w technikach wynosi prawie 60 punktów procentowych.

Wykres 28. Zdawalność matur w krośnieńskich technikach w 2010r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Najwyższą zdawalność osiągnęli absolwenci T5 (94,6%). Drugi wynik w mieście (88%) uzyskało T1. Trzeci wynik osiągnęło T3, a czwarty wynik (71,1%) osiągnęło T6. Należy zaznaczyć, że wszystkie wymienione szkoły uzyskały wynik lepszy niż przed rokiem, przy czym największy wzrost osiągnęło T3, które podniosło zdawalność o 15,4 punktów procentowych oraz T1- wzrost o 13 punktów procentowych. Natomiast zdawalność w pozostałych szkołach niestety osiągnęła poziom niższy niż średni w województwie i kraju. Największy spadek zdawalności matur zanotowano w T4 oraz T2- są to szkoły, w których znikoma liczba absolwentów w latach ubiegłych zdawała maturę z matematyki.

Uwzględniając łączne wyniki zdawalności egzaminu maturalnego ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych we wszystkich typach szkół, Krosno ma pozycję wojewódzkiego lidera, co przedstawiono poniżej.

Tabela 37. Powiaty w woj. podkarpackim o najniższych i najwyższych poziomie zdawalności egzaminu maturalnego ogółem (wszystkie typy szkół)

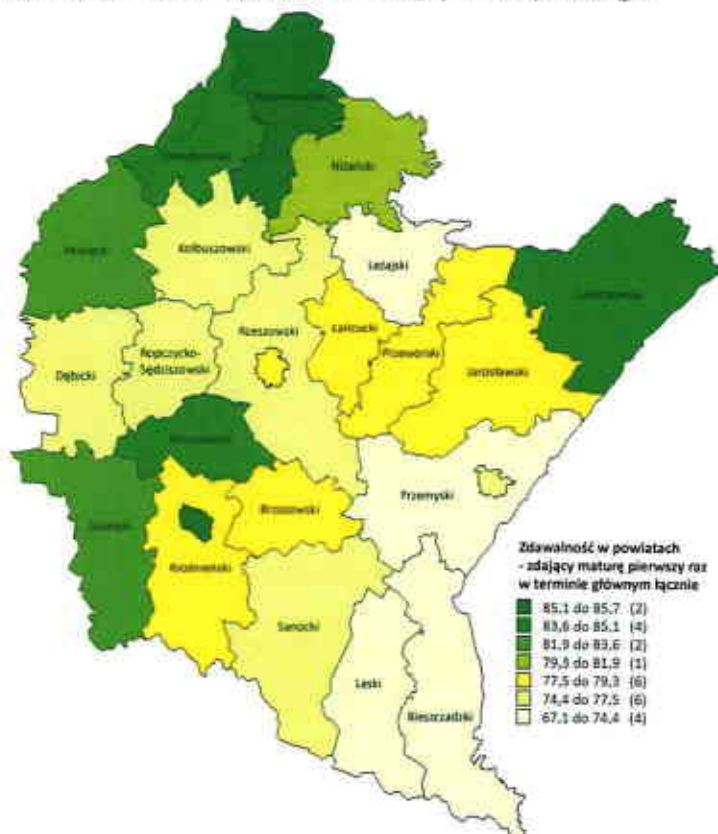
Najniższe wartości		Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia	Powiat	Średnia
leski	67,1	Krosno	85,7
przemyski	68,3	stalowowolski	85,1
leżajski	72,6	Tarnobrzeg	84,1
bieszczadzki	72,9	lubaczowski	83,7
kolbuszowski	74,4	tarnobrzesci	83,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Ponad osiemdziesiąt pięć procent absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego zdali go. Dla porównania odsetek absolwentów, którzy

pomyślnie zakończyli egzamin maturalny w powiecie krośnieńskim ziemskim był niższy o osiem procent (77,6%). Przestrzenny rozkład zdawalności egzaminu maturalnego w województwie podkarpackim wskazuje wyraźnie, że jest ona niższa w południowo-wschodniej części regionu.

Rysunek 11. Zdawalność egzaminu maturalnego we wszystkich typach szkół ponadgimnazjalnych w powiatach woj. podkarpackiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Krosno, na tle kraju, charakteryzuje się również bardzo wysokim poziomem zdawalności matur. W grupie powiatów grodzkich miasto Krosno znalazło się *ex aequo* z dwoma innymi powiatami na szóstym miejscu, ulegając jedynie takim powiatom grodzkim jak Gdynia, Elbląg, Sopot, Zielona Góra i Szczecin.

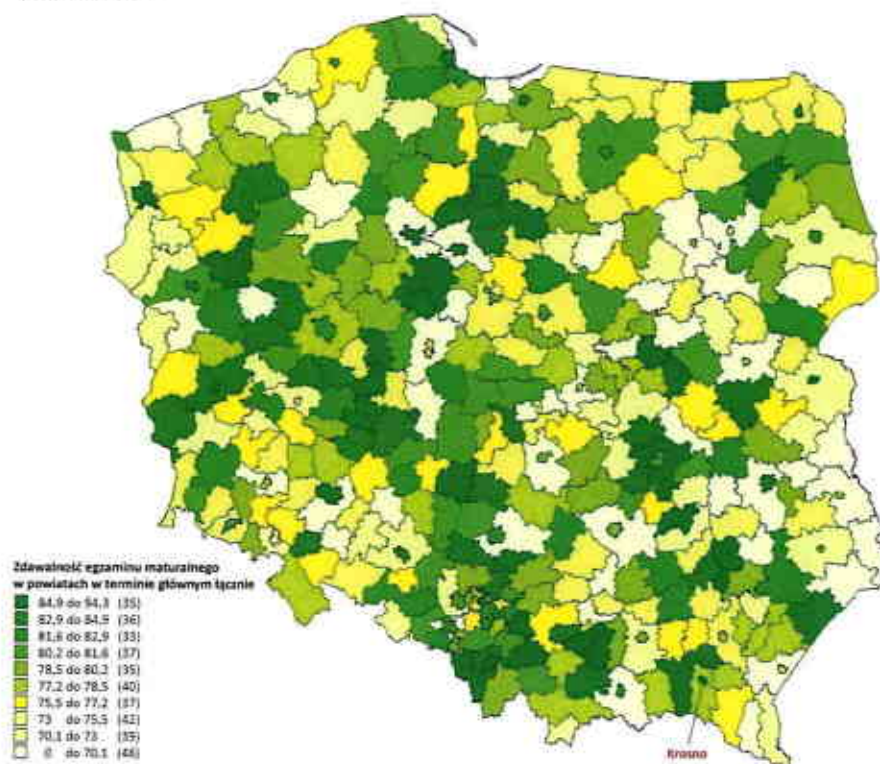
Wśród wszystkich 379 powiatów (ziemskich i grodzkich) Krosno znalazło się *ex aequo* z trzema innymi powiatami na siedemnastym miejscu pod względem najwyższego odsetka zdających maturę w pierwszym terminie we wszystkich typach szkół. Dla porównania, powiat krośnieński ziemski znalazł się *ex aequo* z dwoma innymi powiatami na osiemdziesiątym ósmym miejscu klasyfikacji.

Tabela 38. Powiaty grodzkie o 10 najniższych i najwyższych wartościach zdawalności egzaminu maturalnego w głównym terminie (w proc.)

Najniższe wartości		Najwyższe wartości	
Powiat	Średnia	Powiat	Średnia
Wałbrzych	72,9	Gdynia	88,4
Leszno	75,6	Elbląg	88,0
Konin	76,2	Sopot	87,8
Przemyśl	76,5	Zielona Góra	86,2
Ruda Śląska	76,5	Szczecin	85,9
Łomża	77,0	Krosno	85,7
Sosnowiec	77,0	Bielsko-Biała	85,7
Chełm	77,2	Biała Podlaska	85,7
Siedlce	77,2	Piekary Śląskie	85,5
Ostrołęka	77,4	Bydgoszcz	85,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu

Rysunek 12. Zdawalność egzaminu maturalnego we wszystkich typach szkół w polskich powiatach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu

1.10.5. Sukcesy edukacyjne

Od wielu lat uczniowie krośnieńskich szkół zdobywają laury w ogólnopolskich i międzynarodowych olimpiadach i konkursach. Krosno – będące prężnym ośrodkiem edukacyjnym na Podkarpaciu, stwarza uczniom możliwości do wszechstronnego rozwijania swoich możliwości i talentów.

Wśród licznych osiągnięć krośnieńskich uczniów i szkół, zarówno w konkursach o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim, jak i regionalnym w okresie obowiązywania strategii warto wymienić:

- obecność nieprzerwanie od 1999 roku I LO w Ogólnopolskim Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych miesięcznika „Perspektywy” i dziennika „Rzeczpospolita” wśród najlepszej setki szkół ponadgimnazjalnych z najlepszymi wynikami z olimpiad przedmiotowych w kraju, w 2010 roku na 55, natomiast w 2011 roku 32 pozycji w kraju. O tegorocznym wysokim miejscu „Kopernika” zdecydowało 5 laureatów i 14 finalistów 11 różnych olimpiad uwzględnionych przez kapitułę Ogólnopolskiego Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych;
- zdobycie 22 tytułów laureata i 48 tytułów finalisty w ogólnopolskich olimpiadach przedmiotowych w latach 2006 – 2010; w roku szkolnym 2010/2011 uczniowie krośnieńskich szkół ponadgimnazjalnych zdobyli 8 tytułów laureata i 14 finalisty;
- znaczące sukcesy w międzynarodowych olimpiadach przedmiotowych: matematycznej (2006), geograficznej (2008, 2009, 2010), astronomicznej (2010 i 2011) oraz w mistrzostwach świata młodych cukierników (2006);
- zdobycie tytułów 26 laureatów i 39 finalistów w konkursach interdyscyplinarnych dla szkół podstawowych w latach 2006-2010 i 11 tytułów laureata i 14 tytułów finalisty w wojewódzkich konkursach przedmiotowych;
- zdobycie 74 tytułów laureata i 107 finalisty w konkursach przedmiotowych dla gimnazjalistów w latach 2006 – 2010, w roku szkolnym 2010/2011 uczniowie krośnieńskich gimnazjów zdobyli 28 tytułów laureata i 20 tytułów finalisty;
- w I Ogólnopolskim Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych w roku 2011, który, oprócz wyników olimpiad uwzględnia wyniki egzaminów maturalnych, ILO zajęło 42 lokatę w kraju w kategorii liceów ogólnokształcących, a T5 zajęło 9 lokatę w kraju w kategorii techników;
- w roku szkolnym 2010/2011 tytuł „Szkoły Odkrywców Talentów” pod patronatem Ministra Edukacji Narodowej otrzymały SP3 i ILO;

- Certyfikat „Szkoly przyjaznej utalentowanym uczniom” przyznawany przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2010/2011 otrzymały G4 i ILO;
- 3 krośnieńskie szkoły zostały wyróżnione medalami Międzynarodowego Korpusu Świętego Łazarza za aktywne zaangażowanie w działalność charytatywną: MEDAL OF FRIENDSHIP otrzymał MZSZOI, natomiast MEDAL OF HUMANITY 1st CLASS SP15 i ZSP1;
- zwycięstwo w II Ogólnopolskim Konkursie „Samorząd na 6” Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krosna w 2009 roku przyznawanego samorządom najlepiej wspierającym ponadgimnazjalne placówki oświatowe.

Krośnieńscy uczniowie w ostatnich latach odnosili także znaczące sukcesy w zawodach sportowych, konkursach artystycznych i zawodowych.

Gmina Krosno wspiera uczniów uzdolnionych poprzez system stypendiów za osiągnięcia w nauce oraz wybitne osiągnięcia artystyczne i sportowe. W latach 2006-2010 przyznano stypendia 106 uczniom gimnazjów i 69 uczniom ze szkół ponadgimnazjalnych, w roku szkolnym 2010/2011 stypendia pobierało 38 uczniów.

Stypendyści otrzymują przez 10 miesięcy w roku kwoty w wysokości od 100 zł do 200 zł miesięcznie. Łącznie w latach szkolnych 2006/2007-2010/2011 na stypendia za wyniki w nauce, sportowe i za osiągnięcia artystyczne przeznaczono ponad 223 tys. zł.

Inną formą wspierania i promowania uczniów zdolnych są przyznawane od 2004 r. w ramach podsumowania roku szkolnego Nagrody Prezydenta Miasta dla uczniów, którzy uzyskali wyróżnienia w finałach znaczących konkursów i zawodów międzynarodowych, ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych oraz wojewódzkich konkursów interdyscyplinarnych i przedmiotowych. W uroczystości *Primus Inter Pares* uczestniczą wyróżnieni uczniowie, ich rodzice, dyrektorzy szkół i opiekunowie.

W latach 2006 - 2011 Prezydent Miasta Krosna przyznał 308 nagród oraz 281 wyróżnień dla 944 uczniów krośnieńskich szkół. Tradycyjnie już wszyscy nagrodzeni otrzymują karnety do korzystania w okresie wakacji z obiektów sportowych i imprez kulturalnych, a nagrodzeni także nagrody rzeczowe. Od 2010 roku dla najlepszego ucznia roku przyznawana jest statuetka Mądrej Sowy. Stypendia i nagrody dla zdolnych uczniów, oprócz satysfakcji dla uczniów i ich rodzin, stanowią w wielu przypadkach znaczną pomoc finansową. Przy tej okazji listy gratulacyjne otrzymują najlepsi nauczyciele.

1.11. Racjonalne finansowanie zadań oświatowych

Racjonalne finansowanie zadań oświatowych jest jednym z celów aktualnie obowiązującej Strategii Oświatowej Miasta Krosna. Realizacja tego zadania odbywa się nie tylko przez dążenie do adekwatności wydatków i efektów w sytuacji ograniczonych środków, lecz również przez efektywne gospodarowanie majątkiem Miasta Krosna, obniżanie kosztów utrzymania budynków oświatowych oraz racjonalizację sieci szkół i obniżanie kosztów kształcenia uczniów.

Analiza funkcjonowania przedszkoli, szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Krosno wskazuje jednoznacznie na celowość podjęcia działań racjonalizacji kosztów oraz działań restrukturyzacyjnych. W wyniku przekształceń zmniejszyła się liczba samodzielnych jednostek organizacyjnych oświaty. Rozpoczęto również dostosowywanie lokalnego systemu oświaty do potrzeb dzieci i młodzieży, do zmieniających się przepisów prawa, a także do możliwości finansowych gminy. Efektem restrukturyzacji jest ograniczenie dopłat do zadań oświatowych, zwłaszcza do wydatków bieżących.

Stały nadzór oraz wprowadzone zmiany w systemie oświaty miasta Krosna dostosowały niektóre obszary edukacyjne do rzeczywistych potrzeb, doprowadzając do zmniejszenia wydatków oświatowych. Uporządkowany został wieloletni problem funkcjonowania internatów, do których na działalność bieżącą dopłacano rocznie powyżej miliona złotych. Dokonano również korekty sieci i organizacji przedszkoli, oddano zbędne oświacie obiekty, dokonano wymiany okien we wszystkich szkołach i modernizacji systemów grzewczych w wielu placówkach, utworzono miejskie zespoły szkół. Wprowadzony do planowania wydatków od 2004 roku budżet zadaniowy znacznie przyczynił się do zwiększenia racjonalizacji wydatków oświatowych. Wymierne efekty ekonomiczne i organizacyjne przynosi również decentralizacja uprawnień Prezydenta Miasta Krosna - wprowadzenie Krośnieńskiego Bonu Edukacyjnego, dzięki parametryzacji obiektywizuje sposób naliczania środków dla szkół. Skutkuje to przejrzystością zarządzania, ale wymusza większą odpowiedzialność po stronie jednostek oświatowych.

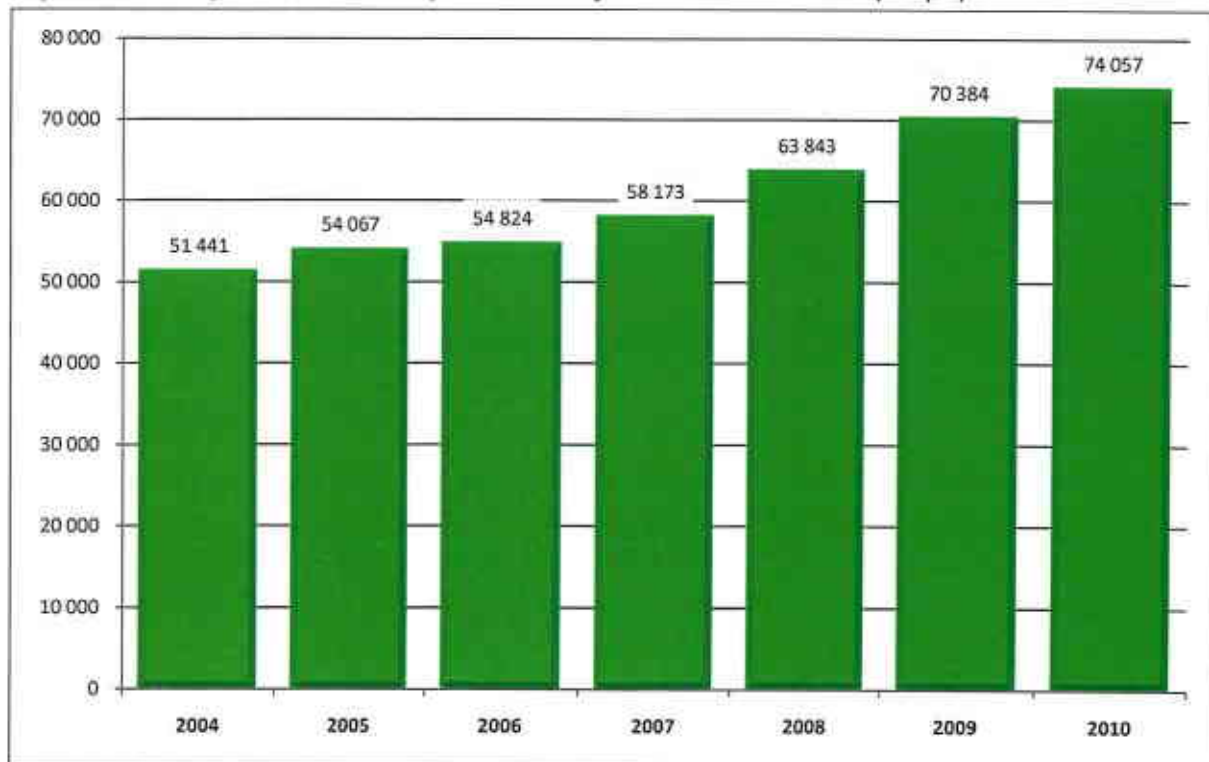
1.11.1. Finansowanie zadań oświatowych- subwencja oświatowa

Wydatki oświatowe finansowane są głównie z części oświatowej subwencji ogólnej. O wartości subwencji oświatowej przekazywanej dla samorządu z budżetu państwa decyduje głównie ilość uczniów pobierających naukę. Każda jednostka samorządu terytorialnego może wnioskować o dodatkowe środki z tworzonej corocznie 0,6 proc. rezerwy subwencji

oświatowej, którą przeznaczają się na remonty bieżące, likwidację skutków zdarzeń losowych, likwidację szkód spowodowanych zdarzeniami wywołanymi przez żywioły czy dofinansowanie odpraw dla nauczycieli przechodzących na emeryturę lub zwalnianych w trybie art. 20 KN.

Subwencja przekazywana gminie przeznaczona jest na pokrycie wydatków szkół zarówno publicznych, jak i niepublicznych (dotacje). Dodać należy, że sposób wyliczenia subwencji oświatowej ulega zmianom, a wiele zadań nie znajduje właściwego odzwierciedlenia we wskaźnikach subwencji np. nauczanie indywidualne, fundusz socjalny nauczycieli emerytów i rencistów, realizacja obowiązku przedszkolnego i wiele innych. Mimo tych wszystkich niekorzystnych czynników wysokość subwencji oświatowej na przełomie ostatnich siedmiu lat systematycznie rosła, od poziomu 51 441 tys. w 2004 roku do 74 057 tys. w roku 2010.

Wykres 29. Wysokość subwencji oświatowej w latach 2004-2010 (w tys.)

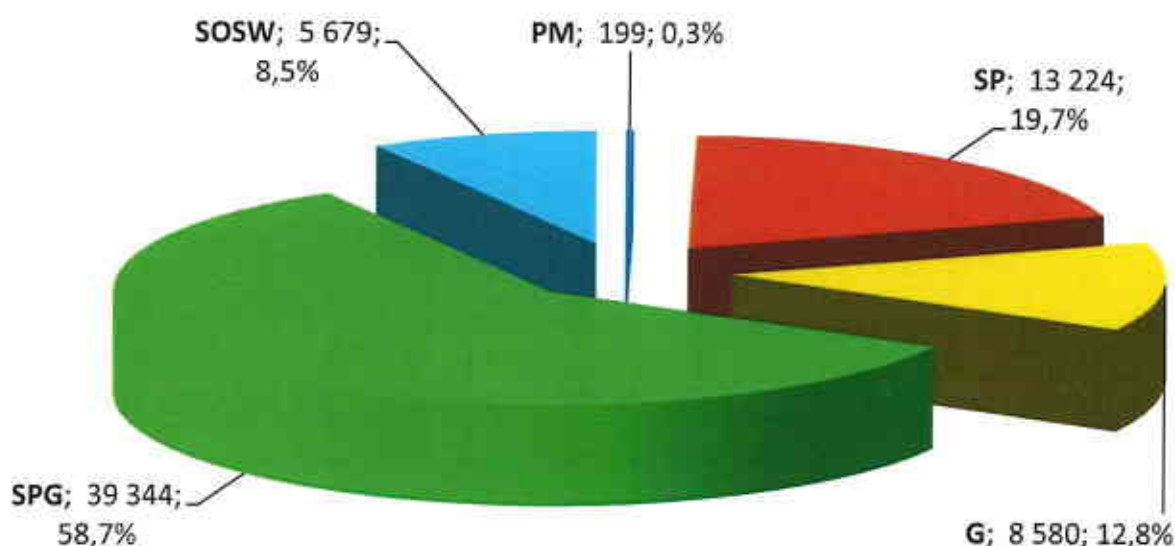
Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Od wielu lat oczywistością jest, że subwencja oświatowa nie wystarcza na prowadzenie szkół – w 2009 roku przeciętny samorząd dołożył do subwencji 21,5 proc. własnych środków, a tylko 10 proc. ogólnej liczby jednostek samorządu nie musiało szukać pieniędzy na bieżące utrzymanie szkół. Oprócz tego samorząd finansował przedszkola i dowożenie uczniów, czyli zadania oświatowe, które z definicji nie są objęte

subwencionowaniem. W grupie gmin miejskich liczących więcej niż 5 tys. mieszkańców średnia dopłata do zadań subwencionowanych wyniosła w 2009 roku 38,9 proc., natomiast w miastach na prawach powiatu- 20,1 proc.⁸.

Strukturę otrzymanej w 2010 r. subwencji bez zadań pozaszkolnych i jednostek dotowanych przez Gminę Krosno, w tym szkół i placówek niepublicznych przedstawia poniższy wykres. Największą część subwencji Gmina Krosno otrzymuje na utrzymanie szkół ponadgimnazjalnych - 39 344 tys. zł. Należy dodać, że w okresie obowiązywania aktualnej strategii oświatowej proporcje w otrzymywanej na typy jednostek przez gminę subwencji nie ulegają znacznym zmianom.

Wykres 30. Subwencja oświatowa (bez zadań pozaszkolnych) w 2010 r. wg typów jednostek (w tys. zł)

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

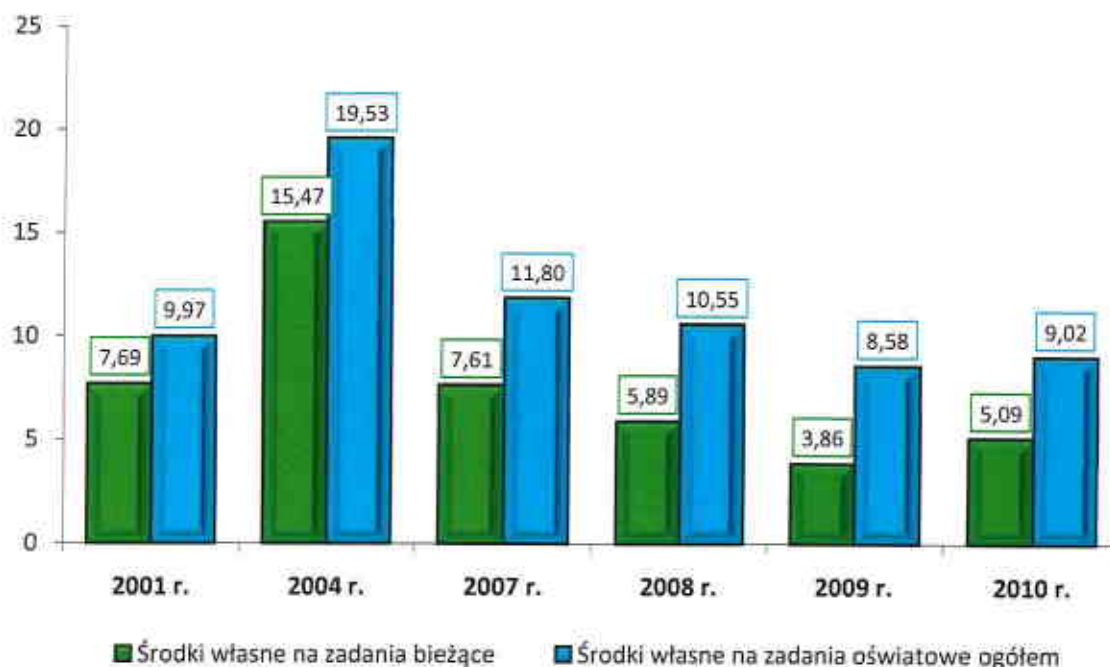
Poniżej zaprezentowano dane dotyczące relacji pomiędzy wydatkami bieżącymi a kwotą subwencji. Wyraźnie widać, iż na przestrzeni ostatnich kilku lat udało się zoptymalizować poziom wydatków bieżących w stosunku do subwencji, „domykając” rozwarstwienie widoczne na początku lat dwutysięcznych (2002 – 2004).

⁸ Przygotowanie informacji o stanie realizacji zadań oświatowych. Propozycje dla jednostek samorządu terytorialnego, (red.) J. Herczyński, Warszawa 2011

Wykres 31. Subwencja a wydatki bieżące w oświacie w latach 2002 - 2010 (w tys. zł)

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Optymalizację wydatków potwierdzają również dane dotyczące kwot wydawanych z środków własnych miasta na finansowanie zadań bieżących oraz zadań oświatowych ogółem. Na przestrzeni ostatnich lat kwoty te uległy znacznemu obniżeniu. Równocześnie jakość, potwierdzona choćby wynikami egzaminów zewnętrznych, na każdym poziomie nauczania podniosła się. Taki efekt to niewątpliwie ogromny sukces zarządzających oświatą, zarówno na szczeblu samorządu, jak i na poziomie jednostek organizacyjnych oświaty. Warto zauważyć, że dopłata do bieżących zadań oświatowych (liczona kwotowo w złotych), mimo inflacji jest dziś trzy razy mniejsza niż w roku wprowadzenia Strategii Oświatowej. Konsekwentna realizacja przyjętej wówczas polityki oświatowej, spowodowała zmniejszenie dopłaty do zadań bieżących z 15 mln w 2004 roku do 5 mln zł w roku 2010, przy czym najmniejsze zaangażowanie środków gminy było w 2009 roku.

Wykres 32. Finansowanie zadań oświatowych ze środków własnych miasta (w mln zł)

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

W 2010 r. wydatki na Oświatę i wychowanie oraz Edukacyjną opiekę wychowawczą zostały pokryte w 82 proc. otrzymaną subwencją oświatową w kwocie 74.057 tys., dochodami budżetowymi w kwocie 7.273 tys. zł – 8,05 proc. W związku z tym środki własne miasta w kosztach zadań oświatowych, w tym inwestycyjnych wyniosły 9.018 tys. zł (10 proc.). W wyniku dodatkowych starań ze strony samorządu w ramach 0,6 proc. rezerwy subwencji udało się pozyskać 359 tys. zł.

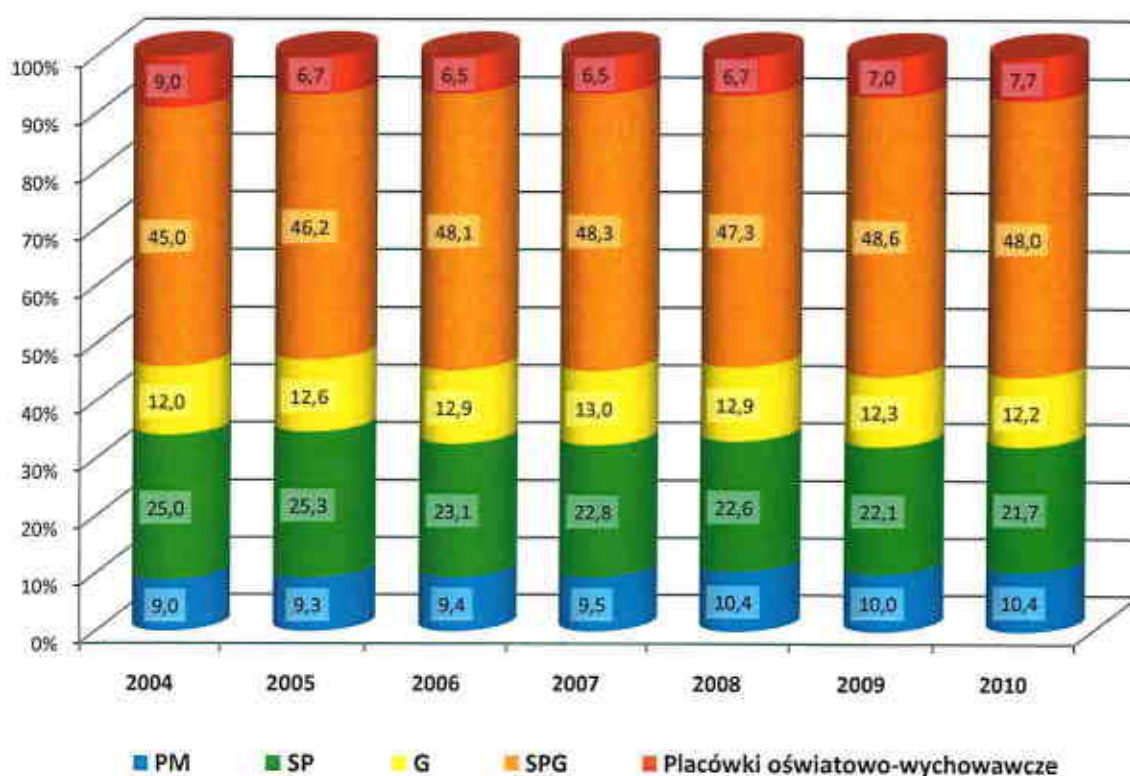
1.11.2. Wydatki oświatowe

Największą część wydatków edukacyjnych stanowią wydatki bieżące, wśród których przeważają wydatki osobowe pracowników oświaty - nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi. Dużą część wydatków bieżących jednostek oświatowych stanowią również koszty energii. Należy tutaj zaznaczyć, że środki na wydatki związane z zatrudnieniem pracowników administracji i obsługi oraz środki na wydatki rzeczowe (z wyłączeniem energii) przyznawane są w oparciu o algorytm tzw. bonu finansowy, który wraz z bonem organizacyjnym, przyczynił się do racjonalizacji zatrudnienia i pozostałych wydatków w krośnieńskich jednostkach budżetowych oświaty. Bon finansowy na wspomaganie dydaktyki obowiązuje we wszystkich przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych Gminy od 2009 roku. Podstawą do wyliczeń bonu są: ilość etatów

pedagogicznych zatwierdzonych w arkuszu organizacyjnym – wskaźnik określa liczbę etatów niepedagogicznych, natomiast pula na wydatki rzeczowe zależy przede wszystkim od liczby uczniów oraz od stopnia złożoności zadań (kształcenie zawodowe, matury, uczniowie niepełnosprawni, itp.). Dodatkowo, na wniosek szkoły, są przydzielane tzw. wydatki nietypowe. Wśród tych wydatków znajdują się m.in. środki na zajęcia uczniów na basenie zgodnie z przedstawionym zapotrzebowaniem, na obowiązkową naukę jazdy, a także na inne wydatki, które nie występują we wszystkich szkołach. Parametry te ulegają nieznacznym zmianom, uwzględniając coraz to większy zakres zróżnicowania zadań w poszczególnych szkołach.

Analizując koszty oświatowe ze względu na typy szkół największą część wydatków bieżących ponoszonych przez Gminę Krosno pochłaniają te związane z finansowaniem szkół ponadgimnazjalnych. Stanowią one na przestrzeni kilku ostatnich lat wydatki rządu 45 – 48 proc. ogółu wydatków bieżących. Szkoły podstawowe pochłaniają od 21 do 25 proc. kwoty wydatków brutto. Najmniejszy odsetek w ogóle wydatków na oświatę stanowią te związane z utrzymaniem miejskich przedszkoli.

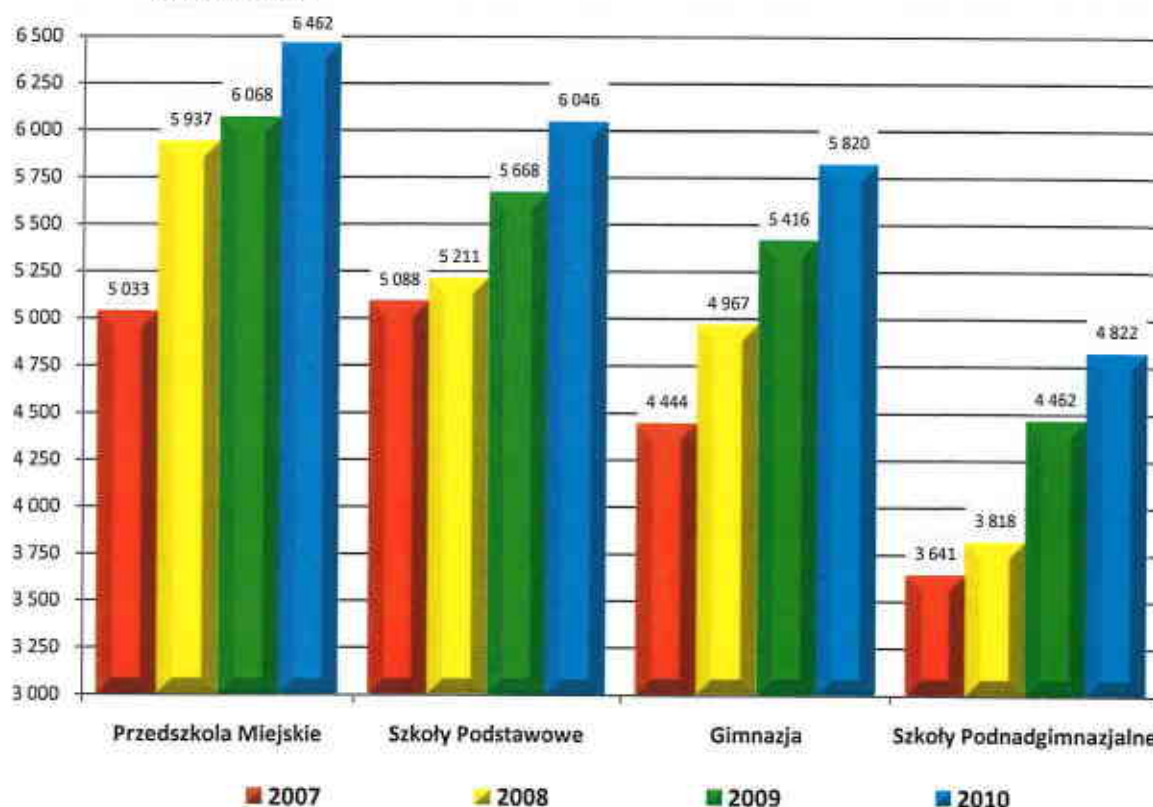
Wykres 33. Wydatki bieżące ogółem jednostek budżetowych w latach 2004-2010 według typów jednostek

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Analiza wydatków na jednego ucznia ze względu na typ jednostki wykazuje, iż na przestrzeni lat 2007-2010 wydatki we wszystkich typach szkół i placówek wzrosły. Analizując kwoty wydawane na jednego ucznia, największe wydatki w 2010 roku ponoszono w przypadku uczniów przedszkoli 6 462 zł. Nieco mniej kosztowała nauka ucznia szkoły podstawowej (6 046 zł) oraz gimnazjum (5 820 zł). Najmniej kosztowne wydatki związane były z uczniami szkół ponadgimnazjalnych – 4 822 zł. Opisywana wyżej tendencja kosztów 1 ucznia utrzymuje się w ostatnich latach, co można zauważyć na poniższym wykresie.

Wykres 34. Wydatki na jednego ucznia według typów szkół w latach 2007-2010 (bez wyżywienia)

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

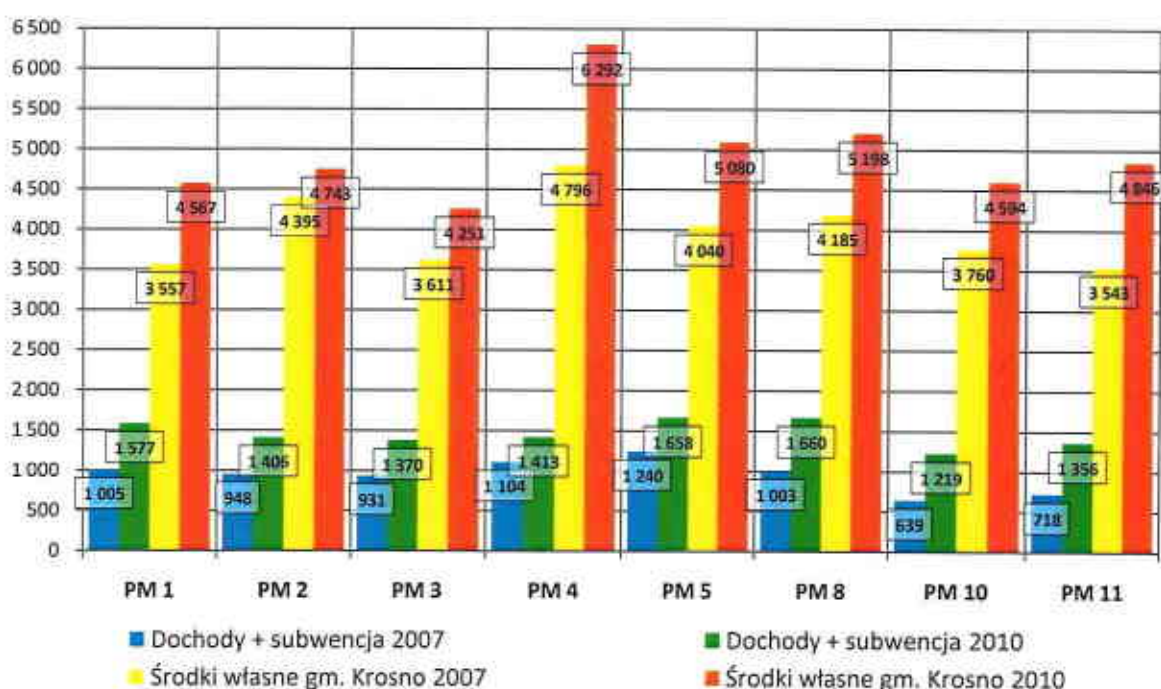
1.11.3. Przedszkola miejskie

Przedszkola krośnieńskie w okresie aktualnie obowiązującej strategii ze względu na duże zróżnicowanie pod względem kosztów przy porównywalnej ofercie edukacyjnej zostały w pierwszej kolejności objęte przekształceniami. Warto dodać, że edukacja przedszkolna, jako zadanie własne gminy, finansowana jest ze środków własnych samorządu. Wyjątek stanowią dzieci niepełnosprawne uczęszczające do przedszkoli, na które gmina otrzymuje subwencję.

Przedszkola nie spełniające standardów, mieszczące się w najdroższych do utrzymania obiektach, zostały zlikwidowane (PM 7 i PM 9 - koszt utrzymania 1 dziecka przekraczał 6,7 tys. zł rocznie), 6 przedszkoli weszło w skład zespołów szkolno-przedszkolnych, natomiast 1 przedszkole (PM10), po adaptacji, przeniesiono do budynku szkoły.

Dzięki podjętym działaniom restrukturyzacyjnym, mimo wzrostu kosztów (inflacja i podwyżki wynagrodzeń), spadły koszty utrzymania dziecka w przedszkolu: w 2004 r. – 5 200 zł, w 2005 r. – 5 084 zł, a w 2006 r.- 5 020 zł na 1 dziecko rocznie. Wzrost wynagrodzeń nauczycieli oraz konieczność remontów bieżących i poprawy dydaktycznej spowodował kolejny etap wzrostu jednostkowego kosztu utrzymania dziecka w przedszkolu; w 2010 r. średnie wydatki na 1 dziecko w przedszkolu wynoszą 6 462 zł.

Wykres 35. Wydatki bieżące na 1 dziecko w przedszkolach miejskich w latach 2007 – 2010 (w zł)

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Porównanie danych dla ośmiu miejskich przedszkoli pod względem kosztów utrzymania w przeliczeniu na jedno dziecko, przy uwzględnieniu źródeł finansowania wskazuje w ostatnich na występowanie niezbyt dużego zróżnicowania. Wysokość środków własnych, jaką Gmina Krosno przeznacza na utrzymanie jednego dziecka w 2010 roku jest mocniej zróżnicowana, gdyż różnica pomiędzy najwyższą kwotą a najniższą przekracza 2 tys. złotych. Największą kwotę środków własnych samorząd angażuje w przypadku PM 4 –

6 292 zł, najmniejszą zaś w przypadku PM 3. Jak widać z analizy wydatków ponoszonych na przedszkola miejskie wielkość obciążeń ponoszonych przez Gminę Krośno na przestrzeni ostatnich trzech lat wyraźnie wzrosła. W 2007 roku najwyższą kwotą, jaką dopłacał samorząd miasta do jednego przedszkolaka było 4 796 zł. Trzy lata później najwyższa kwota dopłaty ze środków własny gminy wzrosła prawie o 1,5 tys. zł. Zróżnicowanie w kosztach utrzymania przedszkoli wynika w dużej mierze ze struktury prowadzonych oddziałów. Parametry bonu finansowego są inne dla każdego oddziału i są uzależnione od wieku dzieci do nich uczęszczających. Wobec powyższego, dla dwóch przedszkoli o tej samej liczbie oddziałów mogą być uwzględniane inne parametry ze względu na to, że w jednym będzie więcej oddziałów dzieci młodszych, a w drugim więcej oddziałów dzieci starszych.

1.11.4. Szkoły podstawowe

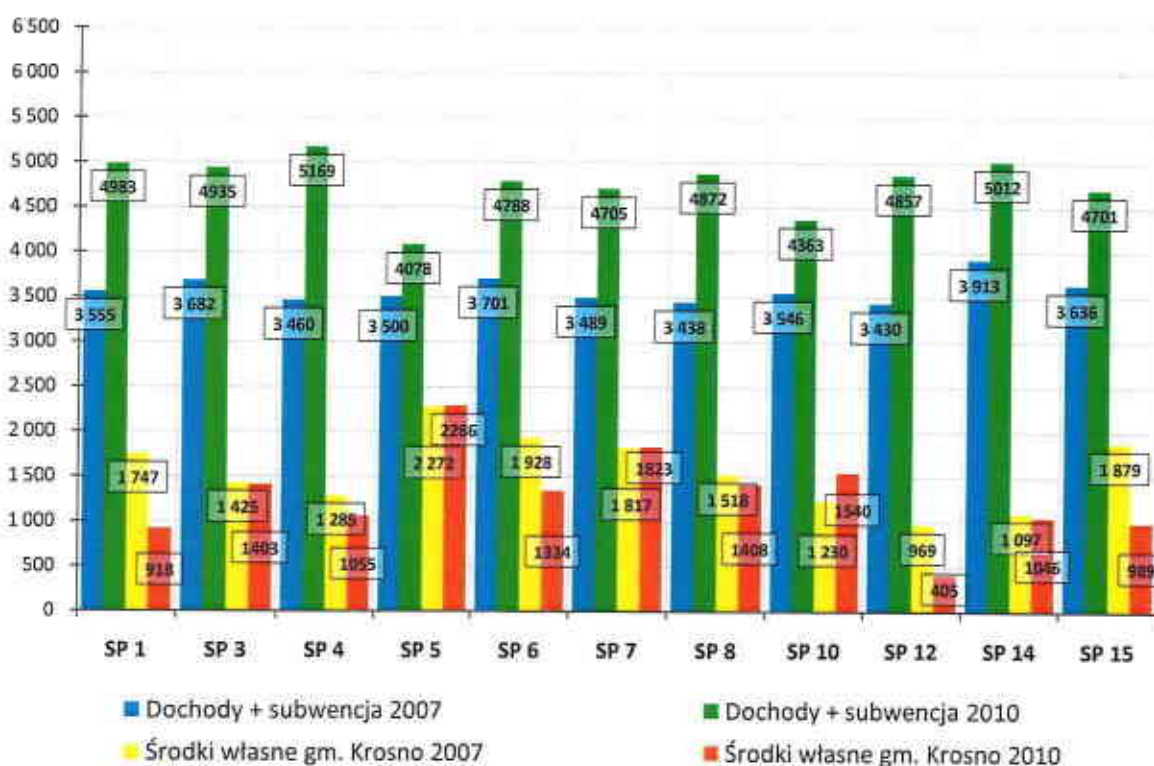
W szkołach podstawowych funkcjonuje tzw. bon organizacyjny, polegający na standaryzacji liczby godzin pedagogicznych w arkuszu organizacyjnym szkoły, uzależniając ją od liczby uczniów. Widoczne zróżnicowanie kosztów w przeliczeniu na jednego ucznia zależy m.in. od organizacji oddziałów i sytuacji kadrowej, głównie wśród nauczycieli (stopnie awansu zawodowego, urlopy dla poratowania zdrowia, relacja godzin w etatach w stosunku do godzin ponadwymiarowych, itp.).

Pomimo, iż spadająca liczba uczniów wskazywała na celowość ograniczenia liczby szkół podstawowych, podjęto działania zmierzające do racjonalizacji wydatków bez działań likwidacyjnych. Od 2005 roku tworzone zespoły szkół, w skład których kolejno włączano szkoły podstawowe. Obecnie tylko SP 3 i SP 5 funkcjonują jako samodzielne jednostki, zainwestowano w poprawę stanu technicznego obiektów, wyłączono z zasobów edukacyjnych budynek tzw. „małej 15”, jak również przeniesiono oddziałów kształcenia zintegrowanego w SP 4 do głównej siedziby szkoły. Znaczące dla obniżenia kosztów utrzymania szkół podstawowych było wyłączenie ze struktury szkoły stołówek szkolnych.

Efektem podejmowanych działań był spadek rocznych wydatków na 1 ucznia szkoły podstawowej: z 5.189 zł w 2005 r. do 4.825 zł w 2006 roku. W kolejnych latach można zaobserwować sukcesywny wzrost wydatków, aż do poziomu 6.046 zł na ucznia rocznie w 2010 roku. Wzrost ten spowodowany jest głównie zwiększaniem się wynagrodzeń pracowników oświaty, lecz również wskazuje na konieczność podjęcia następnych działań restrukturyzacyjnych. Działania te powinni objąć m.in. dalszą racjonalizację sieci szkół

podstawowych, tym bardziej, że niektóre szkoły z trudem dokonują naboru do klasy I oraz dysponują powiększającą się z roku na rok nadwyżką powierzchni w stosunku do potrzeb

Wykres 36. Wydatki bieżące na 1 ucznia w szkołach podstawowych w latach 2007 – 2010 (w zł)

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Analiza kosztów ponoszonych przez Gminę Krosno w zakresie dopłat do 1 ucznia w szkołach podstawowych w latach 2007 – 2010 wykazała jej silne zróżnicowanie. Minimalna dopłata do jednego ucznia ze środków własnych gminy wyniosła w 2010 roku 405 zł (SP 12), maksymalna zaś 2 286 zł (SP 5). Średnia dopłata ze środków własnych gminy wyniosła w roku 2010 roku- 1 240 zł, podczas gdy w 2007 roku- 1 516 zł.

1.11.5. Gimnazja

Od 2007 roku wszystkie krośnieńskie gimnazja funkcjonują w zespołach szkół (3 ze szkołami podstawowymi, 2 ze szkołami podstawowymi i przedszkolami).

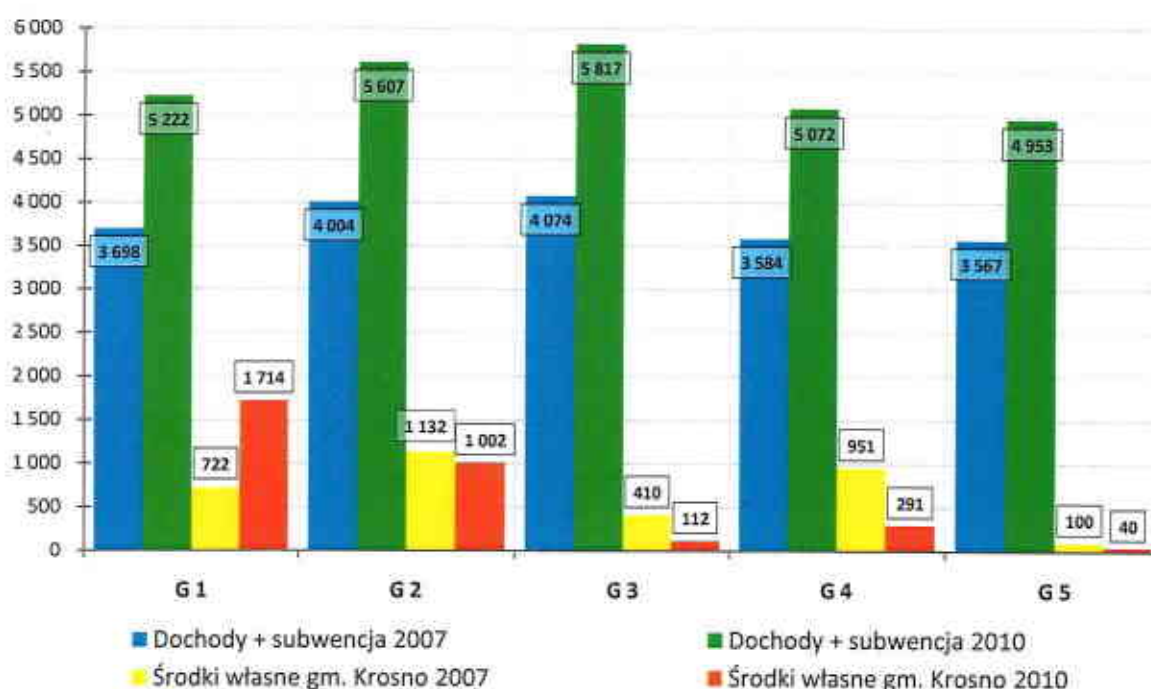
Kwota dopłaty ze środków własnych do jednego ucznia gimnazjum wyniosła w 2007 roku średnio 643 zł, zaś w 2010 roku – 444 zł. Wysokość subwencji oraz dopłat ze środków własnych gminy Krosno była zróżnicowana ze względu na poszczególne gimnazja.

Większe różnice dotyczą wysokości zaangażowanych środków własnych gminy w pokrycie wydatków bieżących poszczególnych szkół. Najwyższy poziom dopłaty

odnotowano w roku 2010 w przypadku G1- wyniosła ona 1.714 zł. Było to jedyne gimnazjum, w którym w porównaniu do 2007 roku wzrosła kwota dopłacana do jednego ucznia przez gminę Krosno. Liczba uczniów w tej szkole spadła z 546 w roku szkolnym 2004/2005 do zaledwie 179 w roku 2010/2011), dodać należy, że G1 w 2004 roku największym gimnazjum mieście.

W pozostałych czterech krośnieńskich gimnazjach wysokość dopłaty do jednego ucznia w porównaniu do 2007 roku uległa obniżeniu, choć nadal wysokość dopłaty ze środków gminy jest wysoka.

Wykres 37. Wydatki bieżące na 1 ucznia w gimnazjach w latach 2007 – 2010 (w zł)

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

1.11.6. Szkoły ponadgimnazjalne

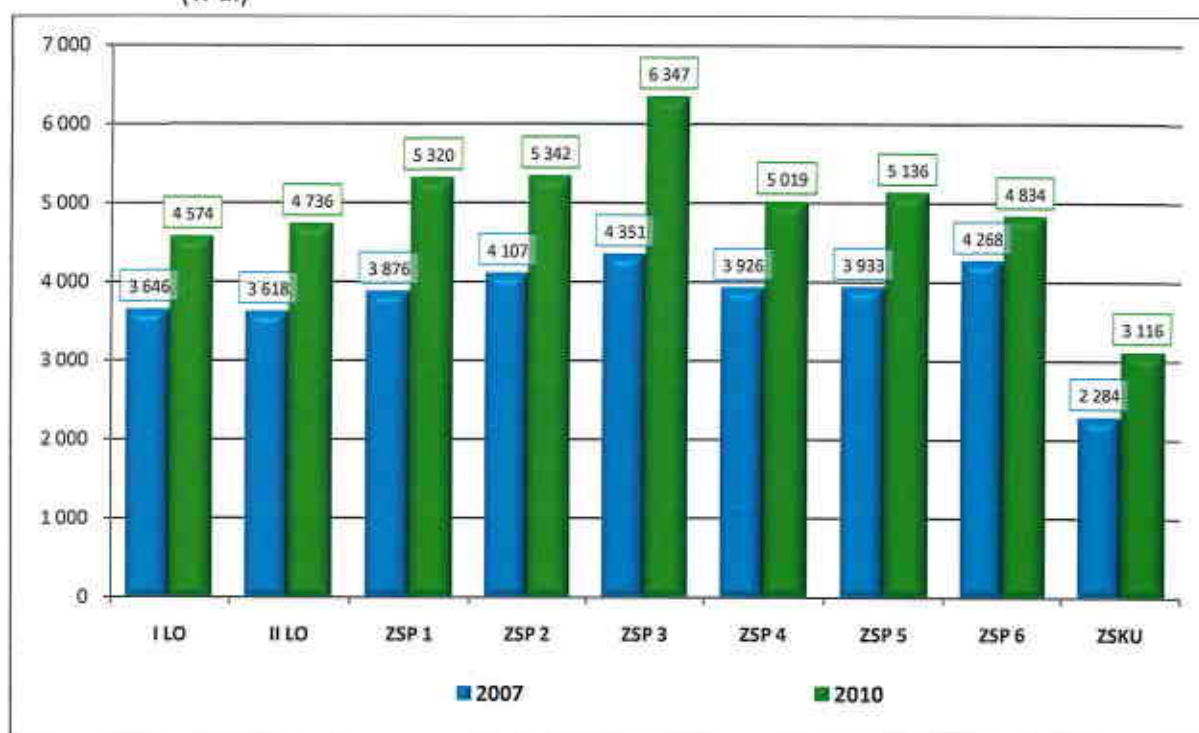
Z oferty szkół ponadgimnazjalnych korzysta w dużej mierze młodzież spoza Krosna, co jak na razie ogranicza skalę niekorzystnych zmian demograficznych.

Duży wpływ na wysokość kosztów utrzymania ucznia w szkołach ponadgimnazjalnych ma ich wielkość i sposób organizacji. W roku 2008 i 2009 zlikwidowano 11 szkół, z których część zaprzestała naboru ze względu na małą liczbę chętnych (licea profilowane), innym nie udało się dokonać naboru ani jednego rocznika.

Duży wpływ na racjonalizację kosztów ponoszonych na szkolnictwo ponadgimnazjalne miało m.in. przekształcenie Centrum Kształcenia Praktycznego, które jako

samodzielna jednostka, ze względu na małe zainteresowanie szkół zawodowych i techników kształceniem praktycznym, miała trudności z utrzymaniem się na rynku edukacyjnym czy likwidacja internatów szkolnych i utworzenie na ich bazie Bursy Międzyszkolnej. W 2004 roku na 766 miejsc w internatach wykorzystywano tylko 36% zasobów mieszkaniowych, a koszt pobytu jednego wychowanka wynosił blisko 10 tys. zł rocznie. W 2003 roku Gmina Krosno dokładała do internatów ponad 1,3 mln zł, utrzymując ponad 70 etatów.

Wykres 38. Wydatki brutto na 1 ucznia w szkołach ponadgimnazjalnych w latach 2007-2010 (w zł)

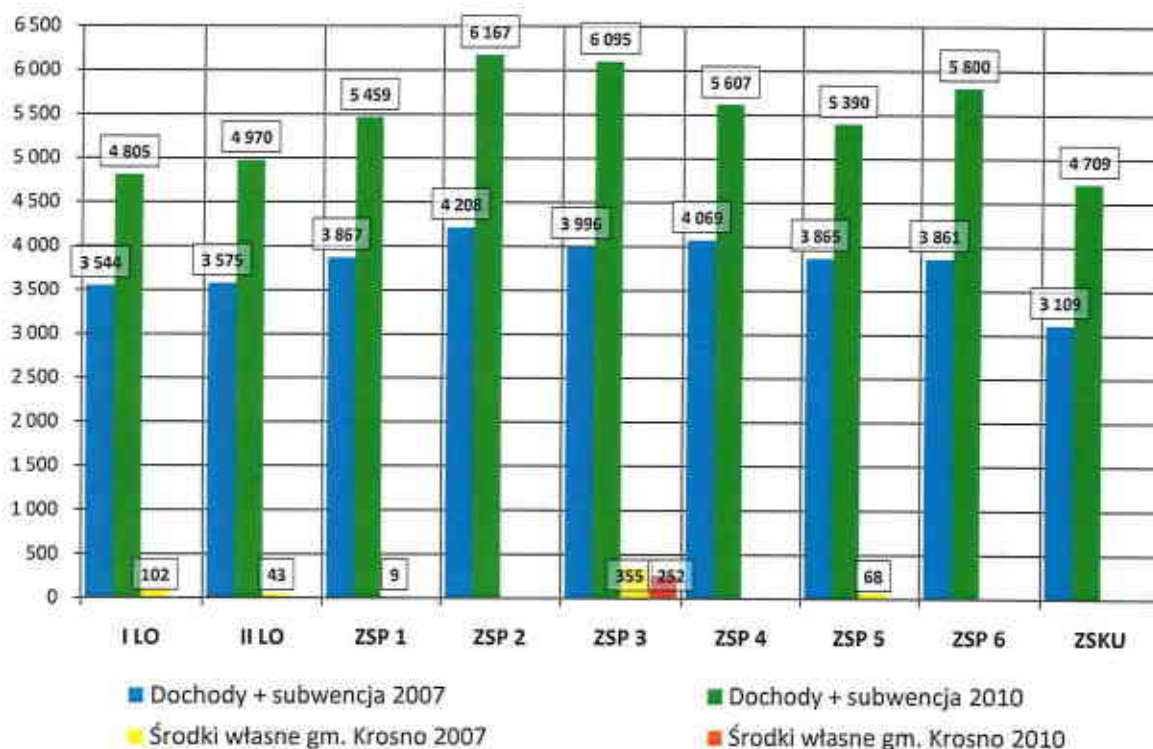
Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Z analizy danych wynika, że najniższe koszty w przeliczeniu na jednego ucznia zanotował ZSKU, gdyż prowadzi głównie kształcenie dla dorosłych, które jest relatywnie najtańsze. Wysokość kosztów na 1 ucznia w zespołach szkół jest uzależniona od typów szkół, z jakich składa się zespół. Zespoły, które w swojej strukturze mają większy udział szkół zawodowych niż liceów mają wyższe koszty. Z kolei koszty przeliczeniowe na jednego ucznia w szkołach kształcących młodocianych (ZSP 2, ZSP 4, ZSP 6) powinny być odpowiednio niższe. Analizując dane można stwierdzić, że koszty funkcjonowania samodzielnych liceów są porównywalne, ale nieco niższe niż zespołów szkół, w których prowadzone jest kształcenie zawodowe.

Ze względu na dobrą organizację w szkołach ponadgimnazjalnych i zrealizowane przekształcenia koszty tych szkół adekwatne do realizowanych zadań. Od roku 2010/2011

przy rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych daje się jednak zauważyć potrzebę tworzenia oddziałów mniej licznych, trudno bowiem zrezygnować z kształcenia w zawodach cieszącym się mniejszym zainteresowaniem uczniów, jeżeli są istotne z punktu widzenia rynku pracy. Ponadto koszt ewentualnej reaktywacji zawodu byłby bez porównania wyższy.

Wykres 39. Wydatki bieżące na 1 ucznia w szkołach ponadgimnazjalnych w latach 2007 – 2010 (w zł)

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

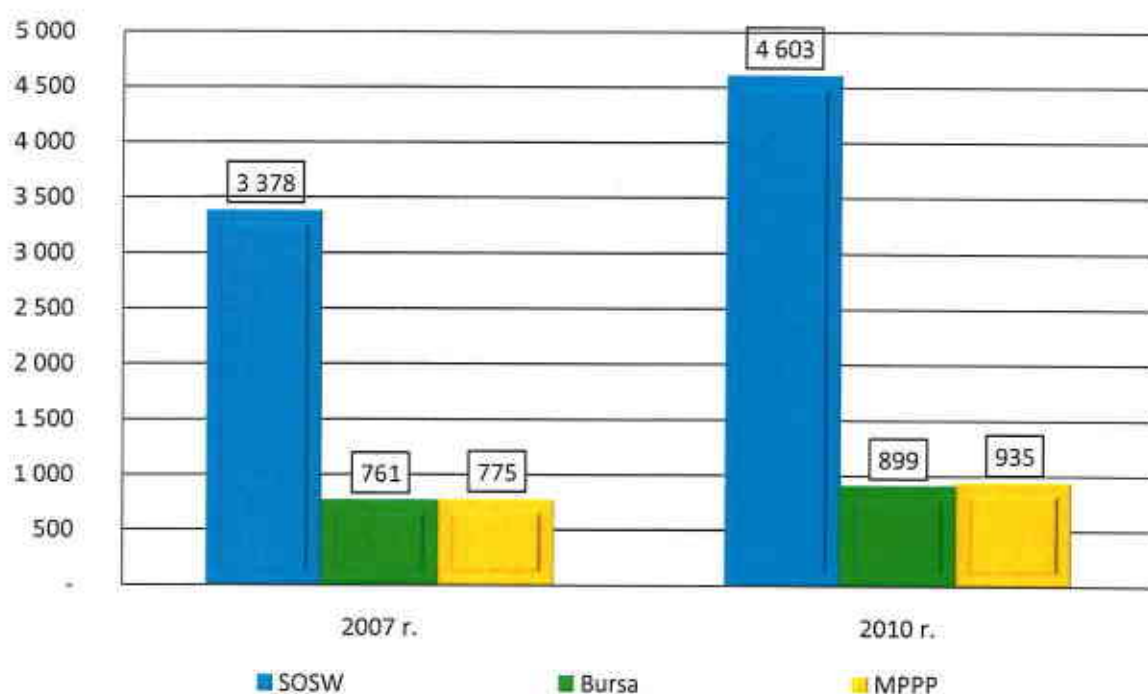
Wysokość subwencji na jednego ucznia w krośnieńskich szkołach ponadgimnazjalnych w 2010 roku wzrosła w porównaniu do roku 2007. Średnia wysokość subwencji na 1 ucznia w 2007 roku wyniosła 3.740 zł, w roku 2010 była równa 5.371 zł. Kwota dopłaty ze środków własnych do jednego ucznia szkół ponadgimnazjalnych wyniosła w 2007 roku średnio 99 zł, zaś w 2010 roku średnia kwota subwencji przewyższała średni koszt utrzymania jednego ucznia o 549 zł.

1.11.7. Placówki oświatowo - wychowawcze

Analiza wydatków krośnieńskich przedszkoli oraz szkół uzupełniona została o trzy placówki oświatowo-wychowawcze: Szkolny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Miejską Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Bursę Międzyszkolną. Analizę wydatków tych trzech placówek należy poprzedzić jednak krótkim wyjaśnieniem. Miejska Poradnia

Psychologiczno-Pedagogiczna objęta jest subwencją oświatową, przy czym w algorytmie podziału subwencji nie ma dla niej odrębnej wagi. Z kolei niemal wszystkie jednostki kwalifikują się do wagi na tzw. zadania pozaszkolne, których w budżecie Gminy Krosno nie przypisuje się do poszczególnych typów szkół z założeniem, że te środki powinny być przeznaczone m.in. na tą jednostkę. Drugie wyjaśnienie dotyczy Bursy Międzyszkolnej, która od września 2004 r. funkcjonowała jako zakład budżetowy i otrzymywała dotację. W związku ze zmianą przepisów o finansach publicznych i ustawy o systemie oświaty, od września 2010 r. funkcjonuje w formie jednostki budżetowej, jako Zespół Placówek Oświatowych.

Wykres 40. Wydatki bieżące placówek oświatowych w latach 2007 i 2010 (bez projektów unijnych)(w tys. zł)

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Jak widać z danych zawartych na wykresie na przestrzeni trzech ostatnich lat wzrosły wydatki bieżące trzech krośnieńskich placówek oświatowo-wychowawczych. Najwyższym poziomem wydatków charakteryzował się Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. W 2007 roku na pokrycie wydatków bieżących tej placówki potrzeba było 3 378 tys. zł. W roku 2010 kwota ta wzrosła do 4 609 tys. zł. Uzasadnieniem wielkości wydatków tej placówki jest niewątpliwie specyfika jej działalności- SOSW jest placówką specjalistyczną realizującą nauczanie w oparciu o podstawy programowe i ramowe plany nauczania dostosowane do potrzeb uczniów upośledzonych umysłowo w stopniach lekkim,

umiarkowanym oraz znacznym. Obejmuje również zajęciami edukacyjnymi uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim w formie indywidualnych zajęć rewalidacyjno – wychowawczych.

Od 2006 roku po zmianach organizacyjnych znacząco poprawiła się efektywność finansowania SOSW, na bieżąco modernizowany jest obiekt jednostki, a ostatnio reaktywowano nauczanie w klasach I-III szkoły podstawowej. W 2010 roku wysokość subwencji otrzymanej na działalność bieżąco SOSW wyniosła 5.679 tys. zł. Dla porównania w 2007 roku była to kwota 3.732 tys. zł.

Znacznie mniejszym poziomem wydatków bieżących charakteryzowała się Bursa Międzyszkolna oraz Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Cennym uzupełnieniem informacji na temat wydatków krośnieńskich placówek oświatowych i wychowawczych są również informacje dotyczące źródła finansowania oraz dotacji i wydatków bieżących Bursy Międzyszkolnej. Zarówno w 2007, jak i w 2010 roku Bursa finansowana była głównie z subwencji i dochodów. Wkład Gminy Krosno z środków własnych wyniósł w 2007 roku 80 tys. zł, zaś w 2010 – 77 tys. zł. Wydatki bieżące bez projektów unijnych Bursy w 2007 roku wyniosły 761 tys. zł, a w 2010 roku prawie 899 tys. zł.

1.11.8. Dotacje dla szkół i placówek niepublicznych

Analiza danych dotyczących wydatków bieżących szkół i placówek oświatowych uzupełniona została również o kwestie związane dotacjami, jakie Gmina Krosno udziela niepublicznym jednostkom oświatowym.

Warunkiem przyznania dotacji jest złożenie wniosku do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji przez zarejestrowaną szkołę lub placówkę. Wysokość dotacji ustalana jest na ucznia w danym typie szkoły na rok budżetowy, w zależności od kwoty otrzymanej subwencji lub wydatków ponoszonych w określonym typie szkoły. Dotacja dla danej placówki niepublicznej przekazywana jest na podstawie miesięcznych sprawozdań o ilości uczniów w tej placówce.

Tabela 39. Dotacje dla szkół i placówek niepublicznych w 2010 r.

Szkoła/placówka	Miesięczna kwota dotacji na 1 ucznia (w zł)	Kwota dotacji przekazana w 2010 roku (w zł)
Przedszkole Tęczowa Kraina	373/332/207 *	194 517
Przedszkole Sióstr im. Św. Józefa	373	321 526
Punkt Przedszkolny Stokrotka	199	31 641
Katolickie Gimnazjum	378	359 100
Katolickie Liceum Ogólnokształcące	394	228 040
O'Chikara	88	62 216
NSP 1	88	27 984
Wiedza	88	104 104
Ochroniarz	88	9 944
LO ZDZ	88	5 104
ULO ZDZ	88	19 092
Studium ZDZ	88	5 720
Wsztechnica	88	3 344
OREW	3 455	3 116 410
		4 488 742

* kwota dotacji zależna od liczby godzin zapewnianej opieki

Źródło: dane Wydziału Edukacji UM Krosno

Wydatki dotyczące sektora szkół i placówek niepublicznych w ostatnich latach sukcesywnie wzrastają. Wiąże się to z dużą ilością uczniów i słuchaczy uczęszczających do coraz większej liczby powstających placówek. Kwoty przekazane przez Gminę Krosno w 2010 roku formie dotacji wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 13 proc.- z 3.956 tys. zł do 4.489 tys. zł. Dla porównania wzrost wydatków w roku 2009 w stosunku do 2008 wyniósł 22 proc. Na wielkość kwot dotacji przekazywanych dla szkół i placówek niepublicznych znaczący wpływ mają środki przekazywane do OREW, które corocznie stanowią 70 proc. całości wydatków na dotacje.

Z punktu widzenia samorządu najważniejszym aspektem finansowania oświaty jest kwota, którą państwo przeznaczają na subwencję oświatową. Lata 2008-2009 były pod tym względem korzystne, należy się jednak spodziewać znacznego osłabienia tempa wzrostu poziomu finansowania oświaty przez państwo. Istnieje realne zagrożenie, że powtórzy się trend sprzed 2008 roku, gdy wydatki samorządów rosły szybciej od subwencji. Co więcej, wskutek kryzysu i zmian w systemie podatkowym, kurczą się też możliwości współfinansowania oświaty ze środków własnych. Na dodatek wkrótce skończą się też źródła względnie łatwego wzbogacania oferty edukacyjnej za pomocą środków europejskich. W takiej sytuacji wiele samorządów będzie zmuszonych do zrewidowania swojej polityki

oświatowej, a zwłaszcza do podjęcia walki ze zjawiskiem „bezwładności organizacyjnej”- polega ono na tym, że poziom zatrudnienia w szkołach nie zmienia się proporcjonalnie do zmniejszającej się liczby uczniów. Efektem wyżej opisanej sytuacji jest wzrost jednostkowych kosztów kształcenia, a najłatwiej zauważalnym objawem są malejące wielkości oddziałów. W szkołach elastycznych organizacyjnie stosunkowo łatwo jest poradzić sobie z ową bezwładnością. Wystarczy wprowadzić lokalne standardy zatrudnienia, oparte między innymi na tzw. metodzie bonu organizacyjnego, które zwiążą poziom zatrudnienia z warunkami demograficznymi i możliwościami finansowymi samorządu. Rozwiązanie to ma zresztą także wiele zalet wykraczających poza kwestie czysto ekonomiczne, w odróżnieniu od „racjonalizowania” wydatków metodą prymitywnych cięć budżetowych, które zresztą nie przynoszą spodziewanych efektów. Rozwiązanie problemu nadmiernych wydatków w nieelastycznych organizacyjnie szkołach podstawowych i gimnazjach jest dużo trudniejsze – w ich wypadku standardy zatrudnienia muszą uwzględniać konieczność utrzymywania, niekiedy absurdalnie małych, oddziałów. Na dodatek każdą szkołę charakteryzuje pewien poziom kosztów stałych, które wynikają z samego faktu jej istnienia.

Uwzględniając sytuację organizacyjną i demograficzną w Krośnie, by zapobiec wzrostowi kosztów finansowanych z budżetu gminy, trzeba podjąć kolejne działania restrukturyzacyjne, w tym ograniczenie liczby szkół prowadzonych przez Gminę Krosno oraz dostosowanie liczby obiektów oświatowych do rzeczywistych potrzeb. Jest to proces trudny decyzyjnie, ale wydaje się, że wszystkie inne działania dostosowujące sieć szkół do kosztów w Krośnie zostały już przeprowadzone. Szczególnie sieć szkół podstawowych i gimnazjów odpowiada warunkom demograficznym sprzed dziesięciu lat, co tylko w dzielnicach peryferyjnych może mieć wystarczające uzasadnienie merytoryczne.

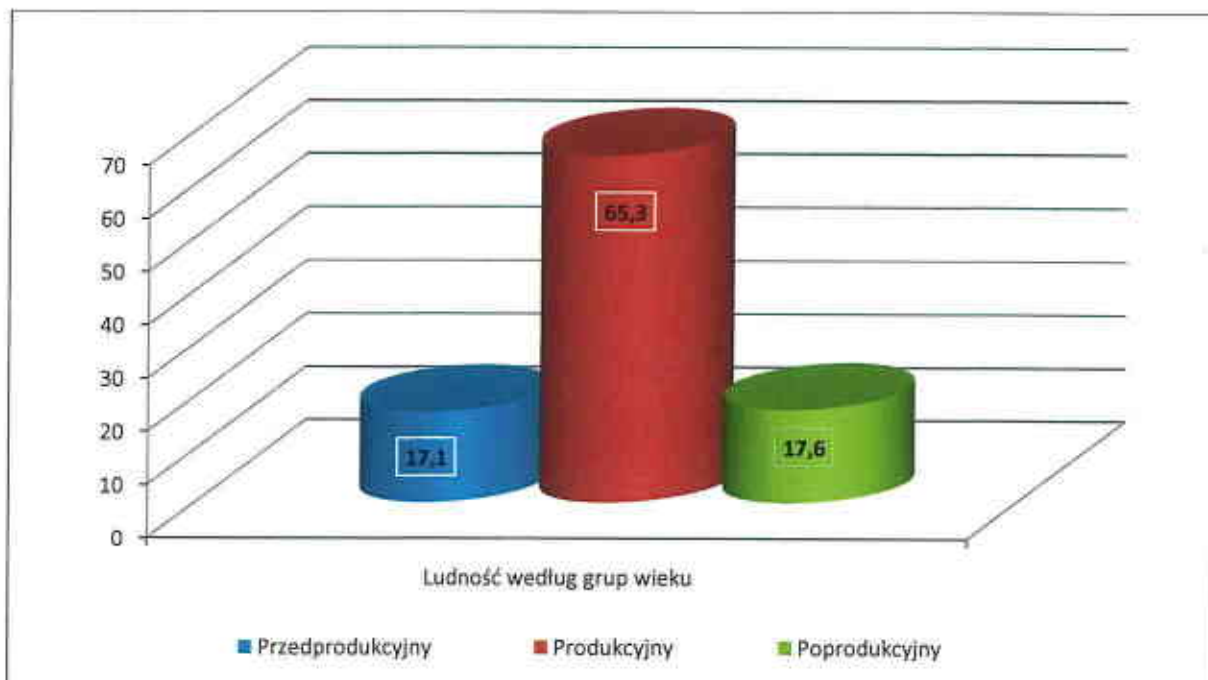
1.12. Prognozy demograficzne

Prognoza demograficzna dla krośnieńskich szkół na najbliższe lata została opracowana na podstawie baz danych Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30.09.2010r., danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie dotyczących ruchu naturalnego ludności, a w szczególności liczby dzieci urodzonych w latach 1993 – 2010 oraz na prognozowanej liczbie uczniów spoza miasta Krosna, którzy będą uczęszczać do tych szkół ponadgimnazjalnych.

Miasto Krosno liczy 47 471 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2010 r.) i jest jednym z większych miast w województwie podkarpackim. W ogólnej liczbie mieszkańców

przeważają kobiety – współczynnik feminizacji wynosi 111,7 (na 100 mężczyzn przypada 111,7 kobiet). Gęstość zaludnienia wynosi 1 093 osób na 1 km². Strukturę ludności według wieku miasta Krosna przedstawia poniższy wykres.

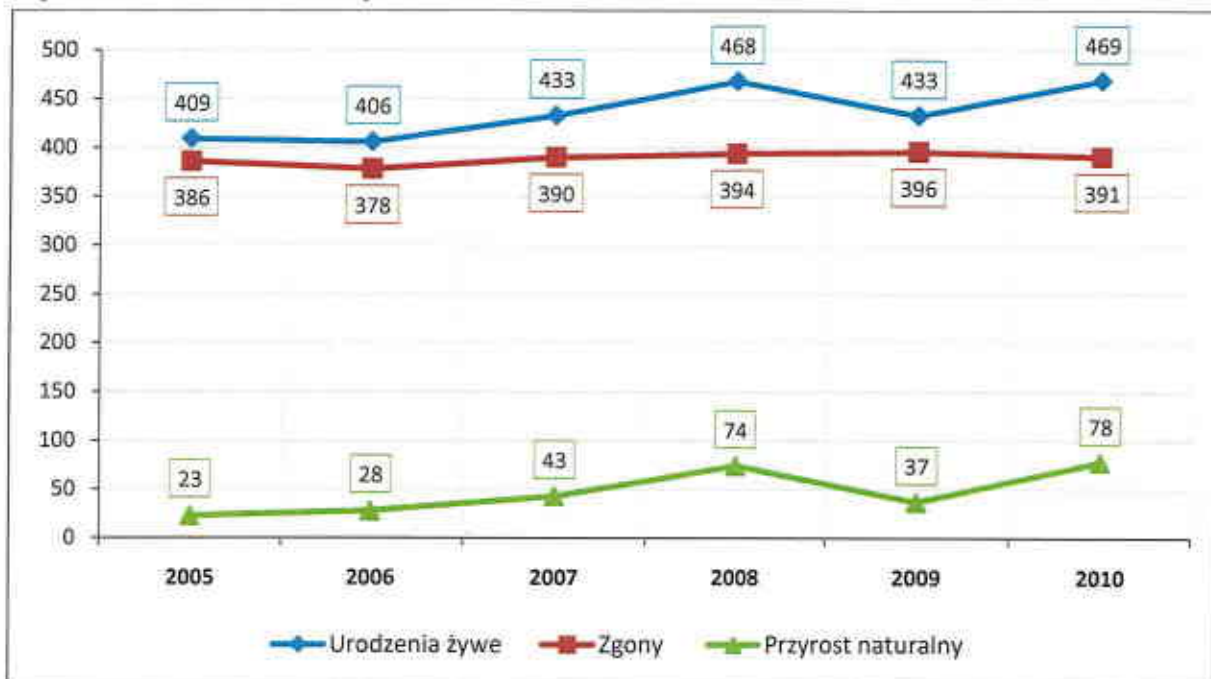
Wykres 41. Struktura wieku ludności miasta Krosna

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

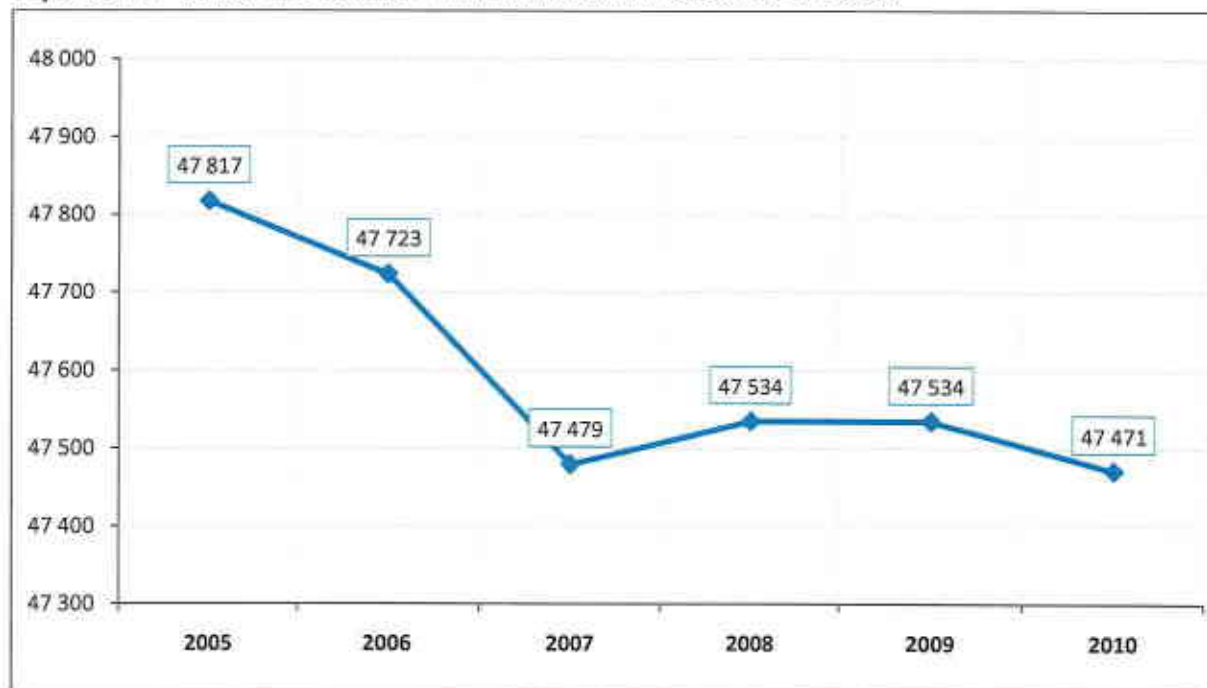
Niespełna osiemnaście procent mieszkańców Krosna to osoby w wieku przedprodukcyjnym (17,1 proc. ogółu mieszkańców), blisko dwie trzecie mieszkańców miasta to osoby w wieku produkcyjnym (65,3 proc. ogółu mieszkańców), zaś prawie siedemnaście procent to osoby w wieku poprodukcyjnym (17,6 proc. ogółu mieszkańców). Współczynnik obciążenia demograficznego, czyli liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniosła w 2010 roku 53,2 osoby.

W 2010 roku w Krośnie odnotowano 469 urodzeń żywych, w tym samym roku zanotowano 391 zgonów. Przyrost naturalny wyniósł 78 osób (przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniósł 1,64 ‰). Dane dotyczące ruchu naturalnego w mieście Krośnie w latach 2005 – 2010 prezentuje poniższy wykres.

Wykres 42. Ruch naturalny w latach 2005-2010

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Jak obrazuje poniższy wykres, w latach 2005 – 2007 zaznaczył się znaczny spadek liczby mieszkańców Krosna. Stopniowy wzrost odnotowano w 2008 r., zaś w 2009 roku liczba mieszkańców miasta pozostała na takim samym poziomie jak rok wcześniej. W roku 2010 liczba mieszkańców znów spadła 47 471 osób (tj. o 63 osób mniej niż 2008 i 2009 r.). W stosunku do 2005 r. liczba mieszkańców zmniejszyła się o 346 osób.

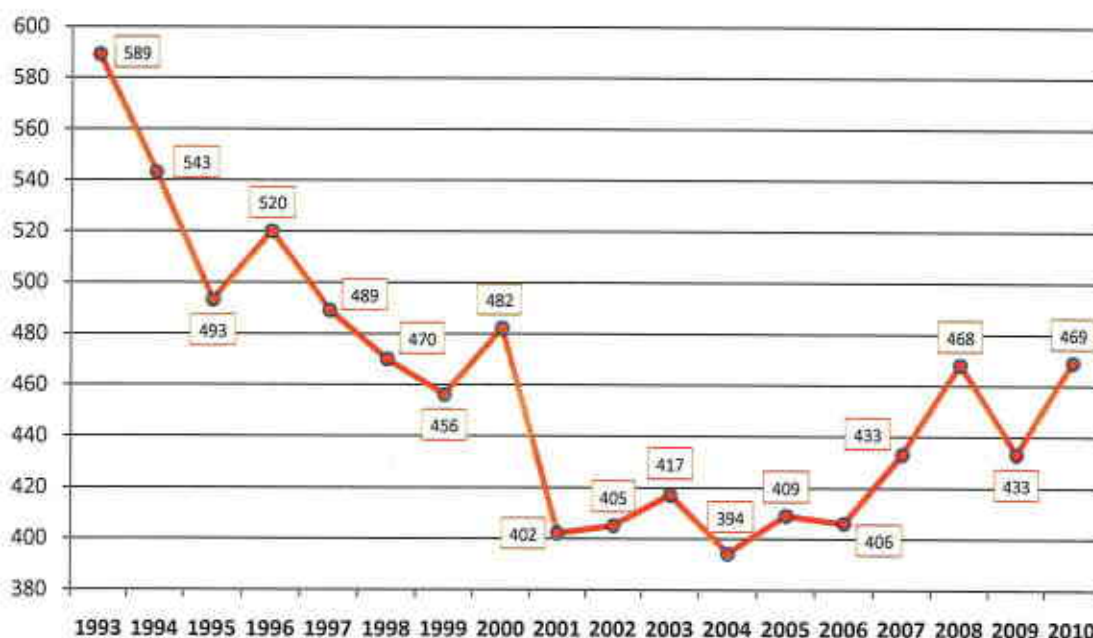
Wykres 43. Liczba mieszkańców miasta Krosna w latach 2005-2010

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Procesy demograficzne obserwowane obecnie w naszym kraju wpływają również na sytuację demograficzną lokalnych społeczności. Obniżenie liczby urodzeń, a także emigracja mieszkańców wpływają negatywnie na obraz, poziom organizacyjny i koszty funkcjonowania krośnieńskiej oświaty. Skutki obniżenia liczby urodzeń łagodzi otwarcie się krośnieńskich szkół na potrzeby mieszkańców innych gmin powiatu krośnieńskiego ziemskiego. Wysoka jakość kształcenia i opieki w szkołach, bogata oferta edukacyjna, znakomite wyniki egzaminów zewnętrznych wielu szkół, poziom usług ponad standardowych i kierunki kształcenia odpowiadające aspiracjom i oczekiwaniom młodzieży – to główne atuty naszych szkół. Dzięki nim, mimo znacznego zmniejszenia liczby mieszkańców Krosna w wieku szkolnym, w ostatnim czasie udało się utrzymać stan liczbowy placówek, zmniejszając jedynie w niektórych poziom organizacyjny lub dokonując ich przekształceń. Wśród czynników wpływających na kształt krośnieńskiej oświaty duże znaczenie ma coraz większa świadomość rodziców z wagi wyboru szkoły dla rozwoju dziecka. Dalszy spadek liczby mieszkańców jest zagrożeniem dla stabilnego funkcjonowania jednostek oświatowych, zwłaszcza dla tych szkół, w których znacząco spada liczba uczniów.

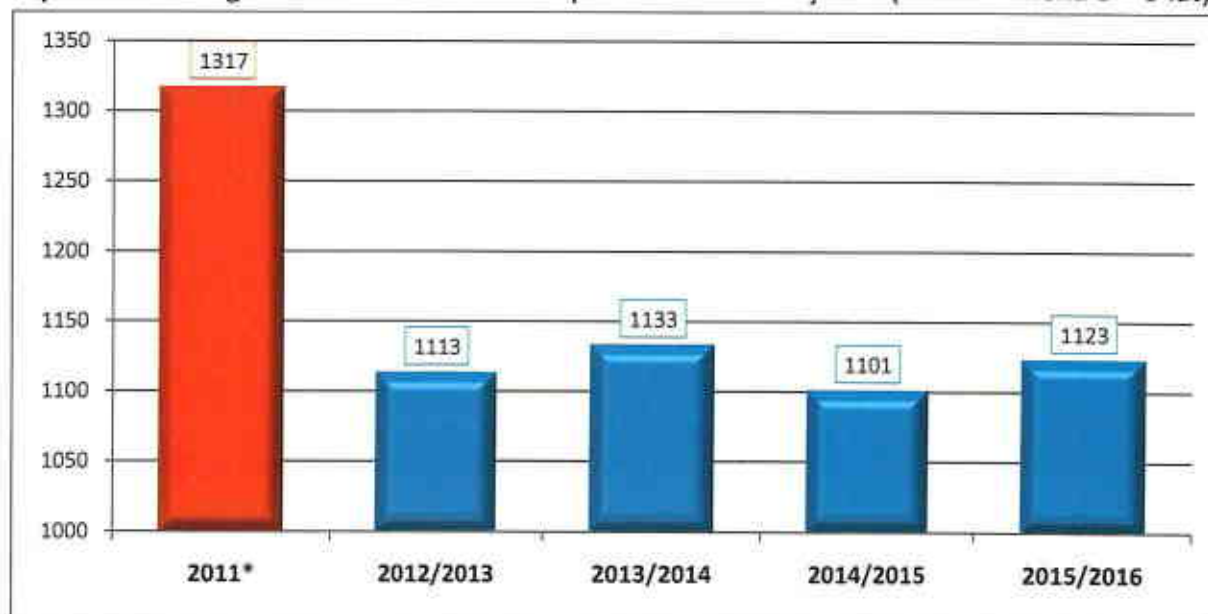
Od 2006 do 2008 roku można było zaobserwować wzrost liczby urodzeń żywych w mieście Krośnie. W 2009 roku nastąpił nieznaczny spadek do poziomu z roku 2007. W 2010 roku notujemy jednak ponowny wzrost. Podsumowując można stwierdzić, iż poziom urodzeń pozostaje na stabilnym poziomie, nieznacznie przewyższającym czterysta urodzeń rocznie.

Wykres 44. Urodzenia żywe w mieście Krośnie w latach 1993-2010

Na podstawie danych SIO można ustalić jaki odsetek uczniów uczęszczających do krośnieńskich szkół pochodzi z innej miejscowości niż Krosno (wieś oraz miasto do 5 tys. mieszkańców). Analiza danych, przy założeniu, że uczniowie spoza Krosna są mieszkańcami powiatu krośnieńskiego ziemskiego, wykazała, że wśród uczniów przedszkoli 1,45% stanowią osoby spoza Krosna. W przypadku szkół podstawowych odsetek ten wyniósł 9,35%, gimnazjów 15,91%, zaś szkół ponadgimnazjalnych aż 76,23%. Odnosząc te dane do prognoz demograficznych liczby mieszkańców powiatu krośnieńskiego ziemskiego w wieku od 3 do 18 lat możemy stworzyć prognozę przedstawiającą liczbę dzieci w wieku szkolnym, która będzie uczęszczać do krośnieńskich szkół. W przypadku przedszkoli szacunki te zostały zoptymalizowane o odsetek dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczających do krośnieńskich przedszkoli. Należy wziąć pod uwagę również fakt, iż od 2012 roku sześciolatki pójdą obowiązkowo do pierwszej klasy szkoły podstawowej, zmniejszając o jeden rocznik liczbę dzieci uczęszczających do przedszkoli. Dla pokazania tego faktu na wykresie zaprezentowano liczbę dzieci (z uwzględnieniem sześciolatków), które zostały zgłoszone do krośnieńskich przedszkoli na rok szkolny 2010/2011, z wykluczeniem dzieci poniżej 3 roku życia, zapisanych do tzw. oddziałów żłobkowych (dane na 26.07.2011).

Wykres 45. Prognozowana liczba dzieci w przedszkolach miejskich (dzieci w wieku 3 – 5 lat)

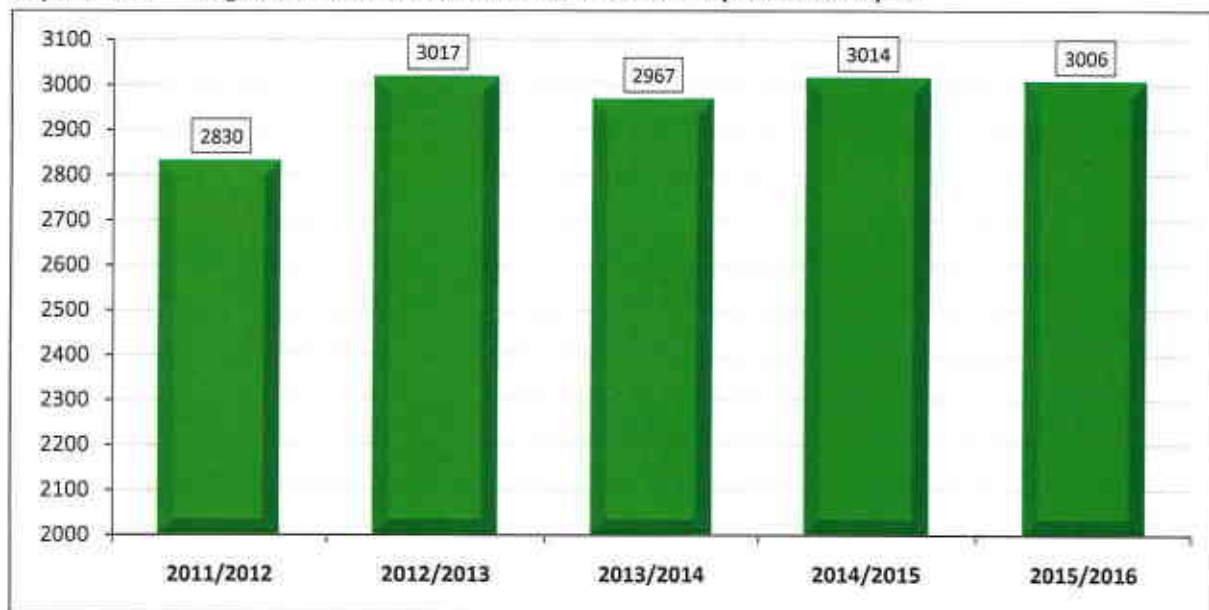

* dane dla 2011 roku nie opierają się na szacunkach lecz liczbie zgłoszeń do PM (stan na 26.07.2011)

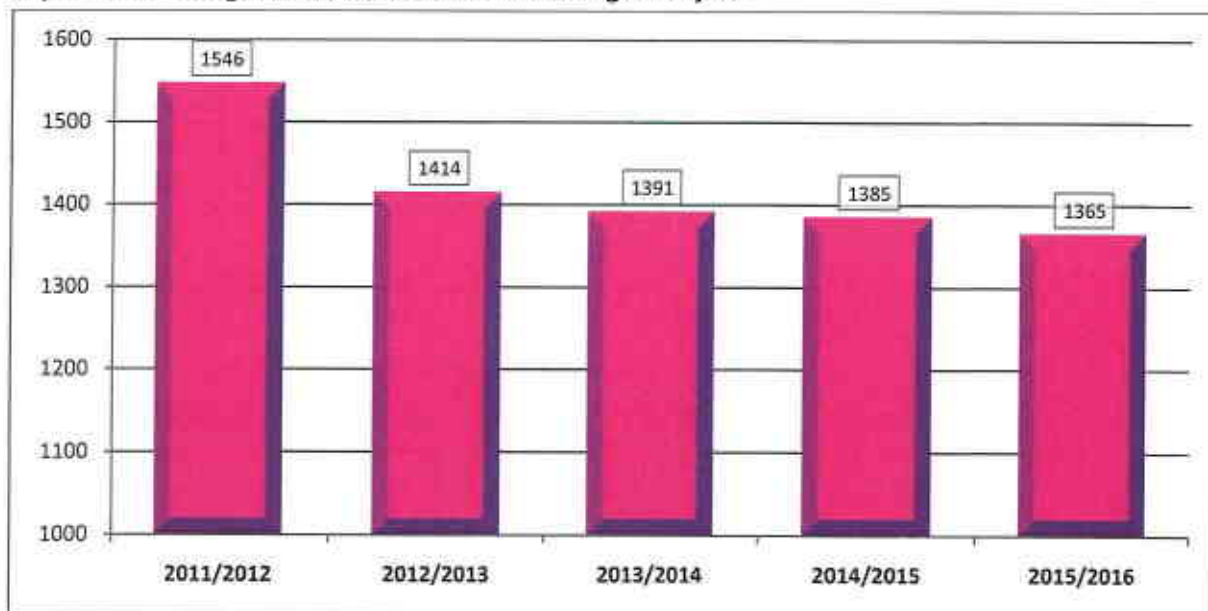
Na obraz liczby uczniów w szkołach podstawowych w prognozowanym okresie w dużym stopniu wpłynie fakt ustawowego obowiązku nauki szóstoklasistów w pierwszych klasach szkoły podstawowej od roku 2012. Spowoduje do skumulowanie w tym właśnie roku dwóch roczników dzieci, które rozpoczną naukę w pierwszej klasie (będą to dzieci urodzone

w roku 2005 i 2006). Rozpoczęcie edukacji w szkole podstawowej przez sześciolatkę sprawi, iż od 2012 roku wzrośnie liczba dzieci uczęszczających do krośnieńskich szkół podstawowych. Wzrost ten wyniesie nieco ponad sto pięćdziesiąt osób. Wraz ze wzrostem liczebności uczniów szkół podstawowych ulegnie, o czym już wspomiano powyżej, zmniejszeniu liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli. Spowodowane jest to redukcją liczby grup wiekowych uczęszczających do przedszkoli z dotychczasowych czterech do trzech.

Wykres 46. Prognozowana liczba uczniów w szkołach podstawowych

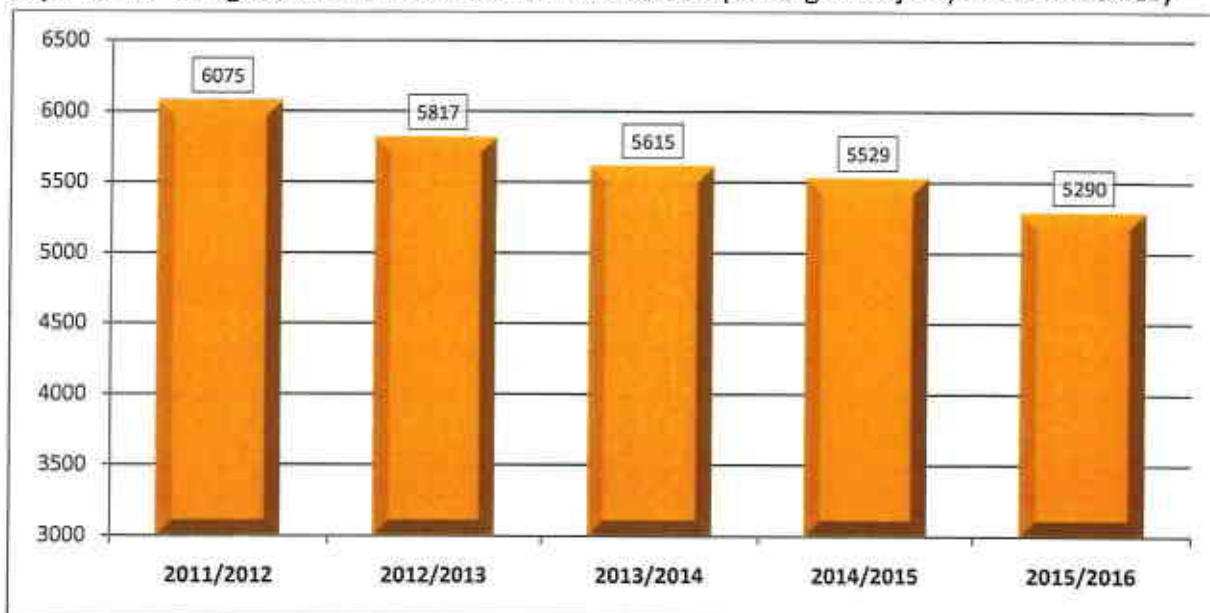

Według prognoz zmniejszy się liczba uczniów uczęszczających do krośnieńskich gimnazjów. Spowodowane jest to obserwowanym od drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych poprzedniego wieku spadkiem liczby urodzeń w mieście Krośnie. Zaznaczyć należy również, że spadek liczby urodzeń dotyczył również powiatu krośnieńskiego ziemskiego.

Wykres 47. Prognozowana liczba uczniów w gimnazjach

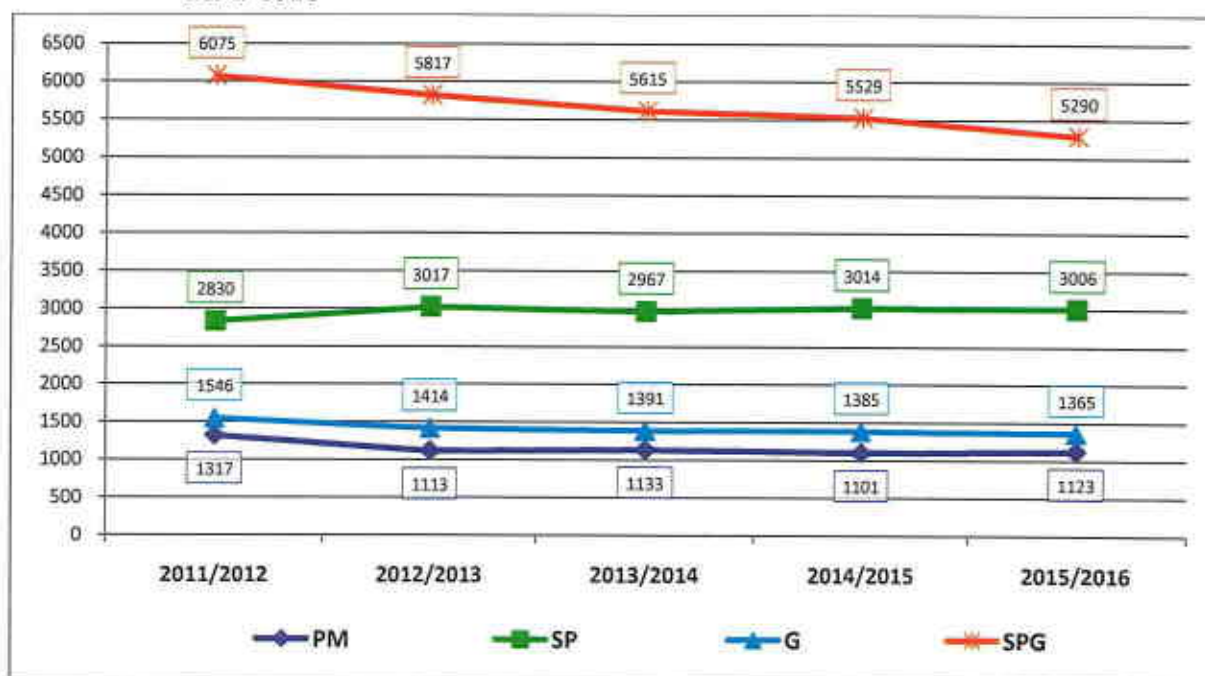
Prognoza dotycząca liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych obciążona jest większym ryzykiem błędu. Spowodowane ono jest tym, iż w przeciwieństwie do szkół podstawowych i gimnazjalnych, miejsce zamieszkania nie odgrywa tak dużej roli przy wyborze szkoły. Z danych SIO wynika wyraźnie, że ok. 70 proc. uczniów krośnieńskich szkół ponadgimnazjalnych stanowią osoby, nie będące mieszkańcami Krosna. Potwierdzają to również informacje o rekrutacji do pierwszych klas szkół ponadgimnazjalnych – na 1841 uczniów pierwszych przypadło 1340 uczniów spoza Krosna. Zdecydowaną większość, bo aż $\frac{3}{4}$ stanowią uczniowie z terenu powiatu krośnieńskiego ziemskiego.

Według prognozy liczba uczniów krośnieńskich szkół ponadgimnazjalnych w okresie lat 2011 – 2016 ulegnie obniżeniu. Przewidywany spadek może wynieść ok. 800 uczniów mniej niż w wyjściowym roku 2011.

Wykres 48. Prognozowana liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży*

* Dane nie obejmują szkół dla dorosłych (ZSKU) oraz uczniów SOSW

Podsumowując możemy stwierdzić, iż spadek liczby uczniów dotyczyć będzie wszystkich typów szkół, poza podstawowymi. Przyjmując za 100 proc. stan liczbowy uczniów w roku 2011, liczba dzieci w przedszkolach miejskich w 2016r. stanowić będzie 83,8 proc. z 2011r., w gimnazjach 85,5 proc a w szkołach ponadgimnazjalnych 86,6 proc. W przypadku szkół podstawowych stan uczniów w 2016r. stanowić będzie 113,5 proc. liczby uczniów z roku 2011.

Wykres 49. Prognozowana liczba uczniów w poszczególnych typach placówek w latach 2011-2016

W świetle prognoz demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Eurostatu w Polsce w nadchodzących dziesięcioleciach będziemy świadkami spadku liczebności mieszkańców kraju. Prognoza GUS przewiduje, iż liczba ludności Polski zmniejszy się do 2030 roku o dwa i pół miliona osób, z czego do 2020 r. liczba ludności zmniejszy się o milion osób, zaś w następnym dziesięcioleciu (do 2030 roku) o kolejne półtora miliona. Ludność Polski według tej prognozy będzie liczyć w 2030 roku nieco ponad 35,5 mln osób. Ubytek ludności w większym stopniu dotknie polskie miasta, w mniejszym zaś tereny wiejskie. Prognoza Eurostat zakłada, że przy obecnym poziomie przyrostu naturalnego oraz ruchów migracyjnych ludność Polski do połowy tego stulecia zmniejszy się o dwanaście procent, czyli o około cztery miliony osób.

W prognozy te wpisują się również zmiany w liczbie dzieci i młodzieży w mieście Krośnie. Zauważalna jest na przestrzeni ostatnich kilku lat tendencja obniżania się liczby ludności w mieście. Wspomniane również ogólnopolskie tendencje ludnościowe przyczynią się do zmniejszenia się liczby uczniów uczęszczających do krośnieńskich szkół. Największy ubytek dotyczył będzie uczniów gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych. W krótkim okresie czasu, po 2016 roku poprawi się sytuacja w gimnazjach, podyktowane to jednak będzie zbilansowaniem się dwóch roczników – sześciolatków i siedmiolatków. Najbardziej stabilnie wyglądać będzie sytuacja szkół podstawowych, które w najbliższych kilku latach nie doświadczą gwałtownego spadku liczby uczniów.

1.13. ANALIZA SWOT

W celu oceny stanu funkcjonowania krośnieńskiej oświaty wykorzystano analizę typu SWOT. Ten typ analizy w sposób przejrzysty pozwala na określenie szans rozwoju oraz uwypuklenie zagrożeń hamujących prawidłowy rozwój oświaty. W ramach pracy warsztatowej w dwóch zespołach roboczych o zróżnicowanym charakterze, uczestnicy panelu z udziałem ekspertów, dokonali oceny silnych i słabych stron oświaty w Krośnie, wskazując także na szanse i zagrożenia otoczenia zewnętrznego. Uczestnicy panelu przed spotkaniem mieli możliwość zapoznania się z wstępnymi wynikami diagnozy przygotowanej przez BD Center.

Prezentowana poniżej analiza SWOT krośnieńskiej oświaty jest wynikiem wypracowanych wniosków. Uwzględnia sytuację edukacji krośnieńskiej, wskazuje na problemy dostrzeżone przez zespół ekspertów, środowisko szkolne i wnioski z bieżącego monitorowania realizacji zadań oświatowych. Analiza poparta jest wynikami sprawozdań, opiniami instytucji, także spoza sektora oświaty i uwzględnia czynniki zarówno wewnętrzne (z poziomu zarządzania oświatą gminy), jak i zewnętrzne, także spoza sektora oświaty, od poziomu lokalnego po ogólnopolski.

POZYTYWNE	NEGATYWNE
Silne Strony	Słabe Strony
Edukacja małego dziecka	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie wczesnego wspomagania w rozwoju dla dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym. 2. Wysoka jakość pracy przedszkoli- wykwalifikowana kadra pedagogiczna, dobre wyposażenie. 3. Równy dostęp do przedszkoli poprzez dobrze zorganizowaną sieć przedszkoli i powszechny nabór elektroniczny. 4. Wysoki odsetek dzieci, w porównaniu do województwa i kraju, korzystających z przedszkoli – lepsze przygotowanie dzieci do nauki w szkole. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczająca liczba miejsc opieki nad dzieckiem poniżej trzeciego roku życia 2. Brak oddziałów integracyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym 3. Wymagający prac remontowych stan techniczny większości budynków przedszkolnych oraz niewystarczające środki na zadania inwestycyjno-remontowe. 4. Brak aktywności w pozyskiwaniu środków pomocowych (m.in. UE)
Kształcenie ogólne i zawodowe	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki odsetek dzieci 6-cio letnich w szkołach podstawowych na tle województwa i kraju. 2. Efektywność kształcenia w mieście potwierdzona wynikami sprawdzianu po klasie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postępujący spadek liczby uczniów w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych na skutek zmian demograficznych. 2. Brak stabilizacji kadrowej w związku z

<p>szóstej oraz egzaminami gimnazjalnymi na tle województwa, okręgu, kraju.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Wysoka zdawalność matury w liceach ogólnokształcących i technikach. 4. Znaczące osiągnięcia w olimpiadach i konkursach przedmiotowych. 5. System godzin miejskich. 6. Efektywna promocja szkół i ich osiągnięć w województwie i kraju, w tym elektroniczny informator i system naboru. 7. Pełne zabezpieczenie potrzeb w zakresie wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej. 8. Możliwość kształcenia na wszystkich poziomach edukacji szkolnej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. 9. Zwiększająca się liczba i rodzaj klas sportowych. 10. Ciągła rozbudowa bazy dydaktycznej i sportowej oraz poprawa wyposażenia. 11. Dobrze zorganizowany miejski system wspierania rozwoju zdolnych uczniów - stypendia, nagrody, organizacja konkursów, finansowanie zajęć pozalekcyjnych, baza dydaktyczna. 12. Mobilność kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych, szeroka oferta kierunków kształcenia zawodowego. 13. Kształcenie ustawiczne, w tym kształcenie na odległość. 14. Rozwinięta sieć szkół i placówek niepublicznych. 15. Możliwość kształcenia w kierunkach artystycznych dla dzieci i młodzieży. 16. Miejskie programy społeczno-edukacyjne (m.in. 6-cio latek jest I klasa, Kolorowa klasa Krosnoludka, podręcznik dla przyszłego technika, Primus Inter Pares). 17. Działalność Młodzieżowej Rady Miasta Krosna, w tym program Lekcja Samorządowa. 18. Zapewnienie młodzieży możliwości zakwaterowania w bursie międzyszkolnej oraz dofinansowanie kosztów dojazdu do szkoły. 	<p>niekorzystnymi zmianami demograficznymi, utrzymywanie zatrudnienia nauczycieli na niepełnych etatach.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Trudności w pozyskiwaniu nauczycieli przedmiotów zawodowych w niektórych specjalnościach. 4. Mała różnorodność zajęć fakultatywnych, sztywny podział nauki języków obcych i wychowania fizycznego w obrębie klas. 5. Znaczne zróżnicowanie rejonowych szkół podstawowych i gimnazjów pod względem efektów kształcenia potwierdzone wynikami egzaminów zewnętrznych. 6. Mała aktywność szkół podstawowych i gimnazjów w zakresie przygotowywania projektów pomocowych. 7. Niski poziom świadomości wśród młodzieży i rodziców na temat korzyści wynikających z aktywności fizycznej- wysoki wskaźnik zwolnień z wychowania fizycznego. 8. Brak pełnej termomodernizacji budynków – wysokie koszty utrzymania. 9. Niewystarczające wyposażenie i baza bibliotek szkolnych w większości szkół. 10. Niska motywacja uczniów w szkołach zawodowych do zdawania egzaminów maturalnych i zawodowych. 11. Brak doradztwa i diagnozy predyspozycji zawodowych na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum. 12. Wzrost problemów wychowawczo-dydaktycznych w szkołach oraz trudności we współpracy szkoły z rodzicami. 13. Niewystarczająca współpraca pracodawców ze szkołami.
Organizacja, zarządzanie oraz koszty zadań oświatowych	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie szkół i przedszkoli w formie zespołów. 2. Wysoki poziom racjonalizacji wydatków oświatowych, w tym budżet zadaniowy . 3. Finansowanie wydatków rzeczowych oraz administracji i obsługi w formie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozdrobniona, wymagająca korekty sieć szkół, szczególnie podstawowych i gimnazjów. 2. Nie w pełni zaspokojone potrzeby, szczególnie małych szkół, w zakresie bonu oświatowego.

<p>wystandaryzowanych wskaźników bonu finansowego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Efektywne pozyskiwanie i gospodarowanie środkami pozabudżetowymi (dochody własne). 5. Wysoki poziom zarządzania oświatą. 6. Wystandaryzowane etaty wspomaganie dydaktyki (pedagog, bibliotekarz, psycholog). 7. Wysoki poziom nadzoru organizacyjnego, potwierdzony wynikami kontroli wewnętrznej i zewnętrznej- dobre relacje jednostek z organem prowadzącym. 8. Pozyskiwanie środków z źródeł zewnętrznych. 9. Rozwinięty system motywacji finansowej dla szkół i przedszkoli. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Zróżnicowane i niewystarczające kwalifikacje części pracowników administracyjnych w szkołach. 4. Brak samodzielnej obsługi finansowo-księgowej w niektórych jednostkach. 5. Braki w wykorzystaniu dostępnych narzędzi informatycznych w bieżącej pracy i komunikacji. 6. Małe zainteresowanie konkursami na dyrektorów szkół. 7. Mała dostępność do porad prawnych dla dyrektorów i nauczycieli.
--	---

POZYTYWNE	NEGATYWNE
Szanse	Zagrożenia
Edukacja małego dziecka	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Efektywna promocja placówek przedszkolnych w środowisku lokalnym- otwarcie się przedszkoli na dzieci spoza gminy. 2. Dofinansowanie opieki przedszkolnej z budżetu państwa i środków pomocowych. 3. Upowszechnienie wielokierunkowego wykształcenia nauczycieli pracujących w przedszkolach a co za tym idzie zwiększenie atrakcyjności oferty placówek. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszenie się zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w związku z obniżeniem wieku szkolnego. 2. Wzrastające koszty bieżącego utrzymania przedszkoli w związku ze zmianą przepisów oświatowych w zakresie opłat za przedszkola i wynagrodzeń nauczycieli. 3. Niewystarczająca liczba miejsc pracy dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym.
Kształcenie ogólne i zawodowe	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost konkurencyjności szkół w zakresie kształcenia ogólnego. Upowszechnienie działalności innowacyjnej. 2. Poszerzenie i zróżnicowanie oferty szkół, w tym utworzenie gimnazjum dwujęzycznego i szkoły sportowej. 3. Zwiększenie fakultatywnych form zajęć wychowania fizycznego. 4. Możliwość pozyskiwania środków unijnych oraz z innych źródeł zewnętrznych. 5. Zorganizowanie w każdym kompleksie budynków (zespole szkół) z informatyzowanej biblioteki szkolnej, jako interdyscyplinarnej pracowni dydaktycznej. 6. Stworzenie sieci ośrodków prowadzących poradnictwo zawodowe dla młodzieży. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stereotypowe postrzeganie kształcenia zawodowego w środowisku lokalnym. 2. Brak długofalowej polityki państwa w zakresie kształcenia zawodowego. 3. Niekorzystne zmiany demograficzne i ich konsekwencje. 4. Brak miejsc pracy na rynku lokalnym oraz niższe niż w dużych ośrodkach wynagrodzenie dla dobrze wykształconej kadry, migracje zarobkowe. 5. Brutalizacja życia społecznego. 6. Konkurencja ze strony szkół spoza Krosna. 7. Opóźnienia w procesie legislacyjnym reformy oświaty, głównie w zakresie kształcenia ponadgimnazjalnego, w tym zasad kształcenia

<ol style="list-style-type: none"> 7. Zmniejszenie kosztów utrzymania bazy oświatowej, m.in. poprzez kompleksową termomodernizację. 8. Wypracowanie wspólnej platformy współpracy pomiędzy pracodawcami, samorządem i szkołami. 9. Dostosowanie kształcenia zawodowego pod potrzeby rynku pracy, w tym stworzenie systemu motywacyjnego dla uczniów kierunków zawodowych. 10. Kształcenie w trybie kursowym. 11. Rozwijanie systemu wspomagania szkół. 12. Rozwijanie współpracy międzynarodowej w zakresie wymiany uczniów, nauczycieli oraz wymiany doświadczeń. 	<p>zawodowego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Brak konkursów umiejętności zawodowych organizowanych przez kuratorium.
Organizacja, zarządzanie oraz koszty zadań oświatowych	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwinięcie systemu kontroli zarządczej w oświacie. 2. Szersze wykorzystanie narzędzi informatycznych w zarządzaniu w oświacie i komunikacji. 3. Podniesienie kwalifikacji i doksztalcenie pracowników administracji. 4. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych. 5. Likwidacja barier architektonicznych. 6. Racjonalizacja bazy lokalowej szkół i placówek. 7. Tworzenie warunków do przeciwdziałania marginalizacji dzieci i młodzieży oraz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenia finansowe ze strony państwa. 2. Zwiększanie obciążeń organizacyjnych i finansowych samorządów. 3. Duża częstotliwość zmian w systemie oświaty. 4. Brak dostatecznego wsparcia ze strony nadzoru pedagogicznego.

Określenie słabych i mocnych stron stanu oświaty oraz szans i zagrożeń było niezbędne do ustalenia kierunków rozwoju krośnieńskiej edukacji w pięcioletniej perspektywie czasowej. Wszystkie aspekty analizy zostały uwzględnione przy formułowaniu celów strategicznych i operacyjnych oraz miały wpływ na sformułowanie misji dla krośnieńskiej oświaty.

2. MISJA, CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I ZADANIA OŚWIATY MIASTA KROSNA NA LATA 2011-2016

2.1. Misja oświaty

Wysoka jakość i efektywność kształcenia ogólnego i zawodowego, różnorodność i elastyczność oferty edukacyjnej, przy racjonalnej organizacji oświaty uwzględniającej uwarunkowania społeczno-demograficzne i ekonomiczne, pozwalająca na umocnienie pozycji Krosna jako lokalnego ośrodka edukacji kształcącego na najwyższym, ogólnopolskim poziomie.

Zadania oświatowe jakie ma na zrealizowania Miasto Krosno w latach 2011-2016 zawarte są w 5 celach strategicznych, 25 celach operacyjnych i ostatecznie w 149 zadaniach realizacyjnych. Ocena stanu realizacji zadań oświatowych, w tym przyjętej misji będzie możliwa dzięki przyjętym wskaźnikom, z których wiele będzie można porównać z dowolną grupą jednostek samorządu terytorialnego. Stan realizacji wskazanych w dokumencie zadań strategicznych powinien być na bieżąco monitorowany, a w pierwszym półroczu 2014 roku poddany ewaluacji i ocenie.

2.2. Kierunki polityki oświatowej Miasta Krosna

Poniżej zamieszczono syntetyczne zestawienie priorytetów oświatowych miasta Krosna oraz związanych z nimi celów operacyjnych opisanych w niniejszym dokumencie, których realizację przewiduje się w latach 2011 – 2016.

CEL STRATEGICZNY I:

PODNOSZENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI NAUCZANIA

1. Poszerzenie oferty opiekuńczo-edukacyjnej i atrakcyjności przedszkoli zapewniających dobry start w szkole.
2. Kształtowanie u uczniów kluczowych kompetencji przygotowujących do życia w społeczeństwie i przyszłego zatrudnienia.
3. Utrzymanie wyników sprawdzianów, egzaminów gimnazjalnych i maturalnych na poziomie wyższym od średnich wojewódzkich i ogólnopolskich.
4. Wspieranie uzdolnień dzieci i młodzieży – tworzenie warunków do rozwoju aktywności naukowej, zawodowej, artystycznej i sportowej.
5. Edukacja dla rynku pracy – doskonalenie jakości kształcenia zawodowego.
6. Zapewnienie wysoko kwalifikowanej kadry pedagogicznej.

CEL STRATEGICZNY II

UPOWSZECHNIENIE DOSTĘPU DO USŁUG EDUKACYJNYCH

1. Zapewnienie każdemu dziecku w wieku 3-5 lat miejsca w przedszkolu lub innej formie edukacji – upowszechnienie edukacji przedszkolnej.
2. Ułatwienie dostępu do miejskiej edukacji publicznej dla uczniów i słuchaczy spoza Krosna.
3. Poprawa dostępności do kształcenia uczniów niepełnosprawnych oraz osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
4. Ułatwienie dostępu uczniom krośnieńskich szkół do ponadstandardowych usług edukacyjnych.
5. Upowszechnianie korzyści płynących z wyboru edukacji ukierunkowanej na rynek pracy.

CEL STRATEGICZNY III

WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH

1. Poprawa jakości wsparcia edukacyjno – terapeutycznego udzielanego dziecku i rodzinie.
2. Budowanie efektywnego systemu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
3. Rozwijanie systemu wsparcia materialnego dla dzieci i młodzieży.
4. Prowadzenie działań profilaktyczno – edukacyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

CEL STRATEGICZNY IV

POPRAWA STANU BAZY OŚWIATOWEJ I WYPOSAŻENIA W SPRZĘT I POMOCE DYDAKTYCZNE

1. Wykorzystywanie zasobów oświatowych do rzeczywistych potrzeb, z uwzględnieniem zmian demograficznych i możliwości finansowych gminy.
2. Modernizacja budynków i sieci mediów, w tym dostosowywanie bazy oświatowej do nowych norm i przepisów.
3. Modernizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej przy szkołach, przedszkolach i placówkach oświatowych.
4. Wdrażanie technologii informacyjnych - e-Szkoła, szkołą ku przyszłości.
5. Modernizacja wyposażenia i pomocy dydaktycznych do potrzeb nowej podstawy programowej w zreformowanej szkole.

CEL STRATEGICZNY V

ZAPEWNIENIE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA I FINANSOWANIA OŚWIATY W WARUNKACH REFORMY EDUKACJI I NIŻU DEMOGRAFICZNEGO

1. Usprawnienie organizacyjnych i finansowych mechanizmów dostosowujących sieć szkół do rzeczywistych potrzeb – Krośnieński Bon Edukacyjny.
2. Racjonalizacja sieci szkół – minimalizacja kosztów niekorzystnych warunków demograficznych i wdrażanej reformy edukacji, przy optymalnym wykorzystaniu bazy oświatowej.
3. Zapewnienie wysoko wykwalifikowanych kadr administracyjnych i zarządzających w jednostkach oświatowych.

4. Usprawnienie organizacji obsługi finansowo-księgowej i administracyjno – gospodarczej w powiązaniu z mechanizmami finansowymi.
5. Informatyzacja procesów zarządzania oświatą.

CEL STRATEGICZNY I PODNOSZENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI NAUCZANIA							
Cel operacyjny 1: Poszerzenie oferty opiekuńczo-edukacyjnej i atrakcyjności przedszkoli zapewniających dobry start w szkole							
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
1.1. Promowanie i upowszechnianie działalności innowacyjnej i nowatorskich rozwiązań dla dzieci w wieku przedszkolnym	PM, MPPP	UMIK, instytucje wdrażające projekty, MOSIR, RCKP	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wdrożonych działań i przedsięwzięć organizacyjnych i programowych Liczba dzieci objętych działaniami ponadstandardowymi, w tym zajęciami dodatkowymi 	×	×	×
1.2. Objęcie rodziców i dzieci Miejskim Programem „Sześciolatek jest I-klasa”	PM, SP	UMK, MPPP	2011-2012	<ul style="list-style-type: none"> Odsetek dzieci osiągających dojrzałość szkolną 	×		
1.3. Zwiększenie aktywności przedszkoli w programy i projekty finansowane ze środków pomocowych i pozabudżetowych	PM	UMIK, instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba złożonych wniosków Liczba realizowanych projektów 	×	×	×
1.4. Uzyskanie przez nauczycieli przedszkoli dodatkowych kwalifikacji do nauczania języka obcego i prowadzenia zajęć specjalistycznych	PM	UMIK, instytucje szkoleniowe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli, którzy zdobyli dodatkowe kwalifikacje Liczba nauczycieli przedškoli uprawnionych do prowadzenia zajęć dodatkowych i specjalistycznych w PM 	×	×	
1.5. Wzmocnienie roli przedszkola jako lokalnego ośrodka wspierającego wychowanie i edukację małego dziecka	PM	Rady i zarządy dzielnic	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba inicjatyw (impresz/ uroczystości/ konsultacji) 	×	×	×
1.6. Upowszechnienie e-przedszkola w kontaktach z rodzicami	PM	UMK	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość rodziców korzystających z usług internetowych 	×	×	×

CEL STRATEGICZNY I PODNOSZENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI NAUCZANIA									
Cel operacyjny 2: Kształtowanie u uczniów kluczowych kompetencji przygotowujących do życia w społeczeństwie i przyszłego zatrudnienia									
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania				
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła		
2.1. Wspieranie działalności innowacyjnej i nowatorskich rozwiązań w szkołach, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych, informatyki i umiejętności zawodowych	UMK	SP, G, SPG	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wdrożonych działań i przedsięwzięć Liczba uczniów objętych działaniami innowacyjnymi 	✗	✗			
2.2. Poszerzenie oferty edukacyjnej o gimnazjum dwujęzyczne i oddziały dwujęzyczne w liceum ogólnokształcącym	UMK, I LO	SP, G, SPG	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów podejmujących naukę w oddziałach dwujęzycznych 	✗				
2.3. Wzbogacenie oferty zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych o wizyty/zajęcia w zakładach pracy, uczelniach oraz w laboratoriach specjalistycznych	SP, G, SPG	Pracodawcy, rzemieślnicy, uczelnie wyższe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba oddziałów w szkołach uczestniczących w zajęciach/wizytach 	✗		✗		
2.4. Rozwijanie doradztwa i poradnictwa zawodowego wśród uczniów i rodziców na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum	G, SPG, UMK	MPPP, pracodawcy, rzemieślnicy	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci i młodzieży objęta doradztwem 	✗				
2.5. Zwiększenie udziału szkół w wymianach międzynarodowych, w tym praktykach i stażach zagranicznych	SP, G, SPG	UMK, szkoły partnerskie	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów uczestniczących w wymianach Liczba szkół uczestniczących w wymianach 	✗	✗	✗		
2.6. Zwiększenie liczby szkół zaangażowanych w programy i projekty ze środków pomocowych i pozabudżetowych	SP, G, SPG	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość projektów/ uczniów - sprawozdania szkół Liczba szkół uczestniczących w programach i projektach 	✗	✗	✗		
2.7. Tworzenie warunków do aktywnego uczestnictwa młodzieży w życiu społecznym, kulturalnym i gospodarczym - udział w inicjatywach obywatelskich, akcjach charytatywnych, wolontariacie	MUMK, G, SPG	UMK, CEO, organizacje pozarządowe	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość szkół biorących udział w programach, inicjatywach prospołecznych 	✗	✗			
2.8. Uzyskiwanie przez nauczycieli dodatkowych kwalifikacji do nauczania języka obcego, prowadzenia zajęć specjalistycznych, przedsiębiorczości i kompetencji do uczenia z pełnym wykorzystaniem technologii informacyjnej	PM, SP, G, SPG	Instytucje szkoleniowe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli, którzy zdobyli dodatkowe kwalifikacje 	✗	✗			

**CEL STRATEGICZNY I
PODNOSENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI NAUCZANIA**

Cel operacyjny 3: Utrzymanie wyników sprawdzianów, egzaminów gimnazjalnych i maturalnych na poziomie wyższym od średnich wojewódzkich i ogólnopolskich						
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania	
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE
3.1. Coroczna analiza wyników sprawdzianu po klasie szóstej i na zakończenie gimnazjum, w szkołach działających na terenie miasta	UMK	SP, G, OKE, CKE	2011-2016	• Średni wynik szkół na tle województwa i kraju	✗	
3.2. Coroczna analiza wyników egzaminów maturalnych w poszczególnych typach szkół Miasta Krosna	UMK	SPG, OKE, CKE	2011-2016	• Średnia zdawalność i średni wynik z przedmiotów obowiązkowych w miejskich SPG na tle województwa i kraju	✗	
3.3. Przeprowadzenie analiz w szkołach prowadzonych przez Gminę Krosno, w których nie osiągnięto założonych celów	SP, G, SPG	UMK	2011-2016	• Ilość wdrożonych działań naprawczych, z uwzględnieniem typów szkół i przedmiotów	✗	
3.4. Monitoring efektów wdrożenia programów naprawczych w szkołach gminnych (bez oddziałów specjalnych)	UMK	SP, G, SPG	2012-2016	• Ilość szkół, które nie poprawiły wyniku w kolejnych latach	✗	
3.5. Wsparcie przygotowań do egzaminów gimnazjalnych i maturalnych dodatkowymi godzinami z puli organu prowadzącego – w ramach tzw. godzin miejskich	G, SPG	UMK	2011-2016	• Liczba godzin przyznawanych corocznie	✗	✗

**CEL STRATEGICZNY I
PODNOSENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI NAUCZANIA**

Cel operacyjny 4:

Wsparanie uzdolnień dzieci i młodzieży – tworzenie warunków do rozwoju aktywności naukowej, zawodowej, artystycznej i sportowej

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
4.1. Wspieranie uczniów szczególnie uzdolnionych, poprzez nagrody, stypendia, indywidualną opiekę nauczyciela, trenera - realizacja miejskiego programu „Primus Inter Pares”	UMK, SP, G, SPG	Uczelnie wyższe	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nagród/ stypendiów Liczba laureatów olimpiad i konkursów na szczeblu międzynarodowym, ogólnopolskim oraz laureatów konkursów wojewódzkich Podkarpackiego Kuratora Oświaty 	✗	✗	✗
4.2. Zapewnienie warunków do efektywnego kształcenia i rozwoju aktywności naukowej, zawodowej, artystycznej i sportowej młodzieży uzdolnionej - kofa zainteresowań, organizacja konkursów, zawodów, olimpiad	SP, G, SPG	UMK, MOSiR, RCKP, ZKP	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba prowadzonych kół zainteresowań Wyniki konkursów, olimpiad, zawodów oraz współzawodnictwa sportowego 	✗	✗	
4.3. Utworzenie szkoły sportowej	UMK	UKS, związki sportowe, szkoły	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba oddziałów sportowych Liczba uczniów w szkole sportowej 	✗		
4.4. Zmiana formy realizacji 1-2 godzin wychowania fizycznego na formy dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb, w ramach możliwości organizacyjnych szkoły (zajęcia rekreacyjne, krajoznawcze, taneczne, sportowe, w tym zajęcia na basenie itp.)	SP, G, SPG	UMK, MOSiR, ZKP	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkół realizujących zajęcia fakultatywne Liczba klas objętych zajęciami fakultatywnymi Wysokość środków przeznaczona na sfinansowanie zajęć fakultatywnych 	✗	✗	✗
4.5. Rozwijanie współpracy ze szkołami artystycznymi działającymi na terenie miasta, w zakresie wspierania uzdolnień dzieci i młodzieży	SP, G, SPG	UMK, CEA, RCKP	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wspólnych inicjatyw 	✗	✗	
4.6. Promowanie sukcesów i osiągnięć uczniów i nauczycieli szkół publicznych i niepublicznych	UMK, SP, G, SPG	Mass-media	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba publikacji 	✗	✗	
4.7. Włączenie do miejskiego kalendarza imprez wydarzeń naukowych, artystycznych i sportowych dla dzieci i młodzieży	UMK	SP, G, SPG, RCKP, MOSiR, NGO	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Coroczna prezentacja kalendarza 	✗		✗

CEL STRATEGICZNY I PODNOSENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI NAUCZANIA							
Cel operacyjny 5: Edukacja dla rynku pracy – doskonalenie jakości kształcenia zawodowego							
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
5.1. Wzmocnienie atrakcyjności oferty edukacyjnej w szkołach zawodowych	SPG, UMK	Instytucje wdrażające projekty	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkół, w których realizowane są dodatkowe zajęcia 	×	×	×
5.2. Optimalizacja oferty kształcenia szkół zawodowych – nauczanie w kierunkach dostosowanych do potrzeb gospodarki	SPG, UMK		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów podejmujących kształcenie zawodowe 	×	×	×
5.3. Pielęgnowanie kształcenia w zawodach deficytowych i schyłkowych	SPG, UMK	Cech Rzemiosł Różnych, pracodawcy, PUP	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zawodów schyłkowych i deficytowych, w których kształci się w SPG 	×	×	×
5.4. Poszerzenie oferty kształcenia zawodowego dla dorosłych, w formach szkolnych i pozaszkolnych	SPG, UMK	CKP, CKU	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba organizowanych kursów 	×	×	×
5.5. Analiza i monitoring publikowanych wyników egzaminów zawodowych, w tym młodocianych pracowników	UMK, SPG	OKE, Izba Rzemieśnicza, pracodawcy	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Wynik analiz w poszczególnych typach szkół i zawodach 	×		
5.6. Wsparcie przygotowań do egzaminów zawodowych dodatkowymi godzinami z puli organu prowadzącego – w ramach tzw. godzin miejskich	G, SPG	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba godzin przyznawanych corocznie 	×	×	
5.7. Organizowanie wymiany doświadczeń na europejskim rynku pracy, w zakresie praktycznej nauki zawodu młodzieży i doskonalenia nauczycieli zawodu	SPG	UMK, instytucje partnerskie	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zrealizowanych przedsięwzięć 	×	×	×
5.8. Uzyskanie przez nauczycieli zawodu dodatkowych kwalifikacji do nauczania języka obcego i prowadzenia zajęć specjalistycznych	SPG, UMK	Instytucje szkoleniowe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli, którzy zdobyli dodatkowe kwalifikacje 	×	×	×

CEL STRATEGICZNY I PODNOSZENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI NAUCZANIA							
Cel operacyjny 6: Zapewnienie wysoko kwalifikowanej kadry pedagogicznej							
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
6.1. Tworzenie odpowiednich warunków pracy dla nauczycieli, w tym motywacyjnego systemu wynagradzania, awansowania oraz doskonalenia	PM, SP, G, SPG	UMK, związki zawodowe	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Osiągnięcie ustawowych wynagrodzeń Liczba nauczycieli posiadających najwyższy stopień awansu 	X	X	X
6.2. Stworzenie bazy danych nauczycieli-specjalistów w zakresie wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	UMK, MPPP	Szkoły	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Wykaz nauczycieli specjalistów 	X	X	X
6.3. Dostosowanie oferty szkoleń dla nauczycieli, do wymogów i potrzeb stawianych przez reformę oświaty, z uwzględnieniem potrzeb miejskich szkół i placówek oświatowych	UMK	Ośrodki szkoleniowe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba i rodzaj organizowanych kursów i szkoleń Liczba nauczycieli posiadających kwalifikacje do prowadzenia conajmniej dwóch rodzajów zajęć 	X	X	X
6.4. Zapewnienie doskonalenia nauczycieli opartego na ogólnodostępnym, kompleksowym wspomaganie szkół, z wykorzystaniem środków pozabudżetowych	UMK,	ORE, SP, G, SPG	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość nauczycieli objętych wspomaganie 	X	X	
6.5. Stworzenie warunków do pozyskiwania nauczycieli: z uprawnieniami egzaminatorów, do przedmiotów zawodowych w zakresie kształcenia modułowego i na odległość oraz do oddziałów dwujęzycznych	SPG, G,	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość nauczycieli z uprawnieniami Liczba nauczycieli, którzy posiadają uprawnienia egzaminatora 	X		
6.6. Wspieranie nauczycieli o najwyższych kwalifikacjach, znaczących osiągnięciach i posiadających uprawnienia do prowadzenia conajmniej dwóch rodzajów zajęć	Dyrektorzy, UMK		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> System nagród i dodatków motywacyjnych 	X	X	X
6.7. Premiowanie nowatorskich inicjatyw, innowacyjnych rozwiązań i osiągnięć dydaktycznych oraz wychowawczych nauczycieli	PM, SP, G, SPG	UMK, Związki zawodowe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> System nagród i dodatków motywacyjnych 	X	X	X

CEL STRATEGICZNY II UPOWSZECHNIENIE DOSTĘPU DO USŁUG EDUKACYJNYCH									
Cel operacyjny 1: Zapewnienie każdemu dziecku w wieku 3-5 lat miejsca w przedszkolu lub innej formie edukacji – upowszechnienie edukacji przedszkolnej									
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania				
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła		
1.1. Tworzenie podmiotom niepublicznym warunków do prowadzenia przedszkoli i innych form opieki nad małym dzieckiem	UMK	PM	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci w placówkach niepublicznych 	×	×	×		
1.2. Wprowadzenie elastycznego czasu pracy w części przedszkoli, dostosowanego do potrzeb rodziców	UMK, PM	PM	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodziców korzystających z opieki w przedłużonym czasie pracy 	×		×		
1.3. Zwiększanie udziału dzieci 2,5-3 letnich w edukacji przedszkolnej	PM	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci poniżej 3 roku życia, uczęszczających do przedszkoli 	×		×	×	
1.4. Organizowanie zajęć adaptacyjnych dla przyszłych przedszkolaków	PM		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci korzystających z zajęć 	×		×	×	
1.5. Ułatwienie możliwości korzystania przez dzieci niepełnosprawne z edukacji przedszkolnej	UMK, PM		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci korzystających z zajęć 	×		×	×	
1.6. Promowanie wśród rodziców, w tym z rodzin niewydolnych wychowawczo, edukacji przedszkolnej	PM	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydanych poradników dla rodziców 	×		×		

CEL STRATEGICZNY II UPOWSZECHNIENIE DOSTĘPU DO USŁUG EDUKACYJNYCH						
Cel operacyjny 2: Ułatwienie dostępu do miejskiej edukacji publicznej dla uczniów i słuchaczy spoza Krosna						
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania	
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE
2.1. Zapewnienie sprzyjających warunków do nauki w krosńskich szkołach na każdym etapie edukacji, dla dzieci, młodzieży i dorosłych spoza Krosna - wdrożenie Miejskiego Programu „Ucz się w Krośnie”	UMK	WE UM, PM	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci przyjętych/nieprzyjętych 	✗	✗
2.2. Systemowe rozwiązanie problemu dojazdu młodzieży spoza miasta do szkół, we współpracy z przewoźnikami – zapewnienie dojazdu do szkół na preferencyjnych zasadach	UMK	Szkoły, przewoźnicy	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba młodzieży dojeżdżającej 	✗	✗
2.3. Zapewnienie oferty kształcenia dla osób przyjeżdżających z zagranicy (nauczanie języków obcych, nauczanie dwujęzyczne, itp.)	UMK, SP, G, SPG		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób objętych wsparciem 	✗	✗
2.4. Zapewnienie dla uczniów spoza Krosna, uczących się w szkołach publicznych i niepublicznych, miejsc noclegowych i wyżywienia w Bursie Młodzieżowej i internacie SOSW	UMK, ZPO, SOSW	SP, G, SPG	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów korzystających z miejsc noclegowych 	✗	✗
2.5. Zapewnienie szerokiej oferty edukacyjnej w szkołach dla dorosłych, w tym możliwości uczenia się na odległość z wykorzystaniem e-learningu	ZSKU, niepubliczne szkoły policealne	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczących się w szkołach dla dorosłych 	✗	✗

**CEL STRATEGICZNY II
UPOWSZECHNIENIE DOSTĘPU DO USŁUG EDUKACYJNYCH**

Cel operacyjny 3:

Poprawa dostępności do kształcenia uczniów niepełnosprawnych oraz osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
3.1. Zapewnienie możliwości realizacji obowiązku szkolnego w szkołach i ośrodkach przystosowanych do rodzaju niepełnosprawności, dzieciom i młodzieży z Krosna z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego	UMK, szkoły i ośrodki	MPPP, inne samorządy powiatowe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydanych skierowań Liczba uczniów skierowanych do kształcenia specjalnego poza Krosnem 	x	x	x
3.2. Likwidacja barier architektonicznych i organizacyjnych w szkołach i placówkach	UMK	PM, SP, G, SPG	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkół dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych 	x	x	
3.3. Utworzenie przedszkola specjalnego dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną oraz ułatwienie dostępu do edukacji przedszkolnej dla dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	UMK		2012-2013	<ul style="list-style-type: none"> Utworzenie przedszkola Liczba dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach 	x	x	x
3.4. Zapewnienie dowozu uczniom niepełnosprawnym przyjętym do krośnieńskich szkół i ośrodków	UMK, dyrektorzy		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci objętych dowozem 	x		
3.5. Poszerzanie oferty kształcenia integracyjnego oraz edukacji włączającej, w tym organizowanie zajęć adaptacyjnych	SOSW, szkoły	MPPP, UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci korzystających z nowych form 	x	x	x
3.6. Przyjmowanie, poprzez kierowanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych spoza Krosna, do szkół i placówek w mieście, umożliwiających edukację dostosowaną do rodzaju niepełnosprawności	UMK, dyrektorzy	Samorządy powiatowe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, skierowana na dany rok szkolny do miejskich szkół i placówek 	x		
3.7. Wspieranie szkół i placówek specjalnych, we wdrażaniu nowych skutecznych metod i form pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	UMK	Szkoły	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Wysokość przeznaczonych środków na nowe formy, w tym udział własny do projektów 	x	x	x
3.8. Współfinansowanie kursów kwalifikacyjnych i szkoleń niezbędnych do prowadzenia specjalistycznych zajęć dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Szkoły, MPPP, UMK		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość nauczycieli uczestniczących w szkoleniach specjalistycznych Koszty dofinansowania dodatkowych kwalifikacji 	x		
3.9. Organizowanie nauczania indywidualnego dla uczniów, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły	Dyrektorzy	MPPP		<ul style="list-style-type: none"> Ilość uczniów realizujących obowiązek szkolny i nauki w formie indywidualnego nauczania 	x		

CEL STRATEGICZNY II UPOWSZECHNIENIE DOSTĘPU DO USŁUG EDUKACYJNYCH									
Cel operacyjny 4: Ułatwienie dostępu uczniom krośnieńskich szkół do ponadstandardowych usług edukacyjnych									
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania				
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła		
4.1. Stworzenie i promowanie rozwiązań umożliwiających równy dostęp dzieciom i młodzieży do zajęć dodatkowych	PM, SP, G, SPG	MOPR, UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zajęć dodatkowych 	x	x	x		x
4.2. Ułatwienie dostępu do obiektów sportowych (lodowisko, pływalnie, hala sportowa) poprzez finansowanie ze środków publicznych zajęć edukacyjnych w tych obiektach - przydzielenie szkołom limitów wejść bezpłatnych, na zajęcia edukacyjne	UMK, SP, G, SPG	MOSIR, ZKP	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Średnioroczna liczba godzin korzystania z nieoświatowych obiektów sportowych Roczny koszt korzystania z pływalni i innych obiektów 	x	x			x
4.3. Umożliwienie uczniom dostępu do szerokiego spektrum aktywności pozaszkolnej - Forum Samorządów Szkolnych, Krośnieński parlament dzieci i młodzieży, program „Lekcja Samorządowa”	MRMK, SP, G, SPG	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość inicjatyw – informacja MRMK Ilość szkół zaangażowanych w edukację obywatelską 	x	x			x
4.4. Zapewnienie nauki religii dla uczniów stanowiących mniejszości wyznaniowe	UMK, SP, G, SPG	Kościóły i związki wyznaniowe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość uczących się w pozaszkolnych punktach 	x				
4.5. Ułatwienia w dostępie do edukacji i rozwijania zainteresowań dla dzieci i młodzieży romskiej	UMK, SP, G, SPG	Spółeczność Romska, PUW	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób objętych wsparciem 	x	x			x
4.6. Poszerzenie oferty opiekuńczo-wychowawczej dla uczniów, w zakresie opieki świetlicowej	UMK, SP, G, SPG	NGO	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba korzystających z opieki świetlicowej 	x	x			x
4.7. Poszerzenie oferty w zakresie zagospodarowania czasu wolnego w okresie ferii letnich i zimowych (dla uczniów pozostających w mieście)	UMK	MOPR, RCKP, MOSIR, NGO	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba inicjatyw 	x	x			x

**CEL STRATEGICZNY II
UPOWSZECZNIENIE DOSTĘPU DO USŁUG EDUKACYJNYCH**

Cel operacyjny 5:

Upowszecznianie korzyści płynących z wyboru edukacji ukierunkowanej na rynek pracy

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
5.1. Stworzenie systemu zachęt dla uczniów wybierających kształcenie zawodowe oraz kształcenie w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych	SP, G, SPG, UMK	Pracodawcy, Cech Rzemiosł Różnych, uczelnie wyższe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów kształcących się w szkołach ponadgimnazjalnych w kierunkach preferowanych Liczba form zajęć organizowanych przez szkoły, ukierunkowanych na kształcenie dla rynku pracy 	×	×	×
5.2. Kierunkowanie planowania kariery zawodowej przez młodzież szczególnie uzdolnioną matematycznie, na perspektywy pracy na rynku europejskim	UMK, SP, G, SPG		2012-2016		×		×
5.3. Objęcie szeroką akcją promocyjną edukacji zawodowej uczniów gimnazjów i ich rodziców – przygotowanie Giełdy Szkół Zawodowych i Krośnieńskich Targów Edukacyjnych	UMK, SPG, G, MPPP	Pracodawcy, Cech Rzemiosł Różnych	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Coroczna kampania promocyjna 	×	×	×
5.4. Zamieszczanie na stronie internetowej miasta i w lokalnych mediach informacji o ofertach kształcenia zawodowego i możliwości pracy	UMK, SPG	Mass-media, pracodawcy, Cech Rzemiosł Różnych, PUP	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Publikacja informatora o szkołach zawodowych w Krośnie i deficytowych zawodach na rynku pracy 	×		
5.5. Przygotowanie banku ofert o miejscach pracy dla młodocianych pracowników	UMK	Pracodawcy, Cech Rzemiosł Różnych, ZSZ	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie banku ofert 	×	×	×
5.6. Przygotowanie i upowszechnienie informacji dotyczącej możliwości zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej po ukończeniu szkoły	UMK, SPG	G	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość spotkań w szkołach 	×	×	×
5.7. Wspieranie inicjatyw szkół i pracodawców ukierunkowanych na kształcenie dla rynku pracy	SP, G, SPG, UMK	Pracodawcy, Cech Rzemiosł Różnych, uczelnie wyższe	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość inicjatyw/ilość wdrożonych działań 	×	×	×

CEL STRATEGICZNY III WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH									
Cel operacyjny 1: Poprawa jakości wsparcia edukacyjno – terapeutycznego udzielanego dziecku i rodzinie									
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania				
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła		
1.1. Poszerzenie oferty w zakresie organizacji wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	PM, MPPP, SOSW	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganiem, Liczba placówek organizujących wczesne wspomaganie 	×	×	×		
1.2. Wprowadzenie powszechnych badań przesiewowych dla dzieci w przedszkolach, w zakresie wad wymowy, postawy, słuchu i wzroku	MPPP	MPPP, UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba programów Liczba dzieci objętych badaniami 	×	×			
1.3. Zapewnienie udziału szkoły i rodziców dziecka w diagnostyce z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej - diagnoza interakcyjna	Dyrektorzy	MPPP, UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba diagnoz interakcyjnych 	×				
1.4. Zapewnienie każdemu uczniowi z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego nie mniej niż 1 godziny tygodniowo nieodpłatnych zajęć rewalidacyjnych, zgodnych z rodzajem niepełnosprawności	Dyrektorzy	MPPP, UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów/ liczba zajęć specjalistycznych Liczba zatrudnionych specjalistów 	×				
1.5. Doskonalenie rozpoznawania potrzeb uczniów wymagających wsparcia edukacyjno – terapeutycznego i udzielania im pomocy, z uwzględnieniem programów rządowych i finansowanych z innych źródeł	PM, SP,G,SPG, MPPP, SOSW	UMK, MOPR	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rozpoznanych potrzeb wsparcia Liczba programów 	×	×	×		
1.6. Zapewnienie bezpośredniego wsparcia i terapii rodzinom w sytuacjach kryzysowych	MPPP	Szkoły, MOPR, UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin objętych okresową terapią, 	×	×			

**CEL STRATEGICZNY III
WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH**

Cel operacyjny 2:

Budowanie efektywnego systemu pomocy psychologiczno – pedagogicznej

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
2.1. Animowanie działalności na rzecz dziecka w społeczności lokalnej(szkola, przedszkole, rodzina) przez specjalistów prowadzących pomoc i terapię pedagogiczno-psychologiczną we współpracy z pozostałymi nauczycielami	MPPP, SOSW, szkoły	UMK,	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba objętych pomocą w środowisku wychowawczym 	✗	✗	✗
2.2. Zwiększenie liczby zajęć terapii i bezpośredniej pomocy prowadzonej przez specjalistów MPPP i pedagogów szkolnych w środowisku rodzinnym	MPPP, szkoły	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba programów Liczba dzieci objętych badaniami 	✗	✗	
2.3. Zorganizowanie pomocy szkołom i rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych, w tym w zdobywaniu wiedzy jak skutecznie wspierać dziecko	MPPP, UMK, dyrektorzy		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość szkoleń przeprowadzonych w szkołach, w tym dla rodziców w zakresie komunikacji, umiejętności pracy z klasą ,systemowego rozumienia problemów wychowawczych 	✗		
2.4. Sprawne i terminowe prowadzenie spraw z zakresu orzecznictwa - przestrzeganie przepisów i ustalonych procedur	MPPP	Dyrektorzy szkół, rodzice	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość wydanych orzeczeń i opinii, w tym nieterminowo 	✗		
2.5. Prowadzenie dyżurów specjalistycznych dla rodziców przez pracowników poradni	MPPP	Szkoły, rodzice	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Harmonogram dyżurów 	✗		
2.6. Udzielanie pomocy w przygotowywaniu indywidualnych (krótko i długofalowych) programów wsparcia i dokonywanie wspólnej ewaluacji	MPPP	Szkoły, rodzice	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość opracowanych i wdrożonych programów wsparcia 	✗		
2.7. Szersza informacja o dostępie do pomocy specjalistycznej dla dzieci mieszkańców i uczniów szkół krośnieńskich	MPPP	Szkoły, UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Bieżąca publikacja na stronie internetowej, coroczne wydanie informatora dla rodziców dzieci rozpoczynających nowy etap edukacji 	✗	✗	✗

**CEL STRATEGICZNY III
WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH**

Cel operacyjny 3:

Rozwijanie systemu wsparcia materialnego dla dzieci i młodzieży

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
3.1. Ścisła współpraca szkół i przedszkoli z ośrodkami pomocy rodzinie – diagnoza potrzeb dziecka i koordynowanie działań na rzecz rodziny w trudnej sytuacji materialnej	PM, MPPP		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów objętych pomocą 	x	x	x
3.2. Zapewnienie indywidualnej pomocy materialnej dla najbardziej potrzebujących uczniów poprzez stypendia i zasiłki szkolne	Szkoły, UMK	MOPR	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba stypendiów i zasiłków Liczba programów innowacyjnych 	x	x	
3.3. Zapewnienie uczniom pochodzącym z rodzin o niskim statusie materialnym, częściowego pokrycia wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego oraz nieodpłatnego wypożyczenia podręczników	Szkoły, UMK		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość uczniów objętych programem „Wyprawka szkolna” 	x		x
3.4. Udostępnianie na cały rok szkolny podręczników do kształcenia zawodowego wszystkim uczniom techników, w ramach miejskiego programu „Podręcznik dla przyszłego technika”	Szkoły, UMK		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba złożonych wniosków Liczba zrealizowanych projektów 	x	x	x
3.5. Zapewnienie uczniom szkół podstawowych i gimnazjów możliwości korzystania z posiłku oraz refundowanie kosztów dożywiania przez MOPR uczniom spełniającym ustalone kryterium dochodowe	Szkoły	MOPR	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba korzystających z obiadów 	x	x	x

GEL STRATEGICZNY III
WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH

Cel operacyjny 4:

Prowadzenie działań profilaktyczno – edukacyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
4.1. Przygotowanie mapy problemów przemocy, patologii, uzależnień i innych niepożądanych postaw w szkołach	MPPP	UMK	2011-2012	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie diagnozy 	x	x	
4.2. Wspieranie szkół oraz prowadzenie działań profilaktyczno – edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, przeciwdziałających uzależnieniom, patologiom i wykluczeniu społecznemu	UMK, MPPP, szkoły	NGO	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba programów Liczba dzieci objętych badaniami 	x	x	
4.3. Realizowanie miejskiego programu „Dorastam bezpiecznie” i włączenie się w ogólnopolskie akcje i programy poprawiające bezpieczeństwo dzieci i młodzieży	Dyrektorzy	UMK, NGO, mass-media	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Coroczna ocena szkolnych programów profilaktyki i poprawy bezpieczeństwa 	x	x	x
4.4. Objęcie pomocą i wsparciem psychologiczno-pedagogicznym dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem i niedostosowanych społecznie	MPPP, pedagodzy szkolni	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów objętych pomocą 	x	x	x
4.5. Wspieranie szkół w zakresie realizacji inicjatyw mających na celu promowanie zdrowego stylu życia i edukację zdrowotną	UMK		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość szkół posiadających certyfikat szkoły promującej zdrowie 	x	x	
4.6. Współpraca ze środowiskiem medycznym w zakresie okresowych i całonocnych zwolnień z zajęć wychowania fizycznego	UMK	Lekarze i pielęgniarki szkolne	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów zwalnianych z wychowania fizycznego 	x	x	
4.7. Upowszechnienie edukacji prawnej, w tym skutków prawnych negatywnych zachowań	SP, G, SPG	UMK, policja, sądy	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba podjętych działań 	x	x	x

CEL STRATEGICZNY IV POPRAWA STANU BAZY OŚWIATOWEJ I WYPOSAŻENIA W SPRZĘT I POMOCE DYDAKTYCZNE						
Cel operacyjny 1: Wykorzystywanie zasobów oświatowych do rzeczywistych potrzeb, z uwzględnieniem zmian demograficznych i możliwości finansowych gminy						
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania	
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE
1.1. Przeprowadzanie diagnozy stanu bazy oświatowej pod kątem wykorzystania obiektów dla celów edukacyjnych, w pięcioletniej perspektywie czasowej	UMK	PM, SP, G, SPG	2011-2012	<ul style="list-style-type: none"> Diagnoza 	✗	
1.2. Ocena efektywności wykorzystywania pomieszczeń szkolnych, w tym wynajmu i użyczenia podmiotom zewnętrznym	UMK	PM, SP, G, SPG	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Średni czas wykorzystywania szkolnych pomieszczeń (sale dydaktyczne, laboratoria, sale gimnastyczne) 	✗	
1.3. Przygotowanie koncepcji lepszego zagospodarowania niewykorzystywanej lub słabo wykorzystywanej bazy szkolnej, z uwzględnieniem potrzeb oświatowych gminy	UMK	PM, SP, G, SPG	2012-2013	<ul style="list-style-type: none"> Analiza 	✗	
1.4. Motywowanie dyrektorów do efektywnego gospodarowania majątkiem	UMK	Dyrektorzy	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Zapisy regulaminu dodatków i nagród 	✗	✗

**CEL STRATEGICZNY IV
POPRAWA STANU BAZY OŚWIATOWEJ I WYPOSAŻENIA W SPRZĘT I POMOCE DYDAKTYCZNE**

Cel operacyjny 2:

Modernizacja budynków i sieci mediów, w tym dostosowywanie bazy oświatowej do nowych norm i przepisów

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
2.1. Opracowanie długofalowego planu inwestycji i remontów, uwzględniającego potrzeby oświatowe gminy	UMK	Dyrektorzy	2012-2013	<ul style="list-style-type: none"> Plan inwestycji 	✗	✗	
2.2. Dokonywanie kompleksowych remontów i modernizacji szkół i placówek wg ustalonego harmonogramu, ze szczególnym uwzględnieniem działań obniżających koszty utrzymania budynków (termomodernizacja)	UMK, dyrektorzy		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zadań wykonywanych przez szkoły / placówki / UMK Wartość realizowanych zadań 	✗	✗	✗
2.3. Dostosowywanie obiektów oświatowych do potrzeb osób niepełnosprawnych, na wszystkich poziomach edukacyjnych	UMK, dyrektorzy	PFRON	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba obiektów 	✗	✗	✗
2.4. Kontynuowanie modernizacji bazy kształcenia teoretycznego i praktycznego dla szkolnictwa zawodowego	UMK, SPG	CKP	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wyposażonych pracowni / warsztatów / laboratoriów 	✗	✗	✗
2.5. Stworzenie pełnego systemu zabezpieczenia i monitorowania obiektów oświatowych	UMK, dyrektorzy		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba obiektów objętych systemem pełnego zabezpieczenia i monitorowania 	✗	✗	

CEL STRATEGICZNY IV POPRAWA STANU BAZY OŚWIATOWEJ I WYPOSAŻENIA W SPRZĘT I POMOCE DYDAKTYCZNE							
Cel operacyjny 3: Modernizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej przy szkołach, przedszkolach i placówkach oświatowych							
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
3.1. Budowa nowych szkolnych obiektów sportowych, w tym sal gimnastycznych i mini stadionów oraz modernizacja istniejących obiektów, z możliwością powiększenia do sal pełnowymiarowych	UMK, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów Wartość inwestycji 	X	X	X
3.2. Tworzenie placów zabaw przy szkołach podstawowych i przedszkolach z możliwością dostosowania do potrzeb lokalnego środowiska	UMK, PM, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba utworzonych lub zmodernizowanych placów zabaw Wartość inwestycji 	X	X	X
3.3. Zagospodarowywanie terenów oświatowych pod kątem bazy rekreacyjno – sportowej,	UMK, PM, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba obiektów oświatowych, w których zagospodarowywano teren pod kątem bazy rekreacyjno – sportowej 	X	X	X
3.4. Wyposażenie sal gimnastycznych i boisk szkolnych oraz placów zabaw w nowoczesny, zapewniający bezpieczeństwo sprzęt sportowy	UMK, PM, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wyposażonych szkół i przedszkoli 	X	X	X

CEL STRATEGICZNY IV POPRAWA STANU BAZY OŚWIATOWEJ I WYPOSAŻENIA W SPRZĘT I POMOCY DYDAKTYCZNE							
Cel operacyjny 4: Wdrażanie technologii informacyjnych - e-Szkola, szkołą ku przyszłości							
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
4.1. Dopełnienie szkół w nowe pracownie informatyczne i nowoczesne programy dydaktyczne oraz systematyczna wymiana bazy informatycznej we wszystkich typach szkół	UMK, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkół, w których utworzono lub zmodernizowano pracownie Liczba zakupionych nowoczesnych programów dydaktycznych 	✗	✗	✗
4.2. Zapewnienie odpowiedniej liczby stanowisk w pracowniach komputerowych (oddzielne dla każdego ucznia w grupie)	UMK, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zakupionych komputerów do pracowni 	✗	✗	✗
4.3. Zapewnienie dostępu do internetu w salach lekcyjnych, pracowniach, bibliotekach i pomieszczeniach administracyjnych - przygotowanie do wdrożenia e-dziennika i internetowej platformy komunikacyjnej w nauczaniu	UMK, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2014	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkół i przedszkoli z dostępem do Internetu Liczba szkół i przedszkoli z dostępem do e-dziennika 	✗	✗	✗
4.4. Stopniowe doposażenie szkół i przedszkoli w interaktywne pomoce dydaktyczne, sprzęt i oprogramowanie	UMK, PM, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkół i placówek dostosowanych do pełnego wdrożenia informatyzacji procesu edukacyjnego 	✗	✗	✗

**CEL STRATEGICZNY IV
POPRAWA STANU BAZY OŚWIATOWEJ I WYPOSAŻENIA W SPRZĘT I POMOCE DYDAKTYCZNE**

Cel operacyjny 5:

Modernizacja wyposażenia i pomocy dydaktycznych do potrzeb nowej podstawy programowej w zreformowanej szkole

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
5.1. Przygotowanie szkół do wdrożenia podstawy programowej w edukacji wczesnoszkolnej z uwzględnieniem obniżenia wieku szkolnego – zakończenie realizacji programu „Kolorowa Klasa Krosnoludka”	SP	UMK	2011-2012	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkół, w których realizowane są dodatkowe zajęcia 	x	x	x
5.2. Wyposażenie pracowni do nauczania przedmiotów przyrodniczych (przyroda, fizyka, chemia, biologia, geografia) w nowoczesny sprzęt i atrakcyjne pomoce dydaktyczne	UMK, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba inicjatyw Liczba programów innowacyjnych 	x	x	
5.3. Dopuszanie pracowni zawodowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne celem dostosowania ich do standardów wynikających z reformy kształcenia zawodowego	UMK, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba doposażonych pracowni 	x	x	x
5.4. Wyposażenie szkół zawodowych i CKP w sprzęt i pomoce umożliwiający przeprowadzanie zewnętrznych egzaminów zawodowych	UMK, SPG	OKE	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wyposażonych pracowni 	x	x	x
5.5. Wyposażenie bibliotek szkolnych w nowoczesne urządzenia multimedialne i podręczniki dla uczniów	UMK, SP, G, SPG	Instytucje wdrażające projekty	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wyposażonych bibliotek 	x	x	x

CEL STRATEGICZNY V ZAPEWNIENIE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA I FINANSOWANIA OŚWIATY W WARUNKACH REFORMY EDUKACJI I NIŻU DEMOGRAFICZNEGO									
Cel operacyjny 1: Usprawnienie organizacyjnych i finansowych mechanizmów dostosowujących sieć szkół do rzeczywistych potrzeb – Krośniński Bon Edukacyjny									
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania				
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła		
1.1. Monitorowanie wielkości oddziałów - przeciwdziałanie nadmiernemu zmniejszaniu się liczby uczniów w oddziale, w tym poprawa wskaźnika liczebności nowo tworzonych oddziałów	UMK	Dyrektorzy	2011-2016	Średnia wielkość oddziału w szkołach z dopłatą do jednego ucznia przekraczającą 25% kosztów bieżących – odrębnie dla każdego typu	✗	✗			
1.2. Wdrożenie bonu organizacyjno-finansowego w przedszkolach	Dyrektorzy	UMK	2011	Ankieta w przedszkolach – opinia na temat funkcjonowania bonu	✗				✗
1.3. Standaryzacja organizacji dydaktyki na poszczególnych etapach edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjach	UMK	Szkoły	2011-2016	Coroczna aktualizacja wskaźników bonu organizacyjnego do ramowych planów nauczania i liczby uczniów w klasach	✗			✗	
1.4. Opracowanie koncepcji standaryzacji organizacji dydaktyki w szkołach ponadgimnazjalnych	UMK	SPG	2012-2014	Koncepcja standardów i wskaźników z podziałem na typy szkół i zawody	✗				
1.5. Monitoring wprowadzonej standaryzacji etatów nielekcyjnych (etatów wsparcia) w poszczególnych typach szkół	SP, G, SPG, UMK		2011-2016	Coroczna analiza zagospodarowania etatów wsparcia przez dyrektorów, z podziałem na stanowiska (bibliotekarz, pedagog, psycholog, inne)	✗			✗	✗
1.6. Monitorowanie bonu finansowego we wszystkich typach szkół, przedszkoli i placówek	UMK	Dyrektorzy	2011-2016	Coroczna analiza podziału bonu na administrację i obsługę, wydatki rzeczowe i zadania niestandardowe	✗				
1.7. Coroczne opracowywanie szczegółowych zasad w zakresie organizacji szkół i polityki kadrowej, w powiązaniu z aktualną sytuacją demograficzną	UMK		2011-2016	Stopień zgodności zatwierdzonych arkuszy z opracowanymi zasadami	✗				
1.8. Wzmocnienie autonomii dyrektora w zakresie zarządzania jednostką oświatową	Dyrektorzy, UMK		2011-2016	Wyniki kontroli zarządczej prowadzonej przez organ prowadzący	✗			✗	

CEL STRATEGICZNY V ZAPEWNIENIE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA I FINANSOWANIA OŚWIATY W WARUNKACH REFORMY EDUKACJI I NIŻU DEMOGRAFICZNEGO						
Cel operacyjny 2: Racjonalizacja sieci szkół – minimalizacja kosztów niekorzystnych warunków demograficznych i wdrażanie reformy edukacji, przy optymalnym wykorzystaniu bazy oświatowej						
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania	
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE
2.1. Analiza kosztów kształcenia dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach, z uwzględnieniem źródeł finansowania, zasobów lokalowych i efektów kształcenia	UMK	PM, SP, G, SPG	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Wysokość dopłaty ze środków gminy w stosunku do wydatków bieżących na kształcenie 1 ucznia (typami szkół) Wyniki egzaminów zewnętrznych w szkołach wymagających dopłaty 	X	
2.2. Analiza warunków organizacyjnych szkół o najwyższych kosztach bieżących na jednego ucznia (m.in. wyniki naboru w ostatnich dwóch latach, efekty kształcenia i zmienność)	UMK	SP, G, SPG	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba miejsc znacznie przekraczająca liczbę uczących się - niski wskaźnik zmianowości Liczba/procent dzieci z obwodu, uczących się w szkole obwodowej Zmniejszający się w ostatnich dwóch latach nabór do szkoły (poniżej wskaźnika demograficznego) Ilość/procent oddziałów o liczebności niższej od średniej w mieście w danym typie szkoły, na każdym etapie edukacyjnym 	X	X
2.3. Podjęcie działań ograniczających działalność najbardziej kosztownych szkół, których organizacja, nabór w ostatnich dwóch latach, efekty kształcenia, uwarunkowania demograficzne i inne nie wskazują na możliwość poprawy wskaźników ekonomicznych	UMK		2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Ilość szkół, w których podjęte zostały działania restrukturyzacyjne Skutek finansowy nie podjęcia/podjęcia działań restrukturyzacyjnych 	X	X
2.4. Dostosowanie sieci przedszkoli do reformy obniżenia wieku szkolnego w powiązaniu ze wskaźnikami demograficznymi	UMK		2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie wszystkim dzieciom w wieku 3-5 lat miejsc w przedszkolach na terenie miasta 	X	
2.5. Zapewnienie koordynacji w zakresie wprowadzania zmian w organizacji szkolnictwa zawodowego i ustawicznego	UMK	ZSZ, CKU, CKP	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Diagnoza 	X	
2.6. Wyłączenie z procesu likwidacji szkół podstawowych zlokalizowanych w dzielnicach peryferyjnych osiągających wysokie wyniki dydaktyczne	Dyrektorzy	UMK	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Wynik staninowy szkoły Ilość dzieci spoza miasta w szkole, Ilość dzieci z obwodu, przyjmowanych do szkoły w danym roku 	X	
2.7. Zwiększenie wykorzystania mechanizmów umożliwiających pozyskiwanie i należyte wykorzystanie środków ze źródeł rządowych i pozarządowych oraz funduszy Unii Europejskiej	Dyrektorzy	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba złożonych wniosków Kwota pozyskanych środków 	X	X

**CEL STRATEGICZNY V
ZAPEWNIENIE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA I FINANSOWANIA OŚWIATY W WARUNKACH REFORMY EDUKACJI I NIŻU DEMOGRAFICZNEGO**

Cel operacyjny 3:

Zapewnienie wysoko wykwalifikowanych kadr administracyjnych i zarządzających w jednostkach oświatowych

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
3.1. Zwiększenie zakresu pomocy prawnej dla dyrektorów	UMK	Kancelarie prawne, dyrektorzy	2011-2016	• Ilość szkół korzystających z pomocy prawnej	×	×	
3.2. Organizowanie szkoleń dla kadry kierowniczej, z zakresu prowadzenia spraw kadrowych, finansowych, organizacyjnych i kontrolnych	UMK	Instytucje i firmy doradczo-szkolące	2011-2016	• Ilość szkoleń	×	×	
3.3. Kierowanie kadry zarządzającej na szkolenia i kursy specjalistyczne	UMK, dyrektorzy	Pozostała kadra kierownicza, główni księgowi	2011-2016	• Ilość osób kierowanych na szkolenia	×	×	
3.4. Organizowanie spotkań dyskusyjnych z dyrektorami, księgowymi i pracownikami urzędu w sprawach bieżących oraz wyników kontroli i zmian w przepisach finansowych, oświatowych	UMK, dyrektorzy		2011-2016	• Liczba spotkań	×	×	×
3.5. Zapewnienie pracownikom administracji dostępu do szkoleń, kursów oraz dokształcania i doskonalenia	Dyrektorzy	UMK	2011-2016	• Liczba osób podnoszących kwalifikacje	×	×	×

CEL STRATEGICZNY V

ZAPEWNIENIE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA I FINANSOWANIA OŚWIATY W WARUNKACH REFORMY EDUKACJI I NIŻU DEMOGRAFICZNEGO

Cel operacyjny 4:

Usprawnienie organizacji obsługi finansowo – księgowej i administracyjno – gospodarczej w powiązaniu z mechanizmami finansowymi

Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
4.1. Zapewnienie samodzielnej obsługi finansowo - księgowej we wszystkich jednostkach oświatowych	Dyrektorzy	UMK	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Odsetek jednostek prowadzących samodzielną obsługę finansowo-księgową 	✗	✗	
4.2. Standaryzacja zasad naliczania puli środków finansowych na pokrycie wynagrodzenia administracji i obsługi w ramach bonu finansowego	UMK	Dyrektorzy	2011-2014	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokość środków na pokrycie kosztów administracji i obsługi 	✗		
4.3. Dostosowanie wielkości i struktury zatrudnienia do skali i specyfiki zadań danej jednostki - swoboda w ustalaniu rodzaju i liczby stanowisk w ramach przyznanego limitu środków	Dyrektorzy		2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba etatów administracyjno-obsługowych w przeliczeniu na jednego ucznia 	✗	✗	✗

CEL STRATEGICZNY V ZAPEWNIENIE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA I FINANSOWANIA OŚWIATY W WARUNKACH REFORMY EDUKACJI I NIŻU DEMOGRAFICZNEGO							
Cel operacyjny 5: Informatyzacja procesów zarządzania oświatą							
Zadania:	Jednostki		Okres realizacji	Wskaźnik realizacji zadania	Źródła finansowania		
	Realizujący	Współpracujący			Budżet miasta	Fundusze UE	Inne źródła
5.1. Usprawnienie procesu przekazywania informacji pomiędzy szkołami i placówkami oświatowymi a organem prowadzącym, poprzez komunikację elektroniczną	UMK	Dyrektorzy	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba użytkowych programów do komunikacji między placówką a organem prowadzącym 	✗	✗	✗
5.2. Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury informatycznej wraz z platformą sprzętową, pozwalającą na stabilną i bezpieczną pracę systemu w trybie on-line	Dyrektorzy	UMK	2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu w każdej placówce, do zarządzania i obsługi 	✗	✗	
5.3. Poszerzenie obszaru zadań edukacyjno-administracyjnych z użyciem narzędzi informatycznych, zmierzających do wprowadzenia zintegrowanego systemu wspomagania oświaty	Dyrektorzy	UMK	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wszystkich programów Liczba szkół i placówek dostosowanych do pełnego wdrożenia informatyzacji procesu edukacyjnego 	✗	✗	✗
5.4. Doskonalenie oświatowej kadry kierowniczej i administracji szkolnej w zakresie stosowania technologii informacyjnych i komunikacyjnych	Dyrektorzy	UMK, firmy zewnętrzne	2011-2016	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób uczestniczących w szkoleniach 	✗	✗	✗

3. WNIOSKI I REKOMENDACJE

W *Strategii oświatowej Miasta Krosna na lata 2011-2016* zawarte zostały zadania, które władze samorządowe miasta postawiły sobie w zakresie rozwoju krośnieńskiej oświaty. Zadania znalazły swoje odzwierciedlenie w celach strategicznych, celach operacyjnych konkretnych działaniach. Strategia rozwoju oświaty stworzy możliwości zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie edukacji, poprzez określanie kierunków i sposobów postępowania, które będą odpowiedzią na: wyzwania współczesnego społeczeństwa, możliwości finansowe i prawne krośnieńskiego samorządu lokalnego.

Realizacja zadań strategicznych pozwoli na osiągnięcie wyznaczonych celów, dzięki czemu Krosno będzie mogło pełnić rolę lokalnego ośrodka edukacji kształcącego na najwyższym, ogólnopolskim poziomie. Przedstawione cele operacyjne i szczegółowe zadania muszą być równomiernie realizowane, aby rozwój jakościowy nie przyczynił się do nadmiernego obciążenia gminy kosztami zadań oświatowych.

Aby ułatwić podejmowanie decyzji dotyczących modelowania systemu oświaty do potrzeb, w powiązaniu z racjonalnym wydatkowaniem środków publicznych, w oparciu o diagnozę sektora krośnieńskiej oświaty wzbogaconą analizą SWOT, rekomenduje się szybkie podjęcie działań zmniejszających nadmierne obciążenie finansowe gminy z powodu niedostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do rzeczywistych potrzeb. Konieczne będzie także, choć w bardziej odległej perspektywie czasowej, dostosowanie szkół ponadgimnazjalnych do postępującego niżu demograficznego oraz planowanej reformy kształcenia zawodowego. Wysoką jakość edukacji będzie można wówczas nie tylko utrzymać, ale także wzmocnić bez nadmiernego obciążenia finansowego. Rekomenduje się rozważenie następujących posunięć:

- ✓ Odejście od utrzymywania nadmiernej liczby jednostek, skutkującej znacznie niższą niż w innych porównywalnych wielkościowo i organizacyjnie jednostkach samorządu, liczbą uczniów w szkole oraz w oddziale.
- ✓ Zmniejszenie do niezbędnego minimum szkół jednociągowych (z wyłączeniem szkół podstawowych w dużej odległości od placówek tego samego typu).
- ✓ Utrzymanie istniejących standardów w zakresie liczby uczniów i oddziałów w szkołach ponadgimnazjalnych.
- ✓ Przeprowadzenie reorganizacji sieci szkół celem optymalnego wykorzystania obiektów oświatowych.

Sugeruje się skorygowanie standardów edukacyjnych do wskaźników zbliżonych do obowiązujących w powiatach grodzkich, jako najbardziej porównywalnych z krośnieńskim modelem oświaty. Dalsze zmniejszanie, a nawet utrzymywanie stanu organizacyjnego poszczególnych szkół

i placówek nie odpowiadających standardom, przyniesie konieczność zwiększania nakładów, bez związku z jakością funkcjonujących jednostek.

W roku szkolnym 2010/2011 statystyczna szkoła podstawowa w Krośnie liczyła 233,3 uczniów. Najmniejsza liczba uczniów to 121, największa 537. Średnia dla powiatów grodzkich wyniosła 347,5 uczniów, minimalna liczba uczniów w szkole wyniosła 216,6, maksymalna zaś 541,6. Na tle sześćdziesięciu pięciu powiatów grodzkich Krosno uplasowało się na 63 pozycji pod względem średniej liczby uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej. Ogólnopolska średnia liczba uczniów (włączając małe trzyklasowe szkoły na terenach wiejskich) wyniosła 179,2. Oddział w krośnieńskiej szkole podstawowej liczył średnio 22,5 uczniów, przy czym z roku na rok rośnie liczba szkół, w których spada liczba uczniów w oddziale.

W roku szkolnym 2010/2011 statystyczne gimnazjum w Krośnie liczyło 313,0 uczniów. Minimalna liczba uczniów w szkole wyniosła 179, największa zaś 504. Średnia dla powiatów grodzkich wyniosła 302,3 uczniów. Minimalna liczba uczniów w gimnazjum wyniosła 192,7, maksymalna zaś 461,0. Na tle sześćdziesięciu pięciu powiatów grodzkich Krosno uplasowało się na 30 pozycji pod względem średniej liczby uczniów uczęszczających do gimnazjum. W roku szkolnym 2010/2011 oddział w krośnieńskim gimnazjum liczył średnio 27,5 uczniów.

Ze względu na niekorzystne dla miasta wskaźniki demograficzne powinno się skorygować standardy edukacyjne dla szkół podstawowych i gimnazjów, które w chwili obecnej znacząco odbiegają od potrzeb i wskaźników dla powiatów grodzkich. Utrzymywanie liczby uczniów w oddziałach na coraz niższym poziomie skutkować będzie coraz większym wzrostem kosztów utrzymania szkół podstawowych i gimnazjów.

Za nieuzasadnione uznaje się również utrzymywanie zbyt dużej liczby niewykorzystywanych pomieszczeń w niektórych obiektach oświatowych. W związku z tym należy podjąć się reorganizacji, polegającej na przeniesieniu niektórych szkół do innych obiektów, co powinno poprawić nie tylko warunki nauki, lecz również obniżyć koszty utrzymania bazy oświatowej.

Równocześnie dla realizacji głównego celu, jakim jest wysoka jakość krośnieńskiej oświaty, należy zapewnić do roku 2016 standardy jakościowe w zakresie organizacji kształcenia:

- ✓ Nauka w szkole podstawowej i gimnazjum powinna odbywać się w systemie jednozmianowym, w przypadku szkół ponadgimnazjalnych dopuszcza się naukę co najwyżej 1,5 zmianową.
- ✓ Krośnieńskie szkoły wszystkich szczebli edukacji powinny posiadać salę gimnastyczną, boisko szkolne, wyposażone w odpowiedni sprzęt spełniający wymogi bezpieczeństwa.
- ✓ Sale i pracownie dydaktyczne powinny być wyposażone w sprzęt multimedialny i audiowizualny, z swobodnym dostępem do sieci Internet.
- ✓ Zinformatyzowana biblioteka wraz z czytelnią i wielostanowiskowym dostępem do sieci Internet.

- ✓ Wszystkie obiekty oświatowe powinny spełniać wymogi bezpieczeństwa i higieny dla przebywających w nim osób, w tym posiadać monitoring wewnętrzny i zewnętrzny.

Realizacja głównego celu, jakim jest wysoka jakość krośnieńskiej oświaty, obliguje do zapewnienia do 2016 roku standardów jakościowych w zakresie kształcenia ogólnego oraz zawodowego zapisanych w celach strategicznych, operacyjnych i zadaniach *Strategii oświatowej Miasta Krosna na lata 2011-2016*. Konieczność wypełnienia misji wskazanej w dokumencie powinna spoczywać w rękach Prezydenta, Radnych Miasta Krosna, Wydziału Edukacji Urzędu Miasta oraz dyrektorów krośnieńskich szkół i placówek oświatowych we współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rozwoju i podnoszenia jakości krośnieńskiej oświaty.

**ZESPÓŁ WSPÓŁPRACUJĄCY Z BD CENTER PRZY PRZYGOTOWANIU STRATEGII
OŚWIATOWEJ MIASTA KROSNA NA LATA 2011- 2016**

przewodniczący zespołu: Bronisław Baran – Zastępca Prezydenta Miasta Krosna

członkowie:

Grażyna Gregorczyk – Naczelnik Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krosna

Anna Bazan – Przewodnicząca Komisji Rodziny Edukacji Rady Miasta Krosna

Ryszarda Czaja, Adrianna Frydrych, Jarosław Grześków, Magdalena Łucka, Jolanta Kopciuch-Szmyd,
Aldona Sobaś, Anna Szajna, Aneta Wójtowicz – pracownicy Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krosna

ponadto w pracach konsultacyjno-opiniotwórczych uczestniczyli :

radni RM Krosna:

Tadeusz Alibożek, Zbigniew Kubit, Kazimierz Mazur

dyrektorzy krośnieńskich szkół, przedszkoli i placówek oświatowych:

Bogdan Adamski, Bożena Cząstka, Marlena Gierucka, Irena Góral, Andrzej Gregorczyk, Robert Guzik,
Teresa Janusz, Ryszard Józefczyk, ks. Dariusz Wilk, Barbara Woźniak, Jolanta Znój

skarbnik UMK: Marcin Połomski

pracownicy UMK: Jolanta Jamroży, Małgorzata Błaż

zaproszeni eksperci i goście:

Jan Bałuka - Przewodniczący Komisji Międzyzakładowej NSZZ Solidarność Pracowników Oświaty
i Wychowania w Krośnie

Marek Bargieł - Starszy Cechu Rzemiosł Różnych w Krośnie, mistrz w zawodzie cukiernik

Regina Chrzanowska - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie

Lucyna Opoń - Kierownik Oddziału w Krośnie Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

Kalina Dyląg - Przewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta Krosna

WYKAZ SKRÓTÓW

Skrót	Nazwa
Bursa	Bursa Międzyszkolna
CEA	Centrum Edukacji Artystycznej
CEO	Centrum Edukacji Obywatelskiej
CKP	Centrum Kształcenia Praktycznego im. S. Staszica
CKU	Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Pawła z Krosna
G	Gimnazja
G 1	Gimnazjum Nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej
G 2	Gimnazjum Nr 2
G 3	Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 im. Polskich Olimpijczyków
G 4	Gimnazjum Nr 4
G 5	Gimnazjum Nr 5
G 6	Gimnazjum Nr 6
I LO	I Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika
II LO	II Liceum Ogólnokształcące im. Konstytucji 3 Maja
III LO	III Liceum Ogólnokształcące
V LO	V Liceum Ogólnokształcące im. J. Szczepanika
VI LO	VI Liceum Ogólnokształcące
KG	Katolickie Gimnazjum im. ks. B. Markiewicza
KLO	Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. ks. B. Markiewicza
L. Plast	Liceum Plastyczne im. T. Brzozowskiego
MOPR	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
MOSiR	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
MPPP	Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
MRMK	Młodzieżowa Rada Miasta Krosna
MZS 1	Miejski Zespół Szkół Nr 1
MZS 2	Miejski Zespół Szkół Nr 2
MZS 3	Miejski Zespół Szkół Nr 3
MZS 4	Miejski Zespół Szkół Nr 4
MZS 5	Miejski Zespół Szkół Nr 5
MZS 6	Miejski Zespół Szkół Nr 6
MZS 7	Miejski Zespół Szkół Nr 7
MZS 8	Miejski Zespół Szkół Nr 8
MZSzoI	Miejski Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi
NGO	Organizacje pozarządowe
OKE	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
ORE	Ośrodek Rozwoju Edukacji
OREW	Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy dla dzieci upośledzonych głęboko i z niepełnosprawnościami sprzężonymi
OSM	Zespół Szkół Muzycznych im. I.J. Paderewskiego
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PM	Przedszkola miejskie
PM 1	Przedszkole Miejskie Nr 1
PM 2	Przedszkole Miejskie Nr 2 im. Króla Macjusia I
PM 3	Przedszkole Miejskie Nr 3 „Na Zielonym Wzgórzu”
PM 4	Przedszkole Miejskie Nr 4
PM 5	Przedszkole Miejskie Nr 5
PM 8	Przedszkole Miejskie Nr 8 „Bajkowa Ósemka”
PM 10	Przedszkole Miejskie Nr 10
PM 11	Przedszkole Miejski Nr 11
PUP	Powiatowy Urząd Pracy

PUW	Podkarpacki Urząd Wojewódzki
RCKP	Regionalne Centrum Kultur Pogranicza
SOSW	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. M. Grzegorzewskiej
SP	Szkoły Podstawowe
SP 1	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej
SP 3	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. M. Konopnickiej
SP 4	Szkoła Podstawowa Nr 4 im. E. Kolanki
SP 5	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Jana Pawła II
SP 6	Szkoła Podstawowa Nr 6 im. J. Korczaka
SP 7	Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Kardynała S. Wyszyńskiego
SP 8	Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Dar Górników
SP 10	Szkoła Podstawowa Nr 10 im. kpt. S. Betleja
SP 11	Szkoła Podstawowa Nr 11
SP 12	Szkoła Podstawowa Nr 12
SP 14	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 14 im. Polskich Olimpijczyków
SP 15	Szkoła Podstawowa Nr 15
SPG	Szkoły Ponadgimnazjalne
SPL d	Szkoła Policealna dla Dorosłych
SSPdP	Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy
T	Technika
T 1	Technikum Nr 1 im. J. Szczepanika
T 2	Technikum Nr 2 im. Ks. S. Szpetnara
T 3	Technikum Nr 3 im. S. Staszica
T 4	Technikum Nr 4 im. I. Łukasiewicza
T 5	Technikum Nr 5
T 6	Technikum Nr 6
T 7	Technikum Nr 7
TU d	Technikum Uzupełniające Nr 1 dla Dorosłych
LO d	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
UKS	Uczniowskie Kluby Sportowe
ULO	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące
ULO d	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
UMK	Urząd Miasta Krosna
ZKP	Zespół Krytych Pływalni
ZPO	Zespół Placówek Oświatowych
ZSKU	Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego
ZSM	Zespół Szkół Muzycznych im. I.J. Paderewskiego
ZSP 1	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. J. Szczepanika
ZSP 2	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Ks. Szpetnara
ZSP 3	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 im. S. Staszica
ZSP 4	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4 im. I. Łukasiewicza
ZSP 5	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 im. II Armii Wojska Polskiego
ZSP 6	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 6
ZSZ	Zasadnicze Szkoły Zawodowe
ZSZ 2	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2 im. Ks. Szpetnara
ZSZ 3	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3 im. S. Staszica
ZSZ 4	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 4
ZSZ 6	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 6
ZSZ 7	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 7

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Słysz